

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུའི་བྱ་བའི་གནད་སྟོན་
༢༠༢༢ ཅན་མ།

**Rules of Procedure of the National
Assembly of Bhutan 2022**

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ།

NATIONAL ASSEMBLY OF BHUTAN

ཚོགས་དཔོན།

བསྐྱར་སྤྱོད་བཀའ་བླ།

༣ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ ༩ པའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༡ པའི་ནང་ འབྲུག་གི་ཙུ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་ཙུ་ཆན་ ༡༠ པའི་དོན་ཆན་
 ༡༡ པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་ ༢༠༡༩ ཅན་མ་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་
 གིས་ གནམ་ལོ་རྒྱུ་ལོ་ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༤ ལུ་འམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༩ ལུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཡོད་པ་
 བཞིན་དུ་ དུ་ལས་པར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཐུས་མི་རྒྱ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཆ་དང་གིས་ སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་མཛད་རིམ་རྒྱ་ འགོ་འདྲན་འཐབ་པའི་སྐབས་ དེ་དང་འབྲེལ་བསྐྱར་སྤྱོད་རྒྱལ་བཞིན་འཐབ་པའི་དྲན་བསྐུལ་དང་གཅིག་
 ཁར་ དེ་གིས་ མ་འོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་རིམ་རྒྱ་ ཡུན་བརྟན་གནས་ཐུབ་པའི་ བཀའ་སྤྱོད་དང་བཅས། གནམ་ལོ་རྒྱུ་ལོ་
 ཟླ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༡ ལུ་འམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༡༡ ལུ།

 (དབང་ཕྱུག་ནམ་རྒྱལ་)

Table of Contents

PREAMBLE	1
CHAPTER 1 PRELIMINARY.....	2
CHAPTER 2 SUBMISSION OF CERTIFICATES AND OATH OR AFFIRMATION OF OFFICE/SECRECY....	2
CHAPTER 3 SESSION.....	4
CHAPTER 4 OPENING AND CONCLUSION OF PARLIAMENTARY SESSION.....	5
CHAPTER 5 COMMENCEMENT AND ADJOURNMENT OF SITTING.....	7
CHAPTER 6 DRUK GYALPO’S ADDRESS AND MESSAGE	8
CHAPTER 7 ELECTION OF THE SPEAKER AND THE DEPUTY SPEAKER.....	8
CHAPTER 8 REMOVAL OF SPEAKER OR DEPUTY SPEAKER.....	13
CHAPTER 9 CONSTITUENCY VISIT	15
CHAPTER 10 ORDER OF BUSINESS.....	15
CHAPTER 11 RULES OF DEBATE AND MAINTENANCE OF ORDER IN THE HOUSE.....	17
CHAPTER 12 MOTION.....	19
CHAPTER 13 QUESTION.....	25
CHAPTER 14 PETITION.....	29
CHAPTER 15 RESOLUTION.....	31
CHAPTER 16 LEGISLATIVE PROCEDURE.....	34
CHAPTER 17 FINANCIAL PROCEDURE	47
CHAPTER 18 CALLING ATTENTION.....	49
CHAPTER 19 ADJOURNMENT MOTION.....	50
CHAPTER 20 MOTION OF NO-CONFIDENCE AGAINST THE GOVERNMENT.....	51

དཀར་ཆག།

དེ་ལྟེན།	༡
ལེའུ་ ༡ བ་ རྩོན་བརྗོད།	༡
ལེའུ་ ༢ བ་ ལག་ཁྱེར་ཕུལ་ནི་དང་ གོ་གནས་ཀྱི་ ཡང་ན་ གསང་བའི་དམ་བཅའ་མ་ ངོས་ལེན།	༡
ལེའུ་ ༣ བ་ ཚོགས་ཐེངས།	༤
ལེའུ་ ༤ བ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་འགོ་བཙུགས་དང་ མཚུག་བསྐྱེད་རྟེན་འབྲེལ།	༥
ལེའུ་ ༥ བ་ ཚོགས་ཁྱགས་འགོ་འཇུགས་དང་ མཚམས་འཇོག།	༧
ལེའུ་ ༦ བ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོའི་གསུང་བཤད་དང་ བཀའ་འཛིན།	༡
ལེའུ་ ༧ བ་ ཚོགས་དཔོན་དང་ཚོགས་དཔོན་འོག་མའི་བཅག་འཇུག།	༡
ལེའུ་ ༨ བ་ ཚོགས་དཔོན་ ཡང་ན་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་ཕྱིར་དབྱུང།	༡༣
ལེའུ་ ༩ བ་ འདེམས་ཁོངས་བལྟ་སྟོན།	༡༥
ལེའི་ ༡༠ བ་ བྱ་སྟོའི་མཇུག་རིམ།	༡༥
ལེའུ་ ༡༡ བ་ ཚོགས་ཁང་ནང་ཚུད་གྱི་ལམ་ལུགས་དང་སྤྱི་གཞི་བརྒྱན་སྦྱང་འཐབ་ཐངས།	༡༧
ལེའུ་ ༡༢ བ་ གོས་དོན།	༡༩
ལེའུ་ ༡༣ བ་ འདྲི་བཀོད།	༢༥
ལེའུ་ ༡༤ བ་ ལུ་ཡིག།	༢༩
ལེའུ་ ༡༥ བ་ གོས་ཚད།	༣༡
ལེའུ་ ༡༦ བ་ ཁྲིམས་བཟོའི་བྱ་རིམ།	༣༤
ལེའུ་ ༡༧ བ་ དདུལ་འབྲེལ་གྱི་བྱ་རིམ།	༤༧
ལེའུ་ ༡༨ བ་ དན་བསྐྱུལ།	༤༩
ལེའུ་ ༡༩ བ་ མཚམས་འཇོག་གོས་དོན།	༥༠
ལེའུ་ ༢༠ བ་ གཞུང་སྦྱོང་ལུ་ ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་གོས་དོན།	༥༡

CHAPTER 21 RESIGNATION OF MEMBER FROM THE SEAT.....	52
CHAPTER 22 DECISION AND VOTING.....	53
CHAPTER 23 PRIVILEGES, IMMUNITIES, AND SALARIES	54
CHAPTER 24 LEAVE OF ABSENCE FROM THE SITTING.....	58
CHAPTER 25 CLOSED DOOR SITTING.....	59
CHAPTER 26 COMMITTEE.....	59
CHAPTER 27 CODE OF CONDUCT.....	79
CHAPTER 28 DECORUM IN THE NATIONAL ASSEMBLY.....	84
CHAPTER 29 REPORTING OF PROCEEDING AND RESOLUTION.....	86
CHAPTER 30 GENERAL RULES OR PROCEDURE.....	87
CHAPTER 31 THE SECRETARIAT.....	90
CHAPTER 32 TERM END SITTING.....	91
CHAPTER 33 MISCELLANEOUS PROVISIONS.....	91
DEFINITIONS	92
ANNEXURE 1 Procedure of the first sitting of the National Assembly after the General Election	95
ANNEXURE 2 Procedure for administration of Oath to members-elect through Bye-Election	97
ANNEXURE 3 Order of precedence for Chibdrel ceremony	98
ANNEXURE 4 Order of sitting of the Chief Justice of Bhutan and the Zhung Dratshang Lopens during the Oath taking ceremony.....	100
ANNEXURE 5 Form for notice of motion	101
ANNEXURE 6 Order of sitting of the Speaker, Secretary General, and Legislative Advisor in the House.....	102
ANNEXURE 7 Order of sitting for the Foreign Head of the States or Head of the Government in the House.....	103
ANNEXURE 8 Election procedure of Chairperson and Deputy Chairperson of the Committee.....	104

ལེའུ་ ༢༡ བ་	འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ འདེམས་ཁྲིམས་དགོངས་ཀྱི།	༥༢
ལེའུ་ ༢༢ བ་	གྲོས་ཚོད་དང་ཚོགས་ཀྱི།	༥༣
ལེའུ་ ༢༣ བ་	ཁེ་དབང་དང་ བཀའ་ཆ་ དངུལ་ཕོགས།	༥༤
ལེའུ་ ༢༤ བ་	ཚོགས་ཀྱིས་ལས་ ངལ་གསོའི་ལུ་བ།	༥༥
ལེའུ་ ༢༥ བ་	གསང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱི།	༥༦
ལེའུ་ ༢༦ བ་	ཚོགས་ཀྱི།	༥༦
ལེའུ་ ༢༧ བ་	ཀུན་སྤྱོད་ནམ་གཞག།	༥༦
ལེའུ་ ༢༨ བ་	རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་གི་ལས་ལུགས།	༥༧
ལེའུ་ ༢༩ བ་	གྲོས་ཚོད་དང་བྱ་རིམ་གྱི་སྒྲིག་ཀྱི།	༥༨
ལེའུ་ ༣༠ བ་	སྤྱིར་བཏང་གི་བཅའ་ཡིག་ ཡང་ན་ བྱ་རིམ།	༥༩
ལེའུ་ ༣༡ བ་	དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཆ་དང་།	༦༠
ལེའུ་ ༣༢ བ་	གནས་གྲོལ་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱི།	༦༡
ལེའུ་ ༣༣ བ་	སྤྱི་ཚོགས་དགོངས་དོན།	༦༡
	ངེས་ཚིག།	༦༢
རྒྱུ་ཕྱིན་པ་ ༡ བ།	སྤྱིར་བཏང་བཅའ་འཕྲུལ་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱི་ དང་བྱ་རིམ།	༦༥
རྒྱུ་ཕྱིན་པ་ ༢ བ།	དུས་མིན་བཅའ་འཕྲུལ་ལས་ཀྱི་བའི་འཕྲུས་མི་གི་ གོ་གནས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་ ངོས་ལེན་གྱི་བྱ་རིམ།	༦༧
རྒྱུ་ཕྱིན་པ་ ༣ བ།	ཆིབས་བྲལ་གྱི་གོ་རིམ།	༦༨
རྒྱུ་ཕྱིན་པ་ ༤ བ།	དམ་བཅའ་ངོས་ལེན་འབད་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ནང་འབྲུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱི་སྒོན་པོ་ དང་ གཞུང་གི་ཆོད་གྲོས་སྤྱོད་པོ་ཚུའི་བཞུགས་ཁྲིའི་གོ་རིམ།	༦༩
རྒྱུ་ཕྱིན་པ་ ༥ བ།	གྲོས་དོན་བཅུ་བརྒྱུལ་གྱི་འབྲི་ཤོག།	༦༩
རྒྱུ་ཕྱིན་པ་ ༦ བ།	ཚོགས་ཁང་ནང་ ཚོགས་དཔོན་དང་ ཡོངས་ཁྱབ་དྲུང་ཆེན་ རེ་ལས་ ཁྲིམས་བཟོའི་གྲོས་དཔོན་གྱི་ བཞུགས་ཁྲིའི་གོ་རིམ།	༦༩
རྒྱུ་ཕྱིན་པ་ ༧ བ།	ཚོགས་ཁང་ནང་ ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ ཡང་ན་ གཞུང་སྤྱོད་གི་ དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ བཞུགས་ཁྲིའི་གོ་རིམ།	༦༩
རྒྱུ་ཕྱིན་པ་ ༨ བ།	ཚོགས་ཁང་ནང་ ཁྲིའི་འཛིན་དང་ ཁྲིའི་འཛིན་འོག་མའི་བཅའ་འཕྲུལ་བྱ་རིམ།	༦༩

PREAMBLE

In exercise of the powers conferred by Section 11 of Article 10 of the Constitution of the Kingdom of Bhutan and Section 322 of the National Assembly Act of the Kingdom of Bhutan 2008, the National Assembly hereby adopts its Rules of Procedure as follows:

དོ་སྙིང་།

འབྲུག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་རྩ་ཆ་ ༡༠ སའི་དོན་ཆེན་ ༡༡ ས་དང་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་མཁན་
འདུའི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༥ ཅན་མའི་དོན་ཆེན་ ༣༢༢ སའི་ནང་ དབང་ཆ་དག་ནང་སྡེ་ཡོད་མི་དང་
འབྲུག་གི་བཞུགས་འབའ་ཡོད་མི་བྱ་བའི་གནད་སྟོན་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་མཁན་འདུ་གིས་གཤམ་གསལ་
ལྟར་ཆ་འཛིག་མཛད་གྲུབ།

CHAPTER 1

PRELIMINARY

Title

1. This Procedure is the Rules of Procedure of the National Assembly of Bhutan 2022.

Commencement

2. This Procedure comes into force on the 4th Day of the 4th Month of the water Male Tiger Year of the Bhutanese Calendar corresponding to the 3rd Day of June 2022.

Repeal

3. This Procedure repeals the Rules of Procedure of the National Assembly of Bhutan 2014 and its amendment 2015.

CHAPTER 2

SUBMISSION OF CERTIFICATES AND OATH OR AFFIRMATION OF OFFICE/SECRECY

Submission of certificates

4. A member-elect shall present the certificate of election to the Secretary General for registration before the day on which the National Assembly convenes its first sitting.
5. A member-elect, who is elected at a bye-election, shall also present the certificate of election to the Secretary General for registration one day before joining the National Assembly.
6. Certificates so submitted may be inspected by the Secretary General.

ལེའུ་ ༡ པ།
སྒྲིག་བརྒྱུད།

མིང་གནས།

༡. བྱ་བའི་གནད་སྟོན་འདི་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བྱ་བའི་གནད་སྟོན་ ༢༠༢༢ ཅན་མ་
ཡིན།

འགོ་འཇུག་སྒྲིག་ཆོས།

༡. བྱ་བའི་གནད་སྟོན་འདི་ རང་ལྷགས་གནས་ལོ་ཚུ་ཕོ་སྐྱུ་ལོ་ལྔ་ ༥ པའི་ཆོས་ ༥ ལུ་འཇུག་ སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༤ པའི་ཆོས་ ༣ ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་བསྐྱར་སྟོན་འབད་དགོ།

ཆམེད།

༣. བྱ་བའི་གནད་སྟོན་འདི་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བྱ་བའི་གནད་སྟོན་ ༢༠༡༥
ཅན་མ་དང་ དེའི་འཕྲི་སྒྲིག་ ༢༠༡༥ ཅན་མ་ཆམེད་གཏང་མ་ཡིན།

ལེའུ་ ༢ པ།

ལག་ཁྱུར་སྤུལ་ནི་དང་ མོ་གནས་ཀྱི་ ཡང་ན་ གསང་བའི་དམ་བཅའ་མ་ རྩིས་ལེན།

ལག་ཁྱུར་སྤུལ་བ།

༤. བཅག་འཐུ་གྲུབ་པའི་འཐུས་མི་ཅིག་གིས་ རང་སེའི་བཅག་འཐུའི་དོ་སྦྱར་ལག་ཁྱུར་ ཐོ་བཀོད་
ཀྱི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ ཚོགས་ཁུགས་དང་པ་ མ་འཚོགས་པའི་ཉིན་མ་ཉེ་མར་
ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་ལུ་སྤུལ་དགོ།
༥. དུས་མིན་བཅག་འཐུ་ལས་གྲུབ་པའི་ འཐུས་མི་ཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་ འཇུག་
ཁུགས་མ་འབད་བའི་ཉིན་མ་གཅིག་གི་སྤྱི་གོང་ལས་ བཅག་འཐུའི་དོ་སྦྱར་ལག་ཁྱུར་ ཡོངས་ཁྱབ་
བྱུང་ཆེན་ལུ་ ཐོ་བཀོད་ཀྱི་དོན་ལུ་སྤུལ་དགོ།
༦. ལག་ཁྱུར་སྤུལ་ཡོད་མི་ཚུ་ ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་ཆོག།

Oath or Affirmation of Office

7. A member-elect shall take an Oath or Affirmation of Office as provided for in the Third Schedule of the Constitution, during the first sitting in the House as prescribed in Annexure 1 of this Procedure.
8. A member-elect, who is elected at a bye-election, shall take an Oath or Affirmation of Office as provided for in the Third Schedule of the Constitution in the House and shall follow the procedure prescribed in Annexure 2 of this Procedure before assuming responsibility.

Oath or Affirmation of Secrecy

9. The Speaker and the Deputy Speaker of the National Assembly shall take an Oath or Affirmation of Secrecy, as provided for in the Fourth Schedule of the Constitution in the House, before assuming responsibility.
10. The procedure for administration of Oath or Affirmation of Secrecy shall be as prescribed in Annexure 1 of this Procedure.

Administration of Oath or Affirmation of Office or Secrecy

11. The Oath or Affirmation of Office or Secrecy shall be administered by the Chief Justice of Bhutan.

Orientation program

12. A member shall undergo an orientation program organized by the Secretariat.

གོ་གནས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་ངོས་ལེན།

- ཡ. བཅག་འབྲུ་གྲུབ་པའི་འབྲུས་མི་ཅིག་གིས་ རང་སོའི་ཁག་འགན་མ་ལེན་པའི་ཉེ་མར་ འབྲུག་གི་
ཙུ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་བྱར་དེབ་གསུམ་པའི་ནང་གསལ་ལྟར་ ཆོག་གས་ཞུགས་དང་པ་ཆོག་གས་པའི་
སྐབས་ བྱ་བའི་གནད་སྟོང་འདིའི་བྱར་སྒྲགས་ ཉ པའི་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་མི་དང་འཁྲིལ་ཆོག་གས་
ཁང་ནང་ གོ་གནས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་ངོས་ལེན་ཕུལ་དགོ།
༤. དུས་མིན་བཅག་འབྲུ་ལས་གྲུབ་པའི་འབྲུས་མི་ཅིག་གིས་ རང་སོའི་ཁག་འགན་མ་ལེན་པའི་ཉེ་
མར་ འབྲུག་གི་ཙུ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་བྱར་དེབ་གསུམ་པའི་ནང་གསལ་ལྟར་ གོ་གནས་ཀྱི་དམ་
བཅའ་མ་ངོས་ལེན་དེ་ ཆོག་གས་ཁང་ནང་ཕུལ་དགོས་དང་ བྱ་རིམ་འདི་བྱ་བའི་གནད་སྟོང་འདིའི་
བྱར་སྒྲགས་ ༩ པའི་ནང་ ཆེད་དུ་བཀོད་མི་དང་འཁྲིལ་དགོ།

གསང་བའི་དམ་བཅའ་མ་ངོས་ལེན།

༩. རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་གས་འདུའི་ཆོག་གས་དཔོན་དང་ ཆོག་གས་དཔོན་འོག་མ་གྱིས་ རང་སོའི་ཁག་འགན་
མ་ལེན་པའི་ཉེ་མར་ འབྲུག་གི་ཙུ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་བྱར་དེབ་བཞི་པའི་ནང་གསལ་ལྟར་ཆོག་གས་
ཁང་ནང་ གསང་བའི་དམ་བཅའ་མ་ངོས་ལེན་ཕུལ་དགོ།
༡༠. གསང་བའི་དམ་བཅའ་མ་ངོས་ལེན་གྱི་ བྱ་རིམ་འདི་བྱ་བའི་གནད་སྟོང་འདིའི་བྱར་སྒྲགས་ ༡
པའི་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་མི་དང་འཁྲིལ་དགོ།

གོ་གནས་ཀྱི་ ཡང་ན་ གསང་བའི་དམ་བཅའ་མ་ངོས་ལེན་གྱི་འགན་འཛིན།

༡༡. འབྲུས་མི་ཚུ་གི་ གོ་གནས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་ངོས་ལེན་འདི་ འབྲུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱོད་པོ་གིས་
འགན་འཛིན་ཐོག་ལུ་ཕུལ་དགོ།

གོ་མས་འདྲིས་ལས་རིམ།

༡༢. འབྲུས་མི་ཅིག་གིས་ རྒྱུ་ཆེན་ཡིག་ཆ་དག་གིས་ འགོ་འདྲན་འཐབ་ཡོད་པའི་གོ་མས་འདྲིས་ལས་
རིམ་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་དགོ།

CHAPTER 3

SESSION

Session

13. The National Assembly shall assemble at least twice a year.
14. The Druk Gyalpo summons the first sitting of Parliament after each general election.
15. The Secretary General shall serve a notice to members specifying the date and place for session of the National Assembly at least sixty days prior to the start of session.
16. When a session is called at short notice, the Secretariat shall inform the members and announce the date and place of the session in the media.
17. The Secretary General shall submit to the Druk Gyalpo the date of commencement of every session.

Extraordinary sitting

18. Whenever necessary the Speaker shall convene an extraordinary sitting of the National Assembly on the command of the Druk Gyalpo.
19. During an extraordinary sitting, the National Assembly shall consider only those matters for which it has been convened or otherwise have been presented to the National Assembly.

ལེའུ་ ༩ པ། ཚོགས་ཐེངས།

ཚོགས་ཐེངས།

༡༣. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་འདི་ ལོ་རེ་ལུ་ཉུང་ཤོས་ཐེངས་གཉིས་རེ་འཚོགས་དགོ།
༡༤. འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་ སྤྱིར་བཏང་བཅག་འཐུ་ཐེངས་རེའི་ལུལ་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
ཞུགས་དང་པ་ འཚོགས་ནིའི་འབོད་བཀུག་གནང་ནི།
༡༥. ཡོངས་ཁྱབ་རྩེ་ཆེན་གྱིས་ འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་ཚོགས་ཐེངས་ཀྱི་ཁྲི་ཚེས་དང་ ས་གནས་ཚུ་ཉིན་
གངས་རྒྱག་ཅུ་གི་ཉེ་མ་ལས་གསལ་བསྐྱགས་འབད་དགོ།
༡༦. གཤམ་སྲིད་ངེས་མེད་ཀྱི་ ཚོགས་ཐེངས་རེ་འཚོགས་དགོཔ་འཐོན་ཆེ་ རྩེ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་
འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་ བན་དོན་སྤྱོད་དགོཔ་དང་ ཁྲི་ཚེས་དང་ ས་གནས་ཚུ་བན་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོག་ལས་
ཁྱབ་བསྐྱགས་འབད་དགོ།
༡༧. ཡོངས་ཁྱབ་རྩེ་ཆེན་གྱིས་ ཚོགས་ཐེངས་འགོ་བཙུགས་ཀྱི་ཁྲི་ཚེས་ཚུ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ལུ་
སྟོན་འབུལ་ཁྱུ་དགོ།

དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཞུགས།

༡༨. དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུན་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་རྒྱ་དང་འཁྲུལ་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཞུགས་ཅིག་འཚོགས་དགོ།
༡༩. དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཞུགས་སྐབས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ ཚོགས་ཞུགས་ཚོགས་
དགོ་པའི་གནད་དོན་ ཡང་ན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལུ་ སྤུལ་བའི་གནད་དོན་རྒྱུ་མ་གཅིག་
བརྩི་འཛིག་འབད་དགོ།

Prorogation

20. Whenever the Speaker finds it necessary to prorogue the session of the National Assembly, a notice to this effect shall be announced.

Attendance of members

21. A member shall note attendance in the Roll of members for every sitting before taking his or her seat.

Roll of the members

22. There shall be a roll of members which shall be signed before taking their seat for the first time.

Quorum

23. The presence of not less than two thirds of the total number of members shall constitute a quorum for a sitting of the National Assembly.
24. If the number of members present falls short as referred to section 23 of this Procedure, the Speaker shall declare an adjournment of the sitting.

CHAPTER 4

OPENING AND CONCLUSION OF THE PARLIAMENTARY SESSION

Opening

25. At the commencement of each session of Parliament, the Druk Gyalpo shall be received in a joint sitting of Parliament with Chibdrel Ceremony. Each session shall be opened with zhugdrel-phuensum tshog-pai tendrel.

ཚུགས་བཤེལ།

༡༠. ཚུགས་དཔོན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུའི་ཚུགས་ཐངས་ ཚུགས་བཤེལ་འབད་དགོ་པའི་
དགོས་དོན་ཅེ་འཕྱོན་པ་ཅིན་ འདི་འཁྱོད་ལས་གསལ་བསྐྱུགས་འབད་དགོ།

འཇུས་མི་ཚུ་འོ་ཐོ་བཀོད།

༡༡ འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ ཚུགས་ཞུགས་ཅེ་འུ་ནང་ རང་སོའི་འདེམས་ཁྲི་གུ་མ་སྟོད་པའི་ཉེ་མར་
འཛོམས་དེབ་གུ་ ལག་བྲིས་བཀོད་དགོ།

འཇུས་མི་ཚུ་མིང་ཐོ།

༡༢. འཇུས་མི་ཚུ་ རང་སོའི་སྟོད་ཁྲི་གུ་འགོ་དང་པ་མ་སྟོད་པའི་ཉེ་མར་ འཇུས་མི་རང་སོའི་མིང་ཐོ་གུ་
ལག་བྲིས་བཀོད་དགོ།

ཚུགས་གྲངས།

༡༣. རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུའི་ཚུགས་ཐངས་ཅེ་ནང་ འཇུས་མིའི་ཚུགས་གྲངས་འདི་ འཇུས་མི་ཡོངས་
བསྟོམས་གྱི་གསུམ་དུ་གཉིས་ལས་ མ་ཉུང་མ་ཅིག་དགོ།

༡༤. བྱ་བའི་གནད་སྟོད་འདི་འོ་ཐོ་ཚན་ ༡༣ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འཇུས་མི་གྲངས་ཚད་ཉུང་སོང་པ་ཅིན་
ཚུགས་དཔོན་གྱིས་ཚུགས་ཞུགས་མཚམས་འཛོག་འབད་དགོ།

ལེའུ་ ༤ པ།

སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་ཚུགས་ཐངས་འགོ་བཙུགས་དང་ མཇུག་བསྐྱུའི་རྟེན་འབྲེལ།

འགོ་བཙུགས།

༡༥. སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་ཚུགས་ཐངས་ཚར་ཅེ་འཚུགས་ནི་འགོ་བཙུགས་པ་ད་ སྤྱི་ཚུགས་ལྷན་བཞུགས་གྱིས་
འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཆིབས་གཡ་ཐོག་ལས་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོ། ཚུགས་ཐངས་ཅེ་ཅེ་བཞིན་དུ་
བཞུགས་གཡ་ལྷན་སྐུམ་ཚུགས་པའི་ རྟེན་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་སྤྱི་འགོ་བཙུག་དགོ།

26. The opening ceremony of the Parliamentary Session shall begin as follows:

- 1) The members of Parliament shall assemble in the front courtyard of the Gyelyong Tshogkhang 30 minutes before the arrival of the Druk Gyalpo.
- 2) The Chibdrel ceremony shall be conducted as per the Order of precedence prescribed in Annexure 3 of this Procedure.
- 3) The welcoming ceremony (Serdreng) shall be performed by the seventeen monks of the Central Monastic Body from the rooftop of the Gyelyong Tshogkhang till the Druk Gyalpo's arrival in the House.
- 4) The members of Parliament shall bow in respect to the Druk Gyalpo on His arrival at the front Courtyard at the Gyelyong Tshogkhang.
- 5) After the Druk Gyalpo ascends the throne, the members shall take their respective seats.
- 6) The Gyalpoi Zimpon shall usher in the Zhugdrel ceremony. Led by one of the five Lopens and six other monks from the Central Monastic Body, the zhugdrel-phuensum tshog-pai ten-drel shall be conducted in the following Order of precedence:
 - (1) offering of Droem;
 - (2) offering of Dizang;
 - (3) offering of ceremonial tea and rice;
 - (4) offering of ceremonial wine (Marchang) and flag; and
 - (5) offering of Zhugdrel.

༡༤. སྤྱི་ཚྭ་གསུམ་འགོ་བཅུ་གསུམ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་རིམ་དེ་ཡང་།

༡༽ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་མ་ཐེབས་པའི་སྐར་མ་ ༣༠ གི་ལྷ་གོང་ལས་ སྤྱི་ཚྭ་གསུམ་གྱི་འཕུས་
མི་ཚུ་ ཚྭ་གསུམ་ཁང་མདུན་ཚྭ་གསུམ་གྱི་རྩོད་གཅེལ་ནང་འཛུམས་དགོ།

༢༽ ཆིབས་གྲལ་གྱི་གོ་རིམ་འདི་ བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་འདིའི་ ཟུར་སྒྲགས་ ༣ པའི་ནང་ཆེད་དུ་
བཀོད་མི་དང་འཁྲིལ་དགོ།

༣༽ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ ཚྭ་གསུམ་ཁང་ནང་མ་ཐེབས་ཚུན་ གཞུང་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་སློང་བཅུ་
བདུན་གྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚྭ་གསུམ་ཁང་གི་ སྤྱི་ཐོག་ལས་གསེར་སྤྱི་འབད་དགོ།

༤༽ སྤྱི་ཚྭ་གསུམ་གྱི་འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ ཚྭ་གསུམ་ཁང་གི་མདུན་ཚྭ་གསུམ་རྩོད་
གཅེལ་ནང་ཐེབས་ཅིག་ གུས་བརྟུན་གྱི་ཕྱག་དབང་བཅར་དགོ།

༥༽ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གསེར་ཁྲི་གུ་བཞུགས་ཞིན་མ་ལས་ འཕུས་མི་ཚུ་རང་སེའི་སྤྱོད་ཁྲི་
གུ་སྤྱོད་དགོ།

༦༽ རྒྱལ་པོའི་གཟིམ་དཔོན་གྱིས་ བཞུགས་གྲལ་གྱི་དགོངས་སྐོར་ཞུ་ཞིན་མ་ལས་ གཞུང་
གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གྲལ་ལས་ གཅིག་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་དགེ་སློང་དབུ་གཙོ་གིས་
བཞུགས་གྲལ་ཕུན་སུམ་ཚྭ་གསུམ་པའི་མཇུག་སྐོར་ཚུ་ གཤམ་གསལ་ལྟར་འགོ་བཅུ་གསུམ་
གནང་དགོཔ་དེ་ཡང་།

༡༽ གོ་མ་བྱང་ནི།

༢༽ ཇི་བཟང་བྱང་ནི།

༣༽ གསོལ་ཇ་དང་བཞེས་ཅུ་བྱང་ནི།

༤༽ མར་ཆང་དང་ཐུགས་སྒྲོན་དར་གིང་ཕུལ་ནི།

༥༽ བཞུགས་གྲལ་བྱང་ནི།

- (6) As soon as the Zhugdrel ceremony is over, the members shall take a short recess as per the programme.
 - (7) The members shall re-assemble after the recess.
27. The Druk Gyalpo may address the Parliament, as and when deemed expedient.
28. The Speaker shall deliver the inaugural speech to the Parliament.

Concluding ceremony of the parliamentary session

29. After the Speaker delivers the concluding speech, the members of Parliament and the six monks from the Central Monastic Body shall recite Trashi-mon-lam led by one of the five Lopens. The Lopen shall receive the Moenddar from the Speaker and shall offer to the Druk Gyalpo for his long life. The seventeen monks from the Central Monastic Body shall perform Tashi Jaling and Serdreng outside the House and conclude the session.

CHAPTER 5

COMMENCEMENT AND ADJOURNMENT OF SITTING

30. The number of days for the sitting of the National Assembly Session shall be determined by the Secretary General in consultation with the Speaker with regard to the volume of issues to be deliberated.
31. Unless the Speaker otherwise directs, the sitting of the National Assembly shall normally commence at 10:00 hours in the morning and adjourn at 13:30 hours in the afternoon.

༡༤༽ བཞུགས་གྲལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ མཛད་རིམ་མཚུག་བསྐྱེ་ཞིན་ལས་ ལས་
རིམ་དང་འབྲེལ་ འཕུས་མི་ཚུ་དུས་བྱུང་གི་བཅ་འགྲོལ་དགོ།

༡༥༽ འཕུས་མི་ཚུ་བཅ་གོལ་ཞིན་ལས་ ལོག་ཚོགས་ཁང་ནང་འཛོམས་དགོ།

༡༦. འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་ ཡན་རྒྱབས་ཡོད་པར་གཟིགས་ཆེ་ སྤྱི་ཚོགས་ནང་གསུང་བཤད་
གནང་ནི།

༡༧. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ སྤྱི་ཚོགས་ལུ་འགོ་འབྱེད་གསུང་བཤད་ཕུལ་དགོ།

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་མཚུག་བསྐྱེ་རྟེན་འབྲེལ།

༡༨. སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་མཚུག་བསྐྱེ་རྟེན་འབྲེལ་ནང་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་གསུང་བཤད་ཕུལ་
ཆར་བའི་ཤུལ་ལུ་ གཞུང་ཟླ་ཆང་གི་སློབ་དཔོན་ལས་ གཅིག་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་དགོ་སློང་
དུག་དང་འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ ཚོགས་འདུ་མཚུག་བསྐྱེ་བཟུལ་གིས་སློབ་ལམ་དང་ ཞབས་བརྟན་
ཕུལ་ནི་འགོ་བཙུགས་པ་དང་གཅིག་ཁར་ སློབ་དཔོན་གྱིས་ ཚོགས་དཔོན་ལས་ སློབ་དར་ལུ་སྟེ་
འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ལུ་ཕུལ་བའི་ཤུལ་ལུ་ གཞུང་ཟླ་ཆང་གི་དགོ་སློང་བཙུ་བདུན་གྱིས་ ཚོགས་
ཁང་གི་མདུན་ཕྱོགས་ལས་གསེར་སྤྱིང་དང་བཟུལ་གིས་རྒྱ་སྤྱིང་བཅས་པ་སྟེ་ ཚོགས་འདུ་འོ་ཚོགས་
ཐེངས་མཚུག་བསྐྱེ་ནི།

ལེའུ་ ༥ པ།

ཚོགས་ཞུགས་འགོ་འཛུགས་དང་ མཚམས་འཛོགས།

༡༩. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་འོ་ཚོགས་ཐེངས་ཀྱི་དུས་ལུན་དེ་ གསུང་གོས་གནང་ནི་འོ་གོས་གཞི་མང་
ཉུང་དང་འབྲེལ་ ཡོངས་ཁྱབ་དྲུང་ཆེན་གྱིས་ཚོགས་དཔོན་དང་ གོས་བསྐྱེན་ཐོག་ གཏན་འབབས་
བཟོ་དགོ།

༢༠. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ བཀའ་རྒྱ་ལོགས་སུ་གནང་ན་མ་གཏོགས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་འོ་ཚོགས་
ཞུགས་འདི་ལྟ་བུ་ཆུ་ཆོད་ ༡༠.༠༠ ལུ་འགོ་བཙུག་ནི་དང་དགྲང་ཡོལ་ཆུ་ཆོད་ ༡.༣༠ ལུ་ཚོགས་
ཞུགས་འགྲོལ་ནི།

32. In case of any changes in the days, time, place, and programme of sitting of the National Assembly, the Secretary General shall serve a notice to this effect to the members.

CHAPTER 6

DRUK GYALPO'S ADDRESS AND MESSAGE

33. The Druk Gyalpo may address and send message to the Parliament as deemed expedient.
34. Upon receiving the message, National Assembly shall consider the matter referred to in the message and submit its opinion to the Druk Gyalpo at the earliest.

Motion of Thanks

35. At the closing of a session, a member each from both the parties of the National Assembly and a member from the National Council may move a motion of thanks.

CHAPTER 7

ELECTION OF THE SPEAKER AND THE DEPUTY SPEAKER

Election of the Speaker

36. At the first sitting after any general election, or when necessary to fill a vacancy, the National Assembly shall elect a Speaker and a Deputy Speaker from among its members.

༣༣. གཤམ་སྲིད་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཁྱུགས་ཀྱི་ཉིན་གྲངས་དང་ ཏུས་ཚོད་ ས་གནས་
དེལས་ ལས་རིམ་ལུ་འགྱུར་བཅས་རེ་འབྱུང་ཆེ་ ཡོངས་ཁྱབ་དྲུང་ཆེན་གྱིས་འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་ དེ་
ལུགས་ཀྱི་ གསལ་བསྐྱུགས་འབད་དགོ།

ལེའུ་ ༤ པ།

འབྲུག་རྒྱལ་པོའི་གསུང་བཤད་དང་ བཀའ་འཕྲིན།

༣༣. འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་ སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ཕན་ལྷབས་ཡོད་པར་ག་ཟེགས་ཆེ་ གསུང་བཤད་དང་
བཀའ་འཕྲིན་གནང་ནི།

༣༤. བཀའ་འཕྲིན་ཐེབས་པའི་ཤུལ་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ བཀའ་དོན་བརྩི་འཛིག་སྤུལ་ཏེ་
འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ལུ་ བསམ་འཆར་གང་མཚུགས་སྤུལ་དགོ།

བཀྲིན་ལེགས་སོའི་གྲོས་དོན།

༣༥. ཚོགས་ཐེངས་མཇུག་བསྟུའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་གཉིས་ཆ་
རང་ལས་འཐུས་མི་རེ་རེ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྲེའི་རྟོངས་ལས་འཐུས་མི་གཅིག་གིས་ བཀའ་
དྲིན་ལེགས་སོ་ཞུ་ཆོག།

ལེའུ་ ༥ པ།

ཚོགས་དཔོན་དང་ཚོགས་དཔོན་འོག་མའི་བཅག་འཐུ།

ཚོགས་དཔོན་བཅག་འཐུ།

༣༦. སྤྱིར་བཏང་བཅག་འཐུའི་ཤུལ་ལས་ ཚོགས་ཁྱུགས་དང་པ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ ཡང་ན་ ས་སྟོང་
བསུབ་དགོཔ་རེ་འཐོན་ཆེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ འཐུས་མི་ཚུ་གི་གཤམ་ལས་ ཚོགས་
དཔོན་དང་ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་གཅིག་བཅག་འཐུ་འབད་དགོ།

37. Any member may submit a nomination of a member for the post of the Speaker in the House. The nomination must be seconded by another member and accompanied by a statement by the nominee stating the will to serve as the Speaker.
38. The Secretary General or in the absence of the Secretary General the next senior most official shall preside over the election of the Speaker.
39. The Druk Gyalpo shall by warrant under His Hand and seal confer Dakyen to the Speaker.
40. The Speaker shall remain non-partisan in the fulfillment of the role.

Election procedure

41. The election of Speaker shall be conducted in accordance with the following procedures:
 - 1) Voting shall be conducted by secret ballot;
 - 2) If there is only one nominee, the election shall be decided by “Yes” or “No” votes;
 - 3) If there are two or more nominees, the election shall be decided by the highest number of votes;
 - 4) If nominees receive equal highest numbers of votes the election process shall be repeated once;
 - 5) In the second ballot, the names of the nominees with least number of votes in the preceding ballot shall be removed;
 - 6) If there is a tie vote between any two nominees for the second time, it shall be decided by drawing of lots;

༣༧. འབྲུས་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་ཀྱི་དོན་ལུ་གདམ་ངོའི་གྲོས་འཆར་ཅིག་ ཚོགས་
ཁང་ནང་ཕུལ་མི་དེ་ལུ་ འབྲུས་མི་གཞན་ཅིག་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དགོ་པའི་ཁར་ གདམ་ངོ་དེ་
གིས་ཚོགས་དཔོན་འབད་ནིའི་ གྲོ་འདོད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཞུ་བ་ཕུལ་དགོ།
༣༨. ཚོགས་དཔོན་གྱི་བཅག་འཇུག་འདི་ ཡོངས་ཁྱབ་དྲུང་ཆེན་ ཡང་ན་ ཡོངས་ཁྱབ་དྲུང་ཆེན་མེད་པ་
ཅིན་ དེའི་འོག་གི་འགོ་དཔོན་མཐོ་ཤོས་ཅིག་གིས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོ།
༣༩. འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་ སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྟགས་དང་ཕྱག་དམ་ཅན་གྱི་བཀའ་ཐམ་ཐོག་ལས་
ཚོགས་དཔོན་སྤེལ་བདག་རྒྱུན་གནང་ནི།
༤༠. ཚོགས་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར་ཚུལ་མཐུན་འབྲུབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཚོགས་དཔོན་དེ་ཕྱོགས་སྤྱང་མེད་པ་
སྤེལ་གནས་དགོ།

བཅག་འཇུག་འདི་བྱ་རིམ།

༤༡. ཚོགས་དཔོན་བཅག་འཇུག་འདི་ གཤམ་གསལ་གྱི་བྱ་རིམ་དང་འབྲེལ་དགོ།
- ༡༽ ཚོགས་རྒྱན་དེ་གསང་བའི་ཐོག་ལས་བསྐྱར་དགོཔ་དང་།
- ༢༽ གལ་སྲིད་ གདམ་འཇུག་འདི་ནང་ གདམ་ངོ་གཅིག་ལས་ལྷག་སྟེ་མེད་པ་ཅིན་ དགོ་དང་མི་
དགོ་གི་ ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱར་ཐོག་ལས་བཅག་འཇུག་འབད་དགོ།
- ༣༽ གལ་སྲིད་ མི་ངོ་གཉིས་ ཡང་ན་ འདི་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡོད་པ་ཅིན་ ཚོགས་རྒྱན་གྲངས་ཁ་
མཐོ་ཤོས་ཐོབ་མི་འདི་བཅག་འཇུག་འབད་དགོ།
- ༤༽ གལ་སྲིད་ གདམ་ངོ་ཚུ་གི་བར་ན་ ཚོགས་རྒྱན་མཐོ་ཤོས་འདྲན་འདྲ་འཐོན་སོང་པ་ཅིན་
ཡང་བསྐྱར་བཅག་འཇུག་འདི་རིམ་པ་ ཐངས་གཅིག་འགྲིག་དགོ།
- ༥༽ ཚོགས་རྒྱན་ཐངས་གཉིས་པའི་སྐབས་ ཚོགས་རྒྱན་ཐངས་དང་པའི་ནང་ ཚོགས་རྒྱན་ཉུང་
ཤོས་ཐོབ་མི་ཚུ་ ཚོགས་རྒྱན་ནང་ལས་ཕྱིར་འབྱུང་འབད་བཞག་དགོ།
- ༦༽ གལ་སྲིད་ ཚོགས་རྒྱན་ཐངས་གཉིས་བསྐྱར་རུང་ ཚོགས་རྒྱན་འདྲན་འདྲ་ཐོབ་སྟེ་ཡོད་པ་
ཅིན་ རྒྱན་ཤོག་འཇུག་ཐོག་ལས་ ཐག་གཅད་འབད་དགོ།

- 7) A nominee may withdraw by informing the Secretary General in writing before the first ballot. The withdrawal shall be effective upon receipt by the Secretary General; and
- 8) The results of the vote shall be announced to the members immediately.

Powers and functions of the Speaker

42. In addition to the specific powers and functions provided by this Procedure, the Speaker shall:

- 1) preside over the National Assembly and joint sitting of the Parliament and enforce its rules for the orderly conduct of the proceedings;
- 2) preserve dignity and decorum in the House and maintain discipline amongst the members;
- 3) maintain authority of the National Assembly and protect its rights, traditions, and privileges;
- 4) be responsible for setting overall policy and act as a guidance for the management and general administration of the National Assembly;
- 5) sign the Acts passed by the Parliament;
- 6) sign all official communications transmitted by the Speaker on behalf of the National Assembly;
- 7) represent the National Assembly in its relation with the Druk Gyalpo, the Executive, and the Judiciary;

- ༡༽ གདམ་ངོ་ཅིག་གིས་ ཐངས་དང་པའི་ཚོགས་རྒྱལ་མ་བསྐྱར་བའི་ཕྱ་གོང་ལས་ ཡོངས་ཁྱབ་
 གྲུང་ཆེན་ལུ་ ཡིག་ཐོག་གི་སྟོན་སྟོན་འབད་དེ་ དེའི་གྲལ་ལས་འཐོན་ཚོགས། ཚོགས་རྒྱལ་
 ལས་འཐོན་ནིའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོངས་ཁྱབ་གྲུང་ཆེན་ལུ་ འབྱེད་བའི་ཤུལ་ལས་རྒྱུང་མ་གཅིག་ཆ་
 གནས་གྲུབ་ཨིན།
- ༢༽ ཚོགས་རྒྱལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ དེ་འཕྲོ་ལས་འབྲས་མི་ཚུ་ལུ་གསལ་བསྐྱགས་འབད་དགོ།

ཚོགས་དཔོན་གྱི་དབང་ཚད་དང་ ལཱ་འགན།

༤༩. བྱ་བའི་གནད་སྟོན་འདི་ནང་ བཀོད་པའི་དབང་ཚད་དང་བྱ་སྟོན་འཁྲོང་ལུ་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས།
- ༡༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་དང་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཅུགས་སྐབས་ ཚོགས་གཙུག་འབད་ནི་དང་
 བྱ་རིམ་ཚུ་སྤྲིད་ལཱ་གི་སྟོན་ལས་འགོ་འདྲན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གི་སྤྲིད་ལཱ་
 བསྐྱར་སྟོན་འབད་དགོཔ་དང་།
- ༢༽ ཚོགས་ཁང་གི་དབུ་འཕང་དང་ ཚོགས་ཁང་ནང་སྤྲིད་ལཱ་ཁྲིམས་བདག་འཛིན་འཐབ་ནི་དང་
 འབྲས་མི་ཚུའི་བར་ན་སྤྲིད་ལཱ་བདག་འཛིན་འཐབ་དགོ།
- ༣༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་དབང་འཛིན་རྒྱུ་སྟོང་འཐབ་ནི་དང་ དེའི་ཐོབ་དབང་དང་
 ལམ་སྟེན་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་ཐངས་ཚུ་ སྤྱང་སྟོབ་འབད་དགོ།
- ༤༽ སྤྱི་བཏང་སྤྲིད་བྱུས་བཅུམ་ནི་གི་འགན་ཁུར་འབག་དགོཔ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
 འདུའི་འཛིན་སྟོང་དང་ སྤྱི་བཏང་བདག་སྟོང་གི་དོན་ལུ་ལམ་སྟོན་འབད་དགོ།
- ༥༽ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཆ་འཛིན་གྲུབ་ཚར་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་གྲུ་ ལག་བྲིས་བཀོད་དགོ།
- ༦༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་རྟོངས་ལས་ ཚོགས་དཔོན་བརྒྱུད་པའི་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཡིག་
 འགྲུལ་ཚུ་གྲུ་ལག་བྲིས་བཀོད་དགོ།
- ༧༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་ཚབ་སྡེ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཚོག་དང་ ངང་ཁྲིམས་ལྷན་སྡེ་
 འཛིན་སྟོང་ལྷན་སྡེ་ཚུ་དང་མཐུན་ལམ་གྱི་ཐོག་ལས་ འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོ།

- 8) fix the date for each session of the Parliament in consultation with the Chairperson of the National Council;
- 9) meet foreign dignitaries and officials and other foreign visitors, on behalf of the National Assembly;
- 10) take part in ceremonial programs, as may be necessary, on behalf of the National Assembly;
- 11) nominate one member from the ruling party and one from opposition party in consultation with the Opposition Leader to the National Committee to advise Pay Commission on Parliamentary Entitlements;
- 12) represent the National Assembly at national events, IPU, regional conferences, and meetings on official visits;
- 13) designate members and other individuals, in appropriate numbers for delegations to represent the National Assembly at parliamentary conferences, seminars, and study tours outside the country on the recommendation of the House Committee;
- 14) be responsible for supervision of the agenda of the National Assembly, for assuring proper advance distribution of the agenda to members, and for conduct of the business of the National Assembly in accordance with the agenda;
- 15) rule on question of parliamentary order and practice relating to the business of the National Assembly;

- ༩༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ཁྲིའཛིན་དང་གོས་བསྐྱུན་ཐོག་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐངས་རེ་རེ་
བཞིན་དུ་གི་ ཟླ་ཆེས་ཚུ་གཏན་འབེབས་བཟོ་དགོ།
- ༡༠༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་རྟོངས་ལས་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆེ་མཐོའི་དཔོན་ཁག་དང་ འགོ་དཔོན་
དེ་ལས་ ཕྱི་རྒྱལ་ལས་འོང་མི་གཞན་འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་མགྲོན་ལུ་ མཇལ་འཕྲད་འབད་
དགོ།
- ༡༡༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་རྟོངས་ལས་ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཇེད་རིམ་ཚུ་ནང་ དགོས་མཁོ་
དང་བསྐྱུན་ བཅའ་མར་གཏོགས་དགོ།
- ༡༢༽ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མིའི་ཐོབ་ཐངས་སྐོར་ལས་ དངུལ་ཕོགས་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ གོས་
འབུལ་ཕུལ་ནིའི་དོན་ལས་ གཞུང་སྐྱོང་ཚོགས་པ་ལས་འཕུས་མི་གཅིག་དང་ རྒྱུག་
ཕྱོགས་འགོ་ཁྲིད་པ་དང་གོས་བསྐྱུན་ཐོག་ རྒྱུག་ཕྱོགས་ཚོགས་པ་ལས་འཕུས་མི་གཅིག་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཚུང་གི་འཕུས་མི་སྡེ་ རོས་འཛིན་འབད་དགོ།
- ༡༣༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མཇེད་རྣམས་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ དེ་ལས་ ལུང་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་
བའི་གོས་ཚོགས་དང་ གོས་འཛོམས་ཚུ་ནང་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་བཟུ་སྐོར་སྐབས་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་རྟོངས་ལས་སྐྱུ་ཚབ་འབད་དགོ།
- ༡༤༽ རྣང་འཁོད་ཚོགས་ཚུང་གིས་ གོས་འདེབས་ཐོག་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ཁར་གོས་ཚོགས་དང་
འབྲེལ་བའི་ཞལ་འཛོམས་དང་གོ་བསྐྱུར་ཞིབ་འཇུག་བཟུ་བཟུལ་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུའི་སྐྱུ་ཚབ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ བྱངས་ཁ་གང་འོས་ཀྱི་འཕུས་མི་ཚུ་རོས་འཛིན་
འབད་དགོ།
- ༡༥༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་གོས་གཞི་ ལྟ་རྟོག་འབད་ནི་དང་ འཕུས་མི་ཚུ་ལུ་ ལྷ་གོང་
ལས་བཀྲམ་སྤེལ་ཚུལ་མཐུན་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་དགོ་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུའི་བྱ་སྐོར་ཚུ་ གོས་གཞི་དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བསྐྱར་སྤྱོད་ཀྱི་འགན་ཁུར་འབག་དགོ།
- ༡༦༽ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱིག་ལཱ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་དང་འབྲེལ་བའི་ བྱ་སྐོར་འཐབ་
ཐངས་ཀྱི་བྱི་བ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ཐག་གཅད་འབད་དགོ།

- 16) ensure the deliberation and resolutions of National Assembly are in Dzongkha;
- 17) establish inter-parliamentary relations;
- 18) exercise discretion, as presiding officer, to promote fair and prompt consideration of the business of the National Assembly.
- 19) use the discretion under subsection (i) of this section to:
 - i) decide the order in which members are recognized for discussion;
 - ii) limit the length of discussion; and
- 20) permit discussion in the National Assembly of issues not included in the agenda, if such issues require the attention of members for reasons of immediate national importance.

Election procedure and the powers of the Deputy Speaker

43. The same procedure prescribed for the election of Speaker shall apply, for the election of the Deputy Speaker.
44. In the absence of the Speaker or whenever directed by the Speaker, the Deputy Speaker shall preside over the sittings.
45. The Deputy Speaker presiding over the sitting during the period of the Speaker's absence shall enjoy the same powers and privileges of the Speaker. He or she shall also perform the duties of the Speaker and every such act performed by him shall have the same effect and validity, as that of the Speaker.

- ༡༤༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་གསུང་གོས་དང་ གོས་ཚད་ཚུ་ རྫོང་ཁའི་ཐོག་ལུ་ཨིན་མ་ངེས་
བཟན་བཟོ་དགོ།
- ༡༥༽ རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བར་ན་ མཐུན་ལམ་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ།
- ༡༦༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་གཙོ་འཛིན་ཨིན་མ་བཞིན་དུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བྱ་སྤྱོད་
ཚུ་ རྣམ་དག་དང་ ཅུས་ཐོག་བཟུ་འཛིན་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ བསྐར་སྤྱོད་
འབད་དགོ།
- ༡༧༽ དོན་ཚན་འདིའི་ རང་གསེས་ཡན་ལག་དོན་ཚན་ ༡ པ་ལྟར་གོས་བསྐར་གྱི་དོན་ལུ་
འབད་ཚོགས་པ་
- ༡༽ གོས་བསྐར་ལུ་མི་ཚུའི་ གོ་རིམ་ཐག་གཅད་འབད་ནི་དང་།
- ༢༽ གོས་བསྐར་གྱི་ ཅུས་ལུན་ཚད་འཛིན་འབད་ནི།
- ༣༠༽ གོས་གཞི་ནང་མ་ཚུད་པའི་གནད་དོན་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་ཆེ་ དེ་ལུགས་
ཀྱི་གནད་དོན་དེ་ འཐུས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ གོས་བསྐར་འབད་ནིའི་དགོས་མཁོ་འཐོན་པ་
ཅིན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་ གོས་བསྐར་གནང་ནིའི་ གནང་བ་འགྲོལ་དགོ།

ཚོགས་དཔོན་འོག་མའི་ བཙག་འཐུའི་བྱ་རིམ་དང་ དབང་ཚད།

༤༣. ཚོགས་དཔོན་འོག་མའི་བཙག་འཐུའདི་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་བཙག་འཐུའི་དོན་ལུ་ ཆེད་དུ་བཀོད་མི་
བྱ་རིམ་དང་ གཅིག་མཚུངས་སྡེ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།
༤༤. ཚོགས་དཔོན་མེད་པའི་སྐབས་ ཡང་ན་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་དང་འབྲེལ་
ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་གིས་ ཚོགས་ཞུགས་ཀྱི་ ཚོགས་གཙོ་འབད་དགོ།
༤༥. ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་གིས་ ཚོགས་ཞུགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་འབད་བའི་སྐབས་ ཚོགས་དཔོན་ལུ་
ཡོད་པའི་ དབང་ཚད་དང་ཁོ་དབང་ཚུ་ག་ར་གཅིག་མཚུངས་ཡོད་པ་ཨིན། ཁོ་ ཡང་ན་ མོ་གིས་
ཚོགས་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར་ཅིལ་བུམ་འབག་དགོཔ་དང་ ཁོ་ཡང་ན་མོ་གིས་འབད་བའི་ལཱ་ཚུ་
ཚོགས་དཔོན་གྱིས་འབད་འབདམ་བཟུམ་སྡེ་ ཅུས་པ་དང་བཟུ་འཛིན་ཡོད་པ་ཨིན།

Vacancy in office of Speaker or Deputy Speaker

46. When a vacancy occurs in the office of Speaker or Deputy Speaker, the Secretary General shall report the vacancy to the House at the earliest opportunity and the House shall proceed to elect a new Speaker or Deputy Speaker. No session shall be held without a Speaker and a Deputy Speaker.

CHAPTER 8

REMOVAL OF SPEAKER OR DEPUTY SPEAKER

Motion for the removal of the Speaker and the Deputy Speaker

47. The motion for the removal of the Speaker or the Deputy Speaker shall be moved by not less than one-third of the total number of members.
48. The Secretary General shall fix the date for the National Assembly to debate the removal of the Speaker or Deputy Speaker within 10 days of moving the motion.
49. On the day fixed for the motion for the removal of the Speaker or the Deputy Speaker, such motion shall be taken for consideration before any other business for the day.
50. The Speaker shall preside over the sitting of the National Assembly while the motion for the removal of Deputy Speaker is taken up for consideration. The Deputy Speaker shall preside over the motion for the removal of the Speaker.

ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་དང་ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་འོག་མའི་ཡིག་ཚངས་སྟོང་།

༤༤. ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་དང་ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་འོག་མའི་ ཡིག་ཚངས་སྟོང་འཐོན་པའི་སྐབས་ དེ་འཕྲོ་ལས་ ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ ས་སྟོང་གི་སྒྲུབ་ལུ་འདི་ ཚཱཱ་སྤུངས་ཁང་ནང་སྐུལ་ཞེན་མ་ལས་ ཚཱཱ་སྤུངས་ ཁང་གིས་ ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་ ཡང་ན་ ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་འོག་མ་གསར་པ་བཅོག་འབྲུ་འབད་དགོ། ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་དང་ ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་འོག་མ་མེད་པར་ ཚཱཱ་སྤུངས་ཞུགས་འཚཱཱ་སྤུངས་མི་ཚོགས་།

ལེའུ་ ༡ པ།

ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་ ཡང་ན་ ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་འོག་མ་ཕྱིར་དབྱུང་།

ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་ ཡང་ན་ ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་འོག་མའི་ཕྱིར་དབྱུང་གི་གྲོས་དོན།

༤༥. ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་ ཡང་ན་ ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་འོག་མ་ཕྱིར་དབྱུང་གི་གྲོས་དོན་འདི་ འབྲུས་མི་ཡོངས་ བསྐྱོམས་ཀྱི་ གསུམ་དབྱ་གཅིག་ལས་མ་ཉུང་མ་ཅིག་གིས་ སྐུལ་དགོ།
༤༦. ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་ ཡང་ན་ ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་འོག་མ་ཕྱིར་དབྱུང་འབད་ནིའི་ གྲོས་དོན་སྐུལ་བའི་ ཉིན་གངས་བཅུ་ཐམ་གྱི་ནང་འཁོད་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚཱཱ་སྤུངས་འདུའི་ནང་ ཕྱིར་ དབྱུང་གི་གྲོས་བསྐྱུར་གནང་ནིའི་དོན་ལུ་ཆོས་གངས་གཏན་འཁེལ་བཟོ་དགོ།
༤༧. ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་ ཡང་ན་ ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་འོག་མ་ཕྱིར་དབྱུང་འབད་ནིའི་གྲོས་དོན་གྱི་དོན་ལུ་ གཏན་ འཁེལ་བཟོ་བའི་ཉིན་མ་དེ་ཁར་ དེ་ལུགས་ཀྱི་གྲོས་དོན་འདི་ གཞན་བྱ་སྒྲིའི་ལས་རིམ་ཚུ་གི་ཉེ་མ་ བཅི་འཛུགས་འབད་དགོ།
༤༨. ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་འོག་མ་ཕྱིར་དབྱུང་འབད་ནིའི་གྲོས་དོན་སྐུལ་བའི་སྐབས་ ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་འོག་གིས་རྒྱལ་ ཡོངས་ཚཱཱ་སྤུངས་འདུའི་ཚཱཱ་སྤུངས་གཙོ་འབད་དགོ། ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་འོག་ཕྱིར་དབྱུང་འབད་ནིའི་གྲོས་དོན་སྐུལ་ བའི་སྐབས་ ཚཱཱ་སྤུངས་དཔེ་འོག་མ་གིས་ ཚཱཱ་སྤུངས་གཙོ་འབད་དགོ།

51. The Chairperson or Deputy Chairperson of the House Committee shall preside over the sitting in the event that the motion is for the removal of both the Speaker and the Deputy Speaker at the same time.
52. After the motion for removal of the Speaker or the Deputy Speaker has been announced by the Secretary General, the matter shall be debated and put to vote.
53. The Speaker or Deputy Speaker or both who are proposed for the removal shall leave the House during the debate and voting.
54. The motion for removal, if passed by two-third of the total number of members, shall require the Speaker to be removed by the Druk Gyalpo, and in case of the Deputy Speaker by the Speaker.
55. The reasons for removal of the Speaker and Deputy Speaker shall be as follows:
 - 1) If convicted of a crime or treason;
 - 2) Physical or mental incapacity;
 - 3) Abuse of office, including malfeasance, misfeasance, or nonfeasance;
 - 4) Conduct that brings the National Assembly into disrepute; or
 - 5) Violation of Constitutional provisions.

༥༡. ནང་འཁོད་ཚོགས་ཆུང་གི་ཁྲི་འཛིན་ ཡང་ན་ ཁྲི་འཛིན་འོག་མ་གིས་ ཚོགས་དཔོན་དང་ ཚོགས་
དཔོན་འོག་མ་གཉིས་ཆར་ དུས་མཉམ་སྟེ་ ཕྱིར་དབྱུང་གི་གྲོས་དོན་ཕུལ་བའི་སྐབས་ ཚོགས་
གཙོ་འབད་དགོ།
༥༢. ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ ཚོགས་དཔོན་ ཡང་ན་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་ཕྱིར་དབྱུང་འབད་ནིའི་
གྲོས་དོན་འདི་ གསལ་བསྐྱགས་འབད་ཆར་བའི་ཤུལ་ལས་ གནད་དོན་དེ་གྲུ་གྲོས་བསྐྱར་གནང་
ཞིན་མ་ལས་ ཚོགས་རྒྱུན་བསྐྱར་ནིའི་དོན་ལུ་བཅུགས་དགོ།
༥༣. ཚོགས་དཔོན་ ཡང་ན་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་ ཡང་ན་ ཚོགས་དཔོན་གོང་འོག་གཉིས་ཆར་
ཕྱིར་དབྱུང་གི་གྲོས་དོན་གྲུ་ཚུད་བསྐྱར་དང་ ཚོགས་རྒྱུན་བསྐྱར་བའི་སྐབས་ ཚོགས་ཞུགས་ཀྱི་
གཤམ་ལས་འཐོན་འགྱུར་དགོ།
༥༤. ཕྱིར་དབྱུང་གི་གྲོས་དོན་དེ་ འཐུས་མི་ཡོངས་བསྐོས་ལས་གསུམ་དཔྱ་གཉིས་ཀྱིས་ ཆ་འཛོག་
གྲུབ་པ་ཅིན་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་ལས་ཕྱིར་དབྱུངས་ འཐུག་རྒུལ་པོ་མཆོག་གིས་མཛད་
དགོཔ་དང་ གཤམ་སྲིད་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མའི་ཐད་ཁར་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཕྱིར་དབྱུང་འབད་
དགོ།
༥༥. ཚོགས་དཔོན་ ཡང་ན་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་ ཕྱིར་དབྱུང་འབད་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ཡང་
༡༽ གཤམ་སྲིད་ ཉེས་ལས་ ཡང་ན་ རོལ་ག་པའི་འཁྲུན་ཆོད་བཏོན་འབྱུང་ན། ཡང་ན།
༢༽ གཟུགས་ ཡང་ན་ ནུན་ཤེས་འཛོན་ཆོད་མེད་པ།
༣༽ འགལ་འཛོལ་དང་ གཤམ་ཁྲུམ་ ཡང་ན་ འགན་དབང་མི་སྤྱོད་པ་བརྩིས་པའི་ ཡིག་ཆར་
འོག་སྤྱོད་འབད་ན།
༤༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ དབྱ་འཕང་ཉམས་པའི་ བྱ་སྤྱོད་འཐབ་པ།
༥༽ ཚུ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལས་འགལ་བ།

CHAPTER 9

CONSTITUENCY VISIT

Constituency visit

56. The members shall visit his or her Constituency at least twice a year after every session.
57. Members shall endeavor to complete visit to their constituencies one month prior to the start of a session.
58. Notwithstanding section 56 of this Procedure, the Speaker may grant exemption on the request of the members.

CHAPTER 10

ORDER OF BUSINESS

Plenary sitting

59. A Plenary Sitting shall be convened every week after the return of members from constituency visits unless the Speaker otherwise directs.
60. A Plenary Sitting shall be convened to discuss the following but not limited to:
 - 1) issues raised by the people during constituency visits;
 - 2) progress reports of the various Parliamentary Committees on Bills and their respective Committee functions.

ལེའུ་ ༩ པ།
འདེམས་ཁོངས་བཟླ་སྟོར།

འདེམས་ཁོངས་བཟླ་སྟོར།

༥༤. ཚེགས་ཐངས་རེ་གྲོལ་བའི་བྱལ་ལུ་ འཐུས་མི་ཚུ་ ཁོ་ཡང་ན་མོ་རའི་འདེམས་ཁོངས་བཟླ་སྟོར་
འབད་བར་ ལོ་རའི་ནང་ཉུང་ཤོས་ཚར་གཉིས་རེ་འབྱོ་དགོ།
༥༥. འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་འདེམས་ཁོངས་བཟླ་སྟོར་འབད་ནི་འདི་ ཚེགས་ཐངས་མ་རན་པའི་
ཟླ་ངོ་གཅིག་གི་ཉེ་མ་མཇུག་བསྟུ་དགོ།
༥༦. བྱ་བའི་གནད་སྟོན་འདིའི་ ཉོན་ཚན་ ༥༤ པ་ལུ་མ་སྟོས་པར་ འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ཁུ་བ་ཕུལ་མི་
དང་འབྲེལ་ ཚེགས་དཔོན་གྱིས་ཡངས་ཆག་གནང་ཆོག།

ལེའུ་ ༡༠ པ།
བྱ་སྟོན་མཛད་རིམ།

ལྷན་བཞུགས།

༥༧. ཚེགས་དཔོན་གྱིས་བཀོད་ཀྱི་ལོགས་སུ་གནང་ན་མ་གཏོགས་ འཐུས་མི་ཚུ་འདེམས་ཁོངས་བཟླ་
སྟོར་ལས་ ལོག་སྟོན་པའི་བྱལ་ལུ་ བདུན་ཕྱག་རེ་ནང་ལྷན་བཞུགས་ཚར་རེ་འཚོགས་དགོ།
༥༨. ལྷན་བཞུགས་དེ་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཚུ་གིས་མ་དོ་བར་ གནད་དོན་གཞན་ཚུ་ཡང་
གོས་བསྟུར་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་འཚོགས་དགོཔ་དེ་ཡང་།
- ༡༽ འདེམས་ཁོངས་བཟླ་སྟོར་སྐབས་ མི་སེར་ཚུ་གིས་བཀོད་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ གོས་བསྟུར་
འབད་ནི་དང་།
- ༢༽ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཚུང་ཚུ་གིས་ དབྱད་ཡིག་དང་ ཚོགས་ཚུང་རང་སོའི་ལཱ་འགན་དང་
འབྲེལ་བའི་ གྲུབ་འབྲས་སྟན་ཁུ་ཕུལ་ནི།

- 3) notices received by the National Assembly from the National Council; and
- 4) discuss issues for the forthcoming session.

Order of Business

61. A list of business for the day shall be prepared by the Secretary General and after it has been approved by the Speaker, a copy thereof shall be made available to the members.
62. No business that is not included in the Orders of Business for the day shall be transacted without the leave of the Speaker.

Agenda

63. The Secretariat shall compile and table in the preliminary meeting the Government report, the petitions routed through the members and Local Governments, and Bills, International conventions, Covenants, Treaties, Protocols, and Agreements received for deliberations.
64. Following the approval of the agenda in the preliminary meeting, the Secretary General in consultation with the Speaker shall formulate and circulate the order of business.
65. The Secretary General shall forward the developmental related issues not included in the agenda to the relevant Ministries for necessary action and intimation to the concerned local government.

Withdrawal of agenda

66. Any agenda item finalized in the preliminary meeting may be withdrawn with the leave of the House.

༣༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལུ་ སྤྱན་སྦྱོན་ཕུལ་བའི་སྤྱན་ལུ་
ཕུལ་ནི།

༤༽ མ་འོངས་ཚོགས་ཐེངས་གྱི་དོན་ལུ་ གནད་དོན་ཚུ་གོས་བསྐྱར་འབད་ནི།

བྱ་སྤྱོད་མཛད་རིམ།

༤༡. ཉིན་བསྐྱར་བྱ་སྤྱོད་ཐོ་དེ་ ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་གྲ་སྒྲིག་རྒྱབ་དགོཔ་དང་ ཚོགས་དཔོན་ལས་
གནང་བ་གྲོལ་ཞིན་མ་ལས་ དེའི་འདུ་རེ་ འཇུག་མི་ཚུ་ལུ་བཀའ་དགོ།

༤༢. ཉིན་བསྐྱར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་མཛད་རིམ་ནང་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་གནང་བ་མེད་པར་
བྱ་སྤྱོད་གཞན་ཚུ་འབབ་མི་ཚོགས།

གོས་གཞི།

༤༣. བྱུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ གཞུང་གི་སྤྱན་ལུ་དང་ འཇུག་མི་དང་ ས་གནས་གཞུང་ལས་སྡོད་པའི་
ལུ་ཡིག་ དེ་ལས་ དཔྱད་ཡིག་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐུན་གྲོས་ གན་འཛིན་ ཆིངས་ཡིག་ དཔྱད་
གཞིའི་གན་འཛིན་ གན་རྒྱ་ལྟོད་མི་ཚུ་ ཚོགས་ཁང་ནང་གསུང་གོས་གནང་ནིའི་དོན་ལུ་ བསྐྱེ་
སྒྲིག་འབད་ཞིན་མ་ལས་ གོས་གཞིའི་སྤྱོད་འགོའི་ཞལ་འཛོམས་ནང་བཅུག་དགོ།

༤༤. སྤྱོད་འགོའི་ཞལ་འཛོམས་ནང་ལས་ ཐག་བཅད་མི་གོས་གཞི་ཚུ་ ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་
ཚོགས་དཔོན་དང་གོས་བསྐྱར་འབད་དེ་ བྱ་སྤྱོད་མཛད་རིམ་བཟོ་སྟེ་ བཀའ་སྤྱེལ་འབད་དགོ།

༤༥. གོས་གཞི་ནང་མ་ཚུད་པའི་ གོང་འཕེལ་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ འབྲེལ་
ཡོད་ལྷན་ཁག་ལུ་ངེས་མཁའི་དང་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་གཞུང་ལུ་ འབྲེལ་
བ་འབབ་ནིའི་དོན་ལུ་གཏང་དགོ།

གོས་གཞི་ཕྱིར་བཏོན།

༤༦. སྤྱོད་འགོའི་ཞལ་འཛོམས་ནང་ལས་ གཏན་འཁེལ་གྲུབ་པའི་གོས་གཞི་གང་རུང་ ཚོགས་ཁང་གི་
གནང་བ་ཐོག་ལས་ཕྱིར་བཏོན་འབད་ཚོགས།

Follow up report

67. Relevant Ministers shall report the matters under section 65 of this Procedure during the post session plenary.

CHAPTER 11

RULES OF DEBATE AND MAINTENANCE OF ORDER

IN THE HOUSE

Member to address the Speaker

68. Members shall address their remarks solely and directly to the Speaker by standing at their seats. They shall not address other members, individuals in the gallery, or persons who might be observing through the media.

Podium

69. Prime Minister's address on state of nation and foreign Head of the States or Head of the Government or any other guest as determined by the Speaker if required shall address the House from the grand podium located in-front of the Golden Throne.
70. Where a foreign head of the states or head of the Government attends in the Parliament, the order of siting shall be as prescribed in Annexure 7 of this Procedure.
71. Druk Gyalpo's Kasho, Anti-Corruption Commission's Annual Reports, Annual Audit Reports, and Annual National Budget reports shall be presented from the podium located at the right side of the Golden Throne.

དང་ལེན་སྟན་ལྷ།

༤༧. བྱ་བའི་གནད་སྟོང་འདིའི་ རོན་ཚན་ ༤༥ པའི་འོག་ལུ་བཀོད་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་
སྟོན་པོ་ཚུ་གིས་ ཚོགས་ཐེངས་ མཇུག་བསྟུང་ལྷན་བཞུགས་ནང་ སྟན་ལུ་སྤུལ་དགོ།

ལེའུ་ ༡༡ པ།

ཚོགས་ཁང་ནང་ཚོང་གི་ལས་ལུགས་དང་ སྤྱི་ག་གཞི་བརྒྱན་སྐྱོང་འཐབ་ཐངས།

འབྲས་མི་ཚུ་གིས་ ལུ་བ་ཚུ་ཚོགས་དཔོན་ལུ་སྤུལ་དགོཔ།

༤༨. འབྲས་མི་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་འདེམས་ཁྲི་ལས་ཡར་ལོང་སྟེ་ ལུ་བ་ཚུ་ཐད་ཀར་དུ་ ཚོགས་དཔོན་
ལུ་རྒྱུང་མ་གཅིག་ལུ་ནི་མ་གཏོགས་ འབྲས་མི་གཞན་དང་ལྷན་མོ་ལྷ་མི་ཚུ་ ཡང་ན་ བད་བརྒྱད་
ཀྱི་ཐོག་ལས་ལྷ་རྟོག་འབད་མི་ མི་ངོ་ཚུ་བསྐྱེམ་སྟེ་ལུ་བ་སྤུལ་མི་ཚོགས།

གསུང་སྟེགས།

༤༩. རྟོན་ཆེན་གྱིས་ རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་སྟན་ལུ་དང་ ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ ཡང་ན་ གཞུང་སྐྱོང་
གི་དབུ་ཁྲིད་ ཡང་ན་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ཐག་གཅད་པའི་སྐྱེམ་གྲོན་གཞན་གང་རུང་ཅིག་གིས་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་ གསུང་བཤད་རེ་གནང་དགོཔ་འཕྱོང་ཆོ་ གསེར་ཁྲིའི་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ གསུང་
སྟེགས་ལས་སྤུལ་དགོ།

༥༠. ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ ཡང་ན་ གཞུང་སྐྱོང་གི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་ སྤྱི་ཚོགས་ནང་གཡེལ་བཞུགས་
གནང་ཆོ་ བཞུགས་གནས་དེ་ བྱ་བའི་གནད་སྟོང་འདིའི་ ཟུར་སྒྲགས་ ༧ པའི་ནང་ཆེད་དུ་
བཀོད་མི་དང་འབྲེལ་དགོ།

༥༡. འབྲུག་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་དང་ རན་ལྷན་བཀག་སྟོམ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་བསྟར་སྟན་ལུ་ རྒྱལ་
གཞུང་ཅུས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་ལོ་བསྟར་ཅུས་ཞིབ་སྟན་ལུ་ དེ་ལས་ ལོ་བསྟར་རྒྱལ་ཡོངས་
འཆར་དངུལ་གྱི་སྟན་ལུ་ཚུ་ གསེར་ཁྲིའི་གཡེལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གསུང་སྟེགས་ལས་སྤུལ་དགོ།

72. Reports other than those stated in sections 69 and 71 of this Procedure, including introduction of new Bills shall be presented from the respective seats of the members unless otherwise Speaker directs to.

Calling of members

73. Every member desiring to speak on issue shall notify the Speaker in advance and obtain permission.
74. A member shall be called in a debate by the Speaker in accordance with the list of members who are to speak in the debate.
75. A member who has not received a notification to speak may do so only with the permission of the Speaker.
76. Members who have placed request to speak shall be shown on the screen. Unless otherwise determined by the Speaker, the members shall be called in order of request.

Order of sitting

77. The seat of the Speaker shall be in the centre with Secretary General on the left and Legislative Advisor of the Secretariat on the right, in-front of the Golden Throne as prescribed in Annexure 6 of this Procedure.
78. The members shall sit in such order and at such place as the Speaker and the Secretary General may determine from time to time.

ཡ༢. ཚྲིག་དཔོན་གྱི་བཀོད་ཀྱི་ལོགས་སུ་གནང་ན་མ་གཏོགས་ དབྱད་ཡིག་ཚུ་གི་ངོ་སྤྲོད་བཅིས་
པའི་ བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་འདི་འདྲི་ཐོག་ཚན་ ༤༩ པ་དང་ ཡ༡ པ་ནང་འཁོད་པའི་སྟན་ལུ་མ་ཡིན་
པའི་ སྟན་ལུ་གནད་ཀྱི་རིགས་ འཇུག་མི་རང་སོའི་འདེམས་ཁྲིལ་སྤུལ་དགོ།

འཇུག་མི་ཚུ་ལུ་གོ་སྐབས་བྱིན་ཐངས།

ཡ༣. འཇུག་མི་ག་རང་ཨིན་རུང་ གནད་དོན་ཅིག་གུ་ ལུ་ནིའི་རེ་འདོད་ཡོད་པ་ཅིན་ ཚྲིག་དཔོན་ལུ་
ཏེ་མ་ལས་བཅུ་བསྐྱལ་སྤུལ་ཏེ་གནང་བ་ལེན་དགོ།

ཡ༤. ཚྲིག་དཔོན་གྱིས་ ཚུད་བསྐྱར་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་ཨིན་མི་ འཇུག་མིའི་ཐོ་དང་འཁྲིལ་
འཇུག་མི་ཅིག་གིས་ལུ་བ་སྤུལ་ནིའི་དོན་ལུ་ འབོད་བཀྲུག་འབད་དགོ།

ཡ༥. ལུ་ནིའི་བཅུ་བསྐྱལ་མ་འཐོབ་མི་འཇུག་མི་ཅིག་གིས་ ཚྲིག་དཔོན་ལས་གནང་བ་ཐོབ་ཞིན་མ་
ལས་རྒྱུ་མ་གཅིག་ལུ་ཚུགས།

ཡ༦. ལུ་བ་སྤུལ་ཡོད་པའི་འཇུག་མི་ཚུའི་ཐོ་ ཚྲིག་ཁང་ནང་རས་བྱང་གུ་གསལ་སྟོན་འབད་དགོ།
ཚྲིག་དཔོན་གྱིས་ལོགས་སུ་ཐག་གཅད་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ འཇུག་མི་ཚུ་གི་ལུ་བའི་གོ་རིམ་དང་
འཁྲིལ་གོ་སྐབས་བྱིན་དགོ།

སྤྲོད་ཁྲིའི་གོ་རིམ།

ཡ༧. ཚྲིག་དཔོན་གྱི་བཀོད་ཀྱི་ལོགས་སུ་འདི་ བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་འདིའི་ཟུར་སྒྲུགས་ ༤ པའི་ནང་ཆེད་དུ་
བཀོད་མི་དང་འཁྲིལ་ གཡོན་ཕྱོགས་ལུ་ ཡོངས་ཁྱབ་དྲུང་ཆེན་དང་ གཡམས་ཕྱོགས་ལུ་དྲུང་ཆེན་
ཡིག་ཚང་གི་ཁྲིམས་བཟོའི་གྲོས་དཔོན་སྟེ་ གསེར་ཁྲིའི་མདུན་ཕྱོགས་ལུ་འོང་དགོ།

ཡ༨. འཇུག་མི་ཚུ་ ཚྲིག་དཔོན་དང་ཡོངས་ཁྱབ་དྲུང་ཆེན་གྱིས་ དུས་དང་དུས་སུ་གཏན་འབེབས་བཟོ་
མི་སྤྲོད་ཁྲིའི་གོ་རིམ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་སྤྲོད་དགོ།

Seating of Secretariat staff in the House

79. Two relevant staff of the Secretariat shall sit at the right and left side of the grand podium located in front of the Golden Throne to record the resolution of the House.

Time limit for speeches

80. The time limit for speeches shall be regulated by the Speaker.

Reference to member by name

81. Members shall refer to other members by either Dzongkhag or constituency and not by name.

Irrelevance or repetition

82. The Speaker, after having called attention to the conduct of a member who persists in irrelevance or repetition of arguments, may direct the member to discontinue speech.

CHAPTER 12

MOTION

Nature of motion

83. A member may propose a subject matter for discussion or a draft resolution for approval.
84. Any discussion on a matter of public interest may take place on a motion being moved by a member.

ཚོགས་ཁང་ནང་ རྩེ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གི་ ལས་བྱེད་པ་གི་སྡོད་ཁྱིམ།

༡༩. རྩེ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་པ་གཉིས་ ཚོགས་ཁང་གི་གྲོས་ཚད་ཟིན་འགོད་ཀྱི་དོན་
ལུ་ གསེར་ཁྱིམ་མཉུན་སྦྲུགས་ཀྱི་གསུང་སྟེགས་གཡས་གཡོན་ལུ་སྡོད་དགོ།

གསལ་བཤད་ཕུལ་ནིའི་རུས་ལུན།

༢༠. གསལ་བཤད་ལུ་ནིའི་རུས་ལུན་འདི་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ མཚམས་འཛིན་འབད་དགོ།

འཐུས་མི་ཚུ་གི་མིང་བརྗོད་ཐངས།

༢༡. འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ འཐུས་མི་གཞན་ཅིག་ལུ་རྗོང་ཁག་ ཡང་ན་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་མིང་མ་
གཏོགས་ འཐུས་མི་དེའི་མིང་བརྗོད་མི་ཆོག།

འབྲེལ་མེད་དང་བསྐྱར་སྒྲོམ།

༢༢. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ འབྲེལ་ཆགས་མེད་མི་ ཡང་ན་ བསྐྱར་བསྒྲོམ་ཀྱི་ཚུད་གྲུང་ ཅན་བསྐྱར་
འབད་མི་འཐུས་མི་ཅིག་གི་ ཀྱན་སྦྱོང་ཀྱི་སྐོར་ལས་བློན་གསེའ་འབད་ནིཅམ་ལས་ འཐུས་མི་དེ་ལུ་
ལུ་དོན་མཚམས་འཛིན་འབད་དགོ་པའི་ བཀོད་རྒྱ་གནང་དགོ།

ལེའུ་ ༡༩ པ།

གྲོས་དོན།

གྲོས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས།

༢༣. འཐུས་མི་ཅིག་གིས་ གྲོས་བསྐྱར་ཀྱི་དོན་ལུ་གནད་དོན་ཅིག་ ཡང་ན་ གྲོས་ཚད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཅིག་
ཆ་འཛིན་གི་དོན་ལུ་གྲོས་འཆར་བཀོད་ཆོག།

༢༤. མི་དམངས་ཀྱི་མཐའ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ གནད་དོན་གང་རུང་གུ་ འཐུས་མི་ཅིག་གིས་ གྲོས་
དོན་ཕུལ་ཐོག་གྲོས་བསྐྱར་འབད་ཆོག།

Discussion on a matter of public interest

85. Discussion on a matter of public interest shall take place on a motion made with the consent of the Speaker.

Admissibility criteria for motion

86. In order that a motion may be admissible, it shall:

- 1) raise substantially one definite issue;
- 2) not propose for discussion which is the same in substance as a matter that has been discussed during the same session;
- 3) not contain arguments, inferences, ironical expressions, imputations, defamatory statements, or unparliamentary language;
- 4) not relate to any matter which is under adjudication by a Court of Law;
- 5) not breach any enactment or rule of law or be contrary to the public interest;
- 6) not contain matters relating to Money and Financial Bills;
- 7) not contain matters relating to personal gain;
- 8) not raise a question of privilege;
- 9) not contain false statements;
- 10) not refer to the conduct or character of persons except in their public capacity;
- 11) not anticipate discussion of a matter which is likely to be discussed in the same session;

མི་དམངས་མཐའ་དོན་གྱི་གྲོས་དོན།

༡༥. མི་དམངས་མཐའ་དོན་གྱི་གྲོས་དོན་འདི་ ཚོགས་དཔོན་ལས་གནང་བ་ལེན་ཏེ་ གྲོས་བསྐྱར་འབད་
ཆོག།

གྲོས་དོན་གྱི་འོས་མཆམས་ཁྲད་ཚད།

༡༦. གྲོས་དོན་ཅིག་ འོས་མཆམས་དང་ལྡན་མ་སྟེ་ བརྩི་འཛིག་འབད་དགོཔ་དེ་ཡང་།
- ༡) དེས་ཏིག་གི་ གནད་དོན་གཅིག་བརྩམས་དགོཔ་དང་།
 - ༢) ཚོགས་ཐབས་ཅིག་ནང་ སྤར་ལས་གྲོས་བསྐྱར་འབད་ཚར་མི་གནད་དོན་ཅིག་གི་ གྲོས་
འཆར་བཀོད་ནི་མེད།
 - ༣) འབབ་ཚུད་དང་ གོ་དོན་ལོག་པ་ ཚུལ་མིན་ནམ་འགྱུར་ རྒྱུན་བཏགས་ནི་ བསྐྱར་
འདེབས་ཀྱི་ཆོག་ དེ་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་དང་མ་ལུན་པའི་ཆོག་ཚུ་ཚུད་ནི་
མེད།
 - ༤) ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་སར་ རྩོད་གཞི་བཤེར་འཕྲོ་ཡོད་མི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ།
 - ༥) ཆ་འཛིག་གྲུབ་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་ཀྱི་རིང་ལུགས་ དེ་ལས་ མི་དམངས་
ཀྱི་མཐའ་དོན་དང་ འགལ་བ་མེད་པ།
 - ༦) ཏི་རུ་ ཡང་ན་ དདུལ་འབྲེལ་གྱི་དབྱེད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུད་ནི་མེད།
 - ༧) རང་དོན་གྱི་ཁེ་སན་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུད་ནི་མེད།
 - ༨) ཁེ་དབང་གི་རི་བ་བཀོད་མི་ཆོག།
 - ༩) བརྒྱན་ཆོག་ཚུ་ཚུད་ནི་མེད།
 - ༡༠) མི་དམངས་ཀྱི་འགན་གནས་མ་ཡིན་པའི་ མི་ངོ་ཅིག་གི་ཀྲུན་སྤྱོད་དང་ སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྐོར་
ལས་བརྩམས་ནི་མེད།
 - ༡༡) ཚོགས་ཐབས་འདི་ནང་ གྲོས་བསྐྱར་འབད་ནི་ཨིན་པའི་ གནད་དོན་ཅིག་བརྩམས་ནི་
མེད།

- 12) not ordinarily relate to matters which are under consideration of a Parliamentary Committee;
- 13) not ask for an expression of opinion or the solution of an issue, legal opinion or of a hypothetical proposition; and
- 14) not refer discourteously to a friendly foreign country.

Notice of motion

87. The notice of motion shall be submitted to the Secretary General in writing prior to two working days excluding the day allocated for motion and the Secretary General shall circulate a signed copy of the motion to the members one day prior to the sitting.
88. A member moving the motion shall submit the notice of motion in the form prescribed in the Annexure 5 of this Procedure.
89. The Secretariat shall circulate a copy of motion in Dzongkha and English.
90. Except with unanimous concurrence of all the members present, no motion shall be moved on the day which notice thereof is given.

Examination of motion

91. The Speaker shall examine the motions that have been submitted, and ensure that those accepted are circulated to the members.

- ༡༢) སྤྱི་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཚུང་གིས་ བཙུ་འཛོག་འབད་དོ་ཡོད་པའི་ གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་
མེད་པ།
- ༡༣) གནད་དོན་ཅིག་གི་བསམ་འཆར་ལེན་ནི་ ཡང་ན་ ཐབས་ཤེས་ ཁྲིམས་ཀྱི་གྲོས་བསྟུན་
དེ་ལས་ ཚོད་དཔག་གི་གནད་དོན་བཀོད་ནི་མེད།
- ༡༤) མཐུན་ལམ་ཅན་གྱི་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ གྲུས་ཞབས་མེད་པའི་གནད་དོན་བཙུགས་ནི་
མེད།

གྲོས་དོན་གྱི་བན་བསྐྱུལ།

༡༥. གྲོས་དོན་གྱི་བན་བསྐྱུལ་འདི་ གྲོས་དོན་གྱི་དོན་ལུ་བགོ་འབྲེམ་འབད་ཡོད་པའི་ ཉིན་མ་མ་བཙུ་
བར་ ཡིག་ཚང་གི་ཉིན་གངས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་གོང་ལས་ཡོངས་ཁབ་རྒྱུང་ཆེན་ལུ་ ཡིག་ཐོག་ལུ་སྤྱོད་
དགོཔ་དང་ ཡོངས་ཁབ་རྒྱུང་ཆེན་གྱི་ལག་འབྲི་བཀོད་པའི་གྲོས་དོན་གྱི་འདྲ་རེ་ ཆེད་དུ་བཀོད་
པའི་གྲོས་དོན་གྱི་ ཚྭ་གས་ཁྱུགས་མ་རན་པའི་ཉིན་གངས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་གོང་ལས་ འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་
བཀམ་སྤེལ་འབད་དགོ།
༡༦. གྲོས་དོན་ཕུལ་མི་འཐུས་མི་ཅིག་གིས་ བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་འདི་ལུ་ཟུགས་ ༤ པའི་ནང་ཆེད་དུ་
བཀོད་པའི་འབྲི་ཤོག་ནང་ གྲོས་དོན་གྱི་བན་བསྐྱུལ་འབད་དགོ།
༡༧. རྒྱུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ གྲོས་དོན་གྱི་འདྲ་རེ་ རྫོང་ཁ་དང་ཨིང་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ལུ་བཀམ་སྤེལ་འབད་
དགོ།
༡༨. ཚྭ་གས་གཡེ་ཡོད་པའི་ འཐུས་མི་དམངས་ཀྱིས་མོས་མཐུན་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ གྲོས་དོན་གྱི་བན་
བསྐྱུལ་འབད་བའི་ཉིན་མ་དེ་ཁར་ གྲོས་དོན་བཙུགས་ནི་མེད།

གྲོས་དོན་གྱི་ཞིབ་འཇུག།

༡༩. ཚྭ་གས་དཔོན་གྱིས་གྲོས་དོན་ཕུལ་མི་ཚུ་ ཞིབ་འཇུག་འབད་དེ་དོས་ལེན་གྲུབ་ཆེ་ འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་
བཀམ་སྤེལ་འབད་ནི་ཡོད་པ་ དེས་བརྟན་བཟོ་དགོ།

92. A member shall not move more than one motion in one sitting.

Admissibility

93. Any motion rejected by the Speaker shall be notified to the member concerned with reason.

Withdrawal of motion

94. A member who has moved a motion may withdraw with prior approval of the Speaker.

95. After the Speaker has proposed the question on the motion; the motion shall not be withdrawn without the leave of the House.

Allotment of time and discussion of motion

96. The Speaker may, after considering the state of business in the House, allot a day or days or part of a day for the discussion of any such motion.

Acting for a absent member

97. A member may give notice of a motion on behalf of an absent member, provided the member has been authorized to do so in writing by the absent member.

Procedure for deliberation on motion

98. Procedure for deliberation on motion is as follows:

- 1) the House shall deliberate on a motion once it is incorporated in the order of business;

༧༢. འཇུག་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་ཁྱགས་གཅིག་ནང་ གྲོས་དོན་གཅིག་ལས་ལྷག་བཙུགས་ནི་མེད།

འོས་འཚམས།

༧༣. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་གྲོས་དོན་གང་རུང་ ཆམེད་བཏང་ཡོད་མི་འདི་ རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་འབྲེལ་
ཡོད་འཇུག་མི་ལུ་བད་སྤྱོད་འབད་དགོ།

གྲོས་དོན་ཕྱིར་བཏོན།

༧༤. གྲོས་དོན་བཙུགས་མི་འཇུག་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་དཔོན་ལས་གནང་བ་ལྷ་ཐོག་ གྲོས་དོན་ཕྱིར་
བཏོན་འབད་ཚོག།

༧༥. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ གྲོས་དོན་གྱ་གྲོས་ཐག་གཅད་ནིའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་བའི་ཤུལ་ལས་ ཚོགས་
ཁང་གི་གནང་བ་མེད་པར་གྲོས་དོན་ཕྱིར་བཏོན་འབད་ནི་མེད།

གྲོས་དོན་གྲོས་བསྐྱར་དང་ རྒྱས་ཚེད་བཤོ་འགྲེམ།

༧༦. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཚོགས་ཁང་གི་བྱ་སྤྱོད་དང་འཁྲིལ་ ཉེན་མ་གཅིག་ ཡང་ན་ ཉེན་མ་གཅིག་
ལས་ལྷག་སྟེ་ ཡང་ན་ ཉེན་མ་དེའི་རྒྱས་མཚམས་ཅིག་གི་རིང་ དེ་ལུགས་ཀྱི་གྲོས་དོན་གང་རུང་
གྲོས་བསྐྱར་འབད་ནིའི་རྒྱས་ཚེད་བཤོ་འགྲེམ་འབད་དགོ།

ཆད་སྤྱོད་འཇུག་མིའི་ངོ་ཚབ།

༧༧. ཆད་སྤྱོད་མི་འཇུག་མི་ཅིག་གིས་ ཡིག་ཐོག་ལུ་ངོ་ཚབ་འབད་ཚོག་པའི་དབང་ཆ་སྤྱོད་དེ་ཡོད་པ་ཅིན་
ཆད་སྤྱོད་ཀྱི་འཇུག་མིའི་ངོ་ཚབ་འབད་མི་འཇུག་མི་དེ་གིས་ གྲོས་དོན་གྱི་ལུ་བ་སྤུལ་དགོ།

གྲོས་དོན་གསུང་གྲོས་ཀྱི་བྱ་རིམ།

༧༨. གྲོས་དོན་གསུང་གྲོས་གནང་ནིའི་བྱ་རིམ་དེ་ཡང་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཨིན།

༡༽ ཚོགས་ཁང་གིས་ གྲོས་དོན་ཅིག་བྱ་སྤྱོད་མཚད་རིམ་ནང་ རྒྱུད་པའི་ཤུལ་ལུ་གསུང་གྲོས་
གནང་དགོ་དང།

- 2) on the sitting allocated for motion, the Speaker shall call on to the member moving the motion, to move the motion in the House;
- 3) a member in-charge of the motion shall move the motion during the allotted time;
- 4) before the deliberation, the Speaker shall call on to the Minister or member or Committee concerned to respond to the motion;
- 5) the Speaker shall open the House for deliberation and debate on the motion;
- 6) the deliberation on the motion shall be strictly limited within the subject matter of the motion;
- 7) the member in-charge of the motion may speak again by way of reply in between the deliberation;
- 8) at the end of the deliberation on the motion, if a member in-charge of the motion is not satisfied, may speak again calling for further debate;
- 9) the motion may be voted as proposed or the House may modify or amend the proposal of the motion upon acceptance of the member who moved the motion;
- 10) the House shall vote on the motion;
- 11) the motion proposed for the decision of the House shall be determined by a majority of votes of the members present and voting;
- 12) after the vote has been cast, the result of the vote shall be shown on the screen at the order of the Speaker. The Speaker shall then declare the motion carried or defeated;

- ༢༽ གོས་དོན་གྱི་དོན་ལུ་ ཆེད་རུ་བཀོད་པའི་ཚོགས་བཞུགས་ཀྱི་ཉིན་མ་དེ་ལར་ ཚོགས་དཔོན་
གྱིས་ གོས་དོན་ཕུལ་མི་འཐུས་མི་འདི་ལུ་ ཚོགས་ཁང་ནང་གོས་དོན་ཕུལ་བཅུག་དགོ།
- ༣༽ གོས་དོན་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ རུས་ཚད་བགོ་འགྲེམ་འབད་དེ་ཡོད་མི་རུས་ཡུན་ནང་ གོས་
དོན་ཕུལ་དགོ།
- ༤༽ གསུང་གོས་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ཉེ་མ་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་སློན་པོ་ ཡང་
ན་ འཐུས་མི་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུལ་ལན་གསལ་ཞུ་བཅུག་དགོ།
- ༥༽ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཚོགས་ཁང་ནང་གོས་དོན་གྱི་གསུང་གོས་དང་ ཚུད་བསྐྱར་འབད་
བཅུག་དགོ།
- ༦༽ གོས་དོན་གྱི་གསུང་གོས་འདི་ གོས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ རྒྱུལ་གཅིག་གྱ་
གནད་དགོ།
- ༧༽ གོས་དོན་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ གསུང་གོས་ཀྱི་བར་ཁམས་ལུ་ ལན་གསལ་སྤེལ་ཡང་བསྐྱར་
ཞུ་ཆོག།
- ༨༽ གོས་དོན་གྱི་གསུང་གོས་མཐུག་བསྐྱར་བའི་ཤུལ་ལས་ གོས་དོན་འགོ་འཛིན་པ་འདི་བསམ་
པ་མ་རྒྱུགས་ཆེ་ འཐུས་མི་དེ་གིས་ ཡང་བསྐྱར་ཚུད་བསྐྱར་གྱི་དོན་ལུ་ཞུ་བ་ཕུལ་ཆོག།
- ༩༽ གོས་དོན་གྱི་གོས་འཆར་བཀོད་ཡོད་པ་བཞིན་རུ་ ཚོགས་རྒྱུན་བསྐྱར་ནི་ ཡང་ན་ གོས་
དོན་ཕུལ་མི་འཐུས་མི་དེ་ རོས་ལེན་ཡོད་ན་ ཚོགས་ཁང་གིས་ལེགས་བཅོས་ ཡང་ན་
འཕྲི་སློན་འབད་ཆོག།
- ༡༠༽ ཚོགས་ཁང་གིས་ གོས་དོན་གཅིག་ཚོགས་རྒྱུན་བསྐྱར་དགོ།
- ༡༡༽ ཚོགས་ཁང་གིས་ གོས་ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་ཕུལ་བའི་གོས་དོན་ཅིག་ རྒྱུན་བསྐྱར་ཚོགས་གྲལ་
ཡོད་པའི་ འཐུས་མི་མང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་གོས་ཐག་གཅད་དགོ།
- ༡༢༽ ཚོགས་རྒྱུན་བསྐྱར་ཆར་བའི་ཤུལ་ལུ་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་བཀའ་རྒྱའི་ཐོག་ལས་ ཚོགས་
རྒྱུན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་འདི་བད་སློན་རས་བྱང་གྱ་སློན་དགོ། དེ་ལས་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་
གོས་དོན་འདི་རོས་ལེན་གྲུབ་ཡོད་དང་མེད་ གསལ་བསྐྱགས་འབད་དགོ།

- 13) if the motion fails to acquire the majority of votes of the members present and voting, the motion stands defeated; and
- 14) if the motion is adopted by the House, it is referred to the relevant minister or agency or Committee concerned for their action.

Implementation of resolution on motion

99. The Secretariat shall transmit the motion adopted by the House to the Ministry or agency or Committee concerned for implementation.
100. The Secretariat shall, before the next session, avail the implementation status report on the resolution of the motion from the Ministry or agency or Committee concerned.

Reporting to the House

101. The Secretariat shall circulate the implementation status report on the resolution of the motion received from the Ministry or agency or Committee concerned in the House during its next session.
102. The Ministry or agency or Committee concerned shall report to the House, of the action taken, on the resolution of the motion passed by the House.
103. If resolutions of the motion are not implemented by the end of next session, it shall be continued in the following sessions unless the Parliamentary tenure ends.

༡༩) གྲོས་དོན་འདི་ རྒྱ་བསྐྱར་ཚོགས་གཤམ་ཡོད་པའི་འཕུས་མི་ལས་ མང་མོས་གྱི་ཚོགས་
རྒྱ་མ་འཐོབ་ཆེ་ གྲོས་དོན་འདི་ཆ་མེད་ཡིན།

༡༩) གྲོས་དོན་ཅིག་ཚོགས་ཁང་གིས་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཆེ་ དང་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་
སྒོན་པོ་ ཡང་ན་ ལས་སྡེ་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ལུ་སྤྲོད་དགོ།

གྲོས་དོན་གྱི་གྲོས་ཚད་བསྐྱར་སྤྱོད།

༡༩. རྒྱ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ ཚོགས་ཁང་ལས་ཆ་འཛིག་གྲུབ་པའི་གྲོས་དོན་འདི་ འབྲེལ་ཡོད་སྒོན་པོ་
ཡང་ན་ ལས་སྡེ་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ལུ་སྤྲོད་དགོ།

༡༠༠. རྒྱ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ ཚོགས་ཐེངས་ལྷུ་མའི་སྤྱོད་པའི་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་སྒོན་པོ་ ཡང་ན་
ལས་སྡེ་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ལས་ གྲོས་དོན་གྱི་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གནས་ཚད་ཀྱི་ སྒྲན་ལུ་
ལེན་དགོ།

ཚོགས་ཁང་ནང་སྒྲན་ལུ།

༡༠༡. རྒྱ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་སྒོན་པོ་ ཡང་ན་ ལས་སྡེ་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ལས་འབྱོར་
པའི་ གྲོས་དོན་གྱི་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གནས་ཚད་སྒྲན་ལུ་འདི་ ཚོགས་ཐེངས་ལྷུ་མའི་ནང་
བཀམ་སྤེལ་འབད་དགོ།

༡༠༢. འབྲེལ་ཡོད་སྒོན་པོ་ ཡང་ན་ ལས་སྡེ་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ཆ་འཛིག་
གྲུབ་པའི་ གྲོས་དོན་གྱི་གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་ སྒྲན་ལུ་ ཚོགས་ཁང་ནང་སྤེལ་དགོ།

༡༠༣. གྲོས་དོན་གྱི་གྲོས་ཚད་ཚུ་ ལྷུ་མའི་ཚོགས་ཐེངས་མཇུག་བསྐྱུ་གི་ནང་འཁོད་ བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་
མ་ཚར་བ་ཅིན་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ལུན་མཇུག་བསྐྱུ་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ལྷུ་མའི་ཚོགས་
ཐེངས་ཚུ་ནང་འཕྲོ་མཐུད་དགོ།

CHAPTER 13

QUESTION

Types of question

104. A member who wants an oral reply to a question must write the words “for oral reply” on the notice of the question delivered to the Secretary General and if the member does not distinguish the question, it shall be placed on the list of questions for written answers.

Time of question

105. The allotment of days and time for asking question shall be determined by the Speaker in consultation with the Secretary General.
106. A member wishing to ask a question shall submit a notice along with the question to the Secretary General prior to two working days excluding the day allotted for questions.
107. Approval shall be sought from the Speaker for the inclusion of the questions for the Question Hour session.
108. The speaker may direct that the language of the question be changed or the questions not be published, if in the opinion of the Speaker, it is unparliamentary language or does not conform to the rules regarding questions.
109. A copy of questions received and approved by the Speaker shall be shared with the members at least a day before the question hour session.

ལེའུ་ ༡༩ པ།
འདྲི་བཀོད།

དྲི་བ་གི་དབྱེ་བ།

༡༠༥. དྲི་བ་གི་དོན་ལུ་ ངག་ཐོག་གི་ལན་དགོ་ནི་གི་མནོ་བསམ་ཡོད་མི་ འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ ཡོངས་
ཁབ་བྱང་ཆེན་ལུ་སྒྲོད་མི་ དྲི་བ་འདི་བརྟེན་བསྐྱུལ་ནང་ “ངག་ཐོག་ལན་གྱི་དོན་ལུ་” ཟེར་བའི་ཆོག་
དོན་གྲིས་དགོ་པ་དང་ གལ་སྲིད་ འདྲི་བ་འདི་དབྱེ་བ་མ་བཀོད་པ་ཅིན་ ཡིག་ཐོག་ལན་གྱི་དོན་ལུ་
བཀོད་པ་འདི་ དྲི་བ་འདི་ཐོ་ནང་བཅུགས་དགོ།

འདྲི་བཀོད་དུས་ཚེད།

༡༠༦. འདྲི་བཀོད་ཀྱི་ཉིན་མ་དང་དུས་ཚེད་ཀྱི་བགོ་འགྲེམ་དེ་ ཡོངས་ཁབ་བྱང་ཆེན་དང་གོས་བསྐྱུན་ཐོག་
ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ གཏན་འཁལ་བ་ཐོ་དགོ།

༡༠༧. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་དྲི་བ་བཀོད་ནི་ཡོད་པ་ཅིན་ འདྲི་བཀོད་ཀྱི་དོན་ལུ་ བགོ་འགྲེམ་འབད་ཡོད་
པ་འདི་ཉིན་མ་བ་ཕྱི་བར་ ཡིག་ཚང་གི་ཉིན་གྲངས་གཉིས་ཀྱི་ སྤྲོ་ཤོང་ལས་ཡོངས་ཁབ་བྱང་ཆེན་ལུ་
དྲི་བ་དང་གཅིག་ཁར་བརྟེན་བསྐྱུལ་འབད་དགོ།

༡༠༨. དྲི་བ་ཚུ་ འདྲི་བཀོད་ལས་རིམ་ནང་བཅུག་ནི་འདི་གནང་བ་ ཚོགས་དཔོན་ལས་ཁུ་དགོ།

༡༠༩. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཁོ་རའི་བསམ་འཆར་ལུ་དྲི་བ་ཅིག་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནུམ་གཞག་དང་མ་
མཐུན་མ་ ཡང་ན་ འདྲི་བཀོད་ཀྱི་བྱ་བ་འདི་གནད་སྒྲོད་དང་མ་མཐུན་མ་སྤེལ་འཆར་བ་ཅིན་ དྲི་བ་
འདི་འདྲི་ཆོག་དོན་བསྐྱུར་བཅོས་འབད་བཅུག་ནི་ ཡང་ན་ དཔར་བསྐྱུན་འབད་ནི་མེད་པ་འདི་ བཀོད་
ཁབ་གནང་ཆོག།

༡༡༠. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཡོད་པ་འདི་དྲི་བ་འདི་ལྟེ་ འདྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་མ་རན་པ་འདི་
ཉིན་གྲངས་གཅིག་གི་སྤྲོ་ཤོང་ལས་ འཕུས་མི་ཚུ་ལུ་བཀལ་སྤེལ་འབད་དགོ།

Time limit for Question Hour session

110. A question shall be completed within three minutes and answer shall be completed within seven minutes. Any supplementary questions, if any, shall be completed within two minutes and answer shall be completed within five minutes.

Form of notice

111. Notice of a question shall consist of the following:

- 1) the question;
- 2) the Minister to whom the question is addressed; and
- 3) the order of preference, if any, for its being placed on the list of questions, where a member tables more than one notice of questions for the same day.

Allotment of days for question

112. The member shall ask question according to the grouping of the Ministries.

113. The question shall be put on the list of the questions in the order in which the notices are received.

Number of questions in a Question Hour session

114. No more than one question for oral answer and two questions for written answer from a member shall be placed on the list of questions in a Question Hour session.

Withdrawal or postponement of question

115. A member may by notice in writing withdraw the question or postpone it to a later day. The question so postponed shall be placed on the list after all the other questions of that later day.

འདྲི་བཀོད་ལས་རིམ་གྱི་རྒྱལ་ཡུན་ཚད་འཛིན།

༡༡༠. ཇི་བ་ཅིག་བཀོད་ནི་འདྲི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡུན་སྐར་མ་གསུམ་དང་ ལན་རྒྱབ་ནི་འདྲི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡུན་
སྐར་མ་བདུན་གྱི་ནང་འཁོད་རྒྱབ་ཚར་དགོ། ལྷན་ཐབས་གྱི་ཇི་བ་བཀོད་ནི་ཡོད་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡུན་
སྐར་མ་གཉིས་དང་ ལན་རྒྱབ་ནི་འདྲི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡུན་སྐར་མ་ལྔ་འདྲི་ནང་འཁོད་མཇུག་བསྟུན་དགོ།

བད་བསྐྱལ་གྱི་བསྐྱིག་བཀོད།

༡༡༡. ཇི་བ་གི་བད་བསྐྱལ་འདྲི་ནང་གཤམ་གསལ་ཚུ་ཚུད་དགོ།

༡༽ ཇི་བ་དང།

༢༽ ཇི་བ་བཀོད་ཡོད་པ་འདྲི་སྟོན་པ།

༣༽ འབྲུས་མི་ཅིག་གིས་ ཉིན་མ་གཅིག་ནང་ཇི་བ་གཅིག་ལས་སྤངས་ཡོད་པ་འདྲི་བད་བསྐྱལ་
བྱིན་པ་ཅིན་ ཇི་བ་གི་གདམ་ཁའི་གཙུག་རིམ་ཁ་གསལ་སྟེ་བཀོད་དགོ།

འདྲི་བཀོད་དོན་ལུ་ ཉིན་མ་བགོ་འགྲམ་འབད་ནི།

༡༡༢. འབྲུས་མི་ཚུ་གི་ཇི་བ་དེ་ ལྷན་ཁག་སྟེ་ཚན་བཞེས་སྟེ་ཡོད་མི་དང་འཁྲུལ་བཀོད་དགོ།

༡༡༣. ཇི་བ་འདྲི་བད་བསྐྱལ་འཕྱོར་བའི་གོ་རིམ་དང་འཁྲུལ་ ཇི་བ་འདྲི་བཀོད་དགོ།

འདྲི་བཀོད་གྱི་ལས་རིམ་གཅིག་ནང་བཙུག་ནི་འདྲི་བའི་གྲུངས་ཁ།

༡༡༤. ཇི་བཀོད་གྱི་ལས་རིམ་གཅིག་ནང་ འབྲུས་མི་ཅིག་གིས་ངག་ཐོག་གི་ཇི་བ་གཅིག་དང་ ཡིག་ཐོག་
གི་ཇི་བ་གཉིས་ལས་ལྷག་སྟེ་བཀོད་མི་ཆོག།

ཇི་བ་ཕྱིར་གཏོན་ ཡང་ན་ སར་འགྲུངས་འབད་ནི།

༡༡༥. འབྲུས་མི་ཅིག་གིས་ ཡིག་ཐོག་གི་བད་བསྐྱལ་ཐོག་ ཇི་བ་འདྲི་ཕྱིར་གཏོན་ ཡང་ན་ ཉིན་མ་ཤུལ་
མའི་ནང་སར་འགྲུངས་འབད་ཆོག། སར་འགྲུངས་འབད་ཡོད་པ་འདྲི་ཇི་བ་འདྲི་ ཤུལ་མའི་ཉིན་མ་གྱི་
འདྲི་བཀོད་ཚུ་གི་ ཤུལ་ལས་བཀོད་ཆོག།

Mode of asking question and giving answer

116. A member may ask question to the relevant Minister on a matter of public importance.
117. At the time of asking question the Speaker shall call successively each member in whose name a question appears in the list of questions.
118. If a member asking question is absent, the Speaker, at the request of any other member may direct that the answer to it may be given.
119. No question for written answer shall be answered orally but the answers thereto shall be circulated to all members on that day. No supplementary question shall be asked in respect thereof.

Supplementary question

120. When a question has been answered, such supplementary questions may be asked by any member with preference given to questioner.
121. The Speaker shall reject the supplementary question, if:
 - 1) it does not arise from the main question or its answer;
 - 2) it involves more than one separate issue; or
 - 3) it infringes general rules for questions.

Circulation of answer to question in advance

122. The answers to the questions shall not be available to the people until it is furnished in the House.

Admissibility Criteria for question and answer

123. In order that a question may be admissible, it shall:
 - 1) be brief and relate to one issue;

དི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་ལས་ལུགས།

༡༡༤. འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་ཁྲོན་པོ་ཅིག་ལུ་མི་མང་ལུ་གཤམ་གནད་ཆེ་བའི་དི་བ་བཀོད་ཆོག།
༡༡༥. དི་བ་འདྲི་བའི་དུས་སྐབས་ ཆོགས་དཔོན་གྱིས་དི་བ་ཚུ་ཐོ་ནང་ བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་འཇུས་མི་ཚུ་
གི་ མིང་ཐོའི་གོ་རིམ་དང་འཁྲུལ་འཕོ་དགོ།
༡༡༦. གཤམ་སྲིད་ དི་བ་བཀོད་པའི་སྐབས་འཇུས་མི་དེ་མེད་པ་ཅིན་ དེའི་ཆབ་ལུ་འཇུས་མི་གཞན་ཅིག་
གིས་ ཞུ་བ་ལུ་མ་བཞེན་དུ་ཆོགས་དཔོན་གྱིས་ དྲིས་ལན་ལུ་ཆོག་པའི་གོ་སྐབས་བྱིན་དགོ།
༡༡༧. ཡིག་ཐོག་ལན་གྱི་དི་བ་ལུ་ ངག་ཐོག་གི་ལན་རྒྱབ་ནི་མེད་རུང་ དེའི་ལན་འདྲི་འཇུས་མི་ཚུ་ལུ་
ཉིན་མ་འདྲི་ནང་རང་ བཀའ་སྤྱེལ་འབད་དགོཔ་དང་ དེ་ཁར་ལྷན་ཐབས་གྱི་དི་བ་ཚུ་འདྲི་ནི་མེད།

ལྷན་ཐབས་གྱི་དི་བ།

༡༢༠. དི་བ་གི་ལན་རྒྱབ་ཆར་བའི་རྗེས་སུ་ གནམ་ཁའི་གོ་སྐབས་དེ་ དི་བ་བཀོད་མི་ལུ་བྱིན་ཏེ་
འཇུས་མི་གང་རུང་གིས་ དེ་བཟུམ་མའི་ལྷན་ཐབས་གྱི་དི་བ་བཀོད་ཆོག།
༡༢༡. ཆོགས་དཔོན་གྱིས་ ལྷན་ཐབས་གྱི་དི་བ་ བྱིར་བཏོན་འབད་ཆོག་པ་དེ་ཡང་ གཤམ་སྲིད།
༡༽ དི་བ་ངོམ་ ཡང་ན་ དེའི་ལན་ལས་མ་བྱུང་མི། ཡང་ན།
༢༽ གནད་དོན་གཅིག་ལས་ལྷག་པ།
༣༽ སྤྱིར་བཏང་འདྲི་བཀོད་ཀྱི་ བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་ལས་འགལ་བ།

སྤྱི་གོང་དྲིས་ལན་བཀའ་སྤྱེལ།

༡༢༢. དི་བའི་ལན་ཚུ་ ཆོགས་ཁང་ནང་མ་སྤུལ་ཚུན་ མི་མང་ལུ་བཀའ་སྤྱེལ་འབད་མི་ཆོག།

དི་བ་དང་ལན་གྱི་ འོས་མཚམས་ཁྱད་ཚད།

༡༢༣. དི་བ་ཅིག་ འོས་མཚམས་དང་ལྷན་མ་སྤེ་ བཅི་འཛུགས་འབད་དགོཔ་དེ་ཡང་།
༡༽ དི་བ་འདྲི་བྱུང་ཀྱང་ གནད་དོན་ཁག་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་སྤེ་དགོ།

- 2) not contain:
 - a) imputations;
 - b) epithets;
 - c) defamatory statements;
 - d) hypothetical matter;
 - e) proceedings in Committee not reported to the House.
 - f) a matter which a Minister is not officially concerned; and
 - g) a matter discourteous to a friendly foreign country;
- 3) not ask for:
 - a) an expression of opinion;
 - b) legal opinion; or
 - c) an answer that would contravene the rules relating to matters sub judice in the court of law.

124. The following shall apply to answers:

- 1) in answering a question a Minister or member shall not debate the subject to which it refers; and
- 2) the answer shall be relevant to the question.

Question to other members

125. Questions may be put to a member, who is not a Minister, relating to a Bill, motion or other public matter connected with the business of the House for which such members are responsible.

Call for debate

126. If a member is not satisfied with the answer, the member may, with the permission of the Speaker, call a debate in the National Assembly.

༡༽ ཇི་བ་ནང་ལུ་བཙུགས་མ་ཚགས་དེ་ཡང་།

༡༽ སྟོན་བཏགས་ནི་དང་།

ཁ༽ བྱང་པར་ཕྱེ་ནི་ཆོག།

ག༽ བསྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཆོག།

ང༽ ཚོད་དཔག་གི་གནད་དོན།

ཅ༽ ཚོགས་ཁང་ནང་སྟན་ལུ་མ་འབད་བའི་ཚོགས་ཚུང་གི་བྱ་རིམ་སྟོར།

ཆ༽ སྟོན་པོ་ཅིག་ལུ་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་གནད་དོན།

ཇ༽ མཐུན་ལམ་ཅན་གྱི་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་གུས་ཞབས་མེད་པའི་གནད་དོན།

༢༽ ཇི་བ་འབྲི་མ་ཚགས་དེ་ཡང་།

༡༽ བསམ་འཆར་བཀོད་བཙུག་ནི། ཡང་ན།

ཁ༽ ཁྲིམས་དོན་བསམ་འཆར།

ག༽ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་སར་ ཚུང་གཞི་བཤར་འཕྲོའི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་སྟོ་
ལས་འགལ་བའི་ལན།

༡༢༤. ལན་ལུ་བའི་སྐབས་ གཤམ་འཁོད་དང་འཁྲིལ་དགོས་དེ་ཡང་།

༡༽ སྟོན་པོ་ཡང་ན་ འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ གནད་དོན་དེའི་ཐོག་ལུ་ཚུང་བསྐྱར་འབད་ནི་མེད་པ་
དང་།

༢༽ ཇི་བ་དང་འཁྲིལ་བའི་ ལན་རྒྱབ་དགོ།

འཐུས་མི་གཞན་ཚུ་ལུ་དྲི་བ།

༡༢༥. སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པའི་འགན་འཁྲི་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ཅིག་ལུ་ དབྱད་ཡིག་དང་ གོས་དོན་ ཡང་ན་
མི་དམངས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གི་བྱ་སྟོ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཇི་བ་བཀོད་ཆོག།

ཚུང་བསྐྱར་གྱི་ལུ་བསྐྱུལ།

༡༢༦. གལ་སྲིད་ ལན་སྐབས་མི་དེ་ལུ་ འཐུས་མི་ཅིག་ ཡིད་ཆེས་མ་འདྲོངས་པ་ཅིན་ ཚོགས་དཔོན་ལས་
གནང་བ་ལུ་སྟེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་ ཚུང་བསྐྱར་གྱི་ལུ་བསྐྱུལ་འབད་ཆོག།

CHAPTER 14

PETITION

Nature of Petition

127. Petition is a formal request to the House to take action that is within its jurisdiction.
128. Petitions must be submitted to the Secretariat as per the time specified in the announcement of Session. Any submissions of petitions after the specified date shall not be accepted.
129. A petition may be presented or submitted to the Speaker by a member and must show the name of the member by whom it is presented.
130. With the approval of the Speaker, the Secretary General shall compile the petitions for the preliminary meeting.
131. Following the approval of the petitions in the preliminary meeting, it shall be included in the order of business.
132. Petitions shall contain and refer to:
 - 1) any matter connected with the business pending before the House;
 - 2) a matter which is within the jurisdiction of the House to address;
 - 3) any matter of general public interest provided that it is not the one for which remedy is available under the law, including royal prerogatives, rules, regulations, by-laws made by the Government;or

ལེབ་ ༡༤ པ།

ལྷ་ཡིག།

ལྷ་ཡིག་གི་གནས་ལུགས།

༡༣༧. ཚེགས་ཁང་གི་དབང་ཚད་ཀྱི་བྱ་བ་དབང་ལུ་ དང་ལེན་མཛད་དགོ་པའི་ལྷ་བ་འདི་ སྒྲིག་མཐུན་གྱི་
ལྷ་ཡིག་སྤེལ་བཅི་དགོ།

༡༣༨. ལྷ་ཡིག་ཚུ་ ཚེགས་ཐངས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱགས་ནང་ ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་ནང་ རྟོད་པ་སྤེལ་བསྐྱུལ་དགོ། ལྷ་ཡིག་གང་རུང་ཅིག་ དུས་ཚོད་གྲུ་
མ་རྟོད་པ་ཅིན་ རོས་ལེན་འབད་ནི་མེད།

༡༣༩. འབྲུག་མི་ཅིག་གིས་ ཚེགས་དཔོན་ལུ་ལྷ་ཡིག་ཅིག་ སྤེལ་ཆོག་པ་དང་ ལྷ་ཡིག་སྤེལ་མི་འདིའི་
མིང་བཀོད་དགོ།

༡༤༠. ཚེགས་དཔོན་གྱིས་ གནང་བ་གྲོལ་བའི་ལྷ་ཡིག་ཚུ་ ཡོངས་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ བསྐྱབ་བསྒྲིག་
འབད་དེ་ སྤོན་འགྲོའི་ཞལ་འཛོམས་ནང་བཅུག་དགོ།

༡༤༡. སྤོན་འགྲོའི་ཞལ་འཛོམས་ནང་ རོས་ལེན་གྲུབ་པའི་ལྷ་ཡིག་ཚུ་ བྱ་སྤོའི་མཛད་རིམ་ནང་བཅུག་
དགོ།

༡༤༢. ལྷ་ཡིག་ནང་ཚུད་དགོ་པའི་དོན་ཚན་དང་ རྒྱབ་བྱུངས་དེ་ཡང་།

༡༽ ཚེགས་ཁང་ནང་ཕར་འབྱུངས་འབད་ལུས་པའི་ བྱ་སྤོའི་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནད་
དོན་གང་རུང་། ཡང་ན།

༢༽ ཚེགས་ཁང་གི་བྱ་བ་དབང་ནང་འཁོད་ལུ་ སེལ་དགོ་པའི་གནད་དོན།

༣༽ འབྲུག་རྒྱལ་པོའི་བྱུང་དབང་དང་ གཞུང་གིས་བཟོ་བའི་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ ཁྲིམས་
ཚུ་གི་འོག་ལུ་བཅོས་ཐབས་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཚུ་མིན་པའི་ སྤྱིར་བཏང་མི་དམངས་ཀྱི་
མཐའ་དོན་ལུ་ མཁོ་བའི་གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག།

- 4) a request for the House to take one or more specified actions.
133. A member shall not present a petition for personal interest.
134. The Minister responsible for the administration of the matter which is the subject of the petition may respond to the petition.
135. In order that a petition may be admissible:
- 1) a petition must consist of reasons for petition and request for action by the House;
 - 2) a petition of a company must be made under its common seal;
 - 3) letters, affidavits, or any other documents may not be attached to a petition; and
 - 4) a petition must be respectful, decorous and temperate and not contain any unparliamentary language or otherwise offend any rule or practice of the House.

Petition referred to a Minister and response circulated

136. The Secretary General shall refer a copy of the petition not deliberated in the House to the Minister responsible for administration of the matter which is the subject of the petition.
137. The Minister shall forward a response to a petition to the Secretary General who shall:
- 1) circulate the response to members;
 - 2) forward a copy of the response to the member who presented the petition; and

༤༽ ཚྲིགས་ཁང་གིས་ དམིགས་བསལ་གྱི་གནད་དོན་གཅིག་ ཡང་ན་ དེ་ལས་མང་བའི་དང་
ལེན་འབད་དགོ་པའི་ཁྱུ་བསྐྱེལ།

༡༣༣. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ རང་གི་ལེ་ཕན་གྱི་དོན་ལུ་ཁྱུ་ཡིག་ཕུལ་མི་ཚོགས།

༡༣༤. ཁྱུ་ཡིག་ནང་ འཁོད་པའི་དོན་ཚན་གྱི་སྐོར་ བདག་སྐྱོང་གི་འགན་ཁུར་ཕོག་མི་སློན་པོ་གིས་ ཁྱུ་
ཡིག་གི་ལན་འདེབས་འབད་དགོ།

༡༣༥. ཁྱུ་ཡིག་ཅིག་ འོས་མཚམས་དང་ལཱ་ནམ་སྟེ་ བཙུ་འཛོག་འབད་དགོཔ་དེ་ཡང་།

༡༽ ཁྱུ་ཡིག་འདི་ཚྲིགས་ཁང་གིས་ དང་ལེན་མཛད་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཅིག་དགོཔ་དང་།

༢༽ ལས་སྟེ་ཅིག་གི་ཁྱུ་ཡིག་འདི་ སྤྱི་མཐུན་ལས་ཐམ་གྱི་ཐོག་ལུ་བཟོ་དགོ།

༣༽ ཡི་གུ་དང་གན་རྒྱ་ གཞན་ཡང་ཡིག་ཆས་ཀྱི་རིགས་ ཁྱུ་ཡིག་དང་ལྷན་སྒྲགས་ཕུལ་ནི་
མེད།

༤༽ ཁྱུ་ཡིག་འདི་གུས་ཞབས་དང་ འོས་འབབ་ཅན་ ཞི་ལྗོད་ལཱ་དགོཔ་དང་ སྤྱི་ཚྲིགས་ཀྱི་
ནམ་གཞག་དང་མ་མཐུན་པའི་ཚྲིག་དོན་དང་ ཁ་སྐད་ ཡང་ན་ ལག་ལེན་འབབ་བཞིན་
དུ་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་ལས་ རྒྱབ་འགལ་མེད་པ་ཅིག་དགོ།

སློན་པོ་ཅིག་ལུ་ཁྱུ་ཡིག་གཏང་ནི་དང་ ལན་གསལ་བཀའ་སྟེལ།

༡༣༦. ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ ཚྲིགས་ཁང་ནང་ གསུང་གོས་མ་གནང་པའི་ཁྱུ་ཡིག་གི་འབྲེ་ཅིག་
གནད་དོན་འདི་འདི་བདག་སྐྱོང་གི་དོན་ལུ་ འགན་འཁུལ་ཅན་གྱི་སློན་པོ་ལུ་ཕུལ་དགོ།

༡༣༧. སློན་པོ་གིས་ ཁྱུ་ཡིག་གི་ལན་གསལ་བཏང་མི་འདི་ ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ དང་ལེན་འབད་
དགོཔ་དེ་ཡང་།

༡༽ ལན་གསལ་བཀའ་སྟེལ་འབད་ནི་དང་།

༢༽ ལན་གསལ་གྱི་འབྲེ་ཅིག་ ཁྱུ་ཡིག་ཕུལ་མི་འཕུས་མི་ལུ་གཏང་ནི།

3) forward a copy to the response of the principal petitioners.

138. If the House is not in session when the Secretary General receives a ministerial response to a petition, the response is deemed to be circulated when it is received by the Secretary General.

Action by the House

139. No discussion on the subject matter of a petition shall be allowed at the time of presentation.

140. Every petition shall, after presentation by a member or report by the Secretary General as the case may be, stand referred to a Committee

141. The Committee shall examine the petition and if the petition complies with the National Assembly Act and this Procedure, the Committee may direct that it be circulated.

142. It shall be the duty of the Committee to report to the House on specific complaints made in the petition referred to it after taking such evidence as it deems fit and to suggest remedial measures to prevent such cases in future.

CHAPTER 15

RESOLUTION

Right to move resolution

143. A member or Committee may move a resolution relating to any matter of general public interest.

༣༽ ལྷ་ཡིག་ཕུལ་མི་གཙོ་བོ་ཚུ་ལུ་ ལན་གསལ་གྱི་འདྲ་ཅིག་གཏང་ནི།

༡༣༤. ལྷ་ཡིག་ཚུ་གིས་ ལྷ་ཡིག་གི་ལན་གསལ་ ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་ལུ་འབྱོར་བའི་སྐབས་ ཚོགས་
ལྷགས་མེད་པ་ཅིན་ ལན་གསལ་འདི་ ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་འཐོབ་ཆེ་ བཟུམ་སྟེལ་འབད་
ཡོད་པ་སྟེ་བཙུ་དགོ།

ཚོགས་ཁང་གིས་དང་ལེན།

༡༣༥. ལྷ་ཡིག་གསལ་ལུ་འབད་བའི་སྐབས་ འདི་འགན་དོན་གུ་ གྲོས་བསྟུར་འབད་མི་ཚོགས།

༡༣༦. ལྷ་ཡིག་རེ་རེ་བཞིན་ གནས་སྤངས་དང་བསྟུན་ཏེ་ འཕུས་མི་ཅིག་གིས་གསལ་ལུ་འབད་བ་ ཡང་
ན་ ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ ལྷ་ཡིག་ལུ་འབད་ཆར་ཞིན་མ་ལས་ ཚོགས་ཚུ་ཅིག་ལུ་གཏང་ཚོགས།

༡༣༧. ཚོགས་ཚུ་གིས་ ལྷ་ཡིག་འདི་ཞིབ་རྟོག་འབད་དགོ་པ་དང་ གལ་སྲིད་ ལྷ་ཡིག་འདི་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བྱ་བའི་གནད་སྟོན་འདི་དང་མཐུན་ཆེ་ ཚོགས་ཚུ་གིས་
ལྷ་ཡིག་འདི་བཟུམ་སྟེལ་འབད་ཚོག་པའི་བཀོད་རྒྱ་བྱིན་ཚོགས།

༡༣༨. ཚོགས་ཚུ་གིས་ ལྷ་ཡིག་འདི་གུ་ དགོས་ངེས་དང་བསྟུན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ལེན་ཞིན་མ་ལས་ མ་
འོངས་པ་ལུ་ དེ་བཟུམ་མའི་ བྱ་སྟོན་བཀག་ཅི་འཛུལ་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ བཏོན་ནི་གི་
དོན་ལུ་ ཚོགས་ཚུ་དེ་ལུ་ འབྲེལ་གཏུགས་འབད་བའི་ལྷ་ཡིག་ནང་བཀོད་པའི་ དམིགས་བསལ་
ཉམས་བཤད་ཅིག་གི་སྐོར་ལས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ ལྷ་ཡིག་ལུ་འབད་ནི་གི་འགན་ཁུར་ཡོག།

ལེའུ་ ༡༥ པ།

གྲོས་ཚད།

གྲོས་ཚད་ཀྱི་གྲོས་དོན་ཕུལ་ནི་འཐོབ་དབང།

༡༣༩. འཕུས་མི་ཅིག་ ཡང་ན་ ཚོགས་ཚུ་ཅིག་གིས་ སྤྱིར་བཏང་མི་མེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ སན་པའི་
གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་དང་འབྲེལ་བའི་ གྲོས་ཚད་བཏོན་དགོ་པའི་གྲོས་དོན་ཕུལ་ཚོགས།

Notice of resolution

144. A member who wishes to move a resolution shall give the notice to the Secretary General to that effect at least three days before the allotted day and shall submit, together with the notice, a copy of the resolution which the member intends to move.

Form of resolution

145. A resolution may be:

- 1) in the form of a declaration of opinion, or a recommendation;
- 2) in the form so as to record either approval or disapproval by the House of an act or policy of the Government;
- 3) a request for an action;
- 4) calling attention to a matter or situation for consideration by the Government; or
- 5) such other form as the speaker may consider appropriate.

Admissibility of resolution

146. In order that a resolution may be admissible, it shall:

- 1) be clear and precisely expressed;
- 2) raise substantially only one definite issue;
- 3) not contain arguments, inferences, ironical expressions, imputations, or defamatory statements;
- 4) not refer to the conduct or character of persons except in their official or public capacity;

གྲོས་ཚད་ཀྱི་བད་བསྐྱལ།

༡༤༤. གྲོས་ཚད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལུལ་ནི་འཛིན་ཡོད་མི་འབྲུག་མི་ཅིག་གིས་ བཤོ་འབྲེལ་འབད་བའི་ཉིན་མ་
ལས་ ལྷ་ཤོས་ཉིན་གངས་གསུམ་གྱི་སྤྲ་གོང་ལས་ ཡོངས་བྱབ་རྩལ་ཆེན་ལུ་ གྲོས་ཚད་ཀྱི་ལྷ་བ་
ལུལ་ནི་ཨིན་པའི་འབྲ་ཅིག་དང་སྤྲུགས་ཏེ་ བད་བསྐྱལ་འབད་དགོ།

གྲོས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

༡༤༥. གྲོས་ཚད་དེ་ཡང་།

- ༡༽ བསམ་འཆར་གྱི་གསལ་བསྐྱགས་ ཡང་ན་ གྲོས་འདེབས། ཡང་ན།
- ༢༽ གཞུང་གི་སྤྲོ་བུས་ ཡང་ན་ བཅའ་ཁྲིམས་ཚུ་ལུ་ ཚོགས་ཁང་གིས་ རོས་ལེན་གྲུབ་པ་
ཡང་ན་ རོས་ལེན་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་ཐོ་བཞག་ནི།
- ༣༽ དང་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ལུ་བ།
- ༤༽ གཞུང་གིས་ གནད་དོན་ཅིག་ ཡང་ན་ གནས་སྤངས་ཅིག་ བཅི་འཛིག་འབད་ནིའི་དོན་
ལུ་བད་བསྐྱལ།
- ༥༽ དེ་ལུགས་ཀྱི་གནད་དོན་གཞན་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ རོས་འབབ་དང་བསྐྱུན་བཅི་འཛིག་
འབད་ནི།

གྲོས་ཚད་ཀྱི་འོས་འཚམས།

༡༤༦. གྲོས་ཚད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཅིག་ འོས་འཚམས་དང་ལྷན་སྦྲེ་བཅི་འཛིག་འབད་དགོཔ་དེ་ཡང་།
- ༡༽ ཚོག་དོན་གསལ་ཏྲིག་ཏྲི་དང་ ཐད་ཀར་གསལ་སྟོན་འབད་ཚུགས་པ་དང་།
 - ༢༽ རོས་ཏྲིག་གི་གནད་དོན་གཅིག་བཀོད་དགོ།
 - ༣༽ ཚུང་གྲང་དང་ གོ་དོན་ལོག་པ་ ཚུལ་མིན་ནམ་འགྱུར་ དེ་ལས་ སྟོན་བཏགས་ནི་ ཡང་
ན་ བསྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ཚོག་ཚུ་ཚུད་ནི་མེད།
 - ༤༽ གཞུང་འབྲེལ་ ཡང་ན་ མི་དམངས་ཀྱི་འགན་གནས་མ་ཡིན་པའི་མི་ཚུ་གི་ ཀྱན་སྦྱོད་དང་
སྦྱོད་ལམ་གྱི་སྐོར་ལས་སྤྲུབ་ནི་མེད།

- 5) not relate to any matter which is under adjudication by a Court of Law;
 - 6) not revive discussion of a matter which has been discussed in the same session; and
 - 7) not ordinarily relate to matters which are under consideration of a Parliamentary Committee.
147. The Speaker may disallow any resolution or a part thereof, if it does not comply with the National Assembly Act or this Procedure or is an abuse of the right of moving a resolution.

Scope of discussion

148. The discussion on a resolution shall be strictly limited to the subject matter of the resolution.

Procedure for deliberation on resolution

149. A member in whose name a resolution stands in the list of business shall, except when he or she wishes to withdraw it, when called on, move the resolution.
150. If a member, when called upon is absent, any other member authorized by him or her in writing on his or her behalf may, with the permission of the Speaker, move the resolution standing in his or her name.
151. After a resolution has been moved and deliberated upon, any member may move an amendment to the resolution.

༥༽ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་སར་ ཚུད་གཞི་བཞེར་འཕྲོ་རེ་ཡོད་མི་གནད་དོན་དང་ འབྲེལ་བ་མེད་པ་
ཅིག་དགོ།

༦༽ ཚཱུ་མེད་མེད་པ་གཅིག་གི་ནང་ སྤར་ལས་གྲོས་བསྐྱར་འབད་ཚར་མི་གནད་དོན་ཅིག་ བཅུག་
ནི་མེད།

༧༽ སྤྱི་ཚཱུ་མེད་ཀྱི་ཚཱུ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཚཱུ་མེད་ཀྱི་འཕྲོ་འབད་ཡོད་པའི་ གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ།

༡༤༧. ཚཱུ་མེད་དཔོན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚཱུ་མེད་འདུའི་བཅའ་ཁྲིམས་ ཡང་ན་ བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་འདི་
དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་ གྲོས་ཚད་ཀྱི་གྲོས་དོན་ཕུལ་ནིའི་ཐོབ་དབང་ལས་ འགལ་བ་ཡིན་པར་
འཆར་ཆེ་ གྲོས་དོན་ ཡང་ན་ དེའི་ཆ་ཤས་ཅིག་ བཅུ་འཕྲོ་མེད་པར་བཞག་ཆོག།

གྲོས་བསྐྱར་གྱི་འོས་འབབ།

༡༤༨. གྲོས་ཚད་ཀྱི་གྲོས་བསྐྱར་འདི་ གྲོས་ཚད་ཀྱི་གནད་དོན་རྒྱུ་མཐའ་གཅིག་གུ་ གྲོས་བསྐྱར་འབད་དགོ།

གྲོས་ཚད་གསུང་གྲོས་ཀྱི་བྱ་རིམ།

༡༤༩. བྱ་སྤྱོད་ཐོན་ནང་ རང་སོའི་མིང་ཐོག་ཁར་ གྲོས་དོན་ཅིག་ཡོད་པའི་འཇུག་མི་ཅིག་གིས་ གལ་སྤོང་
ཕྱིར་བཏོན་འབད་ནིའི་དང་འདོད་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ མིང་འབོ་པའི་སྐབས་ གྲོས་ཚད་ཀྱི་གྲོས་
དོན་ཕུལ་དགོ།

༡༥༠. འཇུག་མི་ཅིག་འབོ་པའི་སྐབས་ ཆད་སྤོང་ཡོད་པ་ཅིན་ ཁོ་ ཡང་ན་ མོ་རའི་མིང་ཐོན་ཡོད་པའི་
གྲོས་ཚད་དེ་ ཁོ་ ཡང་ན་ མོ་གིས་ཡིག་ཐོག་དབང་ཆ་སྤོང་ཡོད་པའི་ འཇུག་མི་གཞན་གང་རུང་
ཅིག་གིས་ ཚཱུ་མེད་དཔོན་གྱི་གནད་བའི་ཐོག་ལས་ གྲོས་ཚད་ཀྱི་གྲོས་དོན་ཕུལ་ཆོག།

༡༥༡. གྲོས་ཚད་ཀྱི་གྲོས་དོན་ཕུལ་ཏེ་ གྲོས་བསྐྱར་གནད་བའི་ཤུལ་ལས་ འཇུག་མི་གང་རུང་ཅིག་གིས་
གྲོས་ཚད་ཀྱི་གྲོས་དོན་འདི་གུ་འཕྱི་སྤོང་གི་ཁྱུ་བ་འབད་ཆོག།

152. A member in whose name a resolution stands on the list of business may, when called upon, withdraw the resolution in which case he or she shall confine himself or herself to a mere statement to that effect.
153. A member who has moved a resolution or amendment to a resolution shall not withdraw the same except by leave of the House.
154. When a resolution has been either passed or withdrawn with the leave of the House, the same issue shall not be moved during the same session.

Copy of the resolution passed to Ministers concerned

155. A copy of every resolution which has been passed by the House shall be forwarded to the Minister concerned.
156. The Minister concerned shall report in the next session, if not earlier, of the action taken by Government on a resolution passed by the House.

CHAPTER 16

LEGISLATIVE PROCEDURE

Types of Bills

157. A Bill shall generally be classified as Government Bill and Private member's Bill.
158. The mode of passage for both Government Bill and Private member's Bill shall be the same as provided for in the Constitution and National Assembly Act.

༡༥༣. བྱ་སྒྲིའི་ཐོ་ནང་ གྲོས་ཚད་ཀྱི་གྲོས་དོན་ཕུལ་མིའི་མིང་ཐོ་ རྒྱུད་ཡོད་པའི་འཕུས་མི་འདི་འབོ་པའི་
སྐབས་ གྲོས་ཚད་འདི་ཕྱིར་བརྟོན་འབད་ཆོག་པ་དང་ དེའི་སྐབས་ཕྱིར་བརྟོན་འབད་བའི་བརྗོད་
དོན་རྒྱུང་མ་གཅིག་བཀོད་དགོ།

༡༥༤. གྲོས་ཚད་ཀྱི་ཞུ་བ་ཕུལ་མི་ ཡང་ན་ གྲོས་ཚད་ཀྱི་འཕྲི་སྒྲོན་ཕུལ་མི་འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ ཆོག་མ་
ཁང་གི་གནང་བའི་ཐོག་ལུ་མ་གཏོགས་ ཕྱིར་བརྟོན་འབད་མི་ཆོག།

༡༥༥. གྲོས་ཚད་ཅིག་ཆོག་མ་ཁང་གི་གནང་བའི་ཐོག་ལས་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་པ་ ཡང་ན་ ཕྱིར་བརྟོན་འབད་
ཆེ་ གནད་དོན་འདི་ཆོག་མ་ཐངས་འདི་ནང་ རྟོག་སྟེ་བརྩུག་མི་ཆོག།

གྲོས་ཚད་ཀྱི་འདྲ་ འབྲེལ་ཡོད་སྒྲོན་པོ་ལུ་གཏང་ནི།

༡༥༦. ཆོག་མ་ཁང་གིས་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཡོད་པའི་གྲོས་ཚད་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་སྒྲོན་པོ་ལུ་བཏང་དགོ།

༡༥༧. ཆོག་མ་ཁང་གིས་ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཡོད་པའི་གྲོས་ཚད་ཀྱི་ གཞུང་གིས་དང་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་སྟན་
ཞུ་ འབྲེལ་ཡོད་སྒྲོན་པོ་གིས་ ཉེ་མ་ལས་སྟན་ཞུ་མ་ཕུལ་བར་ཡོད་ན་ བུལ་མའི་ཆོག་མ་ཐངས་
ནང་སྟན་ཞུ་འབད་དགོ།

ལེའུ་ ༡༤ པ།

ཁྲིམས་བཟོའི་བྱ་རིམ།

དཔུང་ཡིག་གི་དབྱེ་བ།

༡༥༨. སྤྱིར་བཏང་དཔུང་ཡིག་ཚུ་ གཞུང་གི་དཔུང་ཡིག་དང་ སྤྱིར་གྱི་འཕུས་མིའི་དཔུང་ཡིག་ཟེར་དབྱེ་བ་
ཕྱེ་སྟེ་ཡོད།

༡༥༩. གཞུང་གི་དཔུང་ཡིག་དང་ སྤྱིར་གྱི་འཕུས་མིའི་དཔུང་ཡིག་གཉིས་ཆ་རའི་ཆ་འཛོག་མཛུགས་
ཐངས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ ཅུ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་མ་འདུའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་
བཀོད་མི་དང་ གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

Examination of Bills before introduction

159. The Secretariat shall obtain two copies of Bill along with its soft copy from the Cabinet or the member in-charge in case of Private member's Bill one month prior to the session.
160. The Secretariat shall ensure that:
- 1) the Bill contains a statement of object, memorandum of delegated legislation, and financial memorandum; and
 - 2) the Bill is in conformity with the Constitution, other prevailing laws, and maintaining uniform drafting standard.
161. The Secretariat shall obtain two copies of signed International Conventions, Covenants, Treaties, Protocols, or Agreements along with its soft copy from the Cabinet one month prior to the session.
162. The Secretariat shall ensure that the International Conventions, Covenants, Treaties, Protocols, or Agreements contains the Final National Interest Analysis and is in conformity with the Constitution, other prevailing laws and maintain uniform drafting standard.

Language of the House

163. Proceedings and business of the House shall be conducted in Dzongkha.
164. The Secretariat shall publish the resolutions of the House both in Dzongkha and English.

དཔུང་ཡིག་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐབས་ལྟ་སྟེགས།

༡༥༧. རྒྱུ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ ཚོགས་ཐངས་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ལྷ་རྩེ་གཅིག་གི་ སྤྱོད་ལས་ ལྷན་
ཀྱས་གཞུང་ཚོགས་ ཡང་ན་ སྤྱོད་ཀྱི་འཕུས་མིའི་དཔུང་ཡིག་གི་ཐད་ དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་
ལས་ དཔུང་ཡིག་གི་འདྲ་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ དེའི་སྟོན་ཐོག་གི་འདྲ་ཡང་ལེན་དགོ།

༡༥༨. རྒྱུ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་དེས་བཏུན་བཟོ་དགོས་ དེ་ཡང་།

༡༽ དཔུང་ཡིག་འདི་གི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གསལ་བཤད་དང་ ཁྲིམས་བཟོའི་ཕྱིར་སྟེལ་འགན་
ཡིག་ དེ་ལས་ དཔུང་འབྲེལ་གན་ཡིག་ཡོད་མེད་དང་།

༢༽ དཔུང་ཡིག་འདི་ ཅུ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་དང་ དཔོན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་དང་ མཐུན་པར་
ཡོད་མེད་ དེ་ལས་ ཁྲིམས་བཟོའི་ཟིན་འགོད་ཀྱི་གནས་ཚད་དང་ མཐུན་སྒྲིག་བཟོ་དགོ།

༡༥༩. རྒྱུ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ ཚོགས་ཐངས་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ ལྷ་རྩེ་གཅིག་གི་སྤྱོད་ལས་ ལྷན་
ཀྱས་གཞུང་ཚོགས་ལས་ ལག་བྱེད་འགོ་དཔོན་པའི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐུན་གྲོས་དང་ གན་འཛིན་
ཆེད་ལས་ཡིག་ དཔུང་གཞིའི་གན་འཛིན་ དེ་ལས་ གན་རྒྱ་གི་འདྲ་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ དེའི་
སྟོན་ཐོག་གི་འདྲ་ཡང་ལེན་དགོ།

༡༦༠. རྒྱུ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐུན་གྲོས་དང་ གན་འཛིན་ ཆེད་ལས་ཡིག་ དཔུང་གཞིའི་
གན་འཛིན་ དེ་ལས་ གན་རྒྱ་ཚུའི་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་དོན་གྱི་མཐའ་དཔུང་དབྱེ་ཞིབ་དང་ ཅུ་
ཁྲིམས་ཆེན་མོ་དང་ དཔོན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་མེད་ དེ་ལས་ ཁྲིམས་
བཟོའི་ཟིན་འགོད་ཀྱི་གནས་ཚད་དང་མཐུན་སྒྲིག་ཡོད་མེད་ དེས་བཏུན་བཟོ་དགོ།

ཚོགས་ཁང་གི་ཁ་སྐད།

༡༦༡. ཚོགས་ཁང་གི་བྱ་རིམ་དང་བྱ་སྟེ་ཚུ་ རྫོང་ཁང་ཁ་སྐད་ཐོག་ལུ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོ།

༡༦༢. རྒྱུ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ ཚོགས་ཁང་གི་གྲོས་ཚད་ཚུ་ རྫོང་ཁང་དང་ ཡིང་སྐད་ནང་དཔེ་སྟུན་འབད་
དགོ།

Eliciting public opinion

165. The Secretariat shall compile opinions of the general public on a Bill and submit to the relevant Committee.

General provision

166. A Bill passed by Parliament shall come into force upon Assent of the Druk Gyalpo.

167. A Bill pending in either House shall not lapse by reason of the prorogation of either House.

168. A Bill shall be passed by a simple majority of the total number of members.

169. All Bills before the National Assembly or any Committee on the last sitting day of a term of the National Assembly or when the National Assembly is dissolved shall lapse at the end of that day.

170. When a Bill has been passed or has been rejected during a session in any year, no Bill of the same substance may be introduced in the National Assembly in that year except by leave of the House.

Bills originating in the National Assembly

Form and notice of Bills

171. Any member may move for leave to introduce a Bill with prior notice.

མི་མངལས་བསམ་འཆར་བསྟུ་ལེན།

༡༤༥. རྒྱུ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ དཔུང་ཡིག་ཅིག་གུ་ མི་མང་གི་བསམ་འཆར་བསྟུ་སྒྲིགས་འབད་ནི་
འབྲེལ་ཡོད་ཚུགས་ཚུང་ལུ་སྤུལ་དགོ།

སྤྱིར་བཏང་དགོངས་དོན།

༡༤༦. སྤྱི་ཚུགས་ཀྱིས་ཆ་འཛེག་གྲུབ་པའི་དཔུང་ཡིག་ཅིག་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་བ་
གྲོལ་ཞིན་མ་ལས་ ཁྱབ་དབང་གི་ཆ་གནས་གྲུབ་ཨིན།

༡༤༧. ཚུགས་ཁང་གང་རུང་ཅིག་ནང་ བསྐྱར་འགྱུར་སྤེལ་ཡོད་པའི་དཔུང་ཡིག་ཅིག་ ཚུགས་ཁང་
གང་རུང་ཅིག་གིས་ཕྱིར་བཤོལ་ལས་བརྟེན་ ཆ་མེད་འགྱུ་ནི་མེད།

༡༤༨. དཔུང་ཡིག་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཡོངས་བསྐྱམས་ཀྱིས་ བྱེད་མང་ཐོག་ལས་
ཆ་འཛེག་འགྲུབ་དགོ།

༡༤༩. རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུ་ནང་ ཡང་ན་ ཚུགས་ཚུང་གང་རུང་ནང་ཡོད་པའི་དཔུང་ཡིག་ཆ་མཉམ་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུའི་ཚུགས་ཁུགས་མཚུག་གི་ཉིན་མར་ ཡང་ན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུ་
ཙུ་གྲོལ་འགྱུ་བའི་ཉིན་མ་དེ་ཁར་ ཆ་མེད་འགྱུ་ཨིན།

༡༥༠. ཚུགས་ཐེངས་ཅིག་ནང་ལས་ ཆ་འཛེག་གྲུབ་པའི་དཔུང་ཡིག་ཅིག་ ཡང་ན་ ཆ་མེད་བཏང་མི་
དཔུང་ཡིག་ཅིག་ ཚུགས་ཁང་ལས་གནང་བ་ལོགས་སུ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ གནད་དོན་གཅིག་
པའི་དཔུང་ཡིག་དེ་ ལོ་འདི་ནང་ལོག་བཟུག་མི་ཆོག།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུ་ནང་ འགོ་ཐོག་བཟུགས་མི་དཔུང་ཡིག།

དཔུང་ཡིག་གི་གཞི་བཀོད་དང་ བརྟེན་བསྟུ་ལ།

༡༥༡. འཐུས་མི་ཅིག་གིས་ བརྟེན་བསྟུ་ལ་འབད་མི་དཔུང་ཡིག་ཅིག་ རོ་སྤྱོད་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་གོ་སྐབས་
ལེན་ཆོག།

172. The period of notice of a motion for leave to introduce a Bill shall be one month unless the Speaker allows the motion to be made at shorter notice.
173. The member shall submit to the Secretariat a copy of the Bill along with the statement of objects and reasons, memorandum regarding delegated legislation, and financial memorandum.
174. The Bill must be signed by the member introducing it and may also be signed by any other member or members who support the Bill.
175. A member presenting a Bill shall be known throughout the subsequent proceedings on the Bill as the member in-charge of the Bill. In the case of a Bill introduced jointly by more than one member, these members shall designate among themselves a member as the member in-charge of the Bill at the time of presenting the Bill.
176. The Bill shall be placed on the agenda of the National Assembly for first reading.

Ratification of international instruments

177. As per Section 25 of article 10 of the Constitution, all International Conventions, Covenants, Treaties, Protocols, and Agreements shall be ratified by the Parliament prior to their execution as a domestic law in the country.

༡༧༣. ཚུགས་དཔོན་གྱིས་ རྩམ་ཡུན་བྱང་ཀྱི་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ གྲོས་དོན་བརྩམས་ཆོག་པའི་གནང་བ་
གྲོལ་ན་མ་གཏོགས་ དབྱད་ཡིག་ཅིག་བརྩམ་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྩམ་བསྐྱུགས་ཀྱི་རྩམ་ཡུན་ཟླ་དོ་
གཅིག་དགོ།

༡༧༤. འཇུག་མི་ཅིག་གིས་ རྩམ་ཆེན་ཡིག་ཚང་ལུ་ དབྱད་ཡིག་གི་འབྲ་དང་གཅིག་ཁར་ དམིགས་ཡུལ་
དང་དགོས་དོན་གྱི་གསལ་བཤད་ཅིག་དང་ ཁྲིམས་བཟོ་ཕྱིར་སྤེལ་གན་ཡིག་ དེལས་ དངུལ་
འབྲེལ་འགན་ཡིག་དང་བཅས་པ་སྤྲེལ་དགོ།

༡༧༥. དབྱད་ཡིག་བརྩམས་མི་འཇུག་མི་འདི་གིས་ དབྱད་ཡིག་གྲུ་ལག་བྲིས་བཀོད་དགོཔ་དང་ གཞན་
འཇུག་མི་ ཡང་ན་ དེ་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་མི་འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ ལག་བྲིས་བཀོད་ཆོག།

༡༧༦. དབྱད་ཡིག་དོན་འབད་མི་འཇུག་མི་དེ་ དབྱད་ཡིག་གི་བྱ་ངེམ་ མཚུགས་བསྐྱུ་ཚུན་ དབྱད་
ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་སྤྲེལ་བཅི་དགོ། གལ་སྲིད་ འཇུག་མི་གཅིག་ལས་མྱུང་མ་སྤྲེལ་ མཉམ་སྤེལ་ཐོག་
བརྩམས་པའི་དབྱད་ཡིག་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ ཁོང་རའི་གལ་ལས་ དབྱད་ཡིག་
བརྩམས་པའི་སྐབས་ལུ་ དབྱད་ཡིག་འགོ་འཛིན་འབད་མི་འཇུག་མི་ཅིག་ རོས་འཛིན་འབད་དགོ།

༡༧༧. དབྱད་ཡིག་འདི་ ལྷག་ཐེངས་དང་པའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་འདུའི་གྲོས་གཞི་ནང་བརྩམ་
དགོ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་ཡིག་ཆས་ཀྱི་ རྒྱབ་སྐྱོན་ཆ་འཛོགས།

༡༧༨. ཕ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་ཕ་ཆན་ ༡༠ པའི་དོན་ཆན་ ༣༥ པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐུན་
གྲོས་དང་ གན་འཛིན་ ཆིངས་ཡིག་ དབྱད་གཞིའི་གན་འཛིན་ དེལས་གན་རྒྱ་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་
ནང་འཁོད་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྲེལ་ ལག་ལེན་མ་འབབ་པའི་རྟེ་མ་ སྤྱི་ཚུགས་ལས་རྒྱབ་སྐྱོན་ཆ་
འཛོགས་བྱུབ་དགོ།

178. International Conventions, Covenants, Treaties, Protocols, and Agreements bind a nation to the provisions of an international law; therefore, the procedures for ratification in the Parliament shall be as rigorous as a domestic Bill.
179. The agency through which the International Conventions, Covenants, Treaties, Protocols, and Agreements proposed must categorically state that the provisions of the international legal instrument are consistent with the provisions of the Constitution.

Presentation and first reading

180. A member may move a motion to introduce a Bill in the House for first reading. When a motion for leave to introduce a Bill is opposed, the Speaker may permit an explanatory statement from the member who moves and from the member who opposes the motion. The Speaker shall without further debate put to question the motion to introduce the Bill.
181. If leave to introduce the Bill is given by the House, an order shall be made by the Speaker for its second reading.
182. The Secretary General shall circulate a copy to every member, together with any explanatory statement provided by the member in-charge of the Bill
183. The Secretary General shall as soon as possible cause a Bill to be published.

༡༧༥. རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐུན་གྲོས་དང་ གན་འཛིན་ ཆིངས་ཡིག་ དཔུང་གཞིའི་གན་འཛིན་ དེལས་གན་
རྒྱ་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལུ་ གནས་དགོཔ་ལས་བརྟེན་
སྤྱི་ཚྭ་གས་ནང་ལུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆ་འཛིན་གི་བྱ་རིམ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་དཔུང་ཡིག་ཚུ་དང་
གཅིག་མཚུངས་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

༡༧༦. རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐུན་གྲོས་དང་ གན་འཛིན་ ཆིངས་ཡིག་ དཔུང་གཞིའི་གན་འཛིན་ དེལས་གན་རྒྱ་
ཅིག་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྟེ་བརྒྱུད་དེ་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་དེ་ དབྱེ་ཁག་དང་བཅས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་
ཁྲིམས་དོན་ཡིག་ཆས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་ ཅུ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་དགོངས་དོན་དང་གཅིག་མཚུངས་
ཨིན་ཟེར་འཁོད་དགོ།

གསལ་ཁུ་དང་ ལྷག་ཐེངས་དངཔ།

༡༨༠. འཐུས་མི་ཅིག་གིས་ དཔུང་ཡིག་ཅིག་ལྷག་ཐེངས་དངཔའི་དོན་ལུ་ ཚྭ་གས་ཁང་ནང་དོ་སྤྲོད་ཀྱི་
གྲོས་དོན་ཕུལ་ཆོག། དཔུང་ཡིག་དོ་སྤྲོད་ཀྱི་གྲོས་དོན་འདི་ལུ་ འགལ་ཁྲ་འབད་མི་འཐོན་པ་ཅིན་
ཚྭ་གས་དཔོན་གྱིས་དཔུང་ཡིག་བཙུག་མི་འཐུས་མི་དང་ འགལ་ཁྲ་འབད་མི་འཐུས་མི་ལས་ དེ་གི་
སྐོར་ལས་ ཁྲངས་སྤྱེལ་ནི་གི་གསལ་བཤད་འབད་ནིའི་གོ་སྐབས་བྱིན་ཆོག། ཚྭ་གས་དཔོན་གྱིས་
དེ་གུ་ཚུ་ད་བསྐྱར་ཐེབས་མ་འབད་བར་ དཔུང་ཡིག་འདི་བཙུག་དང་མི་བཙུག་གི་རྒྱུ་བ་བཀོད་དགོ།

༡༨༡. གལ་སྲིད་ དཔུང་ཡིག་བཙུགས་ནི་གི་གནང་བ་འཐོབ་པ་ཅིན་ ཚྭ་གས་དཔོན་གྱིས་ ལྷག་ཐེངས་
གཉིས་པའི་དོན་ལུ་ བཀོད་རྒྱ་གནང་ནི།

༡༨༢. ཡོངས་ཁྲབ་བྱང་ཆེན་གྱིས་ དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ཕུལ་བའི་ ཁྲངས་སྤྱེལ་ནིའི་གསལ་
བཤད་གང་རུང་དང་སྒྲགས་ཏེ་ དཔུང་ཡིག་གི་འབྲ་རེ་ འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་བཀམ་སྟེལ་འབད་དགོ།

༡༨༣. ཡོངས་ཁྲབ་བྱང་ཆེན་གྱིས་ དཔུང་ཡིག་ཅིག་ ག་དེ་མཁྱོགས་མཁྱོགས་ཐོབ་རྒྱ་གསལ་བཟོ་དགོ།

Second reading of Bill

184. No Bill shall go through the second reading until it has been circulated to the members.
185. On a motion of the second reading of the Bill, the general merits and principle of the Bill may be discussed but the details of the Bill shall not be discussed further than is necessary to explain the principles.
186. After the second reading it shall be referred to the relevant Committee, unless the National Assembly, on a motion which may be moved without any notice by any members otherwise orders.
187. The National Assembly may, while referring the Bill to the Committee for review fix the date for commencement of the proceedings in the Committee and for submitting its report to the National Assembly.

Committee stage

188. The Committee to which the Bill is referred shall not discuss the merits of the Bill, but only its details.
189. The Committee shall examine every clause thereof and it shall have the power to make such amendments to the Bills as the Committee thinks fit but the amendments must be relevant to the subject matter of the Bill and consistent with its nature and purpose.

དཔྱད་ཡིག་གི་ལྷན་ཐེངས་གཉིས་པ།

༡༥༧. དཔྱད་ཡིག་གང་རུང་འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་ བཀའ་སྤེལ་མ་འབད་ཚུན་ ལྷན་ཐེངས་གཉིས་པ་ལྷན་གི་
མེད།

༡༥༨. དཔྱད་ཡིག་གི་ལྷན་ཐེངས་གཉིས་པ་འི་གོ་སྐབས་ སྤྱིར་བཏང་ལེགས་ཆ་དང་ གཞི་
ཅུ་ལུ་གོ་སྐབས་བསྐྱར་དང་གསལ་བཤད་འབད་ནི་གལ་ཆེ་རུང་ གཞི་ཅུ་འི་གོ་སྐབས་བཤད་ནི་འི་དོན་ལུ་
དཔྱད་ཡིག་ཞིབ་བསྐྱར་ཉེང་སྐལ་འབད་མི་ཆོག།

༡༥༩. རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་གིས་ འཐུས་མི་གང་རུང་གི་ ཉེ་མ་ལས་གོ་སྐབས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱེད་མ་
འབད་བར་བཅུགས་མི་དེ་ རོས་ལེན་འབད་དེ་བཀོད་རྒྱ་གཞན་གནང་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དཔྱད་
ཡིག་གི་ལྷན་ཐེངས་གཉིས་པ་འི་ཤུལ་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ཆོགས་རྒྱ་ཚུ་ནང་ འབྲེལ་གཏུགས་འབད་
དགོ།

༡༦༠. རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ་གིས་ ཆོགས་རྒྱུ་དཔྱད་ཡིག་ཅིག་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་འི་དོན་ལས་
གནང་མ་ད་ དེ་འི་བྱ་རིམ་འགོ་བཅུགས་དང་ སྤྲོན་ཞུ་ཆོགས་ཁང་ནང་ཕུལ་ནི་གི་ ཆོས་གྲངས་
གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཆོག།

ཆོགས་རྒྱུ་གི་གནས་ཤིང་།

༡༦༡. དཔྱད་ཡིག་འབྲེལ་གཏུགས་འབད་མི་ ཆོགས་རྒྱུ་འདི་གིས་དཔྱད་ཡིག་གོ་སྐབས་བསྐྱར་འབད་ནི་མ་
གཏོགས་ དཔྱད་ཡིག་ལེགས་ཉེས་ལུ་གོ་སྐབས་བསྐྱར་འབད་མི་ཆོག།

༡༦༢. ཆོགས་རྒྱུ་གིས་ དཔྱད་ཡིག་གི་དོན་ཚན་རེ་རེ་བཞིན་ དབྱེ་དཔྱད་འབད་དེ་ འཕྲི་སྟོན་གི་གོ་སྐབས་
འདེབས་ཕུལ་ནི་འི་དབང་ཆ་དེ་ཡོད་རུང་ འཕྲི་སྟོན་འབད་མི་འདི་ དཔྱད་ཡིག་གི་གནད་དོན་དང་
བསྐྱེད་དགོ་པའི་ཁར་ དེ་འི་གནས་ལུགས་དང་དགོས་མཁོ་རྒྱ་དང་མཐུན་དགོ།

190. When all the proceeding upon the Bill has been concluded, the Committee shall report the Bill to the House with or without amendments as the case may be.

Third reading

191. When a Bill has been reported from the Committee, the National Assembly shall be deemed to have ordered the Bill to be set down for third reading and the notice of motion for third reading shall not be required to be given by the member in-charge of the Bill.
192. If any member desires to amend or object any provision contained in a Bill as reported by the Committee, the member may move that the Bill be recommended either wholly or in respect of some particular amendment.
193. The Committee shall circulate its report three days prior to the deliberation.
194. During the debate on the Bill, the Speaker may submit the Bill to the House clause by clause and put questions on the clauses and amendments severally. However, in order to save time and repetition of arguments, a single discussion may be allowed to cover series of clauses and amendments.
195. Whenever the debate has concluded and amendments to the Bill has been incorporated, the member in charge may move a motion that the Bill be passed. However, the motion shall not be moved on the same day on which the debate on the Bill is concluded.

༡༧༠. དཔྱད་ཡིག་གི་བྱ་རིམ་མཚུག་བསྟུ་ཞིན་མ་ལས་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ དཔྱད་ཡིག་གྱ་ འཕྲི་སྟོན་
ཡང་ན་ འཕྲི་སྟོན་མ་འབད་རུང་ ཚོགས་ཁང་ནང་སྟན་ཞུ་ཕུལ་དགོ།

ལྷག་ཐངས་གསུམ་པ།

༡༧༡. ཚོགས་ཚུང་ནང་ལས་སྟན་ཞུ་འབད་མི་དཔྱད་ཡིག་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ལྷག་ཐངས་
གསུམ་པའི་དོན་ལུ་ ག་སྤྲིག་འབད་ཡོད་པ་སྟེ་བཙུག་དགོཔ་དང་ དཔྱད་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་གིས་
དཔྱད་ཡིག་གི་ལྷག་ཐངས་གསུམ་པའི་དོན་ལུ་ གོ་ས་དོན་གྱི་བརྟེན་བསྟུལ་འབད་མི་དགོ།

༡༧༢. འབྲུས་མི་གང་རུང་ཅིག་གིས་ ཚོགས་ཚུང་གིས་སྟན་ཞུ་འབད་མི་དཔྱད་ཡིག་གི་དགོངས་དོན་གང་
རུང་ འཕྲི་སྟོན་ ཡང་ན་ འགལ་ཁྲུ་འབད་ནིའི་སྒོ་འདོད་ཡོད་པ་ཅིན་ འབྲུས་མི་དེ་གིས་ དཔྱད་
ཡིག་ཡོངས་རྒྱུགས་ ཡང་ན་ ཆམས་ཅིག་འཕྲི་སྟོན་གྱི་གོ་ས་དོན་བཅུག་ཆོག།

༡༧༣. ཚོགས་ཚུང་གིས་ རང་སོའི་སྟན་ཞུ་དེ་ ཚུད་བསྟར་མ་རན་པའི་ ཉིན་གངས་གསུམ་གྱི་སྤྲོ་གོང་
ལས་ བཀྲམ་སྟེལ་འབད་དགོ།

༡༧༤. དཔྱད་ཡིག་གྱ་ཚུད་བསྟར་འབད་བའི་སྐབས་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་དོན་ཚན་རེ་རེ་གྱ་ ཚུད་བསྟར་
མ་ཐིལ་ཕྱིན་གནང་ནིའི་གོ་སྐབས་གནང་དགོཔ་ཨིན་རུང་ རྩལ་ཚུད་འཕྲོ་བཞུག་མི་གཏང་ནི་དང་
ཚུད་གྲོང་ཡང་བསྟར་མི་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཡུན་ཐངས་གཅིག་གི་ནང་ དོན་ཚན་དང་འཕྲི་སྟོན་ཚུ་
གོ་ས་བསྟར་འབད་ཚུགས་པ་སྟེ་ འབད་དགོ།

༡༧༥. འཕྲི་སྟོན་གྱི་ཚུད་གྲོང་མཚུག་བསྟུ་སྟེ་ དཔྱད་ཡིག་ནང་འཕྲི་སྟོན་ནང་སྟེལ་འབད་བའི་རྩལ་སུ་
དཔྱད་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་དགོ་པའི་གོ་ས་དོན་བཅུག་
དགོ། ཨིན་རུང་ དཔྱད་ཡིག་ཆ་འཛོག་གི་ཚུད་བསྟར་མཚུག་བསྟུ་བའི་ཉིན་མ་འདི་ནང་ ཆ་འཛོག་
གི་གོ་ས་དོན་བཅུག་མི་ཆོག།

Passing of Bills

196. The debate on a motion that the Bill be passed shall be confined to the submission of arguments either in support or for the rejection of the Bill. The members shall not refer to the details of the Bill further than is necessary for the purpose of arguments.
197. Where a Bill is passed by the House, the Speaker shall have the power to correct patent, clerical, or typographical errors in the Bill.
198. If a Bill other than Money Bill is passed by the National Assembly, it shall be presented to the National Council within thirty days from the date of passing.

Further proceedings upon Bills

199. If a Bill passed by the National Assembly and transmitted to the National Council is neither passed nor returned to the National Assembly by the end of next session, the Bill shall be deemed to have been passed by the National Council, which shall then be presented to the Druk Gyalpo for Assent within fifteen days.
200. If a Bill other than Money Bill passed by the National Assembly and transmitted to the National Council is passed by the National Council without amendment, the message received from the National Council to that effect shall be reported to the House.

དཔྱད་ཡིག་ཆ་འཛོགས།

༡༩༤. དཔྱད་ཡིག་ཆ་འཛོགས་གྲུབ་པའི་གོས་དོན་ལུ་ རྒྱལ་སྦྱོར་དང་དགག་ལན་གྱི་ཚུན་སྐྱེད་གང་རུང་
གནད་དོན་འདི་གྲུ་རྒྱུ་མ་གཅིག་འབད་དགོ། དགག་ལན་མཁོ་གལ་དོན་ལུ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་
འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ དཔྱད་ཡིག་ནང་གི་དོན་ཚན་དང་འཁྲུལ་ ཚུན་སྐྱེད་འབད་དགོཔ་རིགས་ལས་
བཀལ་ཏེ་གོས་བསྐྱར་འབད་མི་ཆོག།

༡༩༥. ཚོགས་ཁང་ལས་ཆ་འཛོགས་གྲུབ་པའི་དཔྱད་ཡིག་ཅིག་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ རོར་བ་མངོན་གསལ་
ཡོད་མི་རིགས་དང་ ཡིག་སྦྱོར་དང་ཡིག་རྒྱུང་གི་འཛོལ་བ་ཚུ་ བཅོས་ཁ་རྒྱབ་ཆོག་པའི་དབང་ཁྲབ་
ཡོད།

༡༩༦. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ ཏི་རུའི་དཔྱད་ཡིག་མ་ཡིན་པའི་དཔྱད་ཡིག་གི་རིགས་ ཆ་འཛོགས་
གྲུབ་པ་ཅིན་ ཆ་འཛོགས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གངས་ལས་ ཉིན་གངས་སུ་མ་ཕུའི་ནང་འཁོད་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་སྡེ་ལུ་ཕུལ་དགོ།

དཔྱད་ཡིག་གྲུ་བྱ་རིམ་ཐེབས།

༡༩༧. གལ་སྲིད་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལས་ཆ་འཛོགས་གྲུབ་མི་དཔྱད་ཡིག་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
སྡེ་ནང་ཕུལ་ཏེ་ ཚོགས་ཐེངས་ལུ་མཁུ་གོལ་ཁམས་གཅིག་ཁར་ ཆ་འཛོགས་མ་གྲུབ་པ་ ཡང་
ན་ ལོག་ཕུལ་ནི་མེད་པ་ཅིན་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ ཆ་འཛོགས་གྲུབ་པའི་
ཁྲུངས་སུ་བཅུས་ནི་དང་ ཚོགས་ཐེངས་གོལ་བའི་ཉིན་མ་ལས་བཅུས་ཏེ་ ཉིན་གངས་བཅོལ་འཁོད་
འཁོད་ བཀའ་འགྲོལ་གྱི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཞབས་སར་ཕུལ་དགོ།

༡༩༨. གལ་སྲིད་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ ཏི་རུའི་དཔྱད་ཡིག་མ་ཡིན་པའི་དཔྱད་ཡིག་ཆ་འཛོགས་
གྲུབ་མི་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལུ་ཕུལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་འཕྲི་སྒྲོན་མ་འབད་
བར་ ཆ་འཛོགས་གྲུབ་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལས་འབྱོར་བའི་ དེ་ལུགས་ཀྱི་བརྟེན་འཕྲིན་
ཚོགས་ཁང་ནང་ལུ་སྒྲན་ཞུ་འབད་དགོ།

201. If a Bill other than Money Bill passed by the National Assembly and transmitted to the National Council is returned with amendments, the member in-charge of the Bill may move for the consideration of the said amendments forthwith or on future date. The House may refer the amendments to a relevant Committee and the Committee shall present its review report to the House.
202. Upon consideration of the amendment, the House may agree or disagree or make amendments thereto or may propose amendments thereto or may propose amendments in lieu thereof. However, only those amendments which are relevant and consequential to the subject matter of an amendment made by the council shall be proposed or moved.
203. If the National Assembly agrees to the amendments made by the National Council, a message to that effect shall be sent to the National Council. However, if the National Assembly disagrees to the amendments, the Bill shall be submitted to the Druk Gyalpo, who shall then command the Houses to deliberate and vote on the Bill in a joint sitting.
204. Where the Druk Gyalpo does not grant Assent to the Bill he shall return the Bill with amendments or objections to deliberate and vote on the Bill in a joint sitting.
205. Upon deliberation and passing of the Bill in a joint sitting, it shall be resubmitted to the Druk Gyalpo for Assent thereto, whereupon Assent shall be granted to the Bill.

༡༠༡. གཤམ་སྲིད་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ ཉི་རུའི་དཔུང་ཡིག་མ་ཡིན་པའི་དཔུང་ཡིག་ཆ་འཛོག་
གྲུབ་མི་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལུ་ཕུལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལས་ འཕྲི་སྡོན་འབད་
དེ་ལོག་སྡེ་བཏང་པ་ཅིན་ དཔུང་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ དེ་མ་ཐག་ཏུ་འམ་ རྒྱལ་ལས་འཕྲི་སྡོན་
འབད་མི་ཚུ་ བཟུང་འཛོག་གི་དོན་ལུ་ལོག་བཅུག་དགོ། དཔུང་ཡིག་འདི་འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་ཚུང་
ལུ་ འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་གནང་ཚོག་ནི་ཨིན་མ་དང་ ཚོགས་ཚུང་གིས་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་སྟན་
ཞུ་ཚོགས་ཁང་ནང་ཕུལ་དགོ།

༡༠༢. འཕྲི་སྡོན་འབད་དེ་བཅུགས་མི་ལུ་ བཟུང་འཛོག་འབད་ཞིན་མ་ལས་ ཚོགས་ཁང་ལས་ངོས་ལེན་
འབད་བ་ ཡང་ན་ ངོས་ལེན་མ་འབད་བའམ་ འཕྲི་སྡོན་བཟོ་བ་ ཡང་ན་ འཕྲི་སྡོན་གྱི་ཆ་བ་ལུ་
བསམ་འཆར་བཀོད་དགོ་པ་ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ནང་ལས་ འཕྲི་སྡོན་འབད་མི་འབྲེལ་
བྱུང་གི་གནད་དོན་ཚུ་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་རྒྱང་མ་གཅིག་ལུ་ བསམ་འཆར་བཀོད་དགོ་པ་འམ་
བཅུགས་དགོ་པ་ཨིན།

༡༠༣. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་འཕྲི་སྡོན་འབད་ཡོད་མི་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ངོས་ལེན་
ཡོད་པ་ཅིན་ དེ་ལུགས་ཀྱི་བདེ་འཕྲིན་ཅིག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལུ་གཏང་དགོ། གཤམ་སྲིད་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ངོས་ལེན་མེད་པ་ཅིན་ དཔུང་ཡིག་འདི་འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཞབས་
སར་ཕུལ་ཞིན་མ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་ དཔུང་ཡིག་དེ་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཞུགས་
ཐོག་ལས་ གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ ཚོགས་ཚུན་བསྐྱར་དགོ་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ནི།

༡༠༤. འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་ དཔུང་ཡིག་དེ་ལུ་ བཀའི་གནང་བ་མ་གྲོལ་ཆེ་ མངའ་ཞབས་ཀྱིས་
འཕྲི་སྡོན་ ཡང་ན་ དགག་ཆ་དང་སྒྲགས་ཏེ་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཞུགས་ཀྱིས་ བསྐྱར་གོས་དང་
ཚོགས་ཚུན་སྐྱར་ནིའི་དོན་ལུ་བཀའ་རྒྱ་གནང་ནི།

༡༠༥. དཔུང་ཡིག་འདི་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཞུགས་ནང་གོས་བསྐྱར་གནང་སྟེ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཞིན་མ་
ལས་ བཀའ་གྲོལ་གྱི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཞབས་སར་ སྤྲོད་ལོག་ཕུལ་དགོ་པ་དང་
དེ་ལུ་འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་ བཀའི་གནང་བ་གྲོལ་ནི།

Bills received from the National Council

206. Where a Bill has been presented to the National Assembly after it has been introduced and passed by the National Council, the National Assembly may pass that Bill no later than the next session of the National Assembly.
207. A Bill originating in the National Council and presented to the National Assembly shall, as soon as possible, be circulated to members and set down in the agenda.
208. Once the Bill is set down in the agenda, the proceedings on the Bills shall be as provided in Sections 180 to 198 of this Procedure.

Money Bills or Financial Bills

209. A Money or Financial Bill is a Bill which contains only provisions dealing with all or any of the following matters:
- 1) imposition or increase of any tax or abolition, reduction or remission of any existing tax; or
 - 2) government spending that is, appropriation or payment of moneys out of the Consolidated Fund.
210. If any question arises whether a Bill is Money Bill or not, the decision of the Speaker thereon shall be final.
211. The imposition or increase of any tax or abolition, reduction or remission of any existing tax once passed as law by Parliament, shall be applied retroactively from the date it was introduced in the National Assembly.

ཀླུ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལས་འཕྲོ་བའི་དཔུང་ཡིག་ཚུ།

༡༠༤. ཀླུ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ནང་བཙུགས་ཏེ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་པའི་དཔུང་ཡིག་ཅིག་ ཀླུ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུ་ནང་བཙུགས་མི་འདི་ ཀླུ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ ཚོགས་ཐེངས་ཤུལ་མཇུག་ནང་ལས་མ་
བཀླུ་བར་ ཆ་འཛིག་འབད་ཆོག།
༡༠༥. ཀླུ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལས་བྱུང་བའི་དཔུང་ཡིག་ ཀླུ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་བཙུགས་མི་འདི་
དེ་འཕྲོ་ལས་ བཀྲམ་སྡེལ་དང་ གྲོས་གཞིའི་གངས་སུ་བཙུགས་དགོ།
༡༠༦. དཔུང་ཡིག་གྲོས་གཞི་ནང་བཙུགས་ཞིན་མ་ལས་ དཔུང་ཡིག་གི་མཛད་རིམ་འདི་ བྱ་བའི་གནད་
སྤྱོད་འདི་དོན་ཚན་ ༡༥༠ པ་ལས་ ༡༧༥ པ་ཚུན་གྱི་ དགོངས་དོན་ལྟར་ཏུ་འབད་དགོ།

རྟི་རུའི་དཔུང་ཡིག་ ཡང་ན་ དུལ་འབྲེལ་གྱི་དཔུང་ཡིག་།

༡༠༧. རྟི་རུའི་དཔུང་ཡིག་ ཡང་ན་ དུལ་འབྲེལ་གྱི་དཔུང་ཡིག་འདི་ གཤམ་གསལ་གནད་དོན་ག་ར་
ཡང་ན་ གང་རུང་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དགོངས་དོན་རྒྱུང་མ་གཅིག་ འཁོད་ཡོད་པའི་དཔུང་
ཡིག་ཅིག་ལུ་གོ་ནི་ཨིན།
- ༡༧ ཁྲལ་གང་རུང་བཀལ་ནི་ ཡང་ན་ ཡར་སངས་འབད་ནི་དང་ ཡང་ན་ ད་རེས་ཡོད་པའི་
ཁྲལ་ཆ་མེད་དང་མར་ཕབ་ ཡང་ན་ དགོངས་ཡངས་གཏང་ནི། ཡང་ན།
- ༡༨ གཞུང་གི་ཟད་གོ་ན། དེ་ཡང་ ཕྱགས་བསྐྱུས་མ་དུལ་ལས་དཔུང་བཞོ་ ཡང་ན་ རྟི་རུ་ཚུ་
སྤྱོད་ནི།
༡༡༠. གལ་སྲིད་ རྟི་རུའི་དཔུང་ཡིག་ཨིན་མེན་གྱི་ཇི་བ་བཞོད་ཆེ་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་གྲོས་ཐག་བཅད་
མི་དེ་ མཐའ་དཔུང་སྡེ་བཅི་དགོ།
༡༡༡. ཁྲལ་གང་རུང་བཀལ་ནི་ ཡང་ན་ ཡར་སངས་འབད་ནི་དང་ ཡང་ན་ ད་རེས་ཡོད་པའི་ཁྲལ་ཆ་
མེད་དང་མར་ཕབ་ ཡང་ན་དགོངས་ཡངས་བཏང་ནི་ཚུ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ ཁྲིམས་སྡེ་ཚར་ཅིག་ཆ་
འཛིག་གྲུབ་ཆེ་ ཀླུ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་ འགོ་ཐོག་བཙུགས་པའི་ཆོས་གངས་ལས་བསྐྱར་
སྤྱོད་འབད་དགོ།

212. A Bill shall not be deemed to be a Money or Financial Bill by reason only that it provides for:
- 1) principles and procedures that relates to taxation or spending; or
 - 2) imposition or alteration of any fine or other pecuniary penalty or for the payment or demand of any fee or charge for any service rendered.

Procedure for Money Bills or Financial Bills

213. Money Bills or Financial Bills shall originate only in the National Assembly.
214. The Finance Minister shall introduce a Money Bill in the National Assembly.
215. The Finance Minister shall deliver an introductory speech in the National Assembly on the appointed day.
216. When a Money Bill passed by the National Assembly is presented to the National Council the Speaker shall endorse that it is a Money Bill.
217. A Money or Financial Bill, after being passed by the National Assembly shall be presented to the National Council and that Bill shall be passed during the same session of Parliament.

༢༡༢. གཤམ་དོན་རྒྱུ་མ་གཅིག་ལུ་བལྟ་སྟེ་ དཔུང་ཡིག་ཅིག་ཏི་རུ་ ཡང་ན་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་དཔུང་
ཡིག་ཡིན་མ་སྟེ་བཙུ་ནི་མེད།

༡༽ ཁལ་དང་ཟད་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་ གཞི་རྩ་དང་བྱ་སྟོ། ཡང་ན།

༢༽ ཉེས་ཆད་ ཡང་ན་ དངུལ་འབྲེལ་ཉེས་བྱ་གང་རུང་གཞན་བཀལ་ནི་ ཡང་ན་ བསྐྱར་
བཅོས་འབད་ནི་དང་ ཡང་ན་ཞབས་ཏོག་གང་རུང་བྱིན་མི་ལུ་ འཇུག་ ཡང་ན་ གླ་ཡོན་
སྟོད་ནི་ ཡང་ན་ མཁོ་མངགས་འབད་ནི་འོས།

ཏི་རུ་འི་དཔུང་ཡིག་ ཡང་ན་ དངུལ་འབྲེལ་དཔུང་ཡིག་གི་བྱ་རིམ།

༢༡༣. ཏི་རུ་འི་དཔུང་ཡིག་ ཡང་ན་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་དཔུང་ཡིག་ཚུ་ འགོ་ཐོག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུ་འི་ནང་རྒྱུ་མ་གཅིག་བཙུགས་དགོ།

༢༡༤. དངུལ་ཅིས་སྟོན་པོ་གིས་ ཏི་རུ་གི་དཔུང་ཡིག་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་འི་ནང་དོ་སྟོན་ཕུལ་
དགོ།

༢༡༥. དངུལ་ཅིས་སྟོན་པོ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་འི་ནང་གཏན་འབེབས་བཟོ་བའི་ཉིན་མར་ རོ་
སྟོན་གྱི་གསལ་བཤད་ལུ་དགོ།

༢༡༦. ཏི་རུ་འི་དཔུང་ཡིག་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལས་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་སྟེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྟེ་
ལུ་གཏང་མ་ད་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཏི་རུ་འི་དཔུང་ཡིག་སྟེ་ཆ་སྟོར་འབད་དགོ།

༢༡༧. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་པའི་ཏི་རུ་ ཡང་ན་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་དཔུང་ཡིག་
ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྟེ་འི་ནང་བཙུགས་དགོཔ་དང་ དཔུང་ཡིག་དེ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
ཐེངས་འདི་ནང་རང་ ཆ་འཛིག་འགྲུབ་དགོ།

218. Where the National Council passes the Money or Financial Bill it shall return the Bill to the National Assembly within five days of its presentation. The National Assembly shall submit the Bill to the Druk Gyalpo for Assent within fifteen days from the date of receipt of such Bill.
219. Where the National Council passes the Money or Financial Bill with recommendations, it shall return the Bill to the National Assembly for re-deliberation within five days from the date of presentation.
220. The National Assembly may thereupon either accept or reject all or any of the recommendations of the National Council and present the Money or Financial Bill to the Druk Gyalpo for Assent within fifteen days from the date of passing of such Bill.
221. During the re-deliberation, the House shall vote only on the sections referred by the National Council with recommendations and not on the Bill as a whole.
222. Where the National Council neither passes nor returns the Money or Financial Bill within five days of its presentation, the Bill shall be deemed to have been passed and the National Assembly shall submit the Bill to the Druk Gyalpo for Assent within fifteen days from the date of its presentation to the National Council.

༢༡༥. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ ཉི་ཅུ་ ཡང་ན་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་དཔུང་ཡིག་དེ་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཆེ་
དཔུང་ཡིག་དེ་ རོསྟོད་ཕུལ་བའི་ཆོས་གྲངས་ལས་ ཉིན་གྲངས་ལྔ་གི་ནང་འཁོད་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ལུ་ སྒྲར་ལོག་གཏང་དགོས་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ དཔུང་ཡིག་དེ་
བཀའ་འགྲོལ་གྱི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་སར་ དཔུང་ཡིག་དེ་སྒྲར་ལོག་ཐོབ་པའི་ཉིན་མ་
ལས་བཅུས་ཏེ་ ཉིན་གྲངས་བཅོ་ལྔའི་ནང་འཁོད་ཕུལ་དགོ།

༢༡༦. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ ཉི་ཅུ་ ཡང་ན་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་དཔུང་ཡིག་དེ་ གྲོས་འདེབས་དང་
སྒྲགས་ཏེ་ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཆེ་དཔུང་ཡིག་དེ་ རོསྟོད་ཕུལ་བའི་ཉིན་མ་ལས་ ཉིན་གྲངས་ལྔ་གི་ནང་
འཁོད་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལུ་བསྐྱར་གྲོས་གྱི་དོན་ལུ་སྒྲར་ལོག་གཏང་དགོ།

༢༡༧. དེའི་ཤུལ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གི་གྲོས་འདེབས་གར་
ཡང་ན་ གང་རུང་ངོས་ལེན་ ཡང་ན་ ཆ་མེད་འབད་དེ་ ཉི་ཅུ་ ཡང་ན་ དངུལ་འབྲེལ་དཔུང་
ཡིག་འདི་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་པའི་ཆོས་གྲངས་ལས་ ཉིན་གྲངས་བཅོ་ལྔའི་ནང་འཁོད་ དཔུང་ཡིག་དེ་
བཀའ་འགྲོལ་གྱི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཞབས་སར་ཕུལ་དགོ།

༢༡༨. བསྐྱར་གྲོས་གྱི་སྐབས་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ལས་གྲོས་འདེབས་དང་སྒྲགས་ཏེ་ལྟོད་པའི་དོན་
ཚན་རྒྱངས་གཅིག་ལུ་མ་གཏོགས་ དཔུང་ཡིག་ཡོངས་ཚོགས་ལུ་ཚོགས་རྒྱལ་བཙུག་ནི་མེད།

༢༡༩. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་གིས་ ཉི་ཅུ་ ཡང་ན་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་དཔུང་ཡིག་ཐོབ་པའི་ཉིན་གྲངས་
ལྔའི་ནང་འཁོད་ དཔུང་ཡིག་འདི་ཆ་འཛོག་མ་གྲུབ་པ་ ཡང་ན་ ལོག་སྟེ་མ་བཏང་ཆེ་ དཔུང་
ཡིག་དེ་ཆ་འཛོག་གྲུབ་པའི་ཁྲངས་སུ་བཅི་དགོས་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་དཔུང་ཡིག་དེ་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་ནང་ རོསྟོད་ཕུལ་བའི་ཆོས་གྲངས་ལས་ ཉིན་གྲངས་བཅོ་ལྔའི་ནང་འཁོད་
བཀའ་འགྲོལ་གྱི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཞབས་སར་ཕུལ་དགོ།

Assent of the Druk Gyalpo

223. When a Bill is passed by the Houses and it is in possession of the National Assembly, three copies of Bill shall be signed by the Speaker and submitted to the Druk Gyalpo for Assent within fifteen days from the date of passing of the Bill.
224. Two copies of the Act so Assented by the Druk Gyalpo shall be preserved for verification and record and shall not be allowed to pass out of the House without the permission of the Speaker.
225. Three copies of the Act signed by the Speaker shall be presented to the Druk Gyalpo and each to the relevant institutions for implementation and record.

Procedure for the amendment and repeal of Acts

226. A member proposing an amendment or to repeal an Act, or amend a section thereof, shall give a notice in writing addressed to the Secretary General.
227. The member proposing the amendment or repeal shall submit statement of objects and reasons for the proposed amendment or repeal in the House.
228. The motion for amendment or repeal of an Act or a section thereof shall be affected by a simple majority of the total number of members of either House.

འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་འགྲོལ།

༡༡༣. ཚོགས་ཁང་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱིས་ དཔུང་ཡིག་ཅིག་ཆ་འཛོག་གྲུབ་པའི་སྐབས་དང་ དཔུང་ཡིག་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བདག་དབང་ཐོག་ལུ་ཡོད་པའི་རིགས་ཡིན་པ་ཅིན་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་སྟེ་ ཉིན་གངས་བཙུ་གི་ནང་འཁོད་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ལག་བྲིས་བཀོད་དེ་ དཔུང་ཡིག་གི་འདྲ་གསུམ་ བཀའ་འགྲོལ་གྱི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཞབས་སར་སྤུལ་དགོ།

༡༡༤. འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་གྲོལ་གནང་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདྲ་གཉིས་ ཐོ་བཀོད་དང་བདེན་དཔུང་གྱི་དོན་ལུ་ ཉམས་སྦྱང་འབད་དགོཔ་དང་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་གནང་བ་མེད་པར་ཕྱི་ཁར་སྤྱེལ་མི་ཆོག།

༡༡༥. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ལག་བྲིས་བཀོད་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདྲ་གསུམ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཞབས་སར་སྤུལ་དགོཔ་དང་ དེའི་འདྲ་རེ་ འབྲེལ་ཡོད་གཙུག་སྟེ་ཚུ་ལུ་ བསྟར་སྦྱོང་དང་ ཐོ་བཀོད་གྱི་དོན་ལུ་གཏང་དགོ།

བཅའ་ཁྲིམས་ཆ་མེད་དང་འཕྲི་སྟོན་གྱི་བྱ་རིམ།

༡༡༦. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འཕྲི་སྟོན་དང་ ཆ་མེད་ ཡང་ན་ དོན་ཚན་ཅིག་གུ་འཕྲི་སྟོན་གྱི་གྲོས་འཆར་སྤུལ་བ་ཅིན་ཡོངས་ཁྲབ་བྱང་ཆེན་ལུ་ ཡིག་ཐོག་བརྟམ་བསྐྱུལ་བྱིན་དགོ།

༡༡༧. འཕྲི་སྟོན་དང་ཆ་མེད་གྱི་གྲོས་འཆར་སྤུལ་མི་འཕུས་མི་དེ་གིས་ དམིགས་ཡུལ་དང་དགོས་དོན་གྱི་གསལ་བཤད་ཚོགས་ཁང་ལུ་སྤུལ་དགོ།

༡༡༨. བཅའ་ཁྲིམས་འཕྲི་སྟོན་ ཆ་མེད་ ཡང་ན་ དོན་ཚན་ཅིག་གུ་འཕྲི་སྟོན་གྱི་གྲོས་དོན་སྤུལ་བ་ཅིན་ ཚོགས་ཁང་རང་སོའི་འཕུས་མི་ཡོངས་བསྟོམས་ལས་ བྱེད་མང་གིས་ཆ་འཛོག་འབྲུབ་དགོ།

229. The procedures for passing of an amendment or repeal Bill shall be the same procedures for passing of any other Bills as provided for under the National Assembly Act and this rules of procedure.

Constitutional amendment Bill

230. Subject to the provisions of section 26 of Article 2 and section 9 of Article 33 of the Constitution, Parliament shall have the power to amend by way of addition, variation or repeal the provisions of the Constitution.

231. Notice of the Constitutional amendment Bill shall not be admitted if the Bill does not contain the title indicating that it is a Constitutional amendment Bill.

232. A motion to amend the Constitution shall be initiated by a simple majority of the total number of members of Parliament at a joint sitting and on being passed by not less than three fourth of the total number of members of Parliament, the Constitution shall stand amended on the Assent being granted by the Druk Gyalpo.

233. Parliament may call for a national referendum if in its opinion, the Constitution amendment Bill which is not granted Assent by the Druk Gyalpo is of a national importance.

CHAPTER 17

FINANCIAL PROCEDURE

General provisions

234. Except as otherwise specifically provided in these Procedure, the procedure in regard to Budget Appropriation Bill and Supplementary

༡༣༧. འཕྲི་སྒྲོན་དང་ཆ་མེད་ཀྱི་དཔུང་ཡིག་ཚུ་ ཆ་འཛོག་འབྲུབ་ཐངས་ཀྱི་བྱ་རིམ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་བྱ་བའི་གནད་སྟོན་འདི་དང་འབྲེལ་དགོ།

ཙ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་འཕྲི་སྒྲོན་དཔུང་ཡིག།

༡༣༠. ཙ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་ཙ་ཆ་ན་ ༡ པའི་དོན་ཆ་ན་ ༡༤ པ་དང་ཙ་ཆ་ན་ ༣༣ པའི་དོན་ཆ་ན་ ༧ པའི་
དགོངས་དོན་ལས་མ་འགལ་བར་ སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ཙ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལུ་ ལ་སྐོང་
ཡང་ན་ ཁྱད་པར་ཆ་མེད་བཅས་ཀྱི་སྒྲི་ལས་ འཕྲི་སྒྲོན་འབད་ནིའི་དབང་ཆ་ད་ཡོད།

༡༣༡. ཙ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་འཕྲི་སྒྲོན་དཔུང་ཡིག་གི་བརྟེན་བསྐྱེད་འདི་ དཔུང་ཡིག་འདི་ནང་ ཙ་ཁྲིམས་
ཆེན་མོ་འཕྲི་སྒྲོན་ཀྱི་དཔུང་ཡིག་ཨིན་པའི་མིང་གནས་བཀོད་དེ་མེད་པ་ཅིན་ རོས་ལེན་འབད་མི་
ཚོགས།

༡༣༢. སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཞུགས་ཅིག་ནང་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུས་མི་ཡོངས་བསྐྱེད་མས་ལས་ བྱེད་མངགས་
ཙ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་ལུ་འཕྲི་སྒྲོན་འབད་ནི་གི་གོས་དོན་བཅུག་དགོ་པའི་ཁར་ དེ་ལུ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
འབྲུས་མི་ཡོངས་བསྐྱེད་མས་ཀྱི་ བཞི་དཔུ་གསུམ་ལས་མ་ཉུང་མ་ཅིག་གིས་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་པ་ཅིན་
འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ གནང་བ་གོལ་ཞིན་མ་ལས་ ཙ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་འཕྲི་སྒྲོན་གྲུབ་ཨིན།

༡༣༣. ཙ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་འཕྲི་སྒྲོན་དཔུང་ཡིག་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ་མ་གོལ་རུང་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་གཤམ་གནད་ཆེས་སྤྱོད་མཐོང་པ་ཅིན་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་
རྒྱལ་ཡོངས་འོས་འདེམས་ཀྱི་དོན་ལུ་ འབོད་བཀྲུག་འབད་ཚོགས།

ལེའུ་ ༡༧ པ།

དཔུལ་འབྲེལ་གྱི་བྱ་རིམ།

སྤྱིར་བཏང་དགོངས་དོན།

༡༣༤. བྱ་བའི་གནད་སྟོན་འདི་ནང་ ཨོགས་སུ་འཁོད་དེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ འཆར་དཔུལ་དཔུ་བགོའི་
དཔུང་ཡིག་དང་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དཔུལ་དཔུ་བགོའི་དཔུང་ཡིག་གི་ བྱ་རིམ་འདི་ ཚོགས་

Budget Appropriation Bill shall be the same as the Bills generally with such modifications as the Speaker may consider necessary.

235. The Annual National Budget report, Budget Appropriation Bill, and Supplementary Budget Appropriation Bill shall be referred to a relevant Committee by the Speaker after presentation to the House by the Finance Minister.

236. Budget Bills shall be passed in the same session of Parliament.

Budget

237. The Annual National Budget with report on the budget of the previous fiscal year shall be presented to the National Assembly by the Finance Minister.

238. There shall be no discussion of the budget on the day on which it is presented to the House.

239. On the day appointed by the Speaker for discussion of the budget, the House shall be at liberty to discuss the budget as a whole or any principles of Government policy and administration as indicated in and by the budget.

240. Adequate time shall be allotted for the House to deliberate and discuss on Annual National Budget.

241. The Finance Minister shall have a general right of reply at the end of the discussion.

དཔོན་གྱིས་ གལ་ཆེ་བར་བརྩེ་འཛོག་འབད་མི་ལྟར་དུ་ ལེགས་བཅོས་འབད་བའི་སྤྱིར་བཏང་གི་
དཔུང་ཡིག་ཚུ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཨིན།

༡༣༥. དངུལ་རྩིས་སློན་པོ་གིས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ ལོ་བསྟར་རྒྱལ་ཡོངས་འཆར་དངུལ་སྟན་ལུ་དང་
འཆར་དངུལ་དཔུང་བཏོའི་དཔུང་ཡིག་ དེ་ལས་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དངུལ་དཔུང་བཏོའི་དཔུང་ཡིག་
ཚུ་ རོ་སློད་སྤུལ་ཞིན་མ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་ཚུང་ཅིག་ལུ་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་གནང་དགོ།

༡༣༦. འཆར་དངུལ་དཔུང་ཡིག་ཚུ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ཐངས་འདི་ནང་རང་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་དགོ།

འཆར་དངུལ།

༡༣༧. འདས་པའི་རྩིས་ལའི་དངུལ་རྩིས་དང་བཅས་པའི་ ལོ་བསྟར་རྒྱལ་ཡོངས་འཆར་དངུལ་སྟན་ལུ་
འདི་ དངུལ་རྩིས་སློན་པོ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་རོ་སློད་སྤུལ་དགོ།

༡༣༨. ཚོགས་ཁང་ནང་ འཆར་དངུལ་རོ་སློད་སྤུལ་བའི་ཉིན་མར་ གྲོས་བསྟར་འབད་ནི་མེད།

༡༣༩. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ དུས་སྟབས་གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཡོད་པའི་ཉིན་མ་ཚོགས་ཁང་གི་འཆར་དངུལ་
ཡོངས་རྒྱུ་ལངན་ གཞུང་གི་སྤྱི་དབྱུས་གཞི་ཅུ་གང་རུང་དང་ བདག་སྤྱོད་ ཡང་ན་ འཆར་
དངུལ་ཚུ་ལུ་གྲོས་བསྟར་འབད་ནི་གི་དལ་དབང་ཡོད།

༡༤༠. ཚོགས་ཁང་ནང་ ལོ་བསྟར་རྒྱལ་ཡོངས་འཆར་དངུལ་གྱི་ གྲོས་བསྟར་གནང་ནིའི་དོན་ལུ་ དུས་
ཚོད་ལངས་སྤེལ་ནི་དགོ།

༡༤༡. དངུལ་རྩིས་སློན་པོ་ལུ་ གྲོས་བསྟར་མཚུག་བསྟུལ་ད་ ལན་འདེབས་འབད་ནིའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཐོབ་
དབང་ཡོད།

CHAPTER 18

CALLING ATTENTION

242. A member may, with the prior permission of the Speaker, call the attention of a Minister to any matter of urgent public importance.
243. The Minister may make a brief statement or ask for time to make a statement at a later hour or date.
244. No member shall give more than two such notices for any one sitting.

Procedure for calling attention

245. A notice to call attention shall be submitted to the Secretary General in writing prior to two working days excluding the day allocated for calling attention and a copy thereof shall be submitted to the Speaker and the Minister concerned.
246. There shall be no debate on such statement at the time it is made but each member in whose name the item stands in the list of business may with the permission of the Speaker, ask a question of clarification and the Minister shall reply at the end to all such questions.
247. In case the number of members giving notices on a subject that is admitted by the Speaker is three or less, their priority shall be determined with reference to the date and time of receipt of notices.
248. Not more than two such matters shall be raised at the same sitting.

བཟླ་བ་སྐྱེལ།

༡༤༡. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ སྤར་ལས་ཚྲགས་དཔོན་གྱི་གནང་བ་དང་འབྲིལ་ མི་སེར་གྱི་གཤམ་གནད་
ཚབས་ཆེན་གྱི་ གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་གི་སྒྲོར་ལས་ སློན་པོ་ཅིག་ལུ་བཟླ་བ་སྐྱེལ་འབད་ཆོག།

༡༤༢. སློན་པོ་གིས་ གསལ་བཤད་སྤུལ་ནི་ ཡང་ན་ ཤུལ་ལས་སྤུལ་ནིའི་ ཏུས་ཚྩོད་ ཡང་ན་ ཆོས་
གངས་གྱི་ཞུ་བ་སྤུལ་ཆོག།

༡༤༣. འཕུས་མི་ག་ར་ཨིན་རུང་ ཚྲགས་ཞུགས་ཅིག་ནང་ དེ་ལུགས་གྱི་བཟླ་བ་སྐྱེལ་གཉིས་ལས་སྟག་སྟེ་
སྤུལ་མི་ཆོག།

བཟླ་བ་སྐྱེལ་གྱི་བྱ་རིམ།

༡༤༤. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ བཟླ་བ་སྐྱེལ་གྱི་བཟླ་བ་སྐྱེལ་འདི་ བཟླ་བ་སྐྱེལ་གྱི་བཟླ་བ་སྐྱེལ་གྱི་དོན་ལུ་
བགོ་འབྲེལ་འབད་ཡོད་པའི་ ཉིན་མ་མ་བཅེ་བར་ ཡིག་ཚང་གི་ཉིན་གངས་གཉིས་གྱི་སྤྱི་གོང་ལས་
ཡོངས་ཁབ་རྩལ་ཆེན་ལུ་ ཡིག་ཐོག་ལུ་སྤུལ་དགོཔ་དང་ དེའི་འབྲེལ་རེ་ ཚྲགས་དཔོན་དང་ འབྲེལ་
ཡོད་སློན་པོ་ལུ་སྤུལ་དགོ།

༡༤༥. དེ་ལུགས་གྱི་གསལ་བཤད་སྤུལ་བའི་ ཏུས་ཚྩོད་དེ་ཁར་ གོས་བསྐྱར་འབད་ནི་མེད་རུང་ བྱ་སྒྲོའི་
ཐོན་ཆུང་ཡོད་པའི་འཕུས་མི་གིས་ ཚྲགས་དཔོན་ལས་གནང་བ་ལེན་ཐོག་ དོགས་སེལ་རྒྱལ་
ནིའི་ངེ་བ་བཀོད་ཆོགཔ་དང་ སློན་པོ་གིས་ མཇུག་ལུ་ངེ་བ་རྩ་གི་ལེན་སྤུལ་དགོ།

༡༤༦. གཤམ་སྤོང་ ཚྲགས་དཔོན་གྱིས་ རོས་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་བཟླ་བ་སྐྱེལ་བྱིན་མི་འཕུས་མི་གུངས་ཁ་
འདི་ གསུམ་ ཡང་ན་ འདི་ལས་ཉུང་པ་ཅིན་ ཁོང་གི་གཙུག་རིམ་འདི་ བཟླ་བ་སྐྱེལ་འབྱོར་བའི་
ཆོས་གངས་དང་ ཏུས་ཚྩོད་དང་འབྲིལ་ཏེ་ གཏན་འབེབས་བཟོ་དགོ།

༡༤༧. ཚྲགས་ཞུགས་ཅིག་ནང་ དེ་ལུགས་གྱི་གནད་དོན་གཉིས་ལས་སྟག་སྟེ་སྤུལ་ནི་མེད།

249. In the event of more than two matter being presented for the same day, priority shall be given to the matter which is in the opinion of the Speaker more urgent and important.

CHAPTER 19

ADJOURNMENT MOTION

250. A member may move adjournment of the business of the House for the purpose of discussing a definite matter of public importance.

251. A member who wishes to move a motion for adjournment of the business of the House shall, before the commencement of the sitting, submit a notice in writing to the Speaker.

252. The motion for adjournment of the business of the House shall be subject to the following:

- 1) the matter proposed for discussion must be one that calls for immediate and urgent consideration;
- 2) not more than one motion shall be moved in a sitting;
- 3) not more than one matter shall be discussed on the same motion;
- 4) the motion shall be restricted to a specific matter of recent occurrence involving the responsibility of the Government;
- 5) the motion shall not revive discussion on a matter which has been discussed in the same session;
- 6) the motion shall not raise a question of privilege; and
- 7) the motion shall not deal with any matter which is under adjudication by a court of law.

༡༤༩. ཉིན་མ་གཅིག་ནང་ གནད་དོན་གཉིས་ལས་ལྷག་སྟེ་ཕུལ་བ་ཅིན་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་བསམ་འཆར་
དང་འཁྲིལ་ འཕྲལ་མཁོ་ཅན་དང་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ལུ་ གཙུ་རིམ་བྱིན་དགོ།

ལེའུ་ ༡༩ པ།

མཚམས་འཛུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་

༡༥༠. མི་མང་ལུ་ གལ་གནད་ཆེ་བའི་གནད་དོན་རེས་གཏན་ཅིག་ གྲོས་བསྐྱར་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་
འབྲུས་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་ཁང་གི་བྱ་སྐྱོ་མཚམས་འཛུགས་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ཚུ་གྲུབ་ཐོག་ལུ་

༡༥༡. འབྲུས་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་ཁང་གི་བྱ་སྐྱོ་མཚམས་འཛུགས་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འདུན་ཡོད་ཆེ་
ཚོགས་ཞུགས་འགོ་མ་བཟུགས་པའི་སྐབས་ལས་ ཚོགས་དཔོན་ལུ་ ཡིག་ཐོག་བརྒྱུ་ཕུལ་
དགོ།

༡༥༢. ཚོགས་ཁང་གི་བྱ་སྐྱོ་མཚམས་འཛུགས་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་དེ་ གཤམ་གསལ་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་དང་
འཁྲིལ་དགོཔ་དེ་ཡང་།

༡༽ གྲོས་བསྐྱར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ འཕྲལ་མཁོགས་ ཡང་ན་ འཕྲལ་
མཁོ་སྟེ་བཙུ་འཛུགས་གི་དོན་ལུ་ཨིན་མི་དང་།

༢༽ ཚོགས་ཞུགས་ཅིག་ནང་ གྲོས་དོན་གཅིག་ལས་ལྷག་སྟེ་བཟུགས་ནི་མེད།

༣༽ གྲོས་དོན་རེ་ནང་ གནད་དོན་གཅིག་ལས་ལྷག་སྟེ་ གྲོས་བསྐྱར་འབད་ནི་མེད།

༤༽ གྲོས་དོན་འདི་འཕྲལ་བྱུང་གི་གནད་དོན་སྐོར་ གཞུང་ལུ་འགན་འཁུལ་ཡོད་མི་རྒྱུ་མ་གཅིག་
མ་གཏོགས་ གྲོས་དོན་གཞན་བཏོད་མི་ཆོག།

༥༽ ཚོགས་ཐངས་འདི་ནང་ གྲོས་བསྐྱར་འབད་ཆར་བའི་གྲོས་དོན་གྱི་གནད་དོན་ཅིག་གུ་
གྲོས་བསྐྱར་ཡོག་འབད་མི་ཆོག།

༦༽ གྲོས་དོན་ནང་ཁོ་དབང་གི་དེ་བ་བཏོད་མི་ཆོག།

༧༽ གྲོས་དོན་འདི་ནང་ ཁྱིམ་གྱི་འདུན་སར་ ཚུད་གཞི་བཞེར་འཕྲོ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་གང་
རུང་བཏོད་མི་ཆོག།

253. In determining whether a matter should have urgent consideration, the Speaker shall have regard to:
- 1) the extent to which it concerns the administrative responsibilities of the Government or could come within the scope of Ministerial action; and
 - 2) the probability of the matter being brought before the House within a reasonable time by other means.
254. The motion shall not be subject to debate or amendment.
255. A motion for the adjournment of the business of the House shall be supported by at least simple majority of total number of members.
256. If the leave is granted any proceedings of that sitting shall be deferred until the motion for the adjournment is concluded.
257. No adjournment motion shall be taken up on the day of the Druk Gyalpo's address. Notices received for the day shall be treated as notices for the next sitting.
258. Any proceeding which has been deferred may be continued for a period of time equal to the duration of the adjournment.

CHAPTER 20

MOTION OF NO-CONFIDENCE AGAINST THE GOVERNMENT

259. A motion of no confidence against the Government may be moved by not less than one-third of the total number of members.

༡༥༣. གནད་དོན་ཅིག་ འཕྲལ་མཁོ་ཅན་སྟེ་ བཅི་འཛིག་འབད་ནི་ཨིན་མིན་ གནད་འབབ་བཟོ་ནིའི་ནང་
ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ གཤམ་གསལ་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་དང་འཁྲིལ་དགོས་ དེ་ཡང་།

༡༽ གཞུང་གི་བདག་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འགན་ ཡང་ན་ ལྷན་ཁག་དང་འབྲེལ་
བའི་ དང་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ཚད་ནང་ཚུད་མི་ཚུད་དང་།

༢༽ འོས་འཚམས་ལྷན་པའི་དུས་ཚོད་དང་ གནད་དོན་གཞན་གྱི་ཞོར་ཁར་ ཚོགས་ཁང་ནང་
བཅུག་ནིའི་དུས་ཚོད་ཡོད་དང་མེད།

༡༥༤. གོས་དོན་དེ་ལུ་ གོས་བསྐྱར་ ཡང་ན་ འཕྲི་སྟོན་འབད་མི་ཚོགས།

༡༥༥. ཉིན་བསྐྱར་ཚོགས་ཁང་གི་བྱ་སྐྱོ་མཚམས་འཛིག་གི་གོས་དོན་ཅིག་ འཇུག་མི་ཡོངས་བསྟོམས་
ལས་ ཕྱད་མངགས་ཀྱབ་སྐྱོར་དགོ།

༡༥༦. གལ་སྲིད་ གོས་དོན་བཅུག་ནི་གི་གནང་བ་གྲུབ་ཆེ་ མཚམས་འཛིག་གི་གོས་དོན་མཇུག་མ་བསྐྱ་
ཚུན་ ཚོགས་ཞུགས་དེའི་ བྱ་རིམ་གང་རུང་ སར་འགྱངས་སྟེ་བཞག་དགོ།

༡༥༧. འཇུག་ཀྱལ་པོ་མཚོག་གིས་ ཚོགས་ཁང་ནང་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ཉིན་མར་ མཚམས་འཛིག་
གི་གོས་དོན་བཅུག་མི་ཚོགས། དེའི་སྐབས་ བན་བསྐྱལ་འབད་མི་འདི་ བྱལ་མའི་ཚོགས་ཞུགས་གྱི་
བན་བསྐྱལ་སྟེ་བཅི་དགོ།

༡༥༨. བྱ་རིམ་གང་རུང་སར་འགྱངས་འབད་བཞག་མི་འདི་ འཕྲོ་མཐུད་ནིའི་དོན་ལུ་ མཚམས་འཛིག་གི་
ཡུན་ཚད་དང་འབྲ་མཉམ་བྱིན་ཚོགས།

ལེའུ་ ༡༠ པ།

གཞུང་སྐྱོང་དང་སྟོན་པོ་ལྷན་ཀྱས་ལུ་ ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་གོས་དོན།

༡༥༩. གཞུང་སྐྱོང་ལུ་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་གོས་དོན་ཅིག་ འཇུག་མི་ཡོངས་བསྟོམས་གྱི་ གསུམ་དབྱ་
གཅིག་ལས་མ་ཉུང་མ་ཅིག་གིས་སྤུལ་ཚོགས།

260. The motion of no confidence shall not be voted on until ten days after it has been moved.
261. A vote of no confidence against the Government, if passed by not less than two-thirds of the total number of members, shall require the Government to be dismissed by the Druk Gyalpo.

CHAPTER 21

RESIGNATION OF MEMBER FROM THE SEAT

262. A member who desires to resign from the seat in the National Assembly shall intimate, in writing addressed to the Speaker the intention to resign.
263. The resignation shall take effect and the seat of the member shall become vacant when the resignation is accepted by the Speaker.
264. A member may withdraw the letter of resignation at any time before it is accepted by the Speaker.
265. The Speaker shall, after accepting the resignation of a member, inform the House that the member has resigned.
266. The Secretary General shall, as soon as may be, after the Speaker has accepted the resignation of a member, cause the information to be published in the media and forward a copy of the notification to the Election Commission for taking steps to fill the vacancy thus caused.

༢༤༠. ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་གོས་དོན་སྤུལ་ཏེ་ ཉིན་གངས་བཅུ་ཐམ་མ་ལང་ཚུན་ ཆོགས་རྒྱན་བསྐྱར་ནི་
མེད།

༢༤༡. གཤམ་སྲིད་ འཕུས་མི་ཡོངས་བསྐྱེམས་གྱི་ གསུམ་དབྱ་གཉིས་ལས་མ་ཉུང་མ་ཅིག་གིས་ གཞུང་
སྐྱོང་ལུ་ ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་ཆོགས་རྒྱན་བསྐྱར་བ་ཅིན་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་ གཞུང་ཙ་
གོལ་གཏང་དགོ།

ལེའུ་ ༡༡ པ།

འཕུས་མི་རྒྱ་གིས་ འདེམས་ཁྲི་ལས་དགོངས་ལུ།

༢༤༢. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུན་གི་འདེམས་ཁྲི་ལས་ དགོངས་ལུ་འབད་ནི་གི་
རེ་འདོད་ཡོད་པ་ཅིན་ དགོངས་ལུ་འབད་ནིའི་རེ་འདུན་དང་བཅས་ ཡིག་ཐོག་བཀོད་དེ་ ཆོགས་
དཔོན་ལུ་སྤུལ་དགོ།

༢༤༣. དགོངས་ལུ་འུ་ཡིག་འདི་ ཆོགས་དཔོན་གྱི་ངོས་ལེན་འབད་ནིམ་ལས་ འཕུས་མི་འདི་དགོངས་
ལུ་ཡོད་པ་སྤེལ་བཅི་ནི་དང་ འདེམས་ཁྲི་འདི་སྤོང་མ་ཐོན་མ་ཡིན།

༢༤༤. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ དགོངས་ལུ་འུ་ཡིག་དེ་ ཆོགས་དཔོན་གྱིས་ངོས་ལེན་མ་འབད་བའི་ཉེ་མ་
ལས་ མཐ་རང་འབད་རུང་ ཡོག་བཏོན་ཆོག།

༢༤༥. ཆོགས་དཔོན་གྱིས་ འཕུས་མི་གཅིག་གི་དགོངས་ལུ་འུ་ཡིག་ ངོས་ལེན་འབད་བའི་ཤུལ་ལས་
འཕུས་མི་དེ་ཆོགས་ཁང་གི་འདེམས་ཁྲི་ལས་དགོངས་ལུ་དང་ དགོངས་ལུ་ངོས་ལེན་འབད་ཡོད་མི་
དེ་ ག་དེ་མ་གྲོགས་མ་གྲོགས་ཆོགས་དམངས་ལུ་བད་དོན་འབད་དགོ།

༢༤༦. ཡོངས་ཁྱབ་བྱང་ཆེན་གྱིས་ འཕུས་མི་ཅིག་གི་དགོངས་ལུ་ཆོགས་དཔོན་གྱིས་ངོས་ལེན་འབད་
བའི་ཤུལ་ལས་ ག་དེ་མ་གྲོགས་མ་གྲོགས་ བད་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོག་ལས་ བད་དོན་སྤྱོད་དགོཔ་དང་
བཅག་འཕུ་ལྷན་ཆོགས་ལུ་ ས་སྤོང་བསུབ་ནིའི་དོན་ལས་བད་དོན་གྱི་འབྲུག་གཏང་དགོ།

CHAPTER 22

DECISION AND VOTING

267. A matter requiring the decision of the House shall be decided by means of a question put by the Speaker on a motion made by a member.
268. Except as otherwise prescribed by the Constitution, National Assembly Act and this Procedure, all questions proposed for decision of the House shall be determined by a majority of votes of the members present and voting.
269. Resolution of the House must be honoured and treated respectfully.
270. A member having any interest in any matter before the House shall declare the nature of their interest in the matter and shall not vote on any question relating to that matter.
271. A member is entitled to one vote per proposal and right to vote shall not be exercised by proxy.
272. On the conclusion of the debate, the Speaker shall read out the question and call upon those members who are in favour of the question to raise their hands.
273. The Speaker shall then, on account being taken, state whether or not he thinks the required majority of the members present are in favour of the question and, subject to any challenges, he shall declare the question to have been so decided. In such a case, the names of the voters shall not be recorded.

ལེའུ་ ༡༩ པ།

གྲོས་ཚད་དང་ཚོགས་ཀྱི་

༡༩༧. ཚོགས་ཁང་གི་གྲོས་ཐག་བཅད་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཅིག་ཡིན་པ་ཅིན་ འཕུས་མི་ཅིག་གིས་
བཙུགས་མི་གྲོས་དོན་གྱ་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ གྲི་བ་བཀོད་ཐོག་ལས་ཐག་གཅད་དགོ།

༡༩༨. འཕུག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བཅའ་ཁྲིམས་ དེ་ལས་ བྱ་བའི་
གནད་སྟོང་འདི་ནང་ ཆེད་དུ་བཀོད་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ ཚོགས་ཁང་གིས་གྲོས་ཐག་གཅད་ནིའི་
དོན་ལུ་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་དྲི་བ་ཚུ་ རྒྱ་བསྐྱར་ཚོགས་གཤམ་གྱི་འཕུས་མི་མང་མོས་གྱིས་
གཏན་འབེབས་བཟོ་དགོ།

༡༩༩. ཚོགས་ཁང་གི་གྲོས་ཚད་ལུ་ བཙུ་བཀྱར་དང་ རོས་ལེན་འབད་དགོ།

༢༠༠. ཚོགས་ཁང་ནང་གྲོས་བསྐྱར་འབད་བའི་གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་ནང་ རང་གི་མཐའ་དོན་ཚུ་དེ་
ཡོད་པའི་འཕུས་མི་ཅིག་གིས་གནད་དོན་འདི་གྱ་ རང་སོའི་མཐའ་དོན་ཡོད་པའི་སྐྱར་ལས་ཚོགས་
ཁང་ནང་ གསལ་བསྐྱགས་འབད་དེ་ གནད་དོན་འདི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གྲི་བ་འདི་ཚུ་ལུ་
ཚོགས་ཀྱི་བཙུགས་མི་ཚོགས་

༢༠༡. འཕུས་མི་ཅིག་ལུ་ གྲོས་འཆར་རེ་གྱ་ ཚོགས་ཀྱི་གྲི་ཐོབ་ལམ་རེ་ཡོད་པ་དང་ ཚོགས་ཀྱི་གྲི་
ཐོབ་དབང་དེ་ རོཾ་བ་གཞན་གྱིས་སྤྱད་མི་ཚོགས་

༢༠༢. གྲོས་བསྐྱར་མཐུག་བསྐྱུ་ཞིན་མ་ལས་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་གྲི་བ་བཀོད་དེ་ གྲོས་དོན་དེ་ལུ་ རྒྱ་བ་
སྐྱར་ཡོད་མི་འཕུས་མི་ཚུ་ལག་ལམ་མང་བཙུག་དགོ།

༢༠༣. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ གྲི་བ་དེ་ལུ་རོས་ལེན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་སྟེ་ འཕུས་མི་མང་མོས་གྲངས་
ཚད་ལང་མི་གིས་ གྲི་བ་དེ་ལུ་མཐུན་འགྱུར་གྱི་རོས་ལེན་ཡོད་མེད་སྐབ་དགོ། གཞི་རོཾ་ལེན་འབད་
དགོ་པ་ག་ཅི་འཐོན་རུང་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་གྲི་བ་དེ་ལུ་རོས་ལེན་གྱི་གྲོས་ཚད་བཏོན་ཡོད་པའི་
གསལ་བསྐྱགས་འབད་ནི། དེ་བཟུམ་ལུ་ཚོགས་ཀྱི་བཙུགས་མི་མིང་ཐོ་བཀོད་ནི་མེད།

274. If the opinion of the Speaker as to the decision of a question is challenged by claiming a division, the Speaker shall order the House and Committees to proceed to a division. The division bell shall be rung to alert and summon the members for the division.

Division

275. Unless the Speaker otherwise directs, where an electronic system of voting is provided in the House, it shall be put into operation and the members shall cast their votes from the seats respectively by pressing the buttons provided for the purpose.

276. After the result of the voting appears on the indicator board, the result of the division shall be announced by the Speaker and it shall not be challenged.

277. The Secretary General shall cause the votes of each member to be recorded and disclose such records, except in the case of voting through a secret ballot.

278. The casting of votes to elect, remove or give approval to a person for holding office shall be through a secret ballot.

CHAPTER 23

PRIVILEGES, IMMUNITIES, AND SALARIES

Freedom of Speech and Debate

279. A member shall have freedom of speech and debate in the House and any Committee or Joint Committee, subject to the Constitution and the National Assembly Act.

༢༧. གཤམ་སྲིད་ གྲི་བའི་གྲོས་ཐག་བཅད་ནི་ནང་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་བསམ་འཆར་བཀོད་མི་ལུ་ ཚུད་
བསྐྱར་འབད་མི་སྡེ་ཚན་སྡེ་ཐོན་སོང་པ་ཅིན་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ཚོགས་ཁང་དང་ ཚོགས་ཚུང་
ལུ་སྡེ་ཚན་བཟོ་ཚོག་པའི་བཀོད་ཀྱི་བྱིན་དགོ། སྡེ་ཚན་བཟོ་ནི་ལུ་བསྐྱེད་པ་དང་ འབྲེལ་བཀྲལ་
འབད་ནི་གི་བཅུ་དྲུལ་གསལ་དགོ།

སྡེ་ཚན།

༢༧༥. ཚོགས་དཔོན་གྱི་བཀོད་ཀྱི་ལོགས་སུ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ ཚོགས་ཁང་ནང་
ཚོགས་ཚུན་བཅུག་ནི་དེ་དོན་ལུ་འཕུལ་ཆས་བཅུགས་ཡོད་མི་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་རང་སོའི་
འདེམས་ཁྲི་ལས་ ཚོགས་ཚུན་འཕུལ་ཆས་ཨེབ་སྟེ་ ཚོགས་ཚུན་བསྐྱར་དགོ།

༢༧༦. ཚོགས་ཚུན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ བན་སྟོན་རས་བྱང་གུ་སྟོན་ཞིན་མ་ལས་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ སྡེ་ཚན་
གྱི་གྲུབ་འབྲས་གསལ་བསྒྲགས་འབད་དགོཔ་དང་ འདི་ལུ་ཚུད་བསྐྱར་འབད་མི་ཚོགས་

༢༧༧. ཡོངས་ཁྱབ་བྱང་ཆེན་གྱིས་ འཕུས་མི་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ ཚོགས་ཚུན་ཐོ་བཀོད་འབད་ནི་དང་ གསང་
བའི་ཐོག་ལས་ འབྲེལ་གནད་ཚོགས་ཚུན་མ་གཏོགས་ དེ་ལུགས་གྱི་ཐོ་བཀོད་མཉམ་བཞུག་འབད་
དགོ།

༢༧༨. ཚོགས་ཚུན་བཅུག་སྟེ་བཅག་འཕུ་འབད་ནི་ བཏོན་གཏང་ནི་ ཡང་ན་ མི་ངོ་ཅིག་ལུ་ཡིག་ཆ་
འཆང་ནི་དེ་གནང་བསྟོན་ནི་དེ་ གསང་བའི་ཚོགས་ཚུན་ཐོག་ལས་འབད་དགོ།

ལེའུ་ ༡༩ པ།

ཁོ་དབང་དང་ བཀག་ཆ་ དཔུལ་ལོགས།

ཁ་སྐབ་གྱི་དལ་དབང་དང་ཚུད་བསྐྱར།

༢༧༩. འཕུས་མི་ཅིག་ལུ་ འཕུག་གི་ཅ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་
འཁྲིལ་ ཚོགས་ཁང་ནང་དང་ ཚོགས་ཚུང་གང་རུང་ ཡང་ན་ མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་ཚུང་ཚུ་ནང་
ཁ་སྐབ་དང་ ཚུད་བསྐྱར་གྱི་དལ་དབང་ཡོད།

Right to Information

280. A member shall have the right to be provided with information by the government or any agencies that are financed by the Government and to inspect documents on any matter of relevance to the exercise of his parliamentary mandates.

Guarantee of Attendance at Session

281. The members or any Committee thereof shall be immune from any inquiry, arrest, detention, or prosecution on account of any opinion expressed in the course of the discharge of their functions or vote cast and no person shall be liable in respect of report, paper or proceedings made or published under the authority of National Assembly.

282. The immunities herein granted shall not cover corrupt acts committed by the members in connection with the discharge of their duties or cover other acts of accepting money or any other valuables in consideration to speaker or to vote in a particular manner.

283. Without prejudice to section 282 of this Procedure, no member shall be liable to arrest or detention during any session of the National Assembly or during the fifteen days preceding or fifteen days following such session without the permission of the Speaker.

284. Section 283 of this Procedure shall not apply to a precautionary arrest due to a risk of absconding or in the event of the member being caught in the act of committing a felony.

གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོབ་དབང་།

༢༡༠. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ གཞུང་ ཡང་ན་ གཞུང་གིས་མ་དངུལ་གྱི་གྲོགས་རམ་འབད་ཡོད་པའི་ལས་
སྡེ་ལས་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགན་དབང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ གནད་དོན་བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་མ་ད་
དེ་བསྐྱར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཚུ་ལེན་ནི་དང་ ཡིག་ཆས་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་ནིའི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

ཚོགས་ཐེངས་ནང་དོ་བཞུགས་གྱི་ཐོབ་དབང་།

༢༡༡. འཕུས་མི་ ཡང་ན་ ཚོགས་ཚུང་གང་རུང་ཅིག་གིས་ཚོགས་ཁང་ནང་ རང་སོའི་བྱ་སྒྲོ་འཐབ་པའི་
སྐབས་ བསམ་འཆར་གང་རུང་ཅིག་བཟོ་ད་པ་ ཡང་ན་ ཚོགས་ཚུན་བསྐྱར་ལུགས་ལས་བརྟེན་
འབྲི་ཚུད་ ཡང་ན་ འཛིན་བཟུང་ རོ་དམ་ ཉེས་བཤེར་ཚུ་ལས་བཀག་ཆ་ཡོད་པ་དང་ མི་ངོ་ག་ལུ་
ཨིན་རུང་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་དབང་འཛིན་འོག་ལུ་སྒྲན་ཞུ་གང་རུང་ཅིག་ ཡང་ན་ ཡིག་ཆ་
དང་མཇེད་རིམ་བཀོད་པ་ ཡང་ན་ དཔར་བསྐྱར་བཅས་ལུ་བརྟེན་ ཉེས་པ་སླིན་ནི་མེད།

༢༡༢. འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་འགན་ཁུར་འགྲུབ་ནི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ངན་ལྟད་གྱི་བྱ་བ་སྒྲིག་མི་ཚུ་
འདི་ནང་འཁོད་པའི་བཀག་ཆ་གིས་འགབ་ནི་མེད་པ་ ཆེད་མངགས་གྱི་ཁ་སྐབ་ནི་ ཡང་ན་ ཚོགས་
ཚུན་བསྐྱར་ལུགས་སྒྲིག་ནི་དོན་ལུ་ ཏི་རུ་ ཡང་ན་ རིན་ཐང་ཅན་གྱི་ཁེ་ཕན་ཚུ་ལེན་ནིའི་བྱ་བ་
གཞན་ བཀག་ཆ་འདི་གིས་འགབ་ནི་མེད།

༢༡༣. བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་འདིའི་ རོན་ཚན་ ༢༡༢ པ་ལུ་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ་སྟེ་ འཕུས་མི་གཅིག་རང་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཐེངས་གང་རུང་སྐབས་ ཡང་ན་ སྤྱོད་འགོ་ཉིན་གྲངས་བཅོ་
ལྔ་སྐབས་ ཡང་ན་ དེ་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་ཀྱི་ཤུལ་ལས་ ཉིན་གྲངས་བཅོ་ལྔའི་ནང་འཁོད་
ཚོགས་དཔོན་གྱི་གནང་བ་མེད་པར་ འཛིན་བཟུང་ ཡང་ན་ རོ་དམ་ནང་འབག་ནི་མེད།

༢༡༤. འཕུས་མི་ཅིག་ ཐོས་ཟུར་གྱི་ཉེན་ཁ་ ཡང་ན་ ཉེས་ཆེན་གྱི་ལྷ་འབད་པའི་གནས་སྐབས་ལུ་ སྤྱོད་
འགོག་གི་འཛིན་བཟུང་འབད་བ་ཅིན་ བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་འདི་གི་རོན་ཚན་ ༢༡༣ པ་གིས་མི་
འགབ།

285. A member shall be exempted from appearing as a witness in court or before anybody or person empowered to summon witness while the National Assembly or a Committee or sub-Committee in whose work he or she is taking part is sitting and during the two preceding and two following days.
286. The Speaker may exempt personnel of the National Assembly Secretariat from appearing as a witness in a court or before anybody or person empowered to summon witness where he or she considers his presence is required for the proper functioning of the National Assembly and its services.

Salary, allowances, and travel expense

287. If a member does not arrive in time for parliamentary session without the permission of the Speaker or fails to appear and has no reasonable excuse, the National Assembly may forfeit the salary proportionate to the duration of absence.

Breach of privilege

288. When any individual or authority disregards any of the privileges either of the members or of the National Assembly, an offence of breach of privilege is committed.
289. Breach of privilege and contempt shall include:
- 1) refusing to comply with the order of the National Assembly or a Committee;
 - 2) giving false or incomplete testimony before the Assembly or a Committee;

༢༢༥. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ ཡང་ན་ ཡན་ལག་ཚོགས་རྒྱུ་ཚོགས་སྐབས་
དེ་ནང་ འགན་ཁུར་འབག་མི་འཕུས་མི་ཅིག་ལུ་ ཁྲིམས་འདུན་ལུ་འཛེམས་དཔང་འཐོན་ནི་ ཡང་
ན་ མི་ངོག་རུང་གི་འདུན་ལུ་ ཡང་ན་ འཛེམས་དཔང་འབོད་བཀྲུག་འབད་མི་དབང་ཚད་ཅན་
རྒྱ་ལས་ སྤྱོད་འགོ་ཉིན་གྲངས་གཉིས་དང་ རྒྱལ་ལས་ཉིན་གྲངས་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་དགོངས་
ཡངས་ཨིན།

༢༢༦. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ རྒྱུ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་འི་བྱ་སྒོ་
དང་ ཞབས་ཏྲིག་རྒྱ་ཆུལ་མཐུན་འབྲུང་ཐབས་ལུ་ དགོ་པ་ངེས་གཏན་ཨིན་ཆེ་ ལས་བྱེད་པ་འདི་
ཁྲིམས་འདུན་ལུ་འཛེམས་དཔང་འཐོན་ནི་ ཡང་ན་ མི་ངོག་རུང་གི་འདུན་ལུ་ ཡང་ན་ འབོད་
བཀྲུག་འབད་མི་དབང་ཚད་ཅན་གང་རུང་རྒྱ་ལས་ དགོངས་ཡངས་བཞག་ཆོག།

དངུལ་ཕོགས་དང་ ཟུར་འཕུས་ འགྲུལ་བསྐྱོད་ཟད་འགོ།

༢༢༧. གཤམ་སྲིད་ འཕུས་མི་ཅིག་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་གནང་བ་མེད་པར་
ཆད་སྤོང་པ་ ཡང་ན་ རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་ར་ཁུངས་མེད་པར་ ཅུས་ཚད་ཁར་མ་སྟོན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ ཆད་སྤོང་པའི་ཉིན་མ་གྱི་ དངུལ་ཕོགས་གཞུང་བཞེས་གཏང་ཆོག།

ཁེ་དབང་ལས་འགལ་བ།

༢༢༨. མི་ངོག་རུང་ ཡང་ན་ དབང་འཛིན་ཅིག་གིས་ འཕུས་མི་ ཡང་ན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གི་
ཁེ་དབང་ལུ་ སྒྲུང་མེད་བསྐྱར་བ་ཅིན་ དེ་ལུ་ ཁེ་དབང་ལས་འགལ་བའི་ཉེས་སྤྱོད་སྟེ་བཙུང་གོ།

༢༢༩. བྱད་གསོད་དང་ ཁེ་དབང་ལས་འགལ་བ་འདི།

༡༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ཅིག་གི་བཀའ་རྒྱ་ལུ་མ་གནས་པ། ཡང་ན།

༢༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ཅིག་ནང་རྩོན་ཞུགས་ ཡང་ན་ ཁུངས་
གསལ་མ་ཆང་པའི་བདེན་ཁུངས་བཤད་པ།

- 3) presenting a false document to the National Assembly or a Committee with intent to deceive;
- 4) publication of false document to the National Assembly or a Committee or any document circulated or presented before it;
- 5) forging, falsifying or altering any document of the National Assembly or a Committee or any document circulated or presented before it;
- 6) creating disturbance liable to disrupt the course of Parliamentary proceedings;
- 7) using or threatening to use force or using undue pressure to have a sitting cancelled or suspended;
- 8) assaulting, interfering with, bullying or threatening the members or the personnel of the National Assembly in carrying out their Parliamentary duties;
- 9) bribing or attempting to bribe a member of the Assembly or the personnel of the National Assembly;
- 10) misconduct in the National Assembly or Committee;
- 11) attempting to influence the vote, opinion, decision or action of a member by means of deceit, threat or undue pressure;
- 12) suborning or attempting to suborn or threatening a person in regard to any evidence to be given by him before the National Assembly, a Committee or a Sub-Committee; or
- 13) performing an act contrary to the Parliamentary immunity conferred on a member.

- ༣༽ གཡོ་སྤྱི་གི་མཉོ་བསམ་གཏང་སྟེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ནང་
ཡིག་ཆ་རྒྱན་མ་སྟོང་པ།
- ༤༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ བདེན་མེད་ཀྱི་ཡིག་ཆས་
པར་བསྐྱུན་འབད་བ་ ཡང་ན་ བཟུམ་སྟེལ་ ཡང་ན་ སྤུལ་བ།
- ༥༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ ཡིག་ཆས་གང་རུང་ རྒྱན་
མ་ བདེན་མེད་ ཡང་ན་ བསྐྱར་བཅོས་བཟོ་བ་ ཡང་ན་ སྤུལ་བ།
- ༦༽ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་རིམ་ནང་ བར་རྒྱན་རྒྱབ་ནིའི་བྱ་བ་བཅུམ་པ།
- ༧༽ ཚོགས་ཁྱུགས་ཆ་མེད་ ཡང་ན་ མཚམས་འཛིག་འབད་ནིའི་དོན་ལས་ དབང་གཞོན་
འབད་བ་ ཡང་ན་ དོན་མེད་ཀྱི་གཞོན་འཛུབ་བཀའ་བ།
- ༨༽ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་འབག་མི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ ཡང་ན་ ལས་
བྱེད་པ་རྒྱུ་ལུ་འཐབ་ཅོད་ བར་དྲེགས་བང་བཅོང་དང་ འཛིགས་སྤང་སྟོན་པ།
- ༩༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ ཡང་ན་ ལས་བྱེད་པ་ལུ་ རང་གསུག་བྱིན་ནི་ ཡང་
ན་ རང་གསུག་བྱིན་ནིའི་དཔའ་བཅུམ་པ།
- ༡༠༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ནང་རྒྱལ་མིན་ཀྱི་བྱ་སྟོན་སྟོན་པ།
- ༡༡༽ འབྲིད་སྟོར་ འཛིགས་སྤང་ ཡང་ན་ མི་འོས་པའི་རྒྱབ་སྐྱེལ་ཐོག་ ཚོགས་རྒྱན་དང་
བསམ་འཆར་ ཐག་བཅད་ནི་རྒྱུ་ རྒྱུ་བསྐྱེལ་འབད་ནིའི་དཔའ་བཅུམ་པ།
- ༡༢༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ ཡང་ན་ ཡན་ལག་ཚོགས་རྒྱུ་ནང་ སྤྱབ་
བྱེད་གང་རུང་སྟོར་ལས་ སྤྱབ་དགོཔ་སྟེ་མི་ངོ་ཅིག་ལུ་འཛིགས་སྤང་སྟོན་པ་ བན་བསྐྱེལ་
ཀྱི་སྤྱོད་ ཡང་ན་ སྟོན་ནིའི་དཔའ་བཅུམ་པ།
- ༡༣༽ འཐུས་མི་ཅིག་ལུ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བཀག་ཆ་ཡོད་མི་ལས་ འགའ་བའི་བྱ་བ་འཐབ་པ།

Question of privilege

290. A member may with the consent of the Speaker, raise a question involving a breach of privilege either of a member or of Parliament or of a Committee thereof.

Notice of question of privilege

291. A member wishing to raise a question of privilege shall give notice in writing to the Secretary General two hours before the commencement of the sitting on the day the question is proposed to be raised. If the question raised is based on a document, the notice shall be accompanied by the document.

Admissibility of question of privilege

292. The right to raise a question of privilege shall be governed by the following conditions:

- 1) not more than one question shall be moved by the same member at the same sitting;
- 2) the question shall be restricted to a specific matter of recent occurrence and shall be raised at the earliest opportunity; and
- 3) the matter of question shall require the intervention of the House.

CHAPTER 24

LEAVE OF ABSENCE FROM THE SITTINGS

Application for leave of absence

293. A member shall be entitled to casual, earned, maternity, paternity, medical leave and bereavement leave.

ཁེ་དབང་གི་རྩི་བ།

༡༩༠. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་གནང་བའི་ཐོག་ལས་ འཕུས་མི་ ཡང་ན་ སྤྱི་ཚོགས་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་ལྷན་གསོད་དང་ ཁེ་དབང་ལོག་སྤྱོད་དང་ འབྲེལ་བའི་རྩི་བ་རྒྱ་བཀོད་ཚོགས།

ཁེ་དབང་གི་རྩི་བའི་བན་བསྐྱལ།

༡༩༡. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ ཁེ་དབང་གི་རྩི་བ་བཀོད་ནིའི་རེ་འདོད་ཡོད་པ་ཅིན་ རྩི་བ་བཀོད་ནིའི་གྲོས་ འཆར་ཕུལ་བའི་ཉིན་མ་དེ་ཁར་ ཚོགས་ཞུགས་མ་ཚོགས་པའི་ རྒྱ་ཚེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་གོང་ལས་ ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་ལུ་ ཡིག་ཐོག་བརྩམས་དགོ། རྩི་བ་དེ་ཡིག་ཆས་ཅིག་གུ་གཞིར་བཞག་སྟེ་ ཡོད་པ་ཅིན་ བན་བསྐྱལ་དང་གཅིག་ཁར་ ཡིག་ཆས་དེ་ཡང་བརྩམས་དགོ།

ཁེ་དབང་གི་རྩི་བའི་ འོས་འཚམས།

༡༩༢. ཁེ་དབང་གི་རྩི་བ་བཀོད་ནིའི་ཐོབ་དབང་དེ་ གཤམ་གསལ་གྱི་གནས་ཚོག་རྒྱ་དང་འཁྲིལ་དགོ།
- ༡༽ འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་ཞུགས་འདི་ནང་ རྩི་བ་གཅིག་ལས་བཞུལ་བཀོད་མི་ཚོག་ནི་ དང་།
- ༢༽ རྩི་བ་འདི་ དམིགས་བསལ་གྱི་གནད་དོན་འཕམ་ཁམས་ གསར་བྱུང་རྒྱུ་ལྡན་གཅིག་ཡིན་ མི་རྒྱ་ནང་ བཀོད་ཚོག་ནི་དང་ དེ་ཡང་ ག་དེ་མཁྱོགས་མཁྱོགས་ཅིག་སྟེ་བཀོད་དགོ།
- ༣༽ རྩི་བ་འདི་ནང་ ཚོགས་ཁང་གིས་བར་ཞུགས་འབད་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཅིག་རྒྱུད་དགོ།

ལེའུ་ ༩༤ པ།

ཚོགས་ཞུགས་ལས་ ངལ་གསོའི་ཞུ་བ།

ངལ་གསོའི་ཞུ་ཡིག།

༡༩༣. འཕུས་མི་ཅིག་ལུ་ གྲོ་བུར་དང་ གསོག་འཛོག་ སྤྱི་མའི་ངལ་གསོ་ སའི་ངལ་གསོ་ སྤྲོན་ བཅོས་དེ་ལས་ ལྷ་རན་གྱི་ངལ་གསོའི་ཐོབ་ལམ་ཡོད།

294. A member shall obtain the leave of the House for his absence through an application in writing addressed to the Speaker specifying the period and grounds thereof.

CHAPTER 25

CLOSED DOOR SITTING

295. The Prime Minister may, in view of the nature of the subject matter, request that the discussion thereon be made in a closed door sitting and a closed door sitting may be convened by the decision of the National Assembly.
296. No person shall be permitted, except those people authorized by the Speaker to be present in the National Assembly and public gallery during the close door sitting of the National Assembly.
297. The Speaker may cause to keep and publish the records of the proceeding and decision of the close sitting in a manner as he or she thinks fit.

CHAPTER 26

COMMITTEE

298. A Committee shall be established to perform the functions of the National Assembly in a more effective manner.
299. The Committees shall deliberate, inquire, investigate, review, recommend, legislate, and draw attention to any important matter of national importance to the Speaker and the House and to give advice for matters connected therewith and incidental thereto.

༢༧༤. འབྲུག་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་ཁང་ལས་ངལ་གསོ་ལྷ་ནིའི་དོན་ལུ་ ངལ་གསོའི་དུས་ལུན་དང་གནད་
དོན་ཁ་གསལ་སྟེ་བཀོད་དེ་ཚོགས་དཔོན་ལུ་ཡིག་ཐོག་ལྷ་ཡིག་ཕུལ་དགོ།

ལེའུ་ ༡༥ པ།

གསང་བའི་ཚོགས་ཁྱགས།

༢༧༥. རྒྱུ་ཆེན་གྱིས་ གྲོས་བསྐྱར་གྱི་གནད་གཞི་དང་འབྲེལ་ གསང་བའི་ཚོགས་ཁྱགས་མཛད་དགོ་
པའི་ལྷ་བ་ཕུལ་ཚོགས་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་གྲོས་ཐག་ལྟར་དུ་ གསང་བའི་ཚོགས་
ཁྱགས་འཚོགས་ཆོག།

༢༧༦. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་གསང་བའི་ཚོགས་ཁྱགས་སྐབས་ ཚོགས་དཔོན་ལས་གནང་བ་ཡོད་
པའི་མི་ངོམ་ཚུ་མ་གཏོགས་ གཞན་མི་ངོམ་ག་ར་ཨིན་རུང་ མི་མང་བཞུགས་གནས་དང་ ཚོགས་
ཁང་ནང་ལུ་འཛུལ་མི་ཆོག།

༢༧༧. གསང་བའི་ཚོགས་ཁྱགས་གྱི་ བྱ་རིམ་དང་གྲོས་ཐག་གི་ཐོ་བཀོད་ཚུ་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཁོ་
ཡང་ན་ མོ་རའི་དགོངས་འཆར་དང་འབྲེལ་བཞག་ནི་དང་ དཔེ་སྐྱན་འབད་ཆོག།

ལེའུ་ ༡༦ པ།

ཚོགས་རྒྱུ་

༢༧༨. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཕྱག་འགན་ཚུ་ དོན་སྤྲོད་ཅན་སྟེ་བསྐྱབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཚོགས་རྒྱུ་གཞི་
བརྩམས་འབད་དགོ།

༢༧༩. ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ ཚོགས་དཔོན་དང་ ཚོགས་ཁང་ལུ་སྤྲོད་སྟོན་མྱོད་པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་ཕན་
པའི་གནད་དོན་གང་རུང་ལུ་ གྲོས་བསྐྱར་དང་ འདྲི་ཚུན་ དབྱེ་ཞིབ་ བསྐྱར་ཞིབ་ གྲོས་འདེབས་
ཕུལ་ནི་ ཁྲིམས་བརྩམ་ནི་ ངན་གསལ་འབད་ནིའི་ཁར་དེ་གི་ཞོར་ལས་བྱུང་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་
བསྐྱབ་སྟོན་འབྱེན་དགོ།

300. A Committee shall work in accordance with its terms of reference or for such matters as the Speaker or the National Assembly may direct from time to time.
301. Committee shall develop an annual work plan and submit a copy to the Speaker.

Appointment of Committee

302. The members of a Committee shall be elected by the House.
303. A Committee shall comprise of minimum five members.
304. A member shall serve in minimum of one and maximum of two Committees.
305. Casual vacancy in a Committee shall be filled by election on a motion made if the House is in session, or appointed by the Speaker on the recommendation of the Committee subject to endorsement by the House subsequently. Any member elected shall hold office for the unexpired portion of the term.

Conflict of interest

306. A member of the Committee having personal or pecuniary interest in any matter that is to be considered by the Committee shall voluntarily state his or her interest therein to the Speaker through the chairperson of the Committee and he or she shall be barred from the Committee sitting or if the issue comes to the knowledge of the Committee.

༣༠༠. ཚེགས་རྒྱུད་གིས་ རང་སེའི་འགན་ཚད་དང་འབྲེལ་ལྟ་འབད་དགོཔ་དང་ ཚེགས་དཔོན་ ཡང་
ན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚེགས་འདུ་གིས་ དུས་དང་དུས་སུ་ བཀོད་བྱབ་གནང་མི་དང་བསྟན་ ལྟ་འབད་
དགོ།

༣༠༡. ཚེགས་རྒྱུད་གིས་ ལོ་བསྟར་ལས་སྤེའི་འཆར་གཞི་བཟོ་སྟེ་ དེའི་འབྲེལ་ཚེགས་དཔོན་ལུ་སྤུལ་
དགོ།

ཚེགས་རྒྱུད་བསྐྱོ་བཞག།

༣༠༢. ཚེགས་རྒྱུད་གི་འཕུས་མི་ཚུ་ ཚེགས་ཁང་གིས་བཅག་འཕུ་འབད་དགོ།

༣༠༣. ཚེགས་རྒྱུད་ཅིག་ནང་ལུ་ ཉུང་ཤོས་འཕུས་མི་ལྟ་དགོ།

༣༠༤. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ ཉུང་ཤོས་ཚེགས་རྒྱུད་གཅིག་དང་ མཐོ་ཤོས་ཚེགས་རྒྱུད་གཉིས་ནང་ འཕུས་
མི་འབད་དགོ།

༣༠༥. ཚེགས་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ ཚེགས་རྒྱུད་ནང་ གྲོ་བུར་གྱི་ས་སྟོང་ཚུ་ གྲོས་དོན་སྤུལ་ཡོད་པ་ལྟར་
བཅག་འཕུའི་ཐོག་ལས་ ས་སྟོང་བསུབ་དགོཔ་དང་ ཡང་ན་ ཚེགས་དཔོན་གྱིས་ ཚེགས་རྒྱུད་
ཅིག་གིས་ གྲོས་འདེབས་སྤུལ་མི་ལྟར་དུ་ འདེམས་བསྐྱོས་འབད་བའི་ཤུལ་ལས་ཚེགས་ཁང་
གིས་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་དགོ། བཅག་འཕུ་འཕྲུབ་པའི་འཕུས་མི་གང་རུང་གིས་ ཡིག་ཆ་གི་དུས་
ཡུན་ལྷག་ལུས་གང་ཡོད་ཀྱི་རིང་ཕྱག་ལུ་དགོ།

ཁེ་ཕན་ལྷན་སྦྲེན།

༣༠༦. ཚེགས་རྒྱུད་གིས་ བཟླ་ཞིབ་འབད་ནི་ཨིན་པའི་གནད་དོན་ཅིག་གུ་ ཚེགས་རྒྱུད་གི་འཕུས་མི་ཅིག་
གིས་ ཁོང་རའི་སྤྱིར་དོན་ཡང་ན་ དདུལ་འབྲེལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་སྟེ་ ཚེགས་རྒྱུད་གིས་ཤེས་
རྟོགས་འབྱུང་པའམ་འཕུས་མི་རང་གིས་ ལུ་བཟོ་དེ་འབད་བ་ཅིན་ ཚེགས་རྒྱུད་གི་ཁྲི་འཛིན་གྱིས་
ཚེགས་དཔོན་ལུ་ལུ་ཞིན་མ་ལས་ ཚེགས་རྒྱུད་གི་ཞལ་འཛོམས་འདི་ནང་འབྲེལ་གཏོགས་འབད་ནི་
ལས་ བཀག་ཆ་འབད་དགོ།

Term of office of a Committee

307. The term of office of the Committee other than a special Committee constituted by the House for a specific purpose, shall be valid during the tenure of Parliament.

Resignation from Committee

308. A member may resign from a Committee by writing under his hand, stating reasons, addressed to the Speaker through the chairperson of the Committee.

309. A Chairperson may resign from a Committee by writing under his hand, stating reasons, addressed to the Speaker.

Chairperson of Committee

310. A Committee shall elect its Chairperson and Vice Chairperson during its first meeting from amongst its members by consensus or by majority vote annually, as the Committee deems fit and proper, to preside over the meeting. The procedure for the election of Chairperson and Deputy Chairperson shall be same as prescribed in Annexure 8 of this procedure.

311. In the absence of the Chairperson, the Vice Chairperson shall preside over the meeting.

312. If both Chairperson and the Vice Chairperson are absent or not readily available, the Committee shall appoint or elect one of the members to act as the Chairperson for the particular sitting.

ཆོགས་ཆུང་གི་གནས་ལུན།

༣༠ཡ. ཚོགས་ཁང་གིས་གཞི་བཙུགས་གནང་ཡོད་པའི་ དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚུང་མ་ཡིན་པའི་
 ཚོགས་ཚུང་གཞན་ག་ར་ གྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཡུན་རིང་ལུ་གནས་དགོ།

ཆོག་ས་རྒྱུ་ལས་དགོངས་ལྷ།

༣༠༥. འཇུག་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་ཆུང་གི་ཁྲི་འཛིན་བརྒྱུད་དེ་ བདེན་ཁུངས་བཀོད་ཐོག་ ཚོགས་དཔོན་
ལུ་ ཡིག་ཐོག་དགོངས་ཁུའི་ཁུ་ཡིག་སྤུལ་ཏེ་ ཚོགས་ཆུང་ལས་དགོངས་ཁུ་འབད་ཚོགས།

༣༠༥. ཚོགས་ཆུང་གི་བྲི་འཛིན་ཅིག་གིས་ བདེན་ཁུངས་བཀོད་ཐོག་ ཚོགས་དཔོན་ལུ་ ཡིག་ཐོག་
དགོངས་ཁུའི་ཁུ་ཡིག་སྤུལ་ཏེ་ ཚོགས་ཆུང་ལས་དགོངས་ཁུ་འབད་ཚོགས།

ཆོག་ས་ཁུང་གི་ཁྲི་འཛིན།

[illegible]

༣༡. ཁྱི་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱབས་སུ་ ཁྱི་འཛིན་འོག་མ་འདི་གིས་ ཆོགས་རྒྱུད་གི་ཞལ་འཛེམས་ཚུ་འགོ་
ཁྱིད་འབད་དགོ།

༣༡༥. གལ་སྲིད་ ཁྱི་འཛིན་དང་ ཁྱི་འཛིན་འོག་མ་གཉིས་ཆ་ར་མེད་པ་ ཡང་ན་ ཡོད་དེ་འབད་རུང་
དལ་ཁོམ་མེད་པ་ཅིན་ ཞལ་འཛོམས་དེ་ ཉོན་ཁོ་ན་ལུ་ ཚོགས་ཚུང་གི་འཐུས་མི་ཚུ་གི་གཤལ་ལས་
འཐུས་མི་ཅིག་ཁྱི་ཚབ་སྟེ་བཙག་འཐུ་འབད་དགོ།

Roles of the Chairperson

313. The Chairperson shall:

- 1) define the Committee's mandates and prioritize them;
- 2) coordinate the proceedings of the meetings;
- 3) delegate responsibilities to the members as per endorsed work plan;
- 4) align members to the mandates of the Committee to enable them to effectively contribute to the Committee's activities;
- 5) provide directions to Committee Secretary for managing the activities of the Committee;
- 6) ensure that planned program, schedule, time, and agenda for every meeting is informed to the members;
- 7) preside over the Committee meetings and ensure that the meetings are conducted in time with proper decorum;
- 8) provide members with equal opportunity to share their views in the Committee meetings;
- 9) ensure that required quorum is met for a meeting;
- 10) carry out all the Committee related official communication between the Speaker and the Committee;
- 11) ensure that all the Committee records are preserved and published for public information;
- 12) ensure that witnesses and relevant stakeholders before the Committee are treated fairly and respectfully;

ཁྱིམ་འཛིན་གྱི་འགན་ཁུར།

༣༡༣. ཁྱིམ་འཛིན་གྱིས་འབད་དགོཔ་དེ་ཡང་།

- ༡༽ ཚཱུས་ཚུང་གི་འགན་དབང་ཚུ་ རྩོམ་འཛིན་འབད་དེ་ གཙཱ་རིམ་སྒྲིག་ནི་དང་།
- ༢༽ ཞལ་འཛེམས་གྱི་བྱ་རིམ་ཚུ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི།
- ༣༽ འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་ ཆ་འཛེག་གྲུབ་ཡོད་པའི་ལས་སྒྲུབ་འཆར་གཞི་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འགན་སྲོད་འབད་ནི།
- ༤༽ འཐུས་མི་ཚུ་ཚཱུས་ཚུང་གི་འགན་དབང་ཚུ་དང་ འབྲེལ་མཐུན་བཟོ་སྟེ་ ཚཱུས་ཚུང་གི་ལས་སྒྲུབ་ལུ་ འཛེན་ཐངས་ཅན་དང་ རོན་སྒྲིན་ཅན་གྱི་ཐོག་ལས་ སན་གྲོགས་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི།
- ༥༽ ཚཱུས་ཚུང་གི་ལས་སྒྲུབ་ཚུ་ འཛེན་སྐྱོང་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ཚཱུས་ཚུང་བྱང་ཆེན་ལུ་ ལམ་སྟོན་འབད་ནི།
- ༦༽ ཞལ་འཛེམས་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་ འཆར་གཞི་བརྩམ་ཡོད་མི་དང་ལས་འཆར་ ཏུས་ཚོད་ དེ་ལས་ཞལ་འཛེམས་གྱི་གོས་གཞི་ཚུ་ འཐུས་མི་ལུ་བདེ་སྲོད་འབད་ཡོད་མེད་ རེས་བརྟན་བཟོ་ནི།
- ༧༽ ཚཱུས་ཚུང་གི་ཞལ་འཛེམས་ཚུ་འགོ་ཁྲིད་འབད་དེ་ ཞལ་འཛེམས་ཚུ་སྒྲིག་མཐུན་གྱི་ཐོག་ལས་ཏུས་ཚོད་ཁར་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཡོད་པ་ རེས་བརྟན་བཟོ་ནི།
- ༨༽ འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་ཚཱུས་ཚུང་གི་ཞལ་འཛེམས་ནང་ བསམ་འཆར་བཀོད་ནིའི་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་བྱེན་ནི།
- ༩༽ ཞལ་འཛེམས་ནང་འཐུས་མིའི་ཚཱུས་གངས་ཆང་ཡོད་པ་རེས་བརྟན་བཟོ་ནི།
- ༡༠༽ ཚཱུས་དཔོན་དང་ཚཱུས་ཚུང་གི་བར་ན་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་བདེ་དོན་སྲོད་ལེན་འབད་ནི།
- ༡༡༽ ཚཱུས་ཚུང་གི་ཡིག་ཆ་ཚུ་ཉམས་སྲུང་དང་མི་མང་བདེ་དོན་གྱི་དོན་ལུ་ དཔེ་སྒྲུབ་འབད་ཡོད་པ་རེས་བརྟན་བཟོ་ནི།
- ༡༢༽ ཚཱུས་ཚུང་ནང་དབང་པོ་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྒྲུབ་ཚུ་བྱང་སྒྲུམས་དང་ གུས་བཀྱར་གྱི་ཐོག་ལས་འབྲེལ་འཐབ་རེས་བརྟན་བཟོ་ནི།

- 13) to inform the Speaker regarding Committee functioning; and
- 14) correspond and communicate on behalf of the Committee.

Quorum in Committee

314. The quorum to constitute a sitting of a Committee shall be, two third of the total number of members of the Committee.
315. If there is no quorum, the Chairperson of the Committee shall either suspend or adjourn the sitting to some future day.

Removal of a member

316. If a member, without the permission of Chairperson is absent from:
 - 1) three Committee meetings, chairperson of the concern Committee shall report to the House Committee who shall serve a written reprimand with a copy to the Speaker.
 - 2) four Committee meetings, the House Committee shall move a motion in the House for removal of such member from the Committee. However, this shall not apply to Ad Hoc Committee meetings.

Decision

317. All decisions at any sitting of a Committee shall be determined by a majority of votes of the members present and voting.

- ༡༩ ་ ཚཱཱཱ་ཚཱཱཱ་གི་བྱ་སྒྲིའི་སྒྲིའ་ ཚཱཱཱ་དཔོན་ལུ་བན་སྒྲིའ་འབད་ནི།
 ༡༩ ་ ཚཱཱཱ་ཚཱཱཱ་གི་ངོ་ཚབ་འབད་ ཡིག་འབྲེལ་དང་ བན་དོན་བྱིན་ནི།

འབྲུས་མིའི་ཚཱཱཱ་གྲངས།

༣༡༩. ཚཱཱཱ་ཚཱཱཱ་འཚཱཱཱ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཚཱཱཱ་གྲངས་འདི་ ཚཱཱཱ་ཚཱཱཱ་གི་འབྲུས་མི་ཡོངས་བསྡོམས་
 ལས་ གསུམ་དབྱ་གཉིས་དགོ།
 ༣༡༩. གཤམ་སྤྱི་ ཚཱཱཱ་ཚཱཱཱ་འཚཱཱཱ་ནིའི་ཚཱཱཱ་གྲངས་མ་ལང་པ་ཅིན་ ཁྱིའཛིན་གྱིས་ཞལ་འཛོམས་
 འདི་མཚམས་འཛོག་ ཡང་ན་ བྱལ་མའི་ཉིན་མ་གང་འཚམས་ཅིག་ལུ་འཚཱཱཱ་ནི་སྤྱོ་བཞག་དགོ།

འབྲུས་མིའི་ཕྱིར་བཤུད།

༣༡༩. འབྲུས་མི་ཅིག་གིས་ཁྱིའཛིན་ལས་གནང་བ་མེད་པར།
 ༡ ་ ཚཱཱཱ་ཚཱཱཱ་གི་ཞལ་འཛོམས་ཐངས་གསུམ་ནང་ལུ་ ཆད་སྒྲིའ་པ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་ཚཱཱཱ་
 ཚཱཱཱ་གི་ཁྱིའཛིན་གྱིས་ ནང་འཁོད་ཚཱཱཱ་ཚཱཱཱ་ལུ་ སྤྲོན་ཞུ་འབད་དགོཔ་དང་ ནང་འཁོད་
 ཚཱཱཱ་ཚཱཱཱ་གིས་ འབྲུས་མི་དེ་ལུ་ ཡིག་ཐོག་བཀའ་བཀྲོན་བྱིན་ནི་དང་ དེའི་འབྲེལ་ཅིག་
 ཚཱཱཱ་དཔོན་ལུ་ཐུལ་དགོ།
 ༢ ་ ཚཱཱཱ་ཚཱཱཱ་གི་ཞལ་འཛོམས་ཐངས་བཞི་ནང་ ཆད་སྒྲིའ་པ་ཅིན་ འབྲུས་མི་འདི་ཚཱཱཱ་
 ཚཱཱཱ་ནང་ལས་ ཕྱིར་བཤུད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ནང་འཁོད་ཚཱཱཱ་ཚཱཱཱ་གིས་ ཚཱཱཱ་ཁང་ནང་གོས་
 དོན་ཐུལ་དགོ། ཨིན་རུང་ འཕྲལ་མགྱོགས་འཚཱཱཱ་དགོ་པའི་ཞལ་འཛོམས་ཚུ་ལུ་མི་
 འགབ།

གྲོས་ཐག།

༣༡༩. ཚཱཱཱ་ཚཱཱཱ་གི་ཞལ་འཛོམས་གང་རུང་སྐབས་ གྲོས་ཐག་ག་ར་ བཅའ་མར་གཏོགས་ཏེ་ཡོད་པའི་
 འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ མངམས་ཀྱི་ཚཱཱཱ་ཚཱཱཱ་ཐོག་ལས་ གྲོས་ཐག་བཅད་དགོ།

Deciding vote of Chairperson

318. In case of equal votes on any matter, the Chairperson shall have a deciding vote.

Sitting of Committee

319. The sittings of a Committee shall be held on such days and at such hour as the Chairperson of the Committee may fix.

Committee may sit whilst House sitting

320. A Committee may sit whilst the House is sitting provided that on a division being called in the House, the Chairperson of the Committee shall suspend the proceedings in the Committee for such times.

Closed door meeting

321. In general, the sittings or hearings of Committee shall be public.

322. The sittings or hearings of Committee shall be held in private only on the consensus by two-thirds majority of the Committee members.

323. Any person, Committee members, officials of the Government, and Secretariat who attends a private sitting or closed door hearing of the Committee shall maintain the confidentiality of matters discussed at the sitting.

ཁྱིའཇིན་གྱིས་ཐག་གཅད་ཀྱི་ཚེགས་རྒྱན།

༣༡༥. གནད་དོན་ག་ཅི་གི་སྐོར་ལས་ཡིན་རུང་ ཚེགས་རྒྱན་འདྲ་མཉམ་འཐོན་པ་ཅིན་ ཁྱིའཇིན་གྱིས་
ཐག་གཅད་ཀྱི་ཚེགས་རྒྱན་བསྐྱར་དགོ།

ཚེགས་རྒྱུད་ཞལ་འཛུམས།

༣༡༧. ཚེགས་རྒྱུད་གི་ཞལ་འཛུམས་འདི་ ཁྱིའཇིན་གྱིས་གཏན་འབེབས་བཟོ་བའི་ཉིན་མ་དང་ ཉུས་ཚོད་
གྲུ་འཚོགས་དགོ།

ཚེགས་ཁང་གི་ཚེགས་ཞུགས་སྐབས་ ཚེགས་རྒྱུད་གི་ཞལ་འཛུམས་ཚེགས་ནི།

༣༢༠. ཚེགས་ཁང་གི་ཚེགས་ཞུགས་སྐབས་ ཚེགས་རྒྱུད་གི་ཞལ་འཛུམས་འཚོགས་ཚེག་རུང་ གལ་
སྲིད་ ཚེགས་ཁང་ནང་ལུ་སྡེ་ཚན་ཁག་གཉིས་ལུ་དབྱེ་སྡེ་ ཚེགས་རྒྱན་བསྐྱར་དགོཔ་འཐོན་པ་ཅིན་
ཚེགས་རྒྱུད་གི་འཐུས་མི་ཚུ་ཚེགས་རྒྱན་བསྐྱར་བཅུག་ནིའི་དོན་ལུ་ ཁྱིའཇིན་གྱིས་ཞལ་འཛུམས་
མཚམས་འཇོག་འབད་དགོ།

གསང་བའི་ཞལ་འཛུམས།

༣༢༡. སྤྱིར་བཏང་ལུ་ ཚེགས་རྒྱུད་གི་ཞལ་འཛུམས་དང་ སྟན་གསན་ཚུ་ཀྱན་མཐོང་སྡེ་འཚོགས་དགོ།

༣༢༢. ཚེགས་རྒྱུད་གི་ཞལ་འཛུམས་དང་ སྟན་གསན་ཚུ་འཐུས་མི་གསུམ་དབུ་གཉིས་ལས་ ཆ་འཇོག་
ཡོད་པ་ཅིན་རྒྱུད་མ་གཅིག་གསང་བའི་ཞལ་འཛུམས་སྡེ་འཚོགས་དགོ།

༣༢༣. ཚེགས་རྒྱུད་གི་གསང་བའི་ཞལ་འཛུམས་སམ་ སྟན་གསན་ནང་ལུ་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་
འཐུས་མི་ཚུ་དང་ གཞུང་གི་འགོ་དཔོན་ རྩེ་ཆེན་ཡིག་ཆ་དང་གི་འགོ་དཔོན་ དེ་ལས་ མི་ངོག་ཞན་
ཚུ་གིས་ ཞལ་འཛུམས་འདི་ནང་གོས་བསྐྱར་འབད་ཡོད་པའི་ གནད་དོན་ཚུ་གསང་སྟོག་འབད་
དགོ།

Venue of sitting

324. The sittings of a Committee shall be held within the precincts of the House, and if it becomes necessary to change the place of sitting outside the House, the matter shall be referred to the Speaker whose decision shall be final.
325. Notwithstanding section 324 of this Procedure, the Committee may convene its sittings through appropriate virtual platform.

Power to take evidence or call for document

326. A witness may be summoned by an order signed by the Chairperson and shall produce such documents as are required for the use of a Committee.
327. It shall be in the discretion of the Committee to treat any evidence given before it as secret or confidential.
328. No document submitted to the Committee shall be withdrawn or altered without the knowledge and approval of the Committee.

Power to send for person, paper, and record

329. A Committee shall have power to send for persons, papers, and records.
330. If any question arises whether the evidence of a person or the production of a document is relevant for the purposes of the Committee, the question shall be referred to the Speaker whose decision shall be final.
331. Government may decline to produce a document on the ground that its disclosure would be prejudicial to the safety or interest of the State.

ཞལ་འཛིམས་འཛོགས་པའི་ས་གནས།

༣༢༤. གལ་སྲིད་ ཞལ་འཛིམས་འཛོགས་སའི་ས་གནས་འདི་ ཚོགས་ཁང་གི་ཕྱི་ཁར་ཨིན་པ་ཅིན་ ཚོགས་ཚུང་ཁྲི་འཛིན་གྱིས་ གནད་དོན་དེ་སྟོར་ ཚོགས་དཔོན་ལུ་འབྲི་བསྟུན་འབད་དགོ་པ་མ་ཆད་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་གོས་ཐག་བཅད་མི་དེ་གུ་ ཆགས་བཞག་དགོ།

༣༢༥. བྱ་བའི་གནད་སྟོན་འདིའི་ དོན་ཚན་ ༣༢༤ པ་ལུ་མ་ལྟོས་པར་ འཕྲལ་མཁོའི་གནས་སྟངས་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་དགོས་དོན་འཐོན་ཆེ་ ཚོགས་ཚུང་གི་ཞལ་འཛིམས་ཚུ་ འོས་མཚམས་ལྟན་པའི་ གྲོག་ དེག་དངོས་མེད་ཐོག་ལས་ འཛོགས་ཆོག།

སྤྱབ་བྱེད་ལེན་ནི་ ཡངན་ ཡིག་ཆས་ལེན་ནིའི་དབང་ཆད།

༣༢༦. ཚོགས་ཚུང་ནང་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་དགོས་ངེས་འཐོན་ཆེ་ ཁྲི་འཛིན་གྱི་ལག་བྱིས་ ཡོད་པའི་ཡིག་ཐོག་ལས་དབང་པོ་འབོ་ནི་དང་ ཡིག་ཆ་ལེན་ཆོག།

༣༢༧. སྤྱབ་བྱེད་གང་རུང་ཅིག་གསང་བའི་ཐོག་ལས་ བཞག་ནི་འདི་ ཚོགས་ཚུང་གི་དབང་ཆ་ཨིན།

༣༢༨. ཚོགས་ཚུང་ནང་སྤུལ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆས་ཚུ་ ཚོགས་ཚུང་གི་གནང་བ་མེད་པར་ འོག་སྟེ་གཏོན་ པའམ་བསྟར་བཅོས་ལ་སོགས་ གང་ཡང་འབད་མི་ཆོག།

ཡིག་ཆས་དང་ འཛིན་ཐོ་ཚུ་ལེན་ནི་དང་ མི་ངོ་འབོ་ནིའི་དབང་ཆད།

༣༢༩. ཚོགས་ཚུང་གིས་ཡིག་ཆས་དང་ འཛིན་ཐོ་ཚུ་ལེན་ནི་ མི་ངོ་འབོ་ནིའི་དབང་ཆ་ཡོད།

༣༣༠. མི་ངོ་ཅིག་གིས་སྤུལ་ཡོད་པའི་ སྤྱབ་བྱེད་དམ་ཡིག་ཆས་ཚུ་ ཚོགས་ཚུང་གི་དོན་ལུ་དངོས་འབྲེལ་ ཡོད་མེད་ཀྱི་ངུ་བ་བཀོད་མི་རེ་འཐོན་ཆེ་ ངུ་ཚུ་ཚོགས་དཔོན་ལུ་སྤུལ་དགོ་པ་དང་ དེ་ལུ་ ཚོགས་ དཔོན་གྱིས་གནང་བའི་གོས་ཆོད་དེ་ མཐའ་བཅད་སྟེ་བཟི་དགོ།

༣༣༡. གལ་སྲིད་ གཞུང་གི་ཡིག་ཆས་ཚུ་ རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ཉེན་སྲུང་དང་མཐའ་དོན་ལུ་ གཞོད་ཉེན་ ཡོད་པར་གཟིགས་ཆེ་ གཞུང་གིས་ཡིག་ཆས་ཚུ་ གསང་བ་སྟེ་བཞག་ཆོག།

Examination of witness

332. The Committee shall decide the mode of procedure and the nature of questions that may be asked to the witness, before a witness is called for examination.

Evidence, report, and proceeding

333. Evidence, report and proceedings of the Committee shall be treated as confidential. However, such evidence may be open to inspection with the approval of the Speaker.

Special report

334. A Committee may make a special report on any matter which it may consider necessary to bring to the notice of the House, notwithstanding that such matter is not directly connected with, or does not fall within or is not incidental to, its terms of reference.

Committee report

335. When a Committee has completed the consideration or investigation of a matter, it shall submit a report to the House.

336. The report of the Committee shall be presented by the Chairperson or in his absence by the Deputy Chairperson.

Power to make rules

337. A Committee may with the approval of the Speaker make rules to supplement the provisions contained in this Procedure.

དཔང་པོའི་བརྟག་དཔྱད།

༣༣༡. ཚེགས་རྒྱུད་ཅིག་གིས་ དཔང་པོ་ཅིག་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ མ་འཕོ་པའི་སྤྲུལ་ཤོང་ལས་ དཔང་པོ་དེ་ལུ་ འདི་ནིའི་དྲི་བ་རྩུ་གི་གནས་ལུགས་དང་ བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་བྱ་རིམ་རྩུ་ གོས་ཐག་ གཅད་དགོ།

སྤྱབ་བྱེད་དང་ སྟན་ལུ་ བྱ་རིམ།

༣༣༢. ཚེགས་རྒྱུད་གི་སྤྱབ་བྱེད་དང་ སྟན་ལུ་ བྱ་རིམ་རྩུ་ གསང་བ་སྤྲེ་བཞག་དགོ། ཨིན་རུང་ དེ་ ལུགས་ཀྱི་སྤྱབ་བྱེད་དེ་ ཚེགས་དཔོན་གི་གནང་བ་དང་འབྲེལ་ བཟུ་ཞིབ་འབད་ཨོག།

དམིགས་བསལ་སྟན་ལུ།

༣༣༣. ཚེགས་རྒྱུད་གིས་ གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་གུ་ ཚེགས་ཁང་ལུ་སྟན་ལུ་སྤུལ་དགོཔ་ཐོན་ཆེ་ གནད་ དོན་དེ་ ཐད་ཀར་དུ་འགན་ཚད་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ ཡང་ན་ འགན་ཚད་ནང་མ་རྩུད་པ་ ཡང་ན་ ཞར་བྱུང་མིན་མི་ལུ་མ་སྟོས་པར་ དམིགས་བསལ་གི་སྟན་ལུ་ཅིག་བཟོ་སྟེ་སྤུལ་ཨོག།

ཚེགས་རྒྱུད་གི་སྟན་ལུ།

༣༣༤. ཚེགས་རྒྱུད་ཅིག་གིས་ གནད་དོན་ཅིག་གུ་ བརྩི་འཛིག་ ཡང་ན་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་ཚར་ཞིན་མ་ ལས་ སྟན་ལུ་ཅིག་ ཚེགས་ཁང་ནང་སྤུལ་དགོ།

༣༣༥. ཚེགས་རྒྱུད་གི་སྟན་ལུ་འདི་ ཁྲི་འཛིན་གྱིས་སྤུལ་དགོཔ་དང་ ཡང་ན་ ཁྲི་འཛིན་མེད་པའི་སྐབས་ ཁྲི་འཛིན་འོག་མ་གིས་སྤུལ་དགོ།

བཅའ་ཡིག་བཟོ་ནིའི་དབང་ཚད།

༣༣༦. ཚེགས་རྒྱུད་གིས་ ཚེགས་དཔོན་གི་བཀའ་དང་འབྲེལ་ བྱ་བའི་གནད་སྟོན་འདི་ནང་རྩུད་ཡོད་པའི་ དགོངས་དོན་གི་ལྟན་ཐབས་སྤྲེ་ བཅའ་ཡིག་བཟོ་ཨོག།

Power of Speaker to give direction

338. The Speaker may issue directions to a Committee for regulating its procedure and the organization of its work.

Business before Committee not to lapse on prorogation of House

339. Any business pending before a Committee shall not lapse by reason only of the prorogation of the House and the Committee shall continue to function notwithstanding such prorogation.

Incomplete work of Committee

340. A Committee which is unable to complete its work before the expiration of its term or before the dissolution of the House may report to the House that the Committee has not been able to complete its work. Any preliminary report, memorandum or note that the Committee may have prepared or any evidence that the Committee may have taken shall be made available to the new Committee.

Expert advice

341. A Committee may obtain advice from any expert in its respective field, if deemed necessary with the Speaker's consent.

Committee Secretary

342. To enable the Committees to discharge their functions efficiently and effectively, each Committee shall be provided with a Committee Secretary, a legal Assistant, and a draftsman with adequate equipment and befitting office space.

ཚུགས་དཔོན་གྱིས་བཀོད་ཀྱི་གནང་ནི་དབང་ཚད།

༣༣༥. ཚུགས་དཔོན་གྱིས་ ཚུགས་ཀྱང་གི་བྱ་རིམ་སྤངས་འཛིན་འབད་ནི་དང་ ལས་དོན་འགོ་འདྲེན་གྱི་
དོན་ལུ་ བཀོད་བྱབ་གནང་ཆོག།

ཚུགས་ཁང་ཚུགས་བཞོལ་འགྱུ་རུང་ ཚུགས་ཀྱང་གི་བྱ་སྒོ་ཚུ་ ཆགནས་ཡོད་ལུགས།

༣༣༩. ཚུགས་ཁང་ཚུགས་བཞོལ་འགྱུ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལུ་བརྟེན་ ཚུགས་ཀྱང་ནང་བསྐྱར་བཞག་ཡོད་པའི་
བྱ་སྒོ་གང་རུང་ ཆམེད་གཏང་ཐབས་མེད་པ་དང་ ཚུགས་ཀྱང་གིས་ དེ་ལུགས་གྱི་ཚུགས་བཞོལ་
ལུ་མ་ལྟོས་པར་ བྱ་སྒོ་ཚུ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

ཚུགས་ཀྱང་གི་ལས་དོན་སྒྲག་ལུས།

༣༤༠. ཚུགས་ཀྱང་ཅིག་གིས་ ཚུགས་ཁང་མ་རྒྱུ་པའི་སྤྲ་གོང་ ཡང་ན་ ཚུགས་ཀྱང་གི་གནས་ལུན་མ་
རྒྱགས་པའི་རྟེ་མར་ ལས་དོན་ཚུ་མཐུག་བསྐྱུ་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ གནད་དོན་དེའི་སྒོར་ ཚུགས་
ཁང་ནང་སྟན་ལུ་སྤུལ་དགོ། ཚུགས་ཀྱང་དེ་གིས་ མཐུག་བསྐྱུ་མ་ཚུགས་པའི་ལས་དོན་ཅིག་ལུ་
སྟ་གོན་སྟན་ལུ་འཕམ་ལུ་བསྐྱུལ་སྟན་ཐོག་གང་རུང་ ཡང་ན་ སྤྱབ་བྱེད་གང་རུང་ལེན་ཏེ་ཡོད་པ་ཅིན་
ཚུགས་ཀྱང་གསར་པ་ལུ་ཅིས་སྤྱོད་དགོ།

མཁས་མཆོག་གི་སྒྲབ་སྟོན།

༣༤༡. ཚུགས་ཀྱང་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་གནད་དོན་ཅིག་གུ་ དགོས་མཁོ་འཐོན་ཆེ་ ཚུགས་དཔོན་གྱི་གནང་
བའི་ཐོག་ མཁས་མཆོག་གང་རུང་གི་སྒྲབ་སྟོན་ལེན་ཆོག།

ཚུགས་ཀྱང་གི་རྒྱང་ཆེན།

༣༤༢. ཚུགས་ཀྱང་གི་ལུ་ཚུ་ འཛིན་ཐངས་ཅན་དང་ དོན་སྤྲོན་ཅན་སྟེ་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ ཚུགས་ཀྱང་ཚུ་
ལུ་ ཚུགས་ཀྱང་རྒྱང་ཆེན་གཅིག་ ཁྲིམས་དོན་ལས་རྒྱལ་པ་གཅིག་དང་ ཟིན་འགོད་པ་གཅིག་
རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ལས་གཞུག་པ་དང་ མཐུན་ཤོད་ དེ་ལས་ འོས་ལྷན་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་དང་གིས་གོ་ཚུ་
བྱིན་དགོ།

Role of the Committee Secretary

343. The Committee Secretary shall perform their duties and responsibilities under the direction of the Committee and its Chairperson.

344. The Committee Secretary shall:

- 1) provide procedural and professional advice to the Committee;
- 2) carry out research with regard to any matters to be discussed in the Committee;
- 3) coordinate Committee meetings effectively and efficiently;
- 4) facilitate in preparation of Committee work plan in consultation with the Committee;
- 5) maintain the Committee records;
- 6) draft Committee reports;
- 7) draft resolution for Committee related deliberation in the House;
- 8) follow up with relevant agencies on the implementation of resolution passed by the House related to Committee;
- 9) assist Committees during field visits; and
- 10) serve in Committees until the completion of the tenure.

Committee visits

345. A Committee may undertake field visits to consult, review, and ascertain issues that are under its consideration.

Establishment and removal of Committees

346. House may establish new Committees or remove Committees when deemed necessary.

ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་འགན་ཁུར།

༣༤༣. ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱིས་ རང་སྲིད་འགན་ཁུར་འདི་ ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་ བཀོད་རྒྱ་
དང་འཁྲིལ་འབད་དགོ།

༣༤༤. ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་འགན་ཁུར་དེ་ཡང་།

༡༽ ཚེགས་ཀྱི་ལུ་བྱ་རིམ་དང་བྱ་རིམ་གྱི་གོས་སྟོན་ཚུ་འབད་ནི་དང་།

༢༽ ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་བསྐྱར་འབད་ནི་ལཱ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་འབད་ནི།

༣༽ ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་ཅན་དང་འཛུགས་ཅན་གྱི་འགོ་འདྲེན་འཐབ་
ནི།

༤༽ ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་བསྐྱར་འབད་ནི་ ཚེགས་ཀྱི་ལས་སྐོར་འཆར་གཞི་ཚུ་བཟོ་ནི་ནང་
ལྷན་ཐབས་འབད་ནི།

༥༽ ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་ཆ་ཚུ་བདག་འཛུགས་འབད་ནི།

༦༽ ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་ཆ་ཚུ་བཟོ་འགོད་འཐབ་ནི།

༧༽ ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་གོས་ཚུ་བཟོ་འགོད་འཐབ་ནི།

༨༽ ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་
ལས་ བསྐྱར་སྤྱོད་ཀྱི་དང་ལེན་འབད་ནི།

༩༽ ས་གནས་བཟུངས་ཀྱི་སྐབས་ལུ་ ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་

༡༠༽ ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་

ཚེགས་ཀྱི་ས་གནས་བཟུངས་སྐབས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་

༣༤༥. ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་ས་གནས་བཟུངས་སྐབས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་
ལས་ ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་

སྤྱི་ཚེགས་ཀྱི་ཚེགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་

༣༤༦. དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱར་ ཚེགས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་གྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་
ལས་ ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཛུགས་

Committees of National Assembly

347. The Committee constituted by the National Assembly shall function as per the terms of reference as mentioned below but not limited to:

- 1) review, inquire, and investigate any matter that is brought to the notice of the Committee;
- 2) interact with relevant National, Regional, and International organizations and stakeholders;
- 3) review and report to the House on the status of implementation of the resolutions related to their respective area of concern by the government and other relevant agencies; and
- 4) carry out any other issues related to their respective area of concern referred to by the House and submit its findings, opinions and recommendations.

House Committee

348. There shall be a House Committee consisting of a member each from the National Assembly Committees and representatives from the opposition party.

349. The House Committee is appointed to consider any matter referred to it by the House or the Speaker.

350. The Terms of Reference of the Committee shall be to:

- 1) deal with the comfort, convenience, and privileges of the members;

ཀྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཚུང་།

༣༤༡. ཀྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ གཞི་བཙུགས་འབད་མི་ཚོགས་ཚུང་ཚུ་ གཤམ་གསལ་བཀོད་ཡོད་པའི་འགན་ཚད་རྒྱུང་མ་གཅིག་གིས་མ་དོ་བར་ གཞན་འགན་ཚད་ཚུ་དང་འབྲེལ་དགོཔ་དེ་ཡང་།

༡༽ ཚོགས་ཚུང་ལུ་ ལྷན་སྡོམ་འབད་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་འདྲི་ཅད་ཞིབ་དཔྱད་འབད་ནི།

༢༽ འབྲེལ་ཡོད་ཀྱལ་ཡོངས་དང་ ལུང་ཕྱོགས་ཀྱལ་སྤྱིའི་ལས་ཚོགས་ཁེ་གྲོང་ཡོད་མི་ཚུ་དང་བར་འབྲེལ་འཐབ་ནི།

༣༽ ཚོགས་ཚུང་རང་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་གྲོས་ཚད་ཚུ་ གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་བསྟར་སྦྱོང་འབད་ཡོད་མེད་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ཚོགས་ཁང་ནང་ ལྷན་ལུ་ཕུལ་ནི།

༤༽ ཚོགས་ཁང་གིས་ འབྲེལ་གཏུགས་འབད་བའི་ རང་སོའི་ཚོགས་ཚུང་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་གྱི་རིགས་ཚུ་བཟླ་ཞིབ་འབད་དེ་ཤེས་རྟོགས་དང་བསམ་འཆར་གྲོས་འདེབས་ཚུ་ཕུལ་ནི།

ནང་འཁོད་ཚོགས་ཚུང་།

༣༤༣. ནང་འཁོད་ཚོགས་ཚུང་ཅིག་ཡོད་དགོ་མི་འདི་ནང་ ཀྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཚུང་གི་འཇུས་མི་རེ་དང་ འདི་ནང་ རྫོག་ཕྱོགས་ཚོགས་པའི་ངོ་ཚབ་ཚུ་ཡང་འོང་དགོ།

༣༤༤. ནང་འཁོད་ཚོགས་ཚུང་ བསྐྱོ་བཞག་འབད་དགོ་མི་འདི་ཚོགས་ཁང་ ཡང་ན་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་སྦྱོང་པའི་ གནད་དོན་ཚུ་དང་ལེན་འབད་ནི་དོན་ལུ་ཨིན།

༣༥༠. ཚོགས་ཚུང་འདི་གི་འགན་ཚད་དེ་ཡང་།

༡༽ འཇུས་མི་ཚུའི་ བདེ་ཉམས་དང་ ལྷབས་བདེ་སྤྱད་ དེ་ལས་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་དབང་ཚུ་ སྤྲིག་ཆ་བཟོ་ནི་དང་།

- 2) represent all members and report their administration problems to the Speaker;
- 3) look into the problems and welfare of the members;
- 4) consider all issues raised by the non-Committee members;
- 5) consider all trainings, seminars, conferences, study tours, and other human resource related matters of the members;
- 6) consider all logistics issues of the members;
- 7) be responsible for all public relations of the members;
- 8) review, inquire, and investigate any matter that is brought to the notice of the Committee;
- 9) oversee the moral and ethical conduct of members;
- 10) examine complaints/cases of unethical conducts of members or connected with the parliamentary misconduct referred to it and make recommendations;
- 11) review and recommend amendments of the provisions of code of conduct of members;
- 12) interact with relevant national, regional and international organizations and stakeholders;
- 13) consider all issues related to the pay, perks, entitlements, and privileges of the members; and
- 14) any other matters related to the members.

- ༩༽ འཇུག་མི་ཚུ་གི་ རོ་ཚབ་འབད་དགོཔ་དང་ འཇུག་མི་ཚུ་གི་བདག་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་
སྤྲུལ་མ་བདེམ་ཡོད་མི་འི་སྤྲུལ་ལུ་ ཚོགས་དཔོན་ལུ་ཕུལ་ནི།
- ༩༽ འཇུག་མི་ཚུ་ལུ་ སྤྲུལ་མ་བདེམ་ཡོད་མི་དང་ཕན་བདེ་ཚུ་བཟླ་ནི།
- ༡༠༽ ཚོགས་ཚུང་གི་ འཇུག་མི་མ་ཡིན་པའི་ལུ་བ་ཕུལ་མི་གནད་དོན་ ཡོངས་ཚོགས་བསམ་
ཞིབ་འབད་ནི།
- ༡༡༽ འཇུག་མི་མི་སྟོབས་དང་ འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་དང་ གཞན་ཡང་སྤྱོད་བཅར་གྲོས་
འཛུལ་གྲོས་བསྟུན་ ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚུ་ལུ་བསམ་ཞིབ་འབད་ནི།
- ༡༢༽ འཇུག་མི་འི་ ལག་ལེན་ཐབས་བྱས་དང་ འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ བསམ་ཞིབ་འབད་ནི།
- ༡༣༽ འཇུག་མི་འི་ མི་དམངས་མཉམ་འབྲེལ་ཚུ་གི་ འགན་འཁུལ་འབག་དགོ།
- ༡༤༽ ཚོགས་ཚུང་ལུ་གནང་མི་ གནད་དོན་གང་རུང་ཞིག་གི་བདེ་དོན་གུ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་འབྲི་
དཔྱད་ཞིབ་དཔྱད་ཚུ་འབད་ནི།
- ༡༥༽ འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ བསམ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་བཅར་གི་སྒྲིབ་ལས་བཟླ་ཞིབ་འབད་ནི།
- ༡༦༽ འཇུག་མི་ཚུ་ ཡང་ན་ སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་མིན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་གྱི་ཉོགས་བཤད་
སྤྲུལ་ཞུ་འི་འགན་ལུ་ཞིབ་དཔྱད་འབད་དེ་ གྲོས་འདེབས་ཕུལ་ནི།
- ༡༧༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གི་ ཀྲུན་སྤྱོད་ནམ་གཞག་གི་ཅུ་དོན་ཚུ་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་འབྲི་
སྟོན་གྱི་གྲོས་འདེབས་ཕུལ་ནི།
- ༡༨༽ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་དང་ ལུང་ཕྱོགས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་ཚོགས་ གཞན་ཡང་ཁེ་
གྱིང་ཡོད་མི་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ནི།
- ༡༩༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འཇུག་མི་ཚུ་གི་ དངུལ་ཕོགས་དང་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་
དབང་ དེ་ལས་ ཐོབ་ཐངས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་བསམ་ཞིབ་འབད་ནི་དང་།
- ༢༠༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འཇུག་མི་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་གཞན་ཡང་བསམ་ཞིབ་
འབད་ནི།

Legislative Committee

351. There shall be a Legislative Committee and the terms of reference of the Committee shall be to:

- 1) review any Bills, International Conventions, Covenants, Treaties, Protocols, or Agreements referred to it by the Speaker or the House or on its own volition, for consistency with the Constitution, other laws and policies and submit its finding to the House;
- 2) review any act or laws referred to it by the Speaker or the House or on its own volition, recommend for necessary with the Constitution, other laws and policies and submit its findings to the House;
- 3) draft and introduce any Bill into the House as and when directed by the Speaker or the House;
- 4) review, inquire, and investigate any matter that is brought to the notice of the Committee;
- 5) interact with relevant national, regional, and international organizations and stakeholders;
- 6) review and report to the House on the status of implementation of the resolutions related to the areas of concern by the government and other relevant agencies; and
- 7) carry out any other issues related to the area of concern referred to by the House and submit the findings, opinions and recommendations.

ཁྱིམ་ས་དོན་ཆོག་ས་རྒྱུ།

347. ཁྲིམས་དོན་ཚྲིགས་ཀྱང་ཅིག་ཡོད་དགོ་པའི་ཁར་ ཚྲིགས་ཀྱང་འདི་གི་འགན་ཚད་དེ་ཡང་།

- ༡༽ ཚྲིམས་དཔོན་ ཡང་ན་ ཚྲིམས་ཁང་གི་བཀའ་ཁྱུ་ ཡང་ན་ ཚྲིམས་ཁྱུང་གི་དང་འདོད་
དང་འཁྲིལ་ཏེ་ དཔུང་ཡིག་གང་རུང་ཅིག་ ཡང་ན་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐུན་གྲོས་ གན་འཛིན་
ཆེངས་ཡིག་ དཔུང་གཞིའི་གན་འཛིན་ དེལས་ གན་རྒྱ་ཚུ་གྱ་ ཁྲིམས་དང་སྤྱིད་བྱས་
ཚུ་གི་གནད་དོན་དང་ ཅུ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་མཐུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བསྐྱར་ཞིབ་ཐོག་
ཞིབ་བཤེར་གྱི་སྟུན་ལྷན་ཚུ་ཚྲིམས་ཁང་ནང་ཕུལ་ནི་དང་།
- ༢༽ ཚྲིམས་དཔོན་ ཡང་ན་ ཚྲིམས་ཁང་གི་བཀའ་ཁྱུ་ ཡང་ན་ ཚྲིམས་ཁྱུང་གི་སྒོ་འདོད་དང་
འཁྲིལ་ཏེ་ བཅའ་ཁྲིམས་གང་རུང་ཅིག་ ཅུ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་མཐུན་ཡོད་མེད་
བསྐྱར་ཞིབ་ཐོག་ རེས་པར་དུ་འཕྲི་སྟོན་འབད་དགོཔ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་གྲོས་འདེབས་དང་
གཞན་ཡང་ ཁྲིམས་དང་སྤྱིད་བྱས་ཚུ་གི་ ཞིབ་བཤེར་སྟུན་ལྷན་ཚུ་ ཚྲིམས་ཁང་ནང་ཕུལ་ནི།
- ༣༽ ཚྲིམས་དཔོན་ ཡང་ན་ ཚྲིམས་ཁང་གིས་བཀའ་ཁྱུ་ནམ་རུང་གནང་རུང་ དེ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་
དཔུང་ཡིག་ཟིན་བྲིས་དང་ དོ་སྟོན་ཚུ་ཚྲིམས་ཁང་ནང་ཕུལ་ནི།
- ༤༽ ཚྲིམས་ཁྱུང་ལུ་གནང་མི་ གནད་དོན་གང་རུང་ཞིག་གི་ བརྟེན་གྱི་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་
འདྲི་དཔུང་ ཞིབ་དཔུང་ཚུ་འབད་ནི།
- ༥༽ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་དང་ ལུང་ཚུགས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་ཚྲིམས་ གཞན་ཡང་
ཁེ་གྲོང་ཡོད་མི་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ནི།
- ༦༽ རང་སོའི་མངའ་ཁོངས་ནང་ཚུད་པའི་ གཞུང་དང་ གཞན་ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་
གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་གནས་ཚད་ཚུ་གི་བསྐྱར་ཞིབ་དང་སྟུན་ལྷན་ཚུ་ཚྲིམས་ཁང་ནང་ཕུལ་ནི།
- ༧༽ ཚྲིམས་ཁང་གི་བཀའ་ཁྱུ་དང་འཁྲིལ་ ཚྲིམས་ཁྱུང་གི་མངའ་ཁོངས་ནང་ཚུད་པའི་ འབྲེལ་
བ་ཡོད་པའི་ གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་གི་ ཞིབ་བཤེར་སྟུན་ལྷན་དང་ བསམ་འཆར་ གྲོས་
འདེབས་ཚུ་ཕུལ་ནི།

Social and Cultural Committee

352. There shall be a Social and Cultural Committee and the terms of reference of the Committee shall be to:

- 1) review and recommend amendments of the existing laws, rules, and policies relating to social and culture and also propose new legislations, if necessary;
- 2) review Laws, Rules, and Regulations and policies regarding labour and employment and suggest amendments or formulation of new Law;
- 3) review and recommend appropriate measures for promotion and preservation of language, traditions, religion, arts and crafts, and cultural heritage;
- 4) review and make recommendations on issues related to education, health, sports, and cultural development which is detrimental to the general public;
- 5) suggest research activities that will assist the government in formulating labour and employment policies and strategies and profiling emerging issues having impact on the unemployment problems in the country;
- 6) review, inquire, and investigate any matters that is brought to the notice of the Committee;
- 7) interact with relevant national, regional and international organizations, and stakeholders;
- 8) review and report to the House on the status of implementation of the resolution related to their respective area of concern by the government and other relevant agencies; and

མི་སྡེ་དང་ལམ་སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་

༣༥༢. མི་སྡེ་དང་ལམ་སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་ཅིག་ཡོད་དགོ་པའི་ཁར་ ཚོགས་ཀྱི་འདི་གི་འགན་ཚད་དེ་ཡང་།
- ༡༽ དེ་ཡོད་ཀྱི་ མི་སྡེ་དང་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་ ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་ སྤྱི་ཕྱུས་ རྒྱུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་འཕྲི་སྟོན་གྱི་གྲོས་འདེབས་སྤུལ་ནི་དང་ དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ ཁྲིམས་གསར་བཙུག་ཀྱི་གྲོས་འཆར་སྤུལ་ནི་དང་།
- ༢༽ ལས་མི་དང་ ལཱ་གཡོག་དང་འབྲེལ་བའི་ ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་ དེ་ ལས་ སྤྱི་ཕྱུས་རྒྱུ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ འཕྲི་སྟོན་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་གསར་བཙུག་གི་ གྲོས་འཆར་སྤུལ་ནི།
- ༣༽ རྒྱུ་ཡིག་དང་ ལམ་སྟོན་ ཚོས་དང་ རིག་གཞུང་གི་ གོམས་གཞིས་བཟང་པོ་རྒྱུ་ མི་ ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ ཉམས་པ་སོར་རྒྱུ་གི་ ཐབས་ཕྱུས་རྒྱུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ གྲོས་འདེབས་སྤུལ་ནི།
- ༤༽ ཤེས་རིག་དང་ གསོ་བ་ རྩོད་རིག་ མི་སྡེ་ ལམ་སྟོན་གོང་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བའི་ སྤྱི་ མི་དམངས་ལཱ་གཞི་ཉེན་ཡོད་པའི་ གནད་དོན་རྒྱུ་ དང་ལེན་འབད་ནིའི་དོན་ལཱ་ བསྐྱར་ ཞིབ་དང་ གྲོས་འདེབས་བཀོད་ནི།
- ༥༽ གཞུང་གི་ལཱ་གཡོག་དང་ལས་མིའི་སྤྱི་ཕྱུས་དང་ཐབས་ཕྱུས་ དེ་ལས་ རྒྱུ་ཁབ་ནང་ལཱ་ ལཱ་གཡོག་གི་དཀའ་ངལ་ལཱ་ ཕན་གཞི་ཡོད་པའི་གནད་དོན་རྒྱུ་ གསལ་བཟྃ་འབད་ བྱི་ནང་ གྲོགས་རམ་བྱིན་ཚུ་གསལ་པའི་ཞིབ་འཆོལ་གྱི་ ལས་སྒྲུབ་གྲོས་འཆར་བཀོད་ནི།
- ༦༽ ཚོགས་ཀྱི་ལཱ་གནང་མི་ གནད་དོན་གང་རུང་ཞིག་གི་ བཟྃ་དོན་གུ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ འདི་དབྱེད་ ཞིབ་དབྱེད་རྒྱུ་འབད་ནི།
- ༧༽ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ རྒྱུ་ཡོངས་དང་ ལཱ་ཕྱོགས་ རྒྱུ་སྤྱིའི་ལས་ཚོགས་ གཞན་ཡང་ ཁོ་གྲོང་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ་རྒྱུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ནི།
- ༨༽ རང་སོའི་མངའ་ཁོངས་ནང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ གཞུང་དང་ གཞན་ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་རྒྱུ་གི་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་གནས་ཚད་རྒྱུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ ཚོགས་ཁང་ནང་སྒྲུབ་ལཱ་ བྱི།

- 9) carry out any other issues related to their respective area of concern referred to by the House and submit the findings, opinions and recommendations.

Human Rights and Foreign Relations Committee

353. There shall be a Human Rights and Foreign Relations Committee and the terms of reference of the Committee shall be to:

- 1) review and recommend amendments of the existing laws and policies relating to human rights and foreign relations and also propose new legislation;
- 2) monitor the incidents of human rights violation as and when deemed necessary and report to the House;
- 3) review and report International Conventions, Covenants, Treaties, protocols, and Agreements to the Parliament;
- 4) conduct Public Hearings on pertinent issues related to human rights and foreign relations;
- 5) oversee or review or follow up with relevant law enforcement agencies on human rights issues;
- 6) review measures to foster political, culture, economic and trade ties with foreign nations;
- 7) recommend measures for protection of Bhutanese interests abroad;
and

༢༽ ཚྲིལ་ཁང་གིས་བཀའ་བྱ་གནང་མི་དང་འབྲེལ་ ཚྲིལ་ཁང་གི་མངའ་ཁོངས་ནང་ཚུད་
པའི་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་གི་ ཞིབ་བཞེར་སྟན་ཅུང་དང་ བསམ་
འཆར་ གོས་འདེབས་ཚུ་སྤུལ་ནི།

འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་དང་ ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚྲིལ་ཁང་

༣༥༣. འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་དང་ ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚྲིལ་ཁང་ཅིག་ཡོད་དགོ་པའི་ཁར་ ཚྲིལ་ཁང་
གི་འགན་ཚད་དེ་ཡང་།

༡༽ འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་དང་ ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚྲིལ་ཁང་དང་འབྲེལ་བའི་ དཔོན་གྱི་
ཁྲིམས་དང་སྤྱད་བྱས་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་བསྐྱར་བཅོས་འབད་དགོ་པའི་ གོས་འདེབས་
སྤུལ་ནི་དང་ ཁྲིམས་གསར་བཙུམ་གྱི་གོས་འཆར་སྤུལ་ནི་དང་།

༢༽ ཅུས་དང་ཅུས་སྤྱུང་མཁོ་དང་བསྟུན་ འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་དང་འགལ་བའི་བྱུང་ཆུན་ཚུ་
ལྟ་རྟོག་འབད་ནི་དང་ ཚྲིལ་ཁང་ལུ་སྟན་ཅུང་སྤུལ་ནི།

༣༽ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐུན་གྲོས་ཚུ་དང་ གན་འཛིན་ ཆིངས་ཡིག་ དབྱེད་གཞིའི་གན་འཛིན་ དེ་
ལས་ གན་ཚུ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ སྤྱི་ཚྲིལ་ལུ་སྟན་ཅུང་སྤུལ་ནི།

༤༽ འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་དང་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་གནད་དོན་གྱི་ མི་དམངས་སྟན་གསན་འབད་དེ་
སྟན་ཅུང་སྤུལ་ནི།

༥༽ ཚྲིལ་ཁང་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆའི་གནད་དོན་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་བསྐྱར་
སྤྱོད་འབད་མི་ལས་སྤྱེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ ལཱ་བཀོད་ ཡངན་ བསྐྱར་ཞིབ་ ཡངན་ རྒྱུ་
འདེད་འབད་དགོ།

༦༽ ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ སྤྱད་དོན་དང་ ལམ་སྲོལ་ དཔལ་འབྱོར་ དེ་ལས་
ཆོང་འབྲེལ་གྱི་མཐུན་ལམ་ཚུ་ ཡར་དཀའ་གཏང་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི།

༧༽ ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་སྤྱོད་མི་ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་མཐའ་དོན་ལུ་ ཉེན་སྲུང་གི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ གོས་
འདེབས་སྤུལ་ནི།

- 8) review Bhutan's engagement with bilateral countries, UN and Multilateral organizations including establishment of Embassies or Missions or Consulates and appointment of Special Consular General of Bhutan to ensure that Bhutan's foreign policies are consistent with its national objectives.

Environment and Climate Change Committee

354. There shall be an Environment and Climate Change Committee and the terms of reference of the Committee shall be to:

- 1) review and recommend amendments of the existing laws and policies, if necessary relating to environment, mine & minerals, road, agriculture, human-wild life conflict, water, waste management, air pollution, and urban development;
- 2) review any Bills, International Conventions, Covenants, Treaties, Protocols or Agreements referred to it by the Speaker or the House or on its own volition, for consistency with the Constitution, other laws and policies and submit its findings to the House;
- 3) review and recommend possible course of actions on matters affecting the general public related to environment, land, mines & minerals, water, road, agriculture, waste, human-wild life conflict management, and urban development, if necessary;

༡༽ འབྲུག་གི་ཕྱི་རྒྱལ་སྲིད་བྱུས་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམིགས་དོན་དང་ གཅིག་མཚུངས་
 ཡོད་པ་ངེས་བརྟན་བཟོ་ནི་དང་ སྐྱེ་ཚབ་ཡིག་ཚང་ ཡང་ན་ དོན་གཅོད་ཡིག་ཚང་ཚུ་
 གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་དང་ དམིགས་བསལ་གྱི་ འབྲུག་གི་དོན་གཅོད་ཡོངས་ཁྱབ་བསྐྱོ་
 བཞག་ཚུ་བཙུ་པའི་ ཟུང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ འཛམ་གླིང་གླིང་ཚོགས་ མང་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ལས་འཛིན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་གཏོགས་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི།

མཐའ་འཁོར་དང་གནམ་གཤིས་འགྱུར་བཟོ་ད་ཚོགས་རྒྱུད།

༣༥༤. མཐའ་འཁོར་དང་ གནམ་གཤིས་འགྱུར་བཟོ་ད་ཚོགས་རྒྱུད་ཅིག་ཡོད་དགོ་པའི་ཁར་ ཚོགས་རྒྱུད་
 འདི་གི་འགན་ཚད་དེ་ཡང་།

༡༽ མཐའ་འཁོར་དང་ གཏེར་ཁ་དང་གཏེར་རྒྱས་ ལམ་ སོ་ནམ་མི་དང་རི་དྲགས་སེམས་
 ཅན་ རྒྱལ་སྤྱི་གསལ་འཛིན་སྐྱོང་ བཅོག་རྒྱུད་དང་ ཁྲོམ་ཚོགས་གོང་འཕེལ་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ དཔོན་གྱི་ཁྲིམས་དང་སྲིད་བྱུས་ཚུ་ དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ བསྐྱར་
 ཞིབ་དང་ འཕྲི་སྟོན་གྱི་ གྲོས་འདེབས་ཚུ་བཀོད་ནི་དང་།

༢༽ ཚོགས་དཔོན་ ཡང་ན་ ཚོགས་ཁང་གིས་འབྲེལ་གཏུགས་འབད་བ་ ཡང་ན་ ཚོགས་
 རྒྱུད་གི་དང་འདོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དཔུང་ཡིག་གང་རུང་ཅིག་ ཡང་ན་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐུན་
 གྲོས་ གན་འཛིན་ ཆིངས་ཡིག་ དཔུང་གཞིའི་གན་འཛིན་ དེ་ལས་ གན་རྒྱ་ཚུ་ གཞན་
 ཁྲིམས་དང་སྲིད་བྱུས་ཚུ་གི་གནད་དོན་དང་ རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་མཐུན་ཡོད་མེད་
 ཀྱི་བསྐྱར་ཞིབ་ཐོག་ ཞིབ་བཤེར་གྱི་སྒྲན་ཁུ་ཚུ་ཚོགས་ཁང་ནང་སྤེལ་ནི།

༣༽ མཐའ་འཁོར་དང་ ས་ཆ་ གཏེར་ཁ་དང་གཏེར་རྒྱས་ རྒྱུ་ ལམ་ སོ་ནམ་ རྒྱལ་སྤྱི་གསལ་
 མི་དང་རི་དྲགས་སེམས་ཅན་མཐུན་པའི་འཛིན་སྐྱོང་དང་ ཁྲོམ་ཚོགས་གོང་འཕེལ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ སྤྱིར་མི་དམངས་ལུ་གཞོན་ཉེན་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ དགོས་མཁོ་དང་
 འབྲེལ་ དང་ལེན་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ གྲོས་འདེབས་བཀོད་ནི།

- 4) review any act or laws referred to it by the Speaker or the House or on its own volition, recommend for necessary with the Constitution, other laws and policies and submit its findings to the House;
- 5) review, inquire, and investigate any matter that is brought to the notice of the Committee;
- 6) interact with relevant national, regional and international organizations, and stakeholders;
- 7) conduct public hearing, Review and report to the house on the status of implementation of the Forest and Nature Conservation Act, Water Act, Road Act, Waste Management Act and Environment Act, Mines and Minerals Act and the resolutions related to their respective area of concern by the government and other relevant agencies, if necessary;
- 8) carry out any other issues related to their respective area of concern referred to it by the House and submit the findings, opinions and recommendations;
- 9) the Committee may assume the responsibility of the issues pertaining to the matters related to agriculture and natural disaster;
- 10) review the measures adopted to assess Bhutan's commitment to remain carbon negative for all times to come; and
- 11) review the strategies and modalities adopted to operationalize 'Bhutan for Life' fund.

- ༤༽ ཚྲིལ་པ་དཔོན་ ཡང་ན་ ཚྲིལ་པ་ཁང་གི་བཀའ་ཀྱི་ ཡང་ན་ ཚྲིལ་པ་ཁང་གི་ སྒོ་འདྲི་དང་
འཁྲིལ་ཏེ་ བཅའ་ཁྲིམས་གང་རུང་ཅིག་ ཅུ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་དང་ འབྲེལ་མཐུན་ཡོད་མེད་
བསྐྱར་ཞིབ་ཐོག་ རེས་པར་དུ་འཕྲི་སྟོན་འབད་དགོཔ་ ཡོད་མི་ཚུ་གི་གྲོས་འདེབས་དང་
གཞན་ཡང་ ཁྲིམས་དང་སྤྲོད་བྱས་ཚུ་གི་ ཞིབ་བཤེར་སྟན་ལུ་ཚུ་ ཚྲིལ་པ་ཁང་ནང་སྤུལ་ནི།
- ༥༽ ཚྲིལ་པ་ཁང་ལུ་གནང་མི་ གནད་དོན་གང་རུང་ཞིག་གི་ བད་དོན་གུ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་
འདྲི་དཔྱད་ ཞིབ་དཔྱད་ཚུ་འབད་ནི།
- ༦༽ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་དང་ ལུང་ཕྱོགས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་ཚྲིལ་ཚུ་དང་
གཞན་ཡང་ ཁེ་གྲོང་ཡོད་མི་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ནི།
- ༧༽ རྒྱལ་ཚུལ་དང་ རང་བཞིན་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས། རྒྱུ་ལྷན་ཁྲིམས། ལས་གྱི་
བཅའ་ཁྲིམས། ཕྱགས་སྤྱིགས་འཛིན་སྤྱོད་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས། མཐའ་འཁོར་བཅའ་ཁྲིམས།
དེ་ལས་ གཏེར་ཁ་དང་ས་གཏེར་འཛིན་སྤྱོད་བཅའ་ཁྲིམས་ཚུ་དང་ རང་སོའི་མངའ་ཁོངས་
ནང་ཚུད་པའི་གཞུང་དང་ གཞན་ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ གྲོས་ཚུན་
དང་ལེན་གྱི་གནས་ཤིང་ཚུ་གུ་ དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་ མི་དམངས་སྟན་གསན་དང་
བསྐྱར་ཞིབ་ཚུ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྡེ་ ཚྲིལ་པ་ཁང་ནང་ སྟན་ལུ་སྤུལ་ནི།
- ༨༽ ཚྲིལ་པ་ཁང་གིས་ ཚྲིལ་པ་ཁང་ལུ་འབྲེལ་གཏུགས་འབད་ཡོད་པའི་ ཚྲིལ་པ་ཁང་གི་མངའ་
ཁོངས་ནང་ཚུད་པའི་ འབྲེལ་ཡོད་གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་གི་ ཞིབ་བཤེར་སྟན་ལུ་དང་
བསམ་འཆར་ གྲོས་འདེབས་ཚུ་སྤུལ་ནི།
- ༩༽ ཚྲིལ་པ་ཁང་གིས་ སོ་ནམ་དང་ རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ གནད་དོན་ཚུ་
གི་འགན་ཁུར་འབག་ཚུགས།
- ༡༠༽ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ ཏུས་ཨ་ཏུག་ར་ བཅོག་རྒྱུང་མེད་པ་སྡེ་སྡོད་ནིའི་ལས་ལེན་འབད་
ཡོད་པའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི།
- ༡༡༽ འབྲུག་གི་ཆོ་སྲོག་གི་མ་དངུལ་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཆ་འཛོག་འབད་ཡོད་པའི་
ཐབས་བྱས་དང་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི།

Women, Children, and Youth Committee

355. There shall be a Women, Children, and Youth Committee and the terms of reference of the Committee shall be to:

- 1) review and recommend amendments of the existing laws and policies relating to women, children, and youth and also propose new legislations;
- 2) review, inquire, and investigate any matter that is brought to the notice of the Committee;
- 3) support promotion of the rights of women and children.
- 4) interact with relevant national, regional and International organizations and stakeholders;
- 5) review and report to the House on the status of implementation of the resolutions of the National Assembly related to women, children, and youth by the Government and other relevant Agencies;
- 6) carry out any other issues related to women, children, and youth referred to by the House and submit its findings, opinions and recommendations; and
- 7) ensure that legislations passed by the National Assembly are gender neutral.

Good Governance Committee

356. There shall be a Good Governance Committee and the terms of reference of the Committee shall be to:

- 1) review and recommend amendments of the existing laws and

ཨམ་སྤྱ་ཨ་ལོ་དང་ན་གཞོན་ཚོགས་རྒྱུད།

༣༥༥. ཨམ་སྤྱ་ཨ་ལོ་དང་ན་གཞོན་ཚོགས་རྒྱུད་ཅིག་ཡོད་དགོ་པའི་ཁར་ཚོགས་རྒྱུད་འདི་གི་འགན་ཚད་
དེ་ཡང་།

༡༽ ད་ཡོད་ཀྱི་ཨམ་སྤྱ་ཨ་ལོ་དང་ན་གཞོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་དང་སྤྱི་དྲུས་ཚུ་ལུ་
བསྐྱར་ཞིབ་དང་བསྐྱར་བཅས་འབད་དགོ་པའི་གོ་སྐབས་འདེབས་སྤུལ་ནི་དང་ཁྲིམས་གསར་
བཅུམ་ཚུ་གི་གོ་སྐབས་འཆར་སྤུལ་ནི་དང་།

༢༽ ཚོགས་རྒྱུད་ལུ་སྤྱོད་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་འཛི་དཔྱད་ཞིབ་དཔྱད་
འབད་ནི།

༣༽ ཨམ་སྤྱ་དང་ཨ་ལོ་འཁོར་བ་དབང་ཚུ་ཡར་དྲག་བཟོ་ནི་ནང་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི།

༤༽ འབྲེལ་ཡོད་རྒྱལ་ཡོངས་དང་ལུང་ཕྱོགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་ཚོགས་ཁེ་སྤྱོད་ཡོད་མི་ཚུ་
དང་བར་འབྲེལ་འཐབ་ནི།

༥༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ཨམ་སྤྱ་ཨ་ལོ་དང་ན་གཞོན་དང་འབྲེལ་བའི་གོ་སྐབས་ཚད་
ཚུ་གཞུང་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་ཡོད་མེད་བསྐྱར་ཞིབ་
འབད་དེ་ཚོགས་ཁང་ནང་སྟན་ཞུ་སྤུལ་ནི།

༦༽ ཚོགས་ཁང་གིས་འབྲེལ་གཏུགས་འབད་བའི་ཨམ་སྤྱ་ཨ་ལོ་དང་ན་གཞོན་དང་
འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་གྱི་རིགས་ཚུ་བཟླ་ཞིབ་འབད་དེ་ཤེས་རྟོགས་དང་བསམ་
འཆར་གོ་སྐབས་ཚུ་སྤུལ་ནི།

༧༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ཆ་འཛིག་གནད་མི་བཅའ་ཁྲིམས་ཚུ་ནང་ཕོ་མོ་འདྲ་བ་
མེད་པ་ངེས་གཏན་བཟོ་ནི།

གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལཱ་ཚོགས་རྒྱུད།

༣༥༦. གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལཱ་ཚོགས་རྒྱུད་ཅིག་ཡོད་དགོ་པའི་ཁར་ཚོགས་རྒྱུད་འདི་གི་འགན་ཚད་དེ་
ཡང་།

༡༽ ད་ཡོད་ཀྱི་གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལཱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་དང་སྤྱི་དྲུས་ཚུ་ལུ་བསྐྱར་ཞིབ་

policies and propose new policies and legislations relating to good governance;

- 2) review and study the status of the quality of public service delivery by the government ministries and agencies including the public corporations;
- 3) review, inquire, and investigate any matter that is brought to the notice of the Committee and national issues deemed important by the Committee;
- 4) interact with relevant national, regional and international organizations, and stakeholders;
- 5) review and report to the House on the status of implementation of the resolutions related to their respective area of concern by the government and other relevant agencies;
- 6) carry out any other issues related to their respective area of concern referred to by the House and submit the findings, opinions and recommendations; and
- 7) study and report on the annual Anti-Corruption Commission's report to the House.

Economic and Finance Committee

357. There shall be a Economic and Finance Committee and the terms of reference of the Committee shall be to:

- 1) review, deliberate, and debate on socio-economic development matters including private sector development and submit recommendations and resolutions to the Parliament;

༡༽ གཞུང་གི་ལྷན་ཁག་དང་ མི་མང་ལས་འཛིན་ཚུ་ཚུད་པའི་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ མི་མང་ལུ་སྤྱོད་
དེ་ཡོད་པའི་ཞབས་ཏྲིག་གི་གནས་ཚད་ཚུ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ཞིབ་འཇུག་འབད་ནི།

༢༽ ཚོགས་ཚུང་ལུ་གནང་མི་གནད་དོན་གང་རུང་ཞིག་གི་བདེ་དོན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནད་
དོན་ཚུ་ ཚོགས་ཚུང་གི་ཁག་ཆེས་སྡེ་ངོས་འཛིན་འབད་མི་གུ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་འབྲི་དཔྱད་
ཞིབ་དཔྱད་ཚུ་འབད་ནི།

༣༽ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་དང་ ལུང་སྟོགས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་ཚོགས་གཞན་ཡང་ ཁེ་
སྟོང་ཡོད་མི་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་འཐབ་ནི།

༤༽ རང་སེའི་མངའ་ཁོངས་ནང་ཚུད་པའི་གཞུང་དང་ གཞན་ཡང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་
གྲོས་ཚེད་ དང་ལེན་གྱི་གནས་ཚད་ཚུ་གི་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་སྟེན་ཁུ་ཚུ་ ཚོགས་ཁང་ནང་
སྤུལ་ནི།

༥༽ ཚོགས་ཁང་གི་བཀའ་བྱ་དང་འབྲེལ་ ཚོགས་ཚུང་གི་མངའ་ཁོངས་ནང་ཚུད་པའི་འབྲེལ་
བ་ཡོད་པའི་ གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་གི་ཞིབ་བཞེར་སྟེན་ཁུ་དང་བསམ་འཆར་ གྲོས་
འདེབས་ཚུ་སྤུལ་ནི།

༦༽ ལོ་བསྐྱར་དན་ལྷན་བཀའ་སྟེན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྟེན་ཁུ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ཞིབ་འཇུག་
འབད་དེ་ཚོགས་ཁང་ནང་ སྟེན་ཁུ་སྤུལ་ནི།

༣༥༧. དཔལ་འབྱོར་དང་དདུལ་ཕྱིས་ཚྲིགས་ཆུང་ཅིག་ཡོད་དགོ་པའི་ཁར་ ཚྲིགས་ཆུང་འདི་གི་འགན་ཚད་
དེ་ཡང་།
༡༽ སྒྲིབ་སྒྲེགོང་འཕེལ་ཕྱིས་པའི་ མི་སྒྲེད་པལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་གནད་དོན་ཆུ་ བསྐྱར་ཞིབ་
དང་བསམ་ཞིབ་ གོས་བསྐྱར་འབད་དེ་ སྤྱི་ཚྲིགས་ལུ་གོས་འདེབས་དང་གོས་ཚད་གྱི་ ལུ་
བ་སྐྱུལ་དགོས་དང་།

- 2) review, deliberate, and debate on national budget, national financial statements and any other fiscal matters and submit recommendations and resolutions to the Parliament;
- 3) review, deliberate, and debate on monetary, money, finance and taxation matters and submit recommendations and resolutions to the Parliament;
- 4) review, deliberate, and debate on national debt, national borrowings, national reserve and any other economic parameters and submit recommendations and resolutions to the Parliament;
- 5) review and reallocate the budget to achieve balanced development as per section 8 of Article 9 of the Constitution;
- 6) present its reviewed Budget Report within ten working days after the introduction by Finance Minister in the House;
- 7) advocate innovation and mainstreaming of GNH for Business and Corporate Social Responsibility (CSR) in the Corporate and Private Sector;
- 8) review and report on the status of implementation of the resolutions of the preceding sessions referred to it by the House;
- 9) review on any other issues referred to it by the House or on any issues of national importance that the Committee deemed important to be reviewed on its own and submit the findings and recommendations to the Parliament;

- ༡༽ རྒྱལ་ཡོངས་འཆར་དངུལ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་ཕྱིས་བཟོད་དོན་ དེལས་གཞན་དངུལ་
འབེལ་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ བསམ་ཞིབ་གྲོས་བསྟར་འབད་དེ་སྤྱི་ཚྭ་གསུམ་ལུ་
གྲོས་འདེབས་དང་གྲོས་ཚད་གྱི་ཞུ་བ་ལུ་དགོ།
- ༢༽ དངུལ་འབེལ་དང་ ཉི་ཅུ་ དངུལ་ཕྱིས་ དེལས་ ཞུལ་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་བསྐྱར་ཞིབ་
དང་ བསམ་ཞིབ་གྲོས་བསྟར་འབད་དེ་ སྤྱི་ཚྭ་གསུམ་ལུ་གྲོས་འདེབས་དང་ གྲོས་ཚད་གྱི་ཞུ་
བ་ལུ་དགོ།
- ༣༽ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་བྱ་ལོན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་སྤྱིན་འབྲུལ་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་གསོག་འཛིག་
དེལས་ གཞན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཚད་གཞི་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་བསམ་ཞིབ་གྲོས་བསྟར་
འབད་དེ་ སྤྱི་ཚྭ་གསུམ་ལུ་གྲོས་འདེབས་དང་གྲོས་ཚད་གྱི་ཞུ་བ་ལུ་དགོ།
- ༤༽ ཚྭ་གསུམ་ཚུང་གིས་ཕ་ཁྱིམ་ཆེན་མོའི་ཕ་ཚུན་ ༩ པའི་དོན་ཚུན་ ༥ པ་གི་དགོངས་
དོན་དང་འབྲེལ་གོང་འཕེལ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ དམིགས་དོན་འབྲུབ་ཐབས་ལུ་འཆར་དངུལ་
བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ ལོག་དཔྱ་བགོ་འབད་ཆོག།
- ༥༽ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་ འཆར་དངུལ་སྟན་ལུ་དེ་ དངུལ་ཕྱིས་སློན་པོ་གིས་ ཚྭ་གསུམ་ཁང་
ནང་དོ་སྤྱོད་འབད་བའི་ཤུལ་ལས་ ཡིག་ཚང་གི་ཉིན་གྲངས་ བཅུ་ཐམ་གྱི་ནང་འཁོད་ལུ་
གསལ་ལུ་འབད་དགོ།
- ༦༽ ལས་འཛིན་དང་ སྐྱར་སྤེའི་ནང་ ཚོང་ལས་དང་ ལས་འཛིན་གྱི་མི་སྤེའི་འགན་ཁུར་ཚུ་གི་
དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྤྱོད་དཔལ་འཛོམས་དེ་ དིག་གསལ་དང་འདྲ་སྟོམས་གྱི་སྒྲུལ་
ཁུབ་བདེ་སྤྱོད་འབད་དགོ།
- ༧༽ ཚྭ་གསུམ་ཁང་ལས་ གནང་བའི་ཚྭ་གསུམ་ཐངས་གྱི་ གྲོས་ཚད་དང་ལེན་གྱི་ གནས་ཚད་ཚུ་
བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ སྟན་ལུ་ལུ་དགོ།
- ༨༽ ཚྭ་གསུམ་ཁང་གི་ བཀའ་བྱ་གནང་བའི་གནད་དོན་གང་རུང་ ཡང་ན་ ཚྭ་གསུམ་ཚུང་གི་ཁ་
ཐུག་ལས་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོཔ་ ལག་ཆེན་སྤེའི་འཛིན་བྱུང་བའི་གཤམ་གནད་ཅན་གྱི་
རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་སྤྱི་ཚྭ་གསུམ་ལུ་ ཞིབ་བཞེར་
སྟན་ལུ་དང་གྲོས་འདེབས་ཚུ་ལུ་དགོ།

- 10) review, inquire, and investigate any matters that are brought to the notice of the Committee; and
- 11) interact with relevant national, regional, and international organizations and stakeholders.

Public Accounts Committee

358. There shall be a Public Accounts Committee consisting of three members from National Assembly and two members from National Council.
359. The Public Accounts Committee shall function as per the Rules of Procedure of the Public Accounts Committee.

Special Committee

360. The National Assembly may appoint or select ad hoc or special Committee at any time by issuing a standing order or by passing a resolution specifying the Committee's composition, responsibilities, terms of reference, and powers.
361. Such Committee shall cease to exist at the end of the session or at the dissolution of the House or after the presentation of its report to the House.

CHAPTER 27

CODE OF CONDUCT

Conduct of members

362. Members shall at all times conduct themselves in a courteous and respectful manner and shall respect the authority of the Speaker. In particular, members shall not speak or stand when the Speaker is speaking.

༡༠ ་ ཚུགས་ཆུང་ལུ་གནང་མི་གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་གི་བདེ་དོན་གུ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་འདྲི་
དཔྱད་ཞིབ་དཔྱད་ཚུ་འབད་དགོ།

༡༡ ་ ཚུགས་ཆུང་གིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་དང་ ལུང་ཚྱུགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་ཚུགས་
དང་ ཁེ་གྲོང་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོ།

དམངས་ཕྱིས་ཚུགས་ཆུང་།

༣༥༥. དམངས་ཕྱིས་ཚུགས་ཆུང་ཅིག་ཡོད་མི་འདི་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་ཆུང་ལས་འབྲུས་མི་གསུམ་
དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་སྡེ་ལས་འབྲུས་མི་གཉིས་ཡོད་པ་ཨིན།

༣༥༧. དམངས་ཕྱིས་ཚུགས་ཆུང་གིས་ དམངས་ཕྱིས་ཚུགས་ཆུང་དེ་བྱ་བའི་གནད་སྟོན་དང་འཕྲིལ་བྱ་སྟོ་
འཐབ་དགོ།

དམིགས་བསལ་ཚུགས་ཆུང་།

༣༦༠. རྒྱལ་ཡོངས་ཚུགས་ཆུང་གིས་ ཚུགས་ཆུང་གི་མི་གངས་འགན་ཁུར་ལས་བྱེད་པ་གི་ གནས་
སྟངས་དང་དབང་ཚད་ཚུ་གི་སྟོར་ལས་ གསལ་བཀོད་འབད་བའི་གཏན་འཇགས་བཀའ་རྒྱ་ ཡང་
ན་ ཁྲོས་ཚད་ཅིག་བཏོན་ཐོག་ ཡང་ན་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཚུགས་ཆུང་ཚུ་བསྟོ་བཞག་ ཡང་ན་
གདམ་ཁ་རྒྱབ་ཚོགས།

༣༦༡. དེ་ལུགས་གྱི་ཚུགས་ཆུང་འདི་ ཚུགས་ཐངས་གྲོལ་བ་ ཡང་ན་ ཚུགས་ཁང་ཕྱ་གྲོལ་ ཡང་ན་
ཚུགས་ཁང་ནང་སྟན་ཞུ་འབད་ཚར་བའི་རྩིས་སུ་ ཚམེད་འགྲུལ་ཨིན།

ལེའུ་ ༡༧ པ།

ཀུན་སྦྱོང་ནམ་གཞག།

འབྲུས་མིའི་ཀུན་སྦྱོང་ནམ་གཞག།

༣༦༢. འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ བརྩི་བཀུར་དང་གུས་ཞབས་ལྷན་པའི་ཀུན་སྦྱོང་ལུ་ གནས་དགོཔ་དང་
ཚུགས་དཔོན་གྱི་དབང་ཚད་ལུ་གུས་ཞབས་ཞུ་དགོ་པའི་ཁར་ ཚུགས་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་
སྐབས་ འབྲུས་མི་ཚུ་ཡར་ལོང་ནི་དང་ཞུ་ནི་ཚུ་མི་ཚོགས།

363. Members shall always clad themselves in the formal national dress.
364. Members shall refrain from eating and smoking in the House.
365. Except for the electronic devices decided by the National Assembly as relevant to the business of the House, members shall not use mobile phone and other electronic devices.
366. Members shall refrain from loud laughter, clapping, and using profane, offensive, and vulgar or un-parliamentary expressions.
367. A member shall not read any other documents except in connection with the business of the House.
368. Members shall refrain from engaging in conversation or walking in the House when a member is speaking.
369. If a member has to leave the House under compelling situation, the member shall fold down his Kabney while leaving and re-entering as a gesture of respect to the House.
370. Every member shall subscribe to maintaining the decorum and dignity of the House and shall desist from acts of defamation and use of physical force.
371. A member shall not indulge in any activity that adversely affects the National Assembly, national sovereignty, and integrity of Bhutan.

363. འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ ཨ་རྟག་ར་སྒྲིག་མཐུན་གྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་གྲོན་ཆས་ཀྱི་ཐོག་ལས་འོང་དགོ།
364. ཚོགས་ཁང་ནང་འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ བཟའ་འཇུང་དང་ཏམ་ཁུའི་རིགས་ཚུ་ སྤྱོད་མི་ཆོག།
365. ཚོགས་ཁང་ནང་འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་གོས་ཆོད་གྲུབ་པའི་ ཚོགས་ཁང་གི་བྱ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིག་ཆས་ཚུ་མ་གཏོགས་ འགྲུལ་འཕྲིན་དང་ གཞན་སྒྲིག་ཆས་ཚུ་ལག་ལེན་འཐམ་ནི་མེད།
366. འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ སྤྱི་ཤུགས་མཐོ་བའི་བགའ་སྒྲུབ་དང་ ཐལ་ཅེད་བརྩུང་ནི་ དེ་ལས་ དད་ལོག་གི་ཆོག་དང་ སེམས་ཁར་ཕོག་པའི་ཆོག་ ལུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོག་ ཡང་ན་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ལས་འགལ་བའི་གཏམ་ཆོག་ཚུ་བརྟེན་མི་ཆོག།
367. འཇུག་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་ཁང་གི་བྱ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ ཡིག་ཆས་གཞན་གྱི་རིགས་ཚུ་ལྟག་མི་ཆོག།
368. འཇུག་མི་ཅིག་གིས་ཁུ་བའི་སྐབས་ འཇུག་མི་གཞན་ཚུ་ཁྲོ་སྒྲིབ་ནི་ ཡང་ན་ ཚོགས་ཁང་ནང་དོན་མེད་ཀྱི་ཕར་ཚུར་ལམ་འགྱུར་ནི་ཚུ་མི་ཆོག།
369. གལ་སྲིད་ འཇུག་མི་ཅིག་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལས་ཐབས་མེད་འཐོན་འགྲོད་གོ་པ་ཅིན་ འཇུག་མི་འདི་གིས་ ཚོགས་ཁང་གི་དབུ་འཕང་ལུ་གུས་བཀྲར་གྱི་ཚུལ་ལུ་ ཕྱིར་འཐོན་དང་ རང་འཇུག་སྐབས་ བཀའ་ནི་མར་ཕབ་སྟེ་ཕྱག་དབང་བཅར་ཁུ་འབད་དགོ།
370. འཇུག་མི་ཆ་མཉམ་གྱིས་ ཚོགས་ཁང་གི་སྒྲིགས་ལམ་དང་ དབུ་འཕང་ལུ་བཅི་བཀྲར་ཁུ་དགོ་པའི་ཁར་ བསྐྱར་འདེབས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་སྤྱངས་ཤེད་སྤྱོད་མི་ཆོག།
371. འཇུག་མི་ཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་དང་གཅིག་སྒྲིལ་ལུ་ གཞན་ཅིག་འབྱུང་སྲིད་པའི་ལས་དོན་ནང་འབྲེལ་གཏོགས་འབད་མི་ཆོག།

372. A member shall not use information which is not in the public domain, or information obtained in confidence in the course of their parliamentary duties to further the member's private interests or those of a member of his family, or to further another person's private interests.
373. No member shall impose threat, intimidation or use individual influence to encourage another member to make any remarks in the National Assembly.
374. A member shall declare all gifts and benefits received in connection with their official duties, in accordance with the existing laws.
375. On assuming office and at the start of every year, a member shall give information of disclosure as required by section 50 of the National Assembly Act.
376. A member shall before receiving international awards inform the National Assembly. The National Assembly shall decide whether the international award in question can be accepted by the member.
377. A member shall not maintain or operate bank account in any country outside Bhutan.

Incompatible Office

378. A member shall not hold any office under the Government, public companies or corporation.

༣༧༢. འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ རང་གི་མཐའ་དོན་ ཡང་ན་ ཉང་མི་བཟའ་ཚང་ཚུ་དང་ མི་ངོ་གཞན་ཅིག་གི་
སྐར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ཕན་པའི་ཐབས་ལུ་ མི་དམངས་ལུ་གསལ་སྟོན་མ་འབད་བའི་གནས་
ཚུལ་དང་ རང་སོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་འཆང་བའི་སྐབས་ལུ་ གསལ་བའི་ཐོག་ལས་ཐོབ་
པའི་གནས་ཚུལ་ཚུ་སྟོན་མི་ཚོགས།

༣༧༣. འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ འཇུས་མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ནང་ གསལ་བཤད་གང་
རུང་ཅིག་འབད་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་ འཇིགས་བསྐྱེད་དང་ རན་བསྐྱེད་ ཡང་ན་ རོ་རྒྱུད་གི་ཤན་
ཞུགས་ཚུ་འབད་མི་ཚོགས།

༣༧༤. འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ རང་སོའི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འགན་ཁུར་ལས་བརྟེན་ཐོབ་པའི་ཁྱེད་མ་དང་ ཁེ་
ཕན་ཚུ་ ད་ཡོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་དང་འབྲེལ་ གསལ་སྟོན་འབད་དགོ།

༣༧༥. འཇུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་ ༥༠ པའི་དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་
འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ ཡིག་ཚང་ནང་ འཇུལ་བའི་སྐབས་དང་ དེའི་ཤུལ་ལས་ ལོ་བསྐྱར་བཞིན་
དུ་ལོ་འགོ་བཙུག་པ་ད་ གསལ་བརྟེན་གྱི་བརྟེན་དོན་ཚུ་བྱིན་དགོ།

༣༧༦. འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ལས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་མ་བསྟོན་མ་ལེན་པའི་ཉེ་མར་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལུ་སྟུན་ཞུ་འབད་དགོ། འཇུས་མི་དེ་གིས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་མ་བསྟོན་ལེན་ཚོག་
མ་ཚོག་གི་སྐོར་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ཐག་གཅད་དགོ།

༣༧༧. འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་གང་རུང་ཅིག་ནང་ དུལ་ཁང་གི་ཕྱིས་དེབ་རྒྱུན་སྐྱོང་ ཡང་
ན་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ཚོགས།

འབྲེལ་གནད་མེད་པའི་གོ་གནས།

༣༧༨. འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ གཞུང་དབང་ མི་མང་ཚོང་སྡེ་ ཡང་ན་ ལས་འཛིན་ཚུ་གི་འོག་ལུ་ གོ་
གནས་གང་རུང་འཆང་མི་ཚོགས།

379. Any office to which remunerations from a non-profit international organization is attached is also incompatible with the office of member.
380. A member shall not simultaneously belong to different Committees, commissions or boards except as otherwise provided by law made by Parliament.
381. A member who, when elected, is in an incompatible office shall, before making the oath, resign from the incompatible office.
382. If an office incompatible with parliamentary duties devolves upon a member during the term, the member must resign from one or the other within thirty days. The member shall not sit in the National Assembly during such time.
383. Section 378 of this Procedure does not include the office of a member of the Lhengye Zhungtshog or any office that is held by a member of the Lhengye Zhungtshog as such a member.

Conflict of Interest

384. A member must avoid getting in situations where the personal interest may influence the carrying out of duties.
385. Members whose personal interests are directly affected by any matter being considered shall indicate and declare their personal interest when making a statement in the House or in the Committees.

328. ཁེ་སང་མེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡིག་ཚང་ལས་ སླ་ཡོན་ཡོད་པའི་གོ་གནས་གང་རུང་ འཕུས་མིའི་གོ་གནས་དང་འབྲེལ་གནད་མེད་པ་ཨིན།

329. སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོ་བའི་ཁྲིམས་ནང་ ལོགས་སུ་བཀོད་དེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མེན་འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ ཅུས་གཅིག་ལུ་ཚོགས་རྒྱུང་ ཡང་ན་ བཀོད་ཚོགས་ དེ་ལས་ ལྷན་ཚོགས་སོ་སོ་རྒྱ་ནང་གཤམ་གཏོགས་འབད་མི་ཚོག།

330. བཅག་འཕུ་ཁྱབ་པའི་འཕུས་མི་ཅིག་ ཁས་བླངས་དམ་བཅའ་མ་ཁུ་བའི་རྟེ་མར་ འབྲེལ་གནད་མེད་པའི་ཡིག་ཚང་ནང་ལས་དགོངས་ཁུ་འབད་དགོ།

331. གཤམ་སྤྱིད་ འཕུས་མིའི་གནས་ཡུན་ལུ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་དང་མ་འཁྲིལ་བའི་ འབྲེལ་གནད་མེད་པའི་ཡིག་ཚང་ལས་འགན་དབང་སྤྱོད་པ་ཅིན་ ཉིན་གངས་སུ་མ་ཅུ་གི་ནང་འཁོད་ རང་སོའི་གོ་གནས་གང་རུང་ལས་དགོངས་ཁུ་འབད་དགོ། ཅུས་ཚོད་འདི་ཁར་ འཕུས་མི་འདི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་སྤྱོད་མི་ཚོག།

332. བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་འདིའི་ རོན་ཚན་ 322 པའི་ནང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མིའི་གོ་གནས་ ཡང་ན་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ འཆང་མི་གོ་གནས་རྒྱ་ འབྲེལ་གནད་མེད་པའི་ གོ་གནས་ཀྱི་གཤམ་ཁར་མི་རྒྱུད།

ཁེ་སང་ལྷན་སྤྱོད།

333. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ རང་སོའི་འགན་འཁྲིའབག་ནི་ལུ་ རང་གི་སྐྱེར་གྱི་མཐའ་དོན་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱེལ་ལུ་ འཇུར་ཁུད་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་ནང་ འབྲེལ་གཏོགས་འབད་མི་ཚོག།

334. བཙུ་འཛོག་འབད་མི་གནད་དོན་གང་རུང་གིས་ རང་གི་སྐྱེར་གྱི་མཐའ་དོན་རྒྱ་ལུ་ ཐད་ཁར་གཞོན་པ་ཡོད་པའི་ འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་ཁང་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུང་ནང་གསལ་བཤད་འབད་བའི་སྐབས་ ཁོང་རའི་སྐྱེར་གྱི་མཐའ་དོན་གསལ་བསྐྱགས་འབད་དགོ།

386. No member shall solicit, accept or receive any remuneration, benefit or profit whatever in exchange for taking a position on a Bill, a resolution or any question put or to be put to the National Assembly or a Committee.

Complaint

387. A member may bring a complaint before the National Assembly accusing another member of holding or having held an incompatible office or having been in a situation of conflict of interest.

388. The bringing of a complaint before the National Assembly by a member against another member without a serious reason constitutes a breach of the privileges of the National Assembly.

Withdrawal of member

389. If the Speaker is of the opinion that a member is deliberately contravening a provision of this Procedure or that a member is in contempt of or is disregarding the authority of the Speaker or that a member's conduct is grossly disorderly, the member shall be made to withdraw immediately from the House for the remainder of the day's sitting.

Suspension of member

390. The Speaker may call to order the member resorting to disorderly behavior, disregarding the authority of the Speaker or contravening the prescribed Code of Conduct, whereby willfully obstructs the business of the House and if the member fails to heed such call, the Speaker may order the member to leave the House and shall not be allowed to attend the sittings of the National Assembly for the rest of the day.

346. འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་འདུ་ ཡང་ན་ ཚོགས་ཆུང་ནང་དཔུང་ཡིག་དང་ གོས་ཚད་ ཡང་ན་
དྲི་བ་གང་རུང་བཀོད་པ་ ཡང་ན་ བཀོད་ནི་ཡིན་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ནང་ རྩོགས་གཏོགས་འབད་
བའི་བརྗེ་མོར་ལུ་ གླེང་ན་དང་ཁེ་སང་ཚུ་ལེན་པའམ་ འཐོབ་བརྗེད་བཀོད་མི་ཚོགས།

ཉེག་བཤད།

347. འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ འཇུས་མི་གཞན་ཅིག་གིས་འབྲེལ་གནད་མེད་པའི་གོ་གནས་འཆང་བའི་སྐོར་
ལས་ ཡང་ན་ ཁེ་ཕན་ལྷག་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ནང་ཚུད་པའི་སྐོར་ལས་ ཉེས་འཇུགས་ཀྱི་ཉེག་
བཤད་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་བཀོད་ཚོགས།

348. འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ འཇུས་མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ རྒྱ་མཚན་འཆབས་ཆེན་མེད་པར་ཚོགས་ཁང་ནང་
ཉེག་བཤད་བཀོད་མི་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཁེ་དབང་ལས་ འགལ་བ་སྤེལ་བཅི་དགོ།

འཇུས་མི་ཕྱིར་བཏོན།

349. གལ་སྲིད་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་བསམ་འཆར་ལུ་ འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་འདི་གི་
དགོངས་དོན་ལས་མཐོ་བཞིན་བསམ་བཞིན་ཏུ་འགལ་བ་ ཡང་ན་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་དབང་ཚད་
ལུ་ཁྱུང་གསོད་ ཡང་ན་ སྤང་མེད་བསྐྱར་བ་ ཡང་ན་ ཏ་ཅང་གི་སྤྱི་གཞི་མེད་བྱ་སྤྱོད་སྤྱི་གཞི་པ་ཅིན་
དེ་འབྲོ་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་ལས་ ཉེས་འདིའི་ཚོགས་ཞུགས་ལྷག་ལུས་ལས་ཕྱིར་བཏོན་གཏང་
དགོ།

འཇུས་མི་དགོངས་ཕྱོགས།

350. གལ་སྲིད་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་བསམ་འཆར་ལུ་ འཇུས་མི་ཅིག་གིས་ཆེད་ཏུ་བཀོད་པའི་ ཀྱན་སྤྱོད་
ནམ་གཞག་དང་མ་འཁྲིལ་བར་ སྤྱི་གཞི་མེད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་འབད་བ་དང་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་དབང་ཚད་
ལུ་སྤང་མེད་བསྐྱར་བ་ ཡང་ན་ ཤེས་བཞིན་ཏུ་ཚོགས་ཁང་གི་བྱ་སྤྱོད་ལུ་བར་གཤམས་རྒྱལ་པ་ཅིན་
ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ འཇུས་མི་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཞུགས་ལྷག་ལུས་ནང་ལས་
དགོངས་ཕྱོགས་གཏང་ཚོགས།

Period of suspension

391. The suspension of a member shall on the first occasion during a session continue for five working days, on the second occasion for ten working days, and on any subsequent occasion for twenty working days.

Expression of regret

392. A member who has been suspended may submit to the Speaker a written expression of regret, and if the Speaker approves such expression of regret, the member shall be permitted to take part in the sittings.
393. An expression of regret approved by the Speaker shall be recorded in the minutes of proceedings.

CHAPTER 28

DECORUM IN THE NATIONAL ASSEMBLY

394. Visitors shall be permitted to witness the National Assembly session and shall be assigned seating places in the visitors' gallery which shall be divided into sections for the Royal Family, honored guests, ex-members of Parliament, foreign diplomats, public officials, and the general public.
395. Gallery pass shall be issued to the visitors which shall be valid throughout the session or for a particular sitting.
396. Visitors shall maintain the decorum of the House.

དགོངས་པོག་གི་དུས་ལུན།

༣༧༡. འཕུས་མི་ཅིག་ཚོགས་ཐངས་ནང་ལས་ ཐངས་དང་པ་ཡིག་ཚང་གི་ཉིན་གངས་ལཱ་འི་རིང་ འཕྲོ་
མཐུད་དེ་དགོངས་པོག་གཏང་ནི་ཨིན་པ་དང་ ཐངས་གཉིས་པར་ཡིག་ཚང་གི་ཉིན་གངས་བཅུ་ཐམ་
དེའི་ཤུལ་ལས་ ཡིག་ཚང་གི་ཉིན་གངས་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་དགོངས་པོག་གཏང་དགོ།

བཟོད་གསོལ་ལུ་ནི།

༣༧༢. དགོངས་པོག་བཏང་ཡོད་པའི་འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་དཔོན་ལུ་ཡིག་ཐོག་བཟོད་གསོལ་
བཅུག་ཚོགས་དང་ གལ་སྲིད་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ བཟོད་གསོལ་ངོས་ལེན་གྲུབ་པ་ཅིན་ འཕུས་
མི་འདི་ཚོགས་ལུགས་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་ཚོག།

༣༧༣. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ངོས་ལེན་གྲུབ་མི་བཟོད་གསོལ་འདི་ ཚོགས་ཁང་ནང་སྟན་ལུ་འབད་དེ་ བྱ་
རིམ་གྱི་གྲོས་ཚད་ནང་འཁོད་དགོ།

ལེའུ་ ༡༥ པ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་གི་ལམ་ལུགས།

༣༧༤. སྐྱེ་མགོན་ཡོངས་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཐངས་མཇལ་བར་ འོང་ཚོགས་སྤེལ་ཡོད་པ་
དང་ སྐྱེ་འཁོར་ཚུ་དང་ ཆེ་མཐོའི་སྐྱེ་མགོན་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་བགེས་པ་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་ཚབ་
གཞུང་གི་དཔོན་ཁག་ དེ་ལས་ སྤྱིར་བཏང་མི་མང་གི་དོན་ལུ་བཞུགས་གནས་དེ་ སྤེལ་ཚུ་སོ་སོར་
སྤེལ་ཁག་དབྱེ་སྤེལ་ཡོད།

༣༧༥. ཚོགས་ཐངས་རྩིལ་བུམ་ ཡང་ན་ ཉིན་བསྐར་ཚོགས་ལུགས་ཀྱི་ཆ་གནས་ཡོད་པའི་འཇུལ་ལུགས་
ཚོག་ཐམ་འདི་ སྐྱེ་མགོན་ཚུ་ལུ་སྤྲོད་དགོ།

༣༧༦. སྐྱེ་མགོན་ཚུ་གིས་ ཚོགས་ཁང་གི་སྤྲིག་གཞི་ཚུ་ལུ་གནས་དགོ།

397. Visitors who attend the National Assembly shall be clad in the national dress along with Kabney and Rachu. Foreigners shall be in formal suits and tie or in their own national dress.
398. Except for official Patang, arms, sticks or umbrellas or electronic equipment shall not be permitted in the House.
399. Children below the age of 9 years shall not be permitted to enter the House while the House is in session.
400. Visitors shall fold down their Kabney while sitting and maintain silence. Unruly behavior, laughter, clapping or disturbance of any nature shall not be allowed in the House.
401. The Security Officer may, if deemed necessary cancel the validity of a gallery pass issued to a person without giving prior notice or assigning any reason thereof.
402. If any visitor disregards the decorum of the National Assembly, the Speaker shall;
- 1) in the first instance, issue a warning to such person;
 - 2) dismiss such person from the public gallery for a specified period if the warning goes unheeded; or
 - 3) not allow such person in the gallery for the whole session.

༣༩༡. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་མཇུག་པར་འོང་མི་ རྒྱལ་མགོན་ཆུང་རྒྱལ་ཡོངས་གྲོན་ཆས་དང་ བཀའ་བཞེས་དང་རྒྱལ་མགོན་མཐུན་བསྐྱེད་དགོས་དང་ ཕྱི་མིའི་རིགས་ཆུ་ཡང་ རང་སོའི་ལུང་པའི་ལུགས་སོལ་གྱི་སྤྱི་མཐུན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་གྲོན་ཆས་ནང་འོང་དགོ།
༣༩༢. གཞུང་འབྲེལ་གྱི་དཔལ་ཉགས་མ་གཏོགས་ མཚན་ཆ་ཆུང་དང་ འཁར་མ་ ཉིག་དུགས་ ཡང་ན་ འཕྲུལ་ཆས་ཆུ་ཚོགས་ཁང་ནང་འབག་འོང་མི་ཚོགས།
༣༩༣. ཚོགས་ཐངས་ཚོགས་པའི་སྐབས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ ལོ་དགུ་མན་ཆད་གྱི་ཨ་ལོ་འཇུག་མི་ཚོགས།
༤༠༠. རྒྱལ་མགོན་ཆུང་ཚོགས་ཁང་ནང་ བཀའ་བཞེས་པ་སྟེ་ ལུ་སེམ་སེམ་སྟེ་སྟོན་དགོས་དང་ སྤྱི་མཐུན་གྱི་བྱ་སྟོན་དང་ བཀའ་སྒྲུབ་ ལགས་ཐལ་ཅེད་བརྩེད་ནི་ དེལས་ བར་ཆད་རྒྱལ་ནི་ཆུང་འབད་མི་ཚོགས།
༤༠༡. ཉེན་སྲུང་འགོ་དཔོན་གྱིས་ མི་ངོ་ཅིག་ལུ་ ཚོགས་འདུ་མཇུག་ནིའི་ཚོགས་ཐམ་སྟོན་དེ་ཡོད་མི་དེ་ ཆ་མེད་བཏང་དགོ་པའི་ དགོས་མཁོ་འཐོན་ཆེ་ སྟོན་བཅུ་མེད་པར་ ཡང་ན་ རྒྱལ་མཚན་གང་རུང་མ་བཀོད་པར་ ཆ་མེད་བཏང་ཚོགས།
༤༠༢. གལ་སྲིད་ རྒྱལ་མགོན་གང་རུང་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གུ་ སྤྱི་མཐུན་གཞི་ལས་འགལ་བ་ཅིན་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་འབད་དགོས་དེ་ཡང་།
- ༡༽ ཐངས་དང་པའི་སྐབས་ མི་ངོ་དེ་ལུ་ཉེན་བཅུ་བཀའ་ནི། ཡང་ན།
- ༢༽ གལ་སྲིད་ ཉེན་བཅུ་ལུ་ངོས་ལེན་མ་འབད་བ་ཅིན་ དེ་ལུགས་ཀྱི་མི་ངོས་འདི་ ཆེད་མངག་གི་དུས་ལུན་གྱི་རིང་ལུ་ མི་མང་བཞུགས་གནས་ལས་ཕྱི་ཁར་གཏོན་བཞག་ནི།
- ༣༽ དེ་ལུགས་ཀྱི་མི་ངོས་འདི་ ཚོགས་ཐངས་གཅིག་གི་རིང་ལུ་ མི་མང་བཞུགས་གནས་ནང་ འོང་མ་ཚོགས་སྟེ་བཅོ་ནི།

Admission and withdrawal of stranger

403. Admission of stranger during the sitting of the House to those parts of the House which are not reserved for the exclusive use of members shall be regulated in advance in accordance with orders made by the Speaker.
404. The Speaker may, whenever necessary, order the withdrawal of strangers from any part of the House.

Removal and taking into custody of stranger

405. The Security officials shall remove from the precincts of the House which is reserved for the exclusive use of members any stranger who misconducts himself or does not withdraw when the stranger is directed to withdraw from the House.

Restriction on the use of chamber of the House

406. The chamber of the National Assembly shall not be used for any purpose other than the sitting of the House.

CHAPTER 29

REPORTING OF PROCEEDINGS AND RESOLUTION

General

407. The permission of the Secretariat shall be obtained prior to publication or exposure through any media, in full or in part, of the resolution or other matters related to the National Assembly.

རྒྱུད་ཤེས་མེད་པའི་མི་མུ་ འཇུལ་ཞུགས་དང་ ཕྱིར་བཏོན།

༤༠༣. ཚེགས་ཁང་གི་ཚེགས་ཞུགས་སྐབས་འཇུལ་མི་མུ་ལུ་ ཆེད་སྤྱང་འབད་བའི་ས་སྤོ་མེན་མི་མུ་ནང་
རྒྱུད་ཤེས་མེད་པའི་མི་མུ་གིས་ འཇུལ་ཞུགས་འབད་ནི་མུ་ ཚེགས་དཔོན་གྱིས་བཀའ་རྒྱ་དང་
འབྲིལ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན།

༤༠༤. ཚེགས་དཔོན་གྱིས་ དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུན་ བླ་ར་འབད་རུང་ ཚེགས་ཁང་ནང་ཡོད་པའི་སྤྱོ་
མ་གྲོན་གྱི་བཞུགས་གནས་ག་ལས་ཨིན་རུང་ རྒྱུད་ཤེས་མེད་པའི་མི་མུ་ ཕྱིར་ཐོན་འབྱོར་གོ་པའི་
བཀའ་རྒྱ་གནང་ཚེ།

རྒྱུད་ཤེས་མེད་པའི་མི་མུ་ ཕྱིར་བཏོན་དང་ བདག་སྤྱང་འབད་ནི།

༤༠༥. ཉེན་སྤྱང་འགོ་དཔོན་གྱིས་ འཇུལ་མི་མུ་ཆེད་སྤྱང་འབད་ཡོད་པའི་ས་གོ་མུ་ནང་ འཇུལ་ཞུགས་
འབད་ཡོད་པའི་རྒྱུད་ཤེས་མེད་པའི་མི་དེ་གིས་ མ་རུང་པའི་སྤྱོད་རན་རེ་འབད་བ་ ཡང་ན་ ཕྱིར་
ཐོན་འབྱོར་གོ་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་རུང་ ཕྱིར་ཐོན་མ་འབྱོར་བ་ཅིན་ མི་ངོམ་འདི་ཚེགས་ཁང་གི་ཉེ་
འདབས་ལས་ ཕྱིར་བཏོན་གཏང་དགོ།

ཚེགས་འདྲའི་ཚེགས་ཁང་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལས་བཀག་དམ།

༤༠༦. རྒྱལ་ཡོངས་ཚེགས་འདྲའི་ཚེགས་ཁང་འདི་ ཚེགས་ཞུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་མ་གཏོགས་ གཞན་གང་
རུང་གི་དོན་ལུ་སྤྱོད་མི་ཚེ།

ལེའུ་ ༡༩ པ།

གྲོས་ཚད་དང་བྱ་རིམ་གྱི་སྒྲན་ཞུ།

ཕྱིར་བཏང་།

༤༠༧. རྒྱལ་ཡོངས་ཚེགས་འདྲའི་གྲོས་ཚད་ ཡང་ན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚེགས་འདྲའི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
ཡིག་ཆས་གཞན་ ཆཛེང་ ཡང་ན་ དེ་གི་ཆ་ཤས་ཅིག་ གསར་ཤོག་ནང་དཔེ་བསྐྱུན་ ཡང་ན་
བན་བརྒྱུད་གང་རུང་བརྒྱུད་དེ་ མ་བཏང་པའི་སྤྱོད་མ་ རུང་ཆེན་ཡིག་ཆང་ལས་གནང་བ་ལེན་དགོ།

Record of proceeding

408. The Secretariat shall draw up records of proceedings at each sitting of the National Assembly and it shall ensure that the reports of the proceedings are verbatim. This report shall be known as official reports of the National Assembly.
409. The official report shall contain all the items of business taken up by the National Assembly and it shall be recorded according to the agenda.
410. The Secretary General shall submit the report of resolutions to the National Assembly for endorsement wherein a member may bring to the notice of the National Assembly any patent error, which shall stand corrected but such resolution once adopted shall not be permitted for deliberation.

Circulation of the resolution

411. Soon after the adoption of the resolution, the Secretariat shall circulate the resolution to the members and other officials, Ministries, and Departments.

CHAPTER 30

GENERAL RULES OR PROCEDURE

Point of order

412. Point of order is a privileged question that raises a violation of the rules in relation to the matter under discussion on the floor or in order of proceeding.

གྲོས་བསྐྱར་རིམ་པའི་ཐོ་དེབ།

༤༠༥. བྱང་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཁྲུགས་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་ བྱ་རིམ་ཚུའི་
ཐོ་བཀོད་འབད་དགོཔ་དང་བྱ་རིམ་གྱི་སྟན་ལུ་ཚུ་ ངག་བཟོད་ལྟོད་མེད་ངེས་བརྟན་བཟོ་ཞིན་མ་
ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྟན་ལུ་སྟེ་བཙུང་དགོ།
༤༠༩. གཞུང་འབྲེལ་སྟན་ལུ་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བྱ་སྐོ་ཆ་མཉམ་ཚུད་དགོཔ་དང་ སྟན་ལུ་དེ་
གྲོས་གཞི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཐོ་བཀོད་འབད་དགོ།
༤༡༠. ཡོངས་ཁྲབ་བྱང་ཆེན་གྱིས་ གྲོས་ཚད་སྟན་ལུ་ཆ་འཛུགས་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་
ཕུལ་དགོ། འདི་ལུ་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ ཝེན་འབྲུལ་བཟོད་མི་གང་རུང་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལུ་
སྟན་སྟོན་ལུ་སྟེ་ ལེགས་བཙུགས་འབད་དགོ། ཆ་འཛུགས་གྲུབ་པའི་གྲོས་ཚད་ལུ་ གྲོས་བསྐྱར་འབད་
ནི་གི་གནང་བ་གནང་མི་ཆོག།

གྲོས་ཚད་བཟུམ་སྟེལ།

༤༡༡. གྲོས་ཚད་ཆ་འཛུགས་གྲུབ་ཞིན་མ་ལས་ བྱང་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ འཐུས་མི་དང་ གཞན་འགོ་དཔོན་
ལྷན་ཁག་ དེ་ལས་ ལས་ཁུངས་ཚུ་ལུ་ གྲོས་ཚད་བཟུམ་སྟེལ་འབད་དགོ།

ལེའུ་ ༣༠ པ།

སྤྱིར་བཏང་གི་བཅའ་ཡིག་ ཡང་ན་ བྱ་རིམ།

བྱ་རིམ་ལས་འགལ་བའི་སྟོན་བཟོད།

༤༡༢. བྱ་རིམ་ལས་འགལ་བའི་སྟོན་བཟོད་དེ་ ཚོགས་ཁང་ནང་གྲོས་བསྐྱར་འབད་བའི་གནད་དོན་ ཡང་
ན་ བྱ་རིམ་གྱི་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་དང་མ་མཐུན་པ་ཅིན་ དེ་ལུ་བཀོད་པའི་བྱི་བའི་ཁེ་དབང་
ཡིན།

413. A member may raise a point of order in relation to the business before the House at the moment or the Speaker may permit a member to raise such a point of order during the interval between the termination of one item of business and the commencement of another if it is related to the maintenance of order or arrangement of business before the House.
414. A member may formulate a point of order and the Speaker shall decide whether the point raised is a point of order and if so the decision given shall be final.
415. No debate shall be allowed on a point of order but the Speaker may if he thinks necessary, hear the member before giving his decision.

Expunction of words from debate

416. If the Speaker is of opinion that words have been used in debates which are defamatory or indecent or unparliamentarily or undignified, order that such words be expunged from the proceedings of the House.

Circulation of parliamentary paper

417. The Speaker may authorize circulation of any document in connection with the business of the House or the Committee.

༤༡༣. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ མཛད་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་ བྱ་རིམ་ལས་འགལ་བའི་སྐྱོན་བཟོན་ཅིག་ ལྷ་
ཆོག་པ་དང་ ཡང་ན་ ཆོགས་ཁང་ནང་བཙུགས་ཡོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་འཛིན་སྐྱོང་ ཡང་ན་ རིམ་སྒྲིག་
དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཆེ་ ཆོགས་དཔོན་གྱིས་ འཕུས་མི་ཅིག་ལུ་ བྱ་རིམ་ལས་འགལ་བའི་སྐྱོན་
བཟོན་ཅིག་ མཛད་རིམ་གྱི་གནད་དོན་ཅིག་ཆར་ཏེ་ སོ་སོར་ཅིག་འགོ་མ་བཙུག་པའི་དུས་སྐབས་
གྱི་བར་ན་ལྷ་ཆོག།

༤༡༤. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ བྱ་རིམ་ལས་འགལ་བའི་སྐྱོན་བཟོན་ཅིག་སྒྲིག་ཆོག་པ་དང་ ཆོགས་དཔོན་
གྱིས་ བྱ་རིམ་ལས་འགལ་བའི་སྐྱོན་བཟོན་བཀོད་མི་འདི་ ཡིན་མེན་གྲོས་ཐག་གཅད་དགོས་དང་
གྲོས་ཐག་བཅད་མི་དེ་མཐའ་བཅད་ཡིན།

༤༡༥. བྱ་རིམ་ལས་འགལ་བའི་སྐྱོན་བཟོན་གྱི་ གྲོས་བསྐྱར་འབད་མ་ཆོག་པ་ཡིན་རུང་ ཆོགས་དཔོན་
གྱིས་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་སྤྱོད་འཆར་ཆེ་ གྲོས་ཐག་མ་ཆོད་པའི་ཉེ་མ་ འཕུས་མི་ཚུ་ལུ་གོ་སྐབས་
བྱིན་ཆོག།

ཚུན་བསྐྱར་གྱི་ནང་ལས་ ཆོག་ཚུ་གཏོན་ནི།

༤༡༦. གཤམ་སྤོང་ ཆོགས་དཔོན་གྱི་བསམ་འཆར་ལུ་ ཚུན་བསྐྱར་གྱི་ནང་དམའ་ཕབ་གྱི་ཆོག་ ཡང་ན་
ཚུལ་མེན་ ཡང་ན་ སྤྱི་ཆོགས་གྱི་ནམ་གཞག་དང་མ་མཐུན་པའི་ཆོག་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡིན་མ་
སྤྱོད་འཆར་བ་ཅིན་ དེ་བཟུམ་གྱི་ཆོག་ཚུ་ གྲོས་བསྐྱར་གྱི་ནང་ལས་ གཏོན་གཏང་དགོ་པའི་བཀའ་
ཁྱུ་གནང་ཆོག།

སྤྱི་ཆོགས་གྱི་ཡིག་རིགས་བཀའ་སྤྱོད།

༤༡༧. ཆོགས་དཔོན་གྱིས་ ཆོགས་ཁང་ ཡང་ན་ ཆོགས་ཚུང་གི་བྱ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆས་གྱི་
རིགས་ བཀའ་སྤྱོད་འབད་ནིའི་གནད་བ་གནང་ཆོག།

Custody of paper

418. The Secretary General shall have custody of all the records and documents of the House or Committees and shall not permit any of such records and document to be taken from the House without the permission of the Speaker.

Pending business

419. On the prorogation of the House, all pending notices, other than notices of intention to move for leave to introduce a Bill, shall lapse. However if the member-in-charge of the Bill makes no motion in regard to the Bill during the next session, the Bill shall also lapse.

420. On the dissolution of the National Assembly all pending business shall lapse.

Invitation of member

421. Ministries, Departments, and Organizations may invite any member of the National Assembly with prior consent of the Speaker.

422. When a member receives personal invitation for meeting, seminar or conference, the invited member shall report to the Speaker for approval.

Simultaneous interpretation

423. Interpretation services may be made available as per the need and direction of the Speaker.

ཡིག་ཆ་བདག་འཛིན།

༤༡༥. ཚོགས་ཁང་ ཡང་ན་ ཚོགས་ཆུང་གི་བློ་ཐོ་དང་ ཡིག་ཆ་ཚུ་ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ བདག་གཉེར་འབད་དགོ། ཚོགས་དཔོན་གྱི་ གནང་བ་མེད་པར་བློ་ཐོ་དང་ ཡིག་ཆ་ཚུ་ཚོགས་ཁང་ནང་ལས་ འབག་མི་ཆོག།

བསྐྱར་བཞག་གི་བྱ་སྒྲི།

༤༡༦. ཚོགས་ཞུགས་འདི་ཚོགས་བཤེལ་འབད་བའི་སྐབས་ དབྱེད་ཡིག་དོ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲོས་དོན་མ་གཏོགས་ བསྐྱར་བཞག་ལུས་མི་སྟན་སྒྲོན་གཞན་གྱི་རིགས་གར་ ཆ་མེད་འགྲོམ་ཨིན། ཨིན་རུང་ དབྱེད་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ བྱེད་མའི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ལུ་དབྱེད་ཡིག་དེ་གི་ གྲོས་དོན་མ་ཕུལ་བ་ཅིན་ དབྱེད་ཡིག་དེ་ཡང་ཆ་མེད་སྤེལ་བཅུ་དགོ།

༤༡༧. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཙ་གོ་ལ་འགྱུར་བའི་ཉིན་མ་ལས་ བསྐྱར་བཞག་གི་བྱ་སྒྲི་ཚུ་ཆ་མཉམ་ ཆ་མེད་སྤེལ་བཞག་དགོ།

འཇུག་མི་མགོན་བན།

༤༡༨. ལྷན་ཁག་དང་ ལས་ཁུངས་ དེ་ལས་ ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ ཚོགས་དཔོན་ལས་གནང་བ་ལུ་ཐོག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་འཇུག་མི་གང་རུང་ མགོན་བན་འབད་ཆོག།

༤༡༩. ཞལ་འཛོམས་དང་གྲོས་འཛོམས་ ཡང་ན་ གྲོས་ཚོགས་ཚུ་ནང་ འཇུག་མི་དོ་རྒྱུ་ལུ་ མགོན་བན་གྟོད་པ་ཅིན་ འཇུག་མི་འདི་གིས་ གནང་བའི་དོན་ལུ་ཚོགས་དཔོན་ལུ་སྟན་ལུ་འབད་དགོ།

དོར་ཁ་སྐྱར་ནི།

༤༢༠. དོར་ཁ་སྐྱར་ནི་འཇུག་འདི་ དགོས་མཁོ་དང་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་བཀོད་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཕུལ་ཆོག།

Order at adjournment

424. When a meeting adjourns, members shall rise and remain in their places until the Speaker has left the House.

CHAPTER 31

THE SECRETARIAT

425. The Secretary General shall ensure the safekeeping of the records of decisions and proceedings of the National Assembly and of its Committees.
426. The Secretariat shall keep proper record of proposals and their date of receipt.
427. The Secretariat shall perform such other functions as may be determined by this Procedure or any other rules made under the National Assembly Act.
428. The Secretariat shall take necessary steps to ensure that proper training and orientation in parliamentary procedure, discipline, and decorum are given to new members.
429. In addition to the functions mentioned in this procedure and other statutes, the Secretary General shall be entitled to enter into the meetings of the National Assembly or of any Committee, to give directions to or to exercise control over the Secretariat or other officers assigned to the meetings or to render advice on matters of procedures sought by the meeting.

ཚོགས་ཞུགས་མཐུག་འགྲོལ་གྱི་ལམ་ལུགས།

༤༡༤. ཚོགས་འཛུལ་གྲོལ་བའི་སྐབས་ ཚོགས་དཔོན་ཚོགས་ཁང་ལས་འཐོན་འགྲོ་མ་ཚར་ཚུན་
འཐུས་མི་ཚུ་ཡར་ལོང་སྟེ་ རང་སོའི་འདེམས་ཁྲི་གི་ས་ཁོངས་ནང་སྤྱོད་དགོ།

ལེའུ་ ༡༡ པ། རྩལ་ཆེན་ཡིག་ཚང་།

༤༡༥. ཡོངས་ཁྱབ་རྩལ་ཆེན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་དང་ ཚོགས་ཚུང་ཚུ་གི་ གྲོས་ཚད་དང་བྱ་
རིམ་གྱི་ འཛིན་ཐོ་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་དང་ལྷན་སྟེ་བཞག་ནི་ཡོད་པ་ངེས་བརྟན་བཟོ་དགོ།

༤༡༦. རྩལ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ གྲོས་འཆར་ཚུ་གི་ཐོ་ཚུལ་མཐུན་བཞག་དགོས་དང་ འབྱུང་ཆེས་ཚུ་ཡང་
བཞག་དགོ།

༤༡༧. རྩལ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་འདི་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བཅའ་ཁྲིམས་
འོག་ལུ་བརྩམས་ཡོད་པའི་ གཞན་ཁྲིམས་ལུགས་གང་རུང་ནང་ གཏན་འབེབས་བཟོ་མི་དང་
འཁྲིལ་ དེ་ལུགས་ཀྱི་བློ་གཞན་འཐབ་དགོ།

༤༡༨. རྩལ་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་ ངེས་པར་དུ་ འཐུས་མི་གསར་པ་ཚུ་ལུ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་རིམ་དང་ སྤྱི་ག་
ཁྲིམས་ དེ་ལས་ སྤྱི་ག་གཞི་ཚུ་གུ་སྤྱོད་བཅར་དང་ གོམས་འབྲིས་སྒོ་བ་སྤྱོད་ ཚུལ་མཐུན་འགོ་
འབྲེན་འཐབ་ནི་ཡོད་པ་ངེས་བརྟན་བཟོ་དགོ།

༤༡༩. བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་འདི་དང་ ཁྲིམས་གཞན་ཚུ་ནང་འཁོད་དེ་ཡོད་པའི་ ལཱ་འགན་ཚུའི་ལྷན་ཐབས་
ལུ་ ཡོངས་ཁྱབ་རྩལ་ཆེན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཞལ་འཛུལ་ ཡང་ན་ ཚོགས་ཚུང་
གང་རུང་ཅིག་ནང་ ཞལ་བཀོད་གནང་ནི་ ཡང་ན་རྩལ་ཆེན་ཡིག་ཚང་ཚད་འཛིན་འབད་ནི་ ཡང་ན་
ཞལ་འཛུལ་གྱི་ལཱ་འགན་སྤྱོད་དེ་ཡོད་པའི་འགོ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ བཀོད་ཁྱབ་བྱིན་ནི་ ཡང་ན་ བྱ་
རིམ་འཐབ་བཞིན་ཡོད་པའི་གནད་དོན་འདི་ལུ་ ཞལ་བཀོད་གནང་ནི་དང་བཟླ་ནིའི་དོན་ལུ་འཇུག་
བཞུགས་འབད་ནིའི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

CHAPTER 32

TERM END SITTING

End of tenure

430. The term of the National Assembly shall be for five years from its first sitting and there shall be term-end sitting at the end of its tenure.
431. The Speaker shall deliver the closing statement.
432. The Speaker shall sign the Term End Order.

CHAPTER 33

MISCELLANEOUS PROVISIONS

Amendment of rules

433. The amendment of this Procedure by way of addition, variation, or repeal may be affected only by National Assembly.
434. A member may give a notice for a motion for amendment of these rules and the notice shall be accompanied by the amendments proposed.
435. The motion shall be included in the Orders of Business, if the National Assembly is in session, within three days of the expiry of the notice, or within three days of the commencement of a session, as the Speaker may direct.

ལེའུ་ ༣༩ པ།
གནས་གྲོལ་ཚོགས་ལུགས།

གནས་ཡུན་མཐུག་བསྟུ།

༤༣༠. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་གནས་ཡུན་འདི་ ཚོགས་ལུགས་དང་པ་ཚོགས་པའི་ཆོས་གངས་ལས་
བརྩིས་ཏེ་ལོ་ལྷའི་རིང་ལུ་གནས་དགོཔ་དང་ གནས་ཡུན་ཚང་བའི་ཉིན་མ་ལུ་ གནས་གྲོལ་ཚོགས་
ལུགས་གཅིག་འཚོགས་དགོ།

༤༣༡. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་མཐུག་བསྟུའི་གསལ་བཤད་གནང་ནི།

༤༣༢. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་གནས་གྲོལ་གྱི་ བཀའ་རྒྱ་གུ་མཚན་ཏྲགས་བཀོད་ནི།

ལེའུ་ ༣༩ པ།
སྤྱ་ཚོགས་དགོངས་དོན།

བྱ་བའི་གནད་སྤྱད་གྱི་འཕྲི་སྟོན།

༤༣༣. བྱ་བའི་གནད་སྤྱད་འདི་ལུ་ ལ་སྟོང་ ཡང་ན་ ཟུང་པར་ ཆ་མེད་བཅས་གྱི་སྟོལ་ས་ འཕྲི་སྟོན་
འབད་དགོ་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱུང་མ་གཅིག་གིས་འབད་ཚོག།

༤༣༤. འཕུས་མི་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཡིག་ཚུ་འཕྲི་སྟོན་འབད་དགོ་པ་ཅིན་ གསལ་བསྐྱགས་འབད་དགོཔ་
དང་ གསལ་བསྐྱགས་དང་གཅིག་ཁར་ འཕྲི་སྟོན་འབད་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ཡང་འབྱེན་དགོ།

༤༣༥. གོས་དོན་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཐེངས་ཚོགས་ཡོད་པ་ཅིན་ གསལ་བསྐྱགས་གྱི་
དུས་ཡུན་ཚང་སྟེ་ ཉིན་མ་གསུམ་གྱི་ནང་འཁོད་ བྱ་སྟོལ་མཇུག་རིམ་ནང་ཚུད་དགོ། ཚོགས་དཔོན་
གྱི་བཀོད་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཐེངས་ཚོགས་ཏེ་ ཉིན་གངས་
གསུམ་གྱི་ནང་ལུ་སྤྱོད་དགོ།

Suspension of rules

436. Whenever any inconsistency or difficulty arises in the application of this Procedure any member may, with the consent of the Speaker, move that any rule in the Procedure may be suspended in its application to a particular motion before the House, and if the motion is carried the rule in question shall stand suspended.

Interpretation of the rules

437. The Speaker shall have powers to interpret this Procedure and decisions shall be final and binding.

Residuary power of the Speaker

438. Any matter arising in connection with the business of the House and its Committees for which no specific provision exists in this Procedure, it shall be decided by the Speaker and the decision shall be final.

Authoritative text

439. In any instance of a difference in the meaning between the Dzongkha and the English text of this Procedure, Dzongkha text shall prevail.

Definitions

440. In this Procedure, unless the context otherwise requires:

- 1) “Agenda” means a list of item of Business to be dealt during a sitting of the House;
- 2) “Amendment” means a formal revision or addition proposed to be made to a Statute;

བྱ་བའི་གནད་སྲོད་ཀྱི་ མཚམས་འཛུགས།

༤༣༤. བྱ་བའི་གནད་སྲོད་དེ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་སུ་ སྐབས་མ་བདེལ་ལ་སོགས་པ་འཐོན་པ་
ཅིན་ འཐུས་མི་ཅིག་གིས་ ཚོགས་དཔོན་ལས་གནང་བ་ལེན་ཏེ་ བྱ་བའི་གནད་སྲོད་འདི་གི་ རྟོག་
ཚན་མཚམས་འཛུགས་འབད་དགོ་པའི་གྲོས་དོན་ཅིག་ཚོགས་ཁང་ནང་ལུ་ཚོགས། གྲོས་དོན་འདི་
གནང་བ་ཐོབ་པ་ཅིན་ བྱ་བའི་གནད་སྲོད་འདི་འདི་དོན་ཚན་དེ་ མཚམས་འཛུགས་འབད་ཚོགས།

བྱ་བའི་གནད་སྲོད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ།

༤༣༥. ཚོགས་དཔོན་ལུ་བྱ་བའི་གནད་སྲོད་འདི་ དོན་འགྲེལ་འབད་ནི་གི་དབང་ཚད་ཡོད་པ་དང་ ཚོགས་
དཔོན་གྱི་གྲོས་ཚད་འདི་ མཐའ་བཅད་དང་གཏན་འཁེལ་ཨིན།

ཚོགས་དཔོན་གྱི་ལྷན་ལུས་དབང་ཚད།

༤༣༦. ཚོགས་ཁང་དང་ ཚོགས་ཚུང་གི་བྱ་སྐོ་དང་འགྲེལ་བའི་ གནད་དོན་གང་རུང་འབྱུང་མི་དེ་ བྱ་བའི་
གནད་སྲོད་འདི་ནང་ དམིགས་བསལ་གྱི་དགོངས་དོན་མེད་པ་ཅིན་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་གྲོས་ཐག་
གཅད་དགོ་པ་དང་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་གྲོས་ཚད་འདི་མཐའ་བཅད་ཨིན།

ཚོགས་དོན་གྱི་དབང་ཚད།

༤༣༧. བྱ་བའི་གནད་སྲོད་འདི་ནང་ རྫོང་ཁང་དང་ཡིང་སྐད་དེབ་བསྐྱིགས་ཀྱི་བར་ན་ གོ་དོན་མ་འདྲུལ་ཅེ་
འཐོན་ཆེ་ རྫོང་ཁའི་དེབ་བསྐྱིགས་ལུ་ཆ་གནས་བཞག་དགོ།

ངེས་ཚིག།

༤༣༨. བྱ་བའི་གནད་སྲོད་འདི་ནང་ གོ་དོན་ལོགས་སུ་སྒྲེ་བཏོད་དེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ཚིག་དོན་
ཚུ་འི་ངེས་ཚིག་གཤམ་གསལ་ལྟར་དུ་ གོ་དགོ་པ་འདི་ཡང་།

༡༽ “གྲོས་གཞི” ཟེར་མི་འདི་ ཚོགས་ཚུགས་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་ནི་འདི་དོན་ལུ་ བྱ་སྐོའི་ཐོ་
ནང་ཚུད་དེ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ལུ་གོ།

༢༽ “འཕྲི་སྒྲོན་” ཟེར་མི་འདི་ བྲིམས་ཡིག་ཅིག་ལུ་སྐྱིགས་མཐུན་བསྐྱར་བཅོཌ་མ་ཁ་སྐོང་གི་
གྲོས་འཆར་བཀོད་ནི་ལུ་གོ།

- 3) “Bill” means a legislative proposal offered for debate to the Parliament, when passed by both the Houses of Parliament and Assented to by the Druk Gyalpo, becomes an Act;
- 4) “Chairperson” means the Chairperson of a Committee;
- 5) “Committee” means a Committee established by the National Assembly;
- 6) “Conflict of Interest” means a conflict arising from any direct or pecuniary interest, which interferes with a member’s ability to perform his functions;
- 7) “Constitution” means the Constitution of the Kingdom of Bhutan;
- 8) “Government Bill” means a Bill introduced by a Minister in the House;
- 9) “House” means the National Assembly;
- 10) “Member” means a member of the National Assembly;
- 11) “Member in-charge of the Bill” means the member who has introduced the Bill in the House;
- 12) “Minister” means a member of the Lhengye Zhungtshog;
- 13) “Motion” means a proposal for the consideration of House and relating to any matter which may be discussed by House;\
- 14) “National Council” means the National Council of Bhutan;
- 15) “Notice” means the process by which the House is notified of the intentions of the members to introduce Bills, ask questions or move motions etc;

- ༩༽ “དཔྱད་ཡིག” ཟེར་མི་འདི་ སྤྱི་ཚྭ་ས་ནང་ཚྱོད་བསྐྱར་གྱི་དོན་ལུ་ ཁྲིམས་བཟོའི་གོས་
 དོན་ལུ་ཏེ་ ཚྭ་ས་ཁང་གཉིས་ཆ་རའི་ནང་ལས་ཆ་འཛོག་གྲུབ་གནང་མི་དཔྱད་ཡིག་དེ་
 འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཚོག་གིས་བཀའ་གྲོལ་གནང་ཞིན་མ་ལས་ བཅའ་ཁྲིམས་ལུ་འགྱུར་མ་
 ཡིན།།
- ༡༠༽ “ཁྲི་འཛིན་” ཟེར་མི་འདི་ ཚྭ་ས་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ཁྲི་འཛིན་ལུ་གོ།
- ༡༡༽ “ཚྭ་ས་རྒྱུ་” ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚྭ་ས་འདུ་གིས་གཞི་བཙུགས་འབད་མི་ཚྭ་ས་
 རྒྱུ་ལུ་གོ།
- ༡༢༽ “ཁེ་ཕན་ལྷན་སྦྱོར་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་ལཱ་འགན་བསྐྱར་སྦྱོར་འབད་ནི་ལུ་ ཐོ་
 ཐོག་ཉེན་ཡོད་པའི་ཐད་ཀར་དང་ཐད་ཀར་མིན་པའི་ དུལ་འབྲེལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཚུ་ལུ་གོ།
- ༡༣༽ “ཕ་ཁྲིམས་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གི་ཕ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་ལུ་གོ།
- ༡༤༽ “གཞུང་གི་དཔྱད་ཡིག་” ཟེར་མི་འདི་ སློན་པོ་ཅིག་གིས་ ཚྭ་ས་ཁང་ནང་དོ་སྦྱོར་ལུ་མི་
 ལུ་གོ།
- ༡༥༽ “ཚྭ་ས་ཁང་” ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚྭ་ས་འདུ་ལུ་གོ།
- ༡༦༽ “འབྲུག་མི་” ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚྭ་ས་འདུའི་འབྲུག་མི་ལུ་གོ།
- ༡༧༽ “དཔྱད་ཡིག་འགོ་འཛིན་པ་” ཟེར་མི་འདི་ ཚྭ་ས་ཁང་ནང་ དཔྱད་ཡིག་དོ་སྦྱོར་འབད་མི་
 འབྲུག་མི་ལུ་གོ།
- ༡༨༽ “སློན་པོ་” ཟེར་མི་འདི་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚྭ་ས་ཀྱི་འབྲུག་མི་ལུ་གོ།
- ༡༩༽ “གོས་དོན་” ཚྭ་ས་ཁང་ནང་གོས་བསྐྱར་འབད་ནི་དང་ བཟུ་འཛོག་གི་དོན་ལུ་ལུ་ལཱ་བའི་
 གནད་དོན་གྱི་གོས་འཆར་ལུ་གོ།
- ༢༠༽ “རྒྱལ་ཡོངས་ཚྭ་ས་མེ” ཟེར་མི་འདི་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚྭ་ས་མེ་ལུ་གོ།
- ༢༡༽ “བན་བསྐྱུལ་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ ཆེད་དམིགས་དུ་ཚྭ་ས་ཁང་ནང་ལུ་
 དཔྱད་ཡིག་གི་དོ་སྦྱོར་ལུ་ནི་ ཅི་བ་བཀོད་ནི་དང་ གོས་དོན་ལ་སོགས་པ་ལུ་ལཱ་ནི་གི་
 དོན་ལུ་ བན་བསྐྱུལ་འབད་མི་ལུ་གོ།

- 16) “Petition” means submissions from the Local Government and various agencies to be deliberated in the House;
- 17) “Private member’s Bill” means a Bill introduced by a member in the House;
- 18) “Secret ballot” means a method of voting wherein all votes are cast in secret to ensure that no other person knows who the voter voted for;
- 19) “Secretariat” means the National Assembly Secretariat;
- 20) “Unparliamentary language” means acts and languages that are profane, offensive, and vulgar;
- 21) “Working days” means week days excluding Saturdays, Sundays, and Government holidays.

- ༡༤ ་ “ཉུ་ཡིག་” ཟེར་མི་འདི་ ས་གནས་གཞུང་དང་ལས་སྡེ་ལག་ཚུ་གིས་ ཚོགས་ཁང་ནང་
གསུང་གོས་གནང་ནི་དོན་ལུ་ སྤུལ་མི་གནད་དོན་ལུ་གོ།
- ༡༥ ་ “སྒྲེར་གྱི་འབྲུས་མིའི་དབྱེད་ཡིག་” ཟེར་མི་འདི་ ཚོགས་ཁང་ནང་ འབྲུས་མི་ཅིག་གིས་ང་
སྒྲོད་འབད་མི་དབྱེད་ཡིག་ལུ་གོ།
- ༡༦ ་ “གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་” ཟེར་མི་འདི་ ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་པའི་སྐབས་ གསང་བའི་
ཐོག་ལས་ མི་ག་གིས་ཚོགས་རྒྱན་ག་ལུ་བཙུགས་ཡོད་པ་ཨིན་ན་ མ་ཤེས་པ་ངེས་གཏན་
བཟོ་སྟེ་བཙུག་པའི་ ལམ་ལུགས་ཅིག་ལུ་གོ།
- ༡༧ ་ “རྩལ་ཆེན་ཡིག་ཚང་” ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་རྩལ་ཆེན་ཡིག་ཚང་ལུ་
གོ།
- ༡༨ ་ “སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནུམ་གཞག་དང་མ་མཐུན་པའི་ཆོག་” ཟེར་མི་འདི་ གྲུས་ཞབས་མེད་པ་
ཉེས་སྒྲོད་དང་ བཅོག་ཆོག་དང་བྱ་སྒྲོད་ལུ་གོ།
- ༡༩ ་ “ཡིག་ཚང་གི་ཉིན་གངས་” ཟེར་མི་འདི་ རེས་གཟའ་ཉིམ་དང་ ལྷ་བ་དེ་ལས་གཞུང་གི་
ངལ་གསོ་མ་བཟིས་པའི་ཉིན་མ་ཚུ་ལུ་གོ།

ANNEXURE 1

Procedure of the first sitting of the National Assembly after the General Election

- 1) Registration of members;
- 2) The members take their respective seats in the House (Alphabetical order of name of the Dzongkhags);
- 3) Welcome statement by Secretary General;
- 4) The Secretary General reads out the Royal Kasho to convene the first sitting of the National Assembly;
- 5) Secretary General ushers the Chief Justice of Bhutan and the Zhung Dratshang Lopens in the House (Seats as per Annexure 4);
- 6) Ushering of Ku-Sung-Thuk-Ten of His Majesty the King before the Golden Throne;
- 7) Zhugdrel-phunsum tshog-pai ten-drel;
- 8) Members change their Namza and wears Patang or Gyentag;
- 9) The Chief Justice of Bhutan administers Oath or Affirmation of Office from the right Podium;
- 10) Members take Oath or Affirmation of Office;
- 11) Members sign the Oath or Affirmation of office before Chief Justice of Bhutan from the Podium located in front of the Golden Throne;
- 12) Members receive thuechu from the Zhung Dratsang Lupon and return to their seats;
- 13) Short recess;
- 14) Election of Speaker and Dy. Speaker;

ཟུར་སྒྲགས་ ༡ པ།

སྤྱི་བཏང་བཅུ་འཕུའི་ཤུལ་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཞུགས་དང་པ་གི་བྱ་རིམ།

- ༡) འཕུས་མི་ཚུ་ཐོ་བཀོད་འབད་ནི་དང་།
- ༢) འཕུས་མི་ཚུ་རང་སོའི་འདེམས་ཁྲི་གུ་སྟོན་ནི། (རྫོང་ཁག་གི་གསལ་བྱེད་གོ་རིམ་དང་འཁྲིལ་དགོ།)
- ༣) ཡོངས་ཁྱབ་བྱང་ཆེན་གྱིས་ འབྲོན་པ་ལེགས་སོའི་གསལ་བཤད་སྤུལ་ནི།
- ༤) ཡོངས་ཁྱབ་བྱང་ཆེན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཞུགས་དང་པ་འཚོགས་ཚོག་པའི་འཕྲུག་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་ལྷག་སྤུལ་ནི།
- ༥) ཡོངས་ཁྱབ་བྱང་ཆེན་གྱིས་ འཕྲུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱི་ཁྲོན་པོ་དང་ གཞུང་གྲུ་ཚང་གི་སྟོབ་དཔོན་ཚུ་ཚོགས་ཁང་ནང་གཏན་འདྲེན་བྱ་ནི། ཟུར་སྒྲགས་ ༢ པ་དང་འཁྲིལ་བཞུགས་ནི།
- ༦) མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ སྐུ་ངོ་མཚན་བྱེད་ལུ་ སྐུ་གསུང་བུགས་རྟེན་གསེར་ཁྲི་གུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནི།
- ༧) བཞུགས་གཤལ་སྤུལ་སུ་མ་ཚོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།
- ༨) འཕུས་མི་ཚུ་རང་སོའི་ན་བཟའ་སོར་ནི་དང་ དཔའ་རྟགས་ ཡང་ན་ འགན་རྟགས་བཞེས་ནི།
- ༩) འཕྲུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱི་ཁྲོན་པོ་གིས་ གསུང་སྟེགས་གཤམས་ཕྱོགས་ལས་གོ་གནས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་ངོས་ལེན་ལྷག་ནི།
- ༡༠) འཕུས་མི་ཚུ་གིས་གོ་གནས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་ངོས་ལེན་སྤུལ་ནི།
- ༡༡) གསེར་ཁྲིའི་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གསུང་སྟེགས་ཀྱི་རྩ་བར་ འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ འཕྲུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱི་ཁྲོན་པོའི་མདུན་ཕྱོགས་དམ་བཅའ་མ་ངོས་ལེན་གུ་ལག་བྲིས་བཀོད་ནི།
- ༡༢) འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ གཞུང་གྲུ་ཚང་གི་སྟོབ་དཔོན་ལས་ ཁྲུས་ཚུ་ལུ་སྟེ་རང་སོའི་འདེམས་ཁྲི་གུ་སྟོན་ནི།
- ༡༣) བར་མཆོམས།
- ༡༤) ཚོགས་དཔོན་ གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་བཅུ་འཕུ།

- 15) Secretary General reads out the election results;
- 16) The Chief Justice of Bhutan shall administer the Oath or Affirmation of secrecy to the Speaker and the Deputy Speaker at the National Assembly House. (The procedure for Oath or Affirmation of Secrecy is similar to the procedure for the Oath or Affirmation of Office of the members); and
- 17) Vote of Thanks

- ༡༥) ཡོངས་ཁྱབ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ བཅག་འབྲུའི་གྲུབ་འབྲས་ ལྷག་ཕུལ་ནི།
- ༡༦) འབྲུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱི་ལྗོན་པོ་གིས་ རྩོམ་དཔོན་དང་ རྩོམ་དཔོན་འོག་མའི་ གསང་བའི་
དམ་བཅའ་འམ་ རྩོམ་ལེན་འདི་རྩོགས་ཁང་ནང་ འགན་འཛིན་འཐབ་དགོ། (གསང་བའི་དམ་
བཅའ་མ་ རྩོམ་ལེན་གྱི་བྱ་རིམ་འདི་ འབྲུག་མི་རྒྱུ་ལོ་གནས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་ རྩོམ་ལེན་གྱི་བྱ་
རིམ་དང་ གཅིག་མཚུངས་ཡིན།)
- ༡༧) བཀྱིན་ལེགས་སོའི་གསལ་བཤད།

ANNEXURE 2

Procedure for administration of Oath or Affirmation of Office to members-elect through Bye-Election

- 1) Registration of members;
- 2) The members take their respective seats in the House;
- 3) The Speaker takes the seat in the Hall;
- 4) A Secretariat official ushers the Chief Justice of Bhutan and the Zhung Dratshang lopens in the House (Seats as per Annexure 4);
- 5) A Secretariat official accompanies the member-elect into the Hall;
- 6) Welcome statement by Secretary General;
- 7) Member-elect changes Namza and wears Patang or Gyentag;
- 8) The Chief Justice administers the Oath of Office from the right Podium;
- 9) Member takes the Oath or Affirmation of Office;
- 10) Member signs the Oath or Affirmation of office before Chief Justice of Bhutan from the Podium located in front of the Golden throne;
- 11) Member receive Thruochu from the Zhung Dratsang Lopen and return to their seats; and
- 12) Vote of Thanks.

ཟུར་སྒྲགས་ ༩ པ།

དུས་མིན་བཅག་འཇུ་ལས་གྲུབ་པའི་འཇུས་མི་གི་ གོ་གནས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་ རྩིས་ལེན་གྱི་བྱ་རིམ།

- (༡) འཇུས་མི་ཚུ་ཐོ་བཀོད་འབད་ནི་དང་།
- (༢) འཇུས་མི་ཚུ་ རང་སོའི་འདེམས་ཁྲི་གུ་སྟོན་ནི།
- (༣) ཚོགས་དཔོན་ཚོགས་ཁང་ནང་འབྱོན་ཏེ་བཞུགས་ནི།
- (༤) བྱང་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་འགོ་དཔོན་ཅིག་གིས་ འབྲུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱི་ཁྲོན་པོ་དང་ གཞུང་གྲྭ་ཚང་གི་ ཁྲོན་དཔོན་ ཚོགས་ཁང་ནང་ གདན་འདྲན་ཞུ་ནི། (ཟུར་སྒྲགས་ ༩ པ་དང་འཁྲིལ་བཞུགས་ནི)
- (༥) བྱང་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་འགོ་དཔོན་ཅིག་གིས་ དུས་མིན་བཅག་འཇུ་ལས་གྲུབ་པའི་འཇུས་མི་ ཚོགས་ཁང་ནང་ ཞུ་ནི།
- (༦) ཡོངས་ཁྱབ་བྱང་ཆེན་གྱིས་ འབྱོན་པ་ལེགས་སོའི་ གསལ་བཤད་ལུ་ནི།
- (༧) བཅག་འཇུ་གྲུབ་པའི་འཇུས་མི་གིས་ ན་བཟའ་སོར་ནི་དང་ དཔའ་རྟགས་ ཡང་ན་ འགན་ རྟགས་བཏག་ནི།
- (༨) འབྲུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱི་ཁྲོན་པོ་གིས་ གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་གསུང་སྟེགས་གྲུ་ལས་ གོ་གནས་ཀྱི་དམ་ བཅའ་མ་ རྩིས་ལེན་ལྷག་ནི།
- (༩) འཇུས་མི་ ཁོའམ་མོ་གིས་ འདེམས་ཁྲི་གུ་ལས་བཞེངས་ཏེ་ གོ་གནས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་ རྩིས་ ལེན་ལུ་ནི།
- (༡༠) འཇུས་མི་ཚུ་གིས་ གསེར་ཁྲིའི་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ གསུང་སྟེགས་ཀྱི་ཕ་བར་ འབྲུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱི་ ཁྲོན་པོའི་མདུན་ཏུ་ དམ་བཅའ་མ་ རྩིས་ལེན་གྲུ་ ལག་བྲིས་བཀོད་ནི།
- (༡༡) འཇུས་མི་གིས་ གཞུང་གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲོན་དཔོན་ལས་ ཁྲུས་ཚུ་ཞུ་འཇུང་སྟེ་ འདེམས་ཁྲི་གུ་བཞུགས་ ནི།
- (༡༢) བཀྱིན་ལེགས་སོ་ཞུ་ནི།

ANNEXURE 3

Order of precedence for *Chibdrel* ceremony

The *Chibdrel* ceremony shall be conducted in the following order of Precedence:

- 1) One *banga*;
- 2) One *Ting Ting*;
- 3) Two *Mangep Jalings*;
- 4) One *Chogdar*(directional flag);
- 5) One *Tsendar*(flag associated with a deity);
- 6) One *Rudar*(coy flag);
- 7) Five *Chogdog dar na nga*(five kinds of scarves);
- 8) One *Gyaldar*(victory banner);
- 9) Two *DzongNga* (ritual drum);
- 10) Two *Chabsub*(cloth containers used by the lay, elite and monks);
- 11) Five *Phozhey*;
- 12) Five *Mozhey*;
- 13) Seven *Pachham* dancers;
- 14) *Ramjam*;
- 15) *Drangpon*;
- 16) *Dzongda*;
- 17) Secretary General to the National Council;
- 18) Secretary General to the National Assembly;
- 19) Cabinet Ministers;
- 20) Opposition Leader;

བུར་སྐྱགས་ ༩ པ།
ཆིབས་གཡ་གྱི་གོ་རིམ།

ཆིབས་གཡ་གྱི་གོ་རིམ་དེ་ཡང་།

- (༡) བང་ར་བརྩུང་མི་གཅིག་དང་།
- (༢) གྲིང་གྲིང་བརྩུང་མི་གཅིག་
- (༣) རྒྱ་གྲིང་འཕུ་མི་གཉིས།
- (༤) རྩོགས་དར་འབག་མི་གཅིག་
- (༥) བཅན་དར་འབག་མི་གཅིག་
- (༦) རུ་དར་འབག་མི་གཅིག་
- (༧) དར་སྒྲ་ལྷ་ལྷ།
- (༨) རྒྱལ་དར་འབག་མི་གཅིག་
- (༩) རྫོང་མངའ་གཉིས།
- (༡༠) ཆབ་ཕྱབས་གཉིས།
- (༡༡) རོ་གཞས་ལྷ།
- (༡༢) མོ་གཞས་ལྷ།
- (༡༣) སྒྲ་སྒྲན་ཆོས་གཞས་བདུན།
- (༡༤) རབ་འབྱམས།
- (༡༥) བྱང་དཔོན།
- (༡༦) རྫོང་བདག་
- (༡༧) ཆོགས་སྒྲེའི་ཡོངས་ཁྱབ་བྱང་ཆེན།
- (༡༨) ཆོགས་འདྲེའི་ཡོངས་ཁྱབ་བྱང་ཆེན།
- (༡༩) ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོན་པོ།
- (༢༠) ལྷོག་ལྷོགས་འགོ་ཁྲིད་པ།

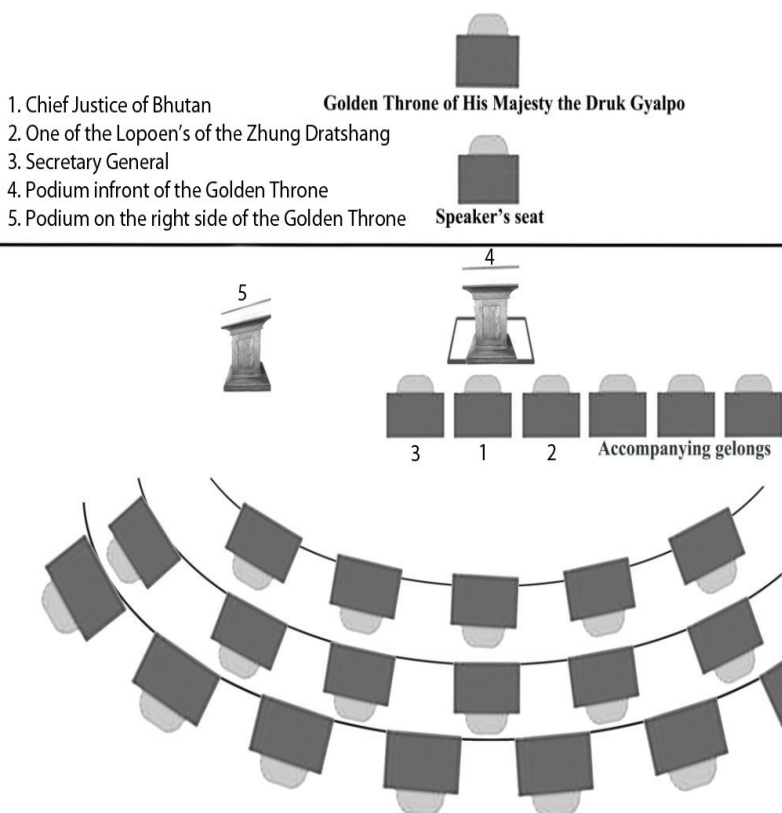
- 21) Prime Minister;
- 22) Chairperson of the National Council;
- 23) Speaker;
- 24) One *Gelong as Poephor*(Incense carrier);
- 25) Two *Gelongs as Jalings*(Clarionet players);
- 26) One *Thrikheb* carrier (Throne cover);
- 27) One *Jadong* carrier;
- 28) One *bhatra* carrier;
- 29) One *Kudrung*;
- 30) Gyalpoi Zimpon;
- 31) Druk Gyalpo; and
- 32) Officers of the armed forces and other attendants.

- (༢༡) གློན་ཆེན།
- (༢༢) ཚོགས་སྒྲེའི་ཁྲི་འཛིན།
- (༢༣) ཚོགས་དཔོན།
- (༢༤) དགེ་སློང་སློམ་མོར་འབག་མི་གཅིག
- (༢༥) དགེ་སློང་རྒྱ་སྒྲིང་འཕུ་མི་གཉིས།
- (༢༦) ཁྲི་ཁེབས་འབག་མི་གཅིག
- (༢༧) ཕུག་བསིལ་ཇ་དོམ་འབག་མི་གཅིག
- (༢༨) རོག་མ་སྤྲ་ཁ་འབག་མི་གཅིག
- (༢༩) སྒྱ་རྒྱུང་གཅིག
- (༣༠) རྒྱལ་པོའི་གཟིམ་དཔོན།
- (༣༡) འབྲུག་རྒྱལ་པོ།
- (༣༢) བླ་སྒྲེའི་འགོ་དཔོན་དང་ གཞན་ཡང་ཕུག་ཁྲི་མི་ཚུ།

ANNEXURE 4

Order of sitting of the Chief Justice of Bhutan and the Zhung Dratshang

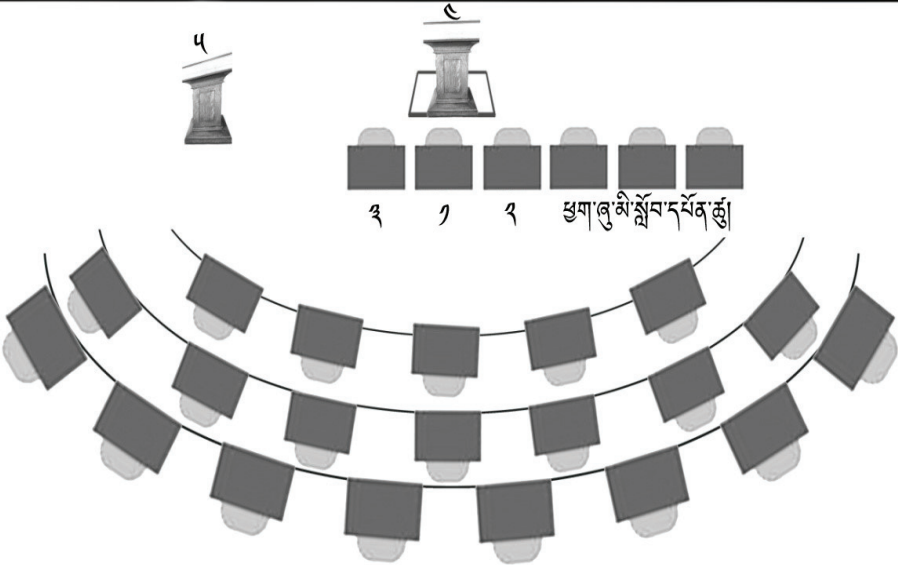
Lopens during the Oath taking ceremony

ཟུར་སྒྲགས་ ༤ པ།

དམ་བཅའ་ངོས་ལེན་འབད་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ནང་ འབྲུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱི་སློན་པོ་དང་གཞུང་གི་ཚང་གི་སློ་
དཔོན་རྒྱུ་བཞུགས་ཁྲིའི་གོ་རིམ།

- ༡: འབྲུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱི་སློན་པོ།
- ༢: གཞུང་གི་ཚང་གི་སློབ་དཔོན།
- ༣: ཡོངས་ཁྱབ་དྲུང་ཆེན།
- ༤: གསེར་ཁྲིམ་དུན་ཕྱགས་ཀྱི་གསུང་སྟེགས།
- ༥: གསེར་ཁྲིམ་ཡས་ཕྱགས་ཀྱི་གསུང་སྟེགས།

ANNEXURE 5
Form for notice of motion

Date:.....

To

The Secretary General

National Assembly Secretariat

Gyelyong Tshokhang

Sir,

I hereby give notice of my intention under section 87 of the Rules of Procedure of the National Assembly of Bhutan 2022 to move the following motion during the ensuing/current session of the National Assembly:

“That.....
.....
.....

Hon’ble member:

Constituency

Approved/Disapproved

Speaker

བུར་སྐྱུགས་ ༥ པ།
གོས་དོན་བད་བསྐྱལ་གྱི་འབྲི་ཤོག།

སྤྱི་ཚེས་.....

ཡོངས་ཁྱབ་བྱང་ཆེན།
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ།
ཐིམ་ཕུག།

(3) དོན་འབྲས་འདི་ནི་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བྱ་བའི་གནད་སྟོན་ ༡༠༡༡ ཅན་མའི་
དོན་ཆན་ ༥༧ པ་དང་འབྲེལ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ ཚོགས་ཐེངས་འདི་ནང་ གཤམ་གསལ་གྱི་
གོས་དོན་ཕུལ་ཤ་ཡིན།

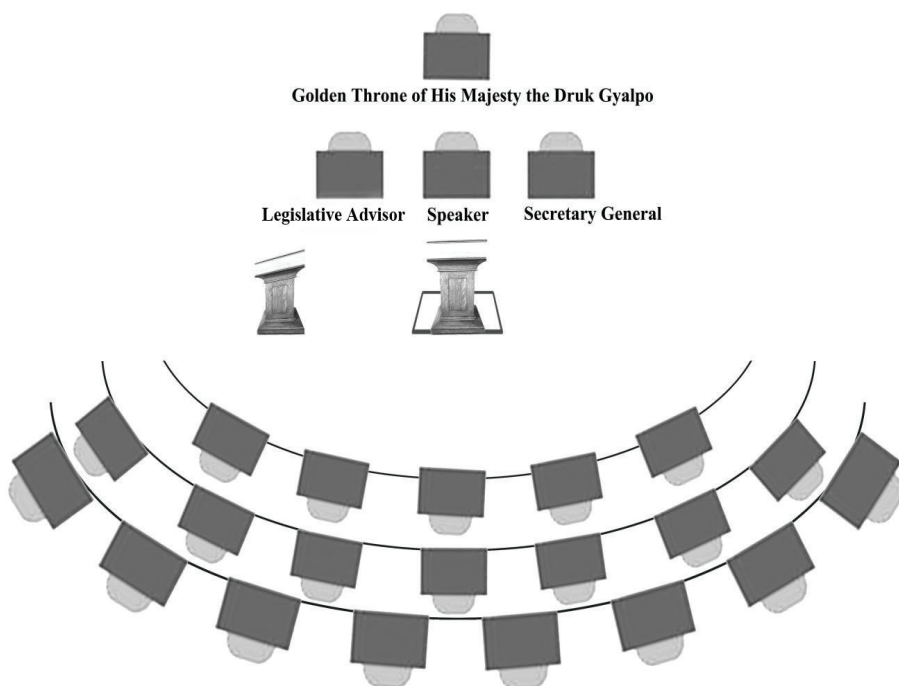
.....
.....
.....

ཆེད་བསྟོད་ཅན་གྱི་འབྲས་མིེ
འདེམས་ཁོངས་མིེ

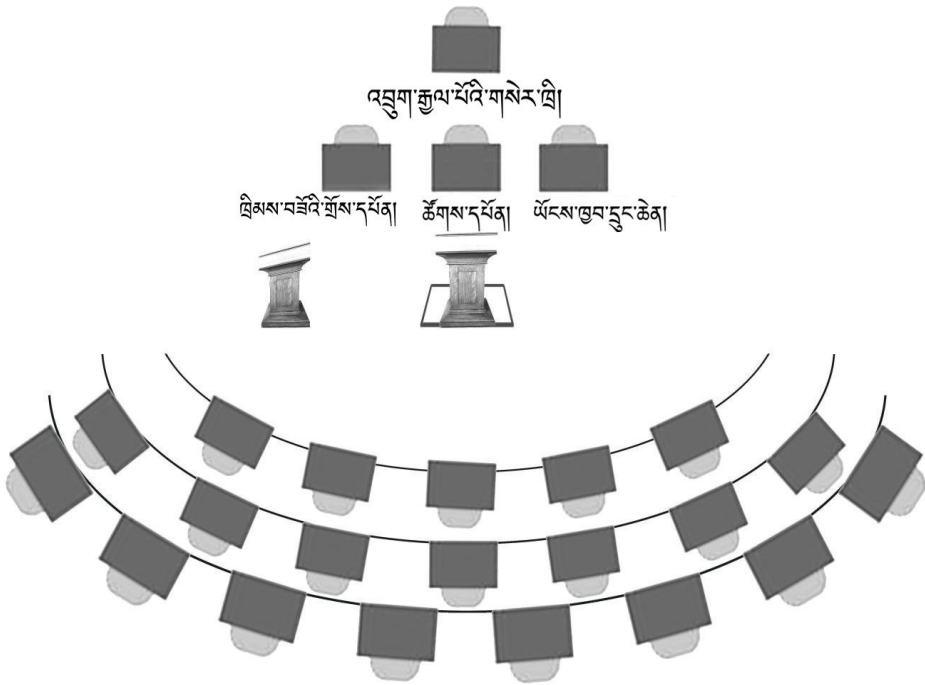
གནང་བ་གྲུབ་/མ་གྲུབ།
ཚོགས་དཔོན།

ANNEXURE 6

Order of sitting of the Speaker, Secretary General, and the Legislative Advisor in the House

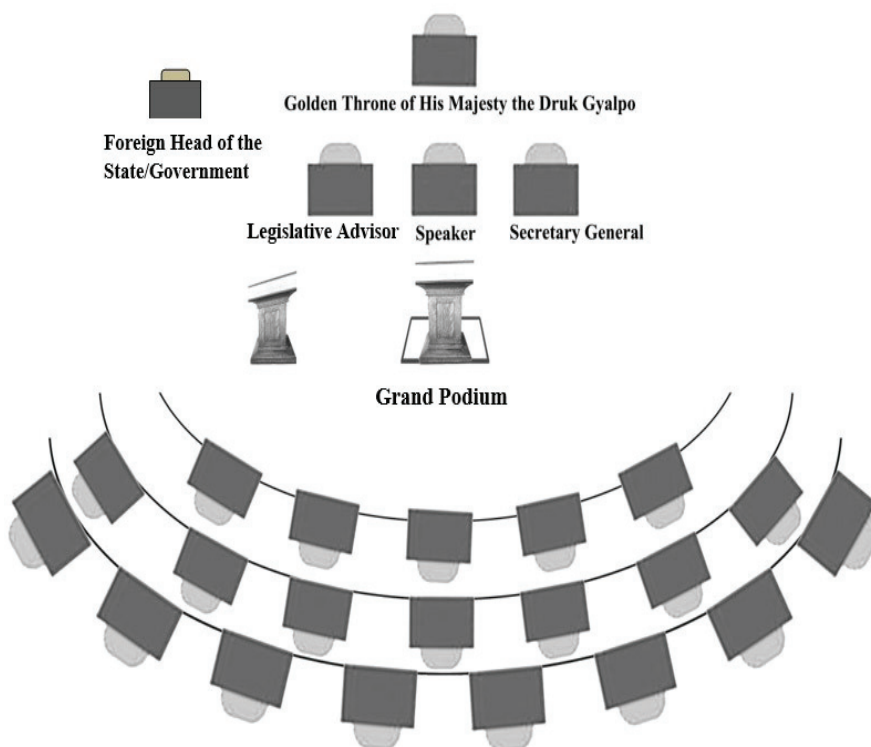

ཚུགས་ཁང་ནང་ ཚུགས་དཔོན་དང་ ཡོངས་ཁྱབ་རྒྱུང་ཆེན་ དེལ་ས་ ཁྲིམས་བཟོའི་གྲོས་དཔོན་གྱི་
བརྒྱགས་ཁྲིའི་གོ་རིམ།

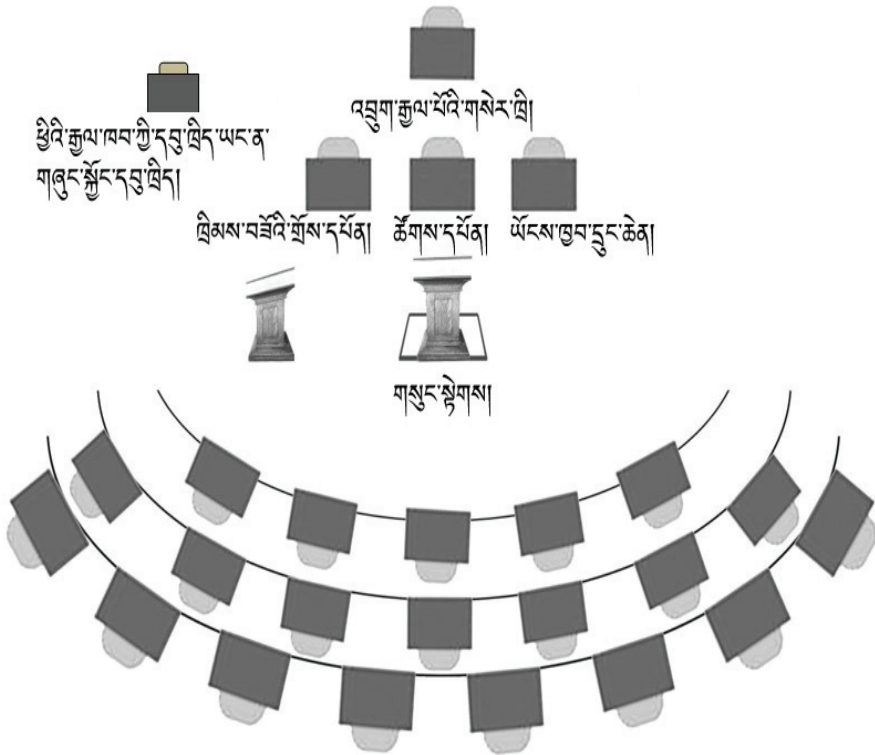
ANNEXURE 7

Order of sitting of the Foreign Head of the States or Head of the Government in the House

བུར་སྐྱུགས་ ༡ པ།

ཚོགས་ཁང་ནང་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ ཡང་ན་ གཞུང་སྐྱོང་གི་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ བཞུགས་ཁྲིད་ཐོ་རིམ།

ANNEXURE 8

Election procedure of Chairperson and Deputy Chairperson of the Committee

- (1) Speaker commands election of Committee Chairperson and Deputy Chairperson;
- (2) Committee Secretary briefs on the purpose of the meeting;
- (3) Committee Secretary invites expression of interest from the members;
- (4) A member who have expressed interest must be seconded by another member;
- (5) if there is no member expressing interest, the Committee shall nominate among the members with acceptance from the member;
- (6) Committee Secretary reads the list of members who expressed interest or list of members nominated by the Committee;
- (7) The Committee votes on the list of members through secret ballot or show of hands or consensus;
- (8) Committee Secretary declares the voting result;
- (9) Elected Chairperson and the Deputy Chairperson delivers acceptance speech; and
- (10) Meeting concludes with deliberation on future plans of the Committee and finalization of next Committee meeting by the Chairperson.

བུར་སྐྱུགས་ ༡ པ།

ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛིན་དང་ ཁྲི་འཛིན་འོག་མའི་བཅག་འཐུའི་བྱ་རིམ།

- (༡) ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛིན་དང་ ཁྲི་འཛིན་འོག་མ་ བཅག་འཐུའི་བཀའ་ཀྱི་
གནང་ནི་དང་།
- (༢) ཚོགས་ཚུང་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ ཞལ་འཛོམས་ཀྱི་དགོས་དོན་ལྟ་ནི།
- (༣) ཚོགས་ཚུང་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ འཐུས་མི་ཚུ་ལས་ དང་འདོད་ཀྱི་བསམ་འཆར་ལེན་ནི།
- (༤) དང་འདོད་བཀོད་མི་ འཐུས་མི་ཅིག་ལུ་ འཐུས་མི་གཞན་གྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་དགོ།།
- (༥) གལ་སྲིད་ དང་འདོད་བཀོད་མི་འཐུས་མི་ མ་འཐོན་ཆེ་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ འཐུས་མི་ཚུ་གི་གྲལ་
ལས་ རོས་ལེན་དང་བསྐྱུན་ འདེམས་རོ་བཏོན་ནི།
- (༦) ཚོགས་ཚུང་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ དང་འདོད་བཀོད་མི་ འཐུས་མི་ཡང་ན་ཚོགས་ཚུང་གིས་འདེམས་རོ་སྟེ་
བཏོན་མི་འཐུས་མི་ཚུ་གི་ཐོ་ལྷག་ནི།
- (༧) ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཐོ་བཀོད་གྲུབ་པའི་འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་གསང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ ཡང་ན་ ཕྱག་ཡར་
སེང་ཐོག་ ཡང་ན་ མོས་མཐུན་ཐོག་ལས་ཚོགས་ཀྱི་བསྐྱར་ནི།
- (༨) ཚོགས་ཚུང་བྱུང་ཆེན་གྱིས་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ གསལ་བསྐྱུགས་འབད་ནི།
- (༩) བཅག་འཐུ་གྲུབ་པའི་ཁྲི་འཛིན་དང་ཁྲི་འཛིན་འོག་མ་གིས་རོས་ལེན་གྱི་གསལ་བཤད་གནང་ནི།
- (༡༠) ཁྲི་འཛིན་གྱིས་ཚོགས་ཚུང་གི་མ་འོངས་འཆར་གཞི་གྲུ་གསུང་གོས་གནང་ནི་དང་ཕུལ་མའི་ཞལ་
འཛོམས་ཀྱི་ཆོས་གངས་གཏན་འཁེལ་བཟོ་སྟེ་ཞལ་འཛོམས་མཇུག་བསྟུ་ནི།